١٢/٦/٨٧ هآرتس

הארץ

1.50 ש"ח יום ו' ט"ז סיון תשמ"ז, 12 ביוני VOL. 68/20707 JUNE 12 1987

שולמן משלם על ימין ועל שמאל

כמו שולמן, משלם הצרכן הישראלי, בגופו של דבר הביוקר מחירי בשר הבקר המיובא מאד — כך קבע מבקר המדינה — משום שמשרדי החקלאות, התעשיה והמסחר, סרבו להתיר יבוא זול. בדומה משום שקברניטי המשק סבורים שיש להגן על יצרנים בלתי יעילים, ובמיוחד כשבקירבם יש מיוחסים הקרובים לצלחת השלטון. נציגי השמאל הישראלי, שבדרך כלל דוגלים במגבלה מנהלית על היבוא, הביזהול המשק על ידי צווים ממשל־תית, תבעו הפעם מסיבות פוליטיות להתיר את היבוא.

ואילו שינוי, דוגלת בתחרות חופשית במשק משוחרר מהגבלות מנהליות, לא רק כשמדובר במצור המתחרה, בתוח־שרון, או בצור ממסקי גוהל.

שינוי מפלגת המרכז

הרצוג: ההידרדרות בשלטון החוק הגיעה לשלב המסוכן

"חובה לפעול באורח נמרץ נוכח הרמת יד על חיילי צה"ל ו"פעולת תגמול" נגד אוכלוסייה אזרחית ללא אבחנה" ● "יש במקומותינו תופעה מסוכנת של אנשים המתהדרים באיצטלה של דת ועושים דין לעצמם"

(ע). הליקויים הקיימים בשלטון החוק בישראל מחייבים פעולה נמרצת בתחומים שונים, מאחר שה־הידרדרות הזמורה במישור זה הגיעה לשלב המסוכן ביותר, אף של

(סוף בעמוד 7)

בתום 3 שעות של דיונים בבודפשט התחבקו ח"כ ביטון ומחמוד עבאס

בהכרזה שפירסמה המשלחת הישראלית בת 15 החברים נאמר: יש להכיר באש"ף כנציג החוקי היחיד של העם הפלשתינאי ובזכות העם הפלשתינאי למדינה עצמאית ● משלחת אש"ף הביעה "תמיכה מלאה" בהכרזה ● אנשי השמאל שהצטלמו עם אנשי אש"ף העירו: מבודפשט לכלא רמלה

חיבוק בבודפשט: ח"כ צ'ארלי ביטון (משמאל) ואיש אש"ף מחמוד עבאס. (תצלום א־פי).

מאת סוכנויות הידיעות וחנה קלדרון

בודפשט. חבר הכנסת צ'רלי בי־טון התחבק אתמול בבודפשט עם חבר הוועד הפועל של אש"ף, מחמוד עבאס, והבהיר כי יש לאפשר לפלשתינאים להקים מדינה עצ־מאית משלהם, לצידה של מדינת ישראל. השניים התחבקו עם תום שלוש שעות של דיונים בין 8 נצי־גים של אש"ף ו־15 אנשי שמאל ישראלים.

(סוף בעמוד 7)

נעלם זוג תיירים בהרי הכרמל

המשטרה עורכת סריקות נרחבות ליד בית אורן

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

משטרת מרחב חיפה המחוז הצ־פוני ניהלה בלילה מבצע חיפושים נרחב באזור הרי הכרמל אחרי זוג תיירים מארה"ב שעקבותיהם אבדו. בשעת מסירת הידיעה, אחרי חצות, הוזעקו לאזור הכרמל כוחות גדולים של משטרה הנעזרים בכלבי גישוש כדי לאתר את שני הנעדרים.

(סוף בעמוד 7)

2.30 לפנות בוקר: התמונה המסתמנת בבריטניה

תאצ'ר ניצחה בבחירות — אך הרוב שלה הוקטן

מידגמים של שתי רשתות הטלוויזיה הבריטיות קובעים: לתאצ'ר יהיה רוב מוחלט בפרלמנט, אך קטן מבעבר ● מדגם של רשת הטלוויזיה העצמאית קובע: הרוב הצטמצם מ־144 מושבים ל־68 בלבד ● השמרנים קיבלו 42% מהקולות; לליבור — 33% ולברית — 23% ● זוהי הפעם השלישית ברציפות בה מנצחת תאצ'ר בבחירות

מאת שאול צדקא
כתב "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). ציבור הבוחרים הבריטי, שהלך אתמול לקלפיות, העניק רוב מוחלט בפרלמנט לראש הממשלה מרגרט תאצ'ר בפעם השלישית ברציפות, אף כי בהפרש קטן בהרבה מזה שהיה לה בתקופת כהונתה היוצאת.

התוצאות הסופיות יתודעו רק בבוקר, אך תחנות הטלוויזיה הבריטיות ערכו מידגמים וב־2.30 לפנות בוקר הצטיירה התמונה הבאה:

על־פי מידגם רשת הטלוויזיה העצמאית, זכתה המפלגה השמרנית ב־42% מהקולות, המעניקים לה 359 מושבים בפרלמנט מבין כל 650 המושבים. הליבור זכה ל־33%, המאפשרים לו ייצוג של 243 חברים בבית הנבחרים. הברית הליברלית־סוציאל־דמוקראטית קיבלה 23%, אך בגלל שיטת הבחירות האזורית־רובנית והעדר מבצרי תמיכה מקומיים היא תקבל 24 מנדטים בלבד.

על־פי תחזית זו זכתה תאצ'ר בניצחון בעל הפרש של 68 מנ־דטים על־פני כל מפלגות האו־פוזיציה כאחת — פחות ממחצית הרוב שהיה לה בפרלמנט היוצא (144).

בפרלמנט היוצא היו לשמר־נים 397 מושבים, לליבור — 209, ולליברלים־סוציאל־דמוקרטים — 23.

המדגם השני, של הבי־בי־סי, מעניק לתאצ'ר רוב קטן יותר — של 26 מנדטים בלבד — בפרל־מנט. על־פי תחזית זו יש לשמר־נים 40% מכלל הקולות (338 מושבים בפרלמנט), לליבור 35% (261 מושבים), ולברית 23% (26 מושבים).

תוצאות אלה, כאמור, מבוס־סות על מדגמים טלוויזיוניים בלבד. בינתיים, עוד לפני מסירת התוצאות הסופיות, מתברר כי הליבור זכה בניצחון סוחף בסקוטלנד ובוויילס, ועל שני שרי ממשלה שמרנים, בהם שר ההגנה ג'ורג' יאנגר, מרחפת הסכנה שלא ישובו לפרלמנט בשבוע הבא.

יצויין, כי בגלל שיטת הב־חירות האזורית בבריטניה, אין סיכום הקולות משקף את סיכום המושבים בפרלמנט. כך למשל

(סוף בעמוד 7)

המנצחת: מרגרט תאצ'ר, [illegible] של נצחון. (תצלום א־פי)

קיסר נפגש היום עם נסים; המו"מ בין האוצר להסתדרות — ללא התקדמות

ההסתדרות תדון ביום א' בנקיטת צעדים נוכח הקיפאון במו"מ השכר

ההסתדרות תובעת עלית שכר ישירה של כ־10% וקיצור שבוע עבודה ● האוצר מתנה תוספת שכר בצמצום כוח אדם ● מזכיר הסתדרות עובדי המדינה: כנראה לא יהיה מנוס מהשבתת המשק

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר יזהיר היום בפגישה עם שר האוצר משה נסים את הממשלה מפני המשך הקפאון במשא ומתן על חי־דוש הסכמי השכר במיגזר הציבורי. אתמול לא חלה התקדמות כלשהי במשא ומתן, שבמהלכו התברר כי האוצר מתנה תוספת שכר בצמצום כוח אדם ואילו ההסתדרות תובעת שורה של הטבות שיביאו להמשך עליית השכר הריאלי.

צוותי המשא ומתן של האוצר וההסתדרות, בהשתתפות יעקב דנק, האמור להתמנות החל מחדש ביולי לממונה על השכר במשרד האוצר, עשו אתמול נסיון מחודש למצוא בסיס למשא ומתן אך הפער בין עמדות הצדדים הוא מהותי ומשמ־עותי מבחינת סדרי גודל כספיים.

להסתדרות כמה תביעות:
● עלית שכר ישירה של כ־10%.
● קיצור שבוע עבודה.
● עדכון תוספות שקליות.
● שיפור מצבם של גימלאים משרות המדינה.

הלל דודאי, המכהן עדיין כממונה על השכר במשרד האוצר אמר, כי אין צורך בהעלאות שכר, שכן גם ללא העלאה — השכר ישתפר השנה לעומת אשתקד מכוח ההסדרים הקיימים. הוא הדגיש כי הדרך הי־חידה להגדיל את השכר היא על ידי צמצום כוח אדם אולם כאשר הוצגו לו נתונים על צמצום של כ־4000 משרות בשירות הציבורי, טען כי איננו מכיר את הנתון הנ"ל. להערכתו תביעות ההסתדרות מסתכמות בכ־30% תוספת לשכר.

הוא דחה את התביעה להוסיף כ־27% לגימלאים משרות המדינה כפי

(סוף בעמוד 7)

טיסת אפ־16 בסלון האווירי שיבשה את נאומו של רבין בשבח הלביא

שר הבטחון חנך את הביתן הישראלי בו חושפות 26 חברות פיתוחים חדשים

מאת זוהר בלומנקרנץ
שליח "הארץ" לסלון האווירי

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). "ההחלטה היום היא להמשיך בפי־תוח וייצור מטוס הלביא אלא אם כן תהיה החלטה אחרת. מנקודת ראותה של מדינת ישראל המטוס הוא הישג טכני אדיר. הוויכוח הוא לא על יכולתו אלא איזה מאמץ תקציבי יכולה המדינה לקחת על עצמה" — הכריז אתמול שר הביטחון, יצחק רבין, בחנכו את ביתן ישראל בסלון האווירי שבנמל התעופה בבורז'ה, פאריס, צרפת.

כשהוא מלווה בשגריר ישראל בצרפת עובדיה סופר ובמנכ"ל משרד הביטחון דוד עברי חנך שר הביטחון את הסרט הכחול בכניסה לביתן מכון הייצוא הישראלי והת־עשיה האווירית. בדברים שנשא לאחר מכן המשיך ואמר שר הביט־חון, כי הוא בטוח שהתעשיה הישר־אלית, שהוכיחה עצמה באספקטים רבים של מוצרים מתוחכמים, תציג בסלון הנוכחי מה שיש לישראל להציע בתחומים אלה בעתיד. "אין ספק בליבי, כי כל ישראלי היה בא לראות את תערוכת המוצרים המפותחים בארץ".

בזמן שעמד לשאת את דבריו ביצע במקרה ממעל מטס ראווה מטוס מסוג אפ־16, המוזכר כאחד מהחלופות למטוס הלביא. רבין נאלץ להמתין עד שפסק שאון המבער האחורי של המטוס האמריקאי, כדי שיוכל לשאת את דבריו.

תלוי באישור ארה"ב

בהשיבו על שאלות עתונאים בהמ־שך אמר רבין, כי שיווק וייצוא מטוס הלביא יהיה תלוי באישורי ארה"ב. לדבריו יש לישראל מחויבות בנושא זה כלפי הממשל בוואשינגטון. בתשובה לשאלה אחרת אמר בהקשר זה כי ההגבלות בתחום זה חלות גם על דרום אפריקה. הוא הזכיר את החלטת הממשלה שלא ליצור קשרים חדשים עם מדינה זו.

את הסלון האווירי חנך אתמול בשעות הבוקר נשיא צרפת פראנסואה מיטראן. בסיור עיתונאים שנערך קודם לחנוכת הביתן הישראלי הציגו 26 החברות מישראל את המוצרים אשר הם

(סוף בעמוד 7)

חובות בני הורוביץ גדולים מכפי שסברו תחילה: כ־40 מיליון דולר

בית המשפט מינה מפרק זמני לחברות שבבעלות האחים ● ניסיון של הרגע האחרון לצרף שותף לבני הורוביץ נכשל ● בנקים אחרים עשויים לבקש גם כן מינוי כונס נכסים ● לחברת הספקה מונו מנהלים חדשים במקום ● עובדי הספקה מתארגנים בנסיון לרכשה

מאת אריה לביא וצבי הראל
סופרי "הארץ"

המאמצים שנעשו על ידי בניו של השר יגאל הורוביץ למנוע מינוי כונס נכסים לחברותיהם נכשלו. בני הורוביץ ניהלו מגעים עם כמה גור־מים בניסיון לשכנעם להצטרף לחברותיהם כדי להזרים הון לקבוצה ולאפשר תשלום חלק מההצבות לבנק לאומי אך נראה שאף אחד מהגורמים איתם התנהלו המגעים לא הסכים להזרים את ההון הדרוש.

כעת מתברר כי חובותיהם של יוני ויואב הורוביץ, בניו של השר יגאל הורוביץ, גדולים ממה ששיערו עד כה ומגיעים לכ־40 מיליון דולר. נודע שבנק לאומי החל להתרע על האחים הורוביץ להחזיר חובות כבר בסוף 1986. בבית המשפט טען נציג הבנק עו"ד ישראל קנטור, כי לפני קרוב לחו־דשיים נשלחה לאחים דרישה לפרוע את החוב אולם כאן לא פרעו את חובותיהם של החברות.

הצעה ברגע האחרון

שלשום עשו האחים הורוביץ ני־סיון של הרגע האחרון למנוע מינוי כונס נכסים והציעו לבל"ל כשני מי־ליון דולר וכן הכנסות שיש להם מפעילות בחו"ל אך הצעה שהגישו לא סיפקה את בל"ל ובבוקר פנה הבנק לבית המשפט בבקשה למנות כונס. בית המשפט המחוזי בתל אביב מינה אתמול לבקשת בנק לאומי מפרק זמני לנכסיהם של חברת ידידיה, ושל האחים יוני ויואב הורוביץ, מנהלי ובעלי השליטה בחברה. החובות של החברות שבש־ליטת בני הורוביץ לבנק לאומי מגיעים לכ־20 מיליון דולר כאשר האחים חייבים את הסכומים האחרים למרבית הבנקים האחרים. הנושה

סוף בעמוד 2, טור 5

ערך את העמוד: [illegible] שפירא

שוק ההון

שר האוצר: לא יהיה פיחות

מאת יהודה שרוני

חששות מפיחות חד פעמי של השקל לעומת הדולר, האיצו את המשקיעים לרכוש אפיקי השקעה דולריים ובהם מניות הסחר ואגרות דולריות. האפשרות לפיחות חד פעמי הוכחשה אתמול על ידי שר האוצר משה נסים מכל וכל. נסים טען כי פיחות בתקופה זו עלול לערער את היציבות שהושגה במשק.

[illegible] חדשות הארץ
מתפרסם היום בעמודים
חלק א' 9—11
חלק ב' 1—12

סוף שבוע עם הארץ

עמ' ב' 1:
מכשלת המתנחלים — פולס
פיסגה בוונציה — א. שווייצר
ראש קטן לראשים גדולים — דן מרגלית
כולנו יחד תחת מטריה אחת — עוזי בנזימן

עמ' ב' 2

מקורות מדיניים: שגריר של ארד — עקיבא אלדר
מסדרונות מפלגתיים: — אילן שחורי
כספת — נחמיה שטרסלר, יהודה שרוני, יונתן שרמן

עמ' ב' 3:
הוויכוח על איקרית ובירעם — זאב שיף
הבלונדיני עם הנעל השחורה — צבי הראל
חיבוק הדוב של סרי נוסייבה — אורי ניר

האבא של חולון — מרדכי ארציאלי

עמ' ב' 4:
האחוזה של קוראסון אקינו — ניוזוויק
רייגן נלחם באיידס — שפיגל
מדור הקריינה — ניוזוויק
גדול יותר מהחיים — שפיגל

עמ' ב' 5:
דהיישה: צומת הכיבוש — אורי ניר, ודן סגיר

עמ' ב' 6—7:
תרבות וספרות

עמ' ב' 8:
הטלוויזיה של השבוע — הדה בושס

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: בהיר עם טמפרטורות רגילות.
הטמפרטורות החזויות:
● ירושלים: 16—27.
● תל־אביב: 18—26.
● חיפה: 18—27.
● באר־שבע: 16—32.

אתה צריך מזגן?
אל תתרוצץ קרא ליועץ!
תל־אביב 03-9630303
חיפה 04-671416
ירושלים 02-718910
ב"ש 057-72317
אילת 059-72933
אלקטרה

שערי הדולר

	שער הדולר	השער בש"ח
יציג	1.5943	+0.0009
נוסעים	1.8950	+0.0011
שחור	1.5900	—

שער הסל

יציג	1.6807	−0.0016

בגליון זה 34 עמודים
בצירוף 48 עמודי מוסף
העיתון מופיע ב־3 חלקים

מה שהם רק מבטיחים AVIS נותנת!

יש חברות להשכרת רכב שמבטיחות לך פינוקים שאתה לא יודע מה־הם בעצם שווים.
אחרות מצינות בפניך טבלאות זולות להשכרת רכב בחו"ל ו"שוכחות" לספר לך שתצטרך להוסיף עוד הרבה כסף בחו"ל בעת שתבוא לקבל את הרכב.
רק AVIS מדברת ישר לעניין — לפניך טבלת השוואה לרכב שכור באירופה במחירים ובתנאים שגורמים למתחרים להציע "פינוקים"...

טבלת השוואה לרכב שכור באירופה

מדינה	מטבע	חברה שמפרסמת כיום "טבלאות השוואה" 7 ימים	חברה שמפרסמת כיום "טבלאות השוואה" 14 ימים	חברה בינלאומית אחרת 7 ימים	חברה בינלאומית אחרת 14 ימים	AVIS 7 ימים	AVIS 14 ימים
אוסטריה	שילינגים	2,424	4,848	2,400	4,502	2,211	4,402
איטליה	לירטות	265,000	531,000	313,306	575,540	267,400	502,152
אנגליה	שטרלינג	109.25	218.50	114.80	229.60	99.75	183.40
בלגיה	פרנקים	5,537	11,074	5,665	10,752	5,289	9,944
גרמניה	מרקים	263.30	526.60	293.20	554.40	279.20	526.40
דנמרק	קרונות	1,220	2,440	1,134	2,128	1,096	2,192
הולנד	גילדנים	408.20	816.40	310.80	588	334.60	632.80
ספרד	פזטות	17,360	34,720	19,383	36,820	16,100	31,870
פורטוגל	אסקודות	24,708	49,416	25,060	50,120	21,635	40,740
צרפת	פרנקים	1,368	2,736	1,369	2,602	1,267	2,496
שוויץ	פרנקים	342	684	280	532	287	532

השוואת המחירים הנ"ל היא בהתאם למחירונים הרשמיים שפורסמו על־ידי החברות.
פרטים מלאים על ההצעות המפתיעות של "אוויס" לשנת 87 תוכל לקבל בכל אחד מסניפי AVIS בארץ ואצל סוכן הנסיעות שלך.

רק כשהשוואה תראה כמה AVIS שווה!
חינם! חצי חינם!
אמינות בפירסום

קח את ההצעות של AVIS הכנס למתחרים ובדוק,
אם תמצא רכב שכור באיכות AVIS ובתנאים טובים יותר — קח!

AVIS
עובדה. אנו משתדלים יותר.

هكذا من الأصل

סוחרים בדהיישה מתכוונים לעתור לבג"ץ נגד הגדר שהתקין צה"ל

כמחצית מ־12 תושבי קריית־ארבע שנעצרו בקשר להתפרעות עשויים להשתחרר היום

מאת אורי ניר
סופר "הארץ" בשטחים

סוחרים ממחנה הפליטים דהיישה, שבתי העסק שלהם גובלים בגדר הגבוהה שנמתחה לאורך המחנה, מתכוונים לעתור לבג"ץ נגד הצבת הגדר.

בעלי בתי העסק טוענים כי הגדר פוגעת פגיעה קשה מאוד בתנועת המסחר במקום, ובמיוחד על פעולת פריקה וטעינה של סחורות. לדבריהם, בכמה נקודות הצבה הגדר במרחק שאינו עולה על שני מטרים. הסוחרים טוענים כי בהיעדר פתחים מתאימים לאורך הגדר, תנועת המסחר במקום תשתתק כמעט לגמרי.

שלשום הוארכה גדר החיץ שהוצבה מול מחנה הפליטים דהיישה לפני כארבעה חודשים, ועתה היא משתרעת לאורך כל חלקו של המחנה הגובל בכביש ירושלים–חברון.

צו מינהלי נגד בן 16

אתמול ליום אתמול הופעל צו מעצר מינהלי לשלושה חודשים נגד מוחמד עמאללה עיסא בן 16 ממחנה דהיישה, ששלטונות הביטחון מייחסים לו פעילות חתרנית עוינת לטובת ארגון החזית העממית לשחרור פלשתין. בשלושת החודשים האחרונים הופעלו צווי מעצר מינהלי נגד 13 צעירים מדהיישה, החשודים בפעילות הסתה והתרגנות. עוד עשרות רבות של צעירים מהמחנה נתונים במעצר לצורך חקירה.

היום יובאו בפני שופט שניים־עשר מתושבי קריית־ארבע, שנעצרו בקשר להתפרעות במחנה דהיישה במוצאי שבת האחרונה. מקורות במשטרה מסרו כי רק הבוקר יוחלט אם לדרוש הארכת מעצר של חלק מהם. ככל הנראה, כמחצית מהם ישוחררו היום. צוות החקירה המיוחד שהוקם במשטרת מחוז יהודה סיים למעשה את החקירה, ועתה נתונה ההחלטה בידי פרקליטות מחוז ירושלים, נגד מי מהם יוגשו כתבי אישום.

אתמול הוצגו בפני הוריהם שהיו במקום במוצאי־שבת תמונות של חלק מהחשודים. אחד מהם, שמואל מידר (הגיע, הטוען שיש בידו אליבי, וזהה בידי אחד ההורים, ולכן נדחתה בקשתו להשתחרר מהמעצר. שלשום שוחרר ראש המועצה הדתית של קריית־ארבע, הרב עמרם יפרח, משום שלא נמצאו די ראיות להוכיח כי נכח במחנה דהיישה בליל ההתפרעות.

אתמול מלאו שנתיים לאסון "הבונים", בו ניספו 22, בהם 19 ילדים, בהתנגשות אוטובוס ברכבת. בצילום: הורים שכולים אתמול, במקום האסון. (צילום: יניר אלפיה, "הדשות")

ראיתי שמעתי

תור המינויים הפוליטיים הגיע שוב

ההחלטה למנות שגריר ב־ארה"ב מקרב עובדי משרד החוץ ושובו של השגריר אמבקר פרישר (ליכוד) מוונצואלה, הי עמידו את מספר המינויים הפוליטיים במשרד החוץ על שמונה בלבד. מצב זה "יתוקן" בקרוב, בעזרת שני מינויים של קונסולים כלליים מקרב אנשי מפלגת העבודה. השניים הם צבי חזק, ראש מועצת שער הנגב, שימונה לקונסול כללי בסן פאולו ודוד כוזנה, ציר ירושלמי ועוזר העירייה, שימונה לקונסול כללי במארסיי.

בכך תחתם בכל הנראה רשימת המינויים לשנה זו, לשביעות רצונו של ועד העובדים החדש שנבחר אתמול, שכן הוועד עומד על כך שמספר המינויים הפוליטיים לא יעלה על אחד־עשר.
א. לם

המלחמה על השם

בית־המשפט המחוזי בירושלים יצטרך להכריע בקרוב האם יוכל מוזיאון הארץ לשנות את שמו ל"מוזיאון ארץ ישראל". ראשיתה של הפרשה בהחלטה שקיבל מנהל המוזיאון, רחבעם זאבי, לשנות את שם המוזיאון ברוח השינויים שהוא מבצע זה שנים אחדות במוזיאון. כשהחל זאבי לקרוא למוזיאון בשם החדש, פנה מנהל מוזיאון ישראל, מרטין וייל, לראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, וטען כי שינוי שם המוזיאון התל־אביבי לשם הדומה למוזיאון הירושלמי יטעה רבים. החשש הגדול הוא, כי עלולות להיות הסתבכויות רציניות על רקע משפטי, כאשר תורמים מחו"ל יצוו את ירושתם למוזיאון ישראל. האם אפשר שלא ניתן יהיה לדעת למי למסור את הכסף או את דברי האמנות: למוזיאון ישראל או למוזיאון ארץ ישראל.
חיים הנדורוקר

לורד יאנג יקבל פרס מבנק הפועלים

בנק הפועלים אנגליה הכעניק את פרס "שושנת הכסף" ללורד יאנג, שר התעסוקה בממשלת בריטניה, על תרומתו לקידום היחסים בין ישראל לבריטניה ועל פעילותו ברשת הזינוך אורט.

פרס "שושנת הכסף" מוענק מדי שנה על־ידי בנק הפועלים, והוא ניתן השנה בארוחת ערב חגיגית בהשתתפות 250 איש, ביניהם אנשי עסקים, בנקאים בכירים וראשי היהדות המקומית. המארחים מטעם בנק הפועלים היו משה אולניק, המכהן כמ"מ יו"ר הנהלת הבנק ומנכ"ל משותף בבנק ופרופ' דוד צ'ין, יו"ר המועצה המייעצת של בנק הפועלים באנגליה.

בארוחת הערב השתתף גם שר המדע והפיתוח, גדעון פת.
אריה לביא

הגדודאים חוגגים 70 שנה

לפני ימים אחדים התכנסו אנשי הגדודים העבריים במלחמת העולם הראשונה בבית הגדודים באביחיל. הרוח החיה בארגון כנסים אלה הוא ירושלים סגל, הידוע גם כ"ירושלים סגל תל־אביב", כפי שהופיע שמו תמיד ליד התרגר...

העסקות של קארי פישר

השחקנית קארי פישר, ה עושה בימים אלה בארץ במסגרת הסרטת "פגישה עם המוות", היא, למרות חוותה השברירית, בחורה ממולחת. כדי להגיע לישראל עמדו לרשותה שני כרטיסים במחלקה ראשונה. אחד מהם ניצלה, כמובן, אך השני נותר ללא שימוש. פישר גרושה זה שנתיים מהזמר המלחין פול סיימון, והגיעה בגפה. כרטיס במחלקה ראשונה שווה כשלושה כרטיסים במחלקת תיירים, וכך המירה קארי פישר את הכרטיס היקר בשלושה זולים יותר ועתה יבואו לארץ בזה אחר זה מכירותיה. אחיה ומשכתב ספרה על נפתולי הנפש עליו היא שוקדת בימים אלה.

קארי פישר

קארי פישר בת השלושים התפרסמה בסידרה הקולנועית "מלחמת הכוכבים" והיא בתם של זמר העבר אדי פישר והשחקנית דבי ריינולדס אותה אפשר עוד לראות מדי פעם, כמו לאחרונה, בפרק בסידרה "ספינת האהבה".

קובריק על וייטנאם

הסרט שכל הוליווד ממתינה עתה לראותו הוא סרטו אפוף המיסתורין של בימאי הקולנוע המהוגן סטנלי קובריק ("אודיסאה 2001"). היצירה המסקרנת — שבע שנים מאז סרטו האחרון ושנתיים בהפקה — אמורה להגיע אל האקרנים בתוך שבועיים. אפילו שמה אינו ברור. ספור העלילה מתמקד בייטנאם ומתמקד ביחידת חיילי מארינס הלוחמת בחוליי הצבא המסתערים. לא ברור אם מדובר בקומדיה או בדרמה, והציפיות רבות. "גם אם הסרט איום ונורא", צוטט פה בימאי מתחרה, "כל מה שקובריק עושה, מעניין יותר מרוב הפקות כאן". ובאשר לשמועות כי מנהלי "וורנר" שצפו בסרט לא ידעו כיצד להגיב עליו? "אם הם מודאגים," קבע הבימאי, "סימן שהוא טוב."
בני לנדאו
לוס אנג'לס

בעריכת עדית רוזנבלום

שיחת היום / ירח טל

עם: עוזיה גליל, נשיא קונצרן "אלרון"
על: הידיעות בדבר מכירת ציוד צבאי שיוצר בחו"ל מידע ישראלי למדינות ערביות

כיום יש רק מספר מוגבל של תת־מערכות שמוצדק למנוע חשיפתן

האם המקרה שקרה ל"אל־אופ" הוא תקלה חד־פעמית וראשונה מסוגה בתעשיה עתירת הידע בישראל?

כל מה שאני יודע על מה שקרה ל"אל־אופ" אני שואב מאמצעי התקשורת. בהסתמך על מה ששמעתי ממקורות אלה אני חושב שזו תקלה מקרית ואינה סימפטום כללי.

האם גם לחברות בקונצרן שלך הסכמי פיתוח וייצור של מוצרים רגישים מבוטחה בסדרנות עם חברות זרות?

יש לנו הסכמים כאלה, אבל כולם עוברים את כל הסינון, הבדיקות והאישורים הבטחוניים המתאימים.

כלומר, שמוצר במתחם רגיש שלישראל יש עניין לשמור בסודיות, לא יוכל לזכות לאישור יצוא או לאישור מכירת הידע לייצורו?

להלוטין לא.

מכאן אפשר להבין שהמבשיר לראיית לילה ש"אל־אופ" מכרה את הידע לייצורו לחברה ההולנדית אינו סודי וקיבל את האישורים הנדרשים?

כמו שאמרתי אני לא יודע פרטים ספציפיים לגבי "אל־אופ" אבל באופן כללי מערכות צבאיות לראיית לילה אינן המצאה ישראלית. מספר מדינות בעולם עוסקות בפיתוחן, ייצורן וייצואן. ישראל היא רק אחת מהן. גם חברות "אלביט". השייכת לקונצרן "אלרון", מפתחת ומייצאת מערכות לראיית לילה, לאחר שקיבלה האישורים הבטחוניים הנדרשים.

אם כן אתה לא שותף לזעקה הגדולה שהתלוותה לגילויים על פרשת "אל־אופ"?

מה שאני רוצה לומר הוא שיהיה זה לא נבון ומשגה להקיש ממקרה כזה ולהחליט לבודד את התעשיה עתירת הידע בישראל מהשוק העולמי. המעורבות של תעשיה זו בשוק הבין־לאומי היא חיונית, היא סם חיים עבורה. לא תיתכן תעשיה עתירת ידע ברמה סבירה ללא שיתוף פעולה והחלפת ידע עם חברות זרות. הדברים נכונים גם לגבי יציאתם של מדענים ישראלים לשבתונים בחו"ל.

מערכת הביטחון מצליחה לסגור פרצות ולמנוע דליפת ידע רגיש?

ככל שמערכת הביטחון תצמצם יותר את מספר הנושאים הרגישים באמת כך יקל עליה הפיקוח. זה לא סביר ואף מגוחך להסום יצוא ומכירת ידע של ייצור מערכות שלמות רק משום שמדובר בציוד בטחוני. עבר הזמן לכך. כיום יש רק מספר מוגבל של תת־מערכות, בעיקר מוצרי תוכנה מיוחדים, שבאמת מוצדק למנוע את חשיפתם בשל רגישויות בטחוניות אבל את השאר יש לחשוף לייצוא.

ישראל מגבירה את שיתוף הפעולה עם חברות אמריקאיות בתחום המחקר והפיתוח הבטחוני. על האמריקאים אפשר לסמוך?

טועה מי שחושב שהאמריקאים לא מתנים מאיתנו מידע רגיש במיוחד מבחינתם. כך גם אנו צריכים לנהוג כלפי האמריקאים. בכל פרוייקט, אם זה נדרש מבחינה בטחונית, יש להסכים על "קופסא שחורה" שאחד מהצדדים ישווק ללא אספקת ידע לייצורו.

מזכ"ל האו"ם: הושגה התקדמות לקראת ועידת שלום בינ"ל

מרכז האו"ם (ע"ד). מזכ"ל האו"ם חוויאר פרז דה־קואיאר, אמר אתמול כי הושגה התקדמות מסויימת בדרך לכינוסה של ועידת שלום בין־לאומית למזרח התיכון, שכן כל הצדדים המעוניינים מוכנים לשקול רעיון זה.

הוא ציין כי השנה מלאו 20 שנה להחלטת 242 של מועצת הביטחון, החלטה המהווה קווים מנחים להסדר שלום באזור.

לדעת פרז דה קואיאר מבילה החלטה זו "כמעט את כל הנקודות החיוניות לפתרון הבעייה".

בהשמיעו את דבריו במסיבת עיתונאים במרכז האו"ם הוסיף: "כיום, ב־1987, יש צורך חיוני בגישה רב־צדדית וכוללת לבעיות המזרח התיכון". הוא הדגיש כי הוא ממשיך במאמצים במסגרת החלטת העצרת הכללית, המציעה את כינוסה של ועידת שלום בינ"ל.

משטרת לנינגראד מנעה אזכרה למסורב עלייה

ניו יורק (עסט"א). משטרת לנינגראד מנעה שלשום קיום אזכרה שערכו ע"י 25 מסורבי עלייה, ביום ה־30 למותו של חברם יורי שפייצמן, מסורב עלייה שנפטר ב־10 במאי בווינה, בדרכו לישראל. יורי שפייצמן, שהיה חולה סרטן, לא הורשה במשך 10 שנים לעזוב את בריה"מ ולעלות לישראל.

נסתיים הסימפוזיון על משבר הדמוקרטיה ברפובליקת ויימאר

פרופסורים מישראל, גרמניה וארה"ב הרצו במשך חמישה ימים באוניברסיטת תל־אביב

מאת סופר "הארץ"

אתמול נסתיים סימפוזיון בין־לאומי על משבר הדמוקרטיה שגרם לכשלונה של הרפובליקה הגרמנית, ב־1933. הסימפוזיון אורגן על ידי המכון להיסטוריה גרמנית באוניברסיטת תל־אביב (בהשתתפות מכון גיתה) ובמשך חמישה ימים הרצו בו פרופסורים מישראל, גרמניה וארה"ב.

ההרצאות תיארו ונתחו את הבעיות הפוליטיות, הכלכליות והחברתיות שהעסיקו את הרפובליקה של ויימאר וגרמו לבסוף לנפילתה. יום אחד הוקדש לדיון על הבעיות שנים של האנטישמיות בתקופת ויימאר.

הנאום המרכזי של... מאוזר (גטינגן, גרמניה) הוקדש ליהודי מזרח אירופה שהגרו לגרמניה בתקופת ויימאר ולפניה וליחס אליהם הן מצד השלטונות הגרמניים והן מצד היהודים הגרמנים.

הסימפוזיון הסתיים בהרצאה מאלפת של הנס מומזן (בוכום, גרמניה) על המקורות החברתיים והפוליטיים לעלייתו של היטלר לשלטון.

בדיון על הרצאה זו העירו משתתפים אחדים על הקבלות מסויימות בין הבעיות של מדינת ויימאר לפני שישים שנה לבעיות המטרידות היום את ישראל ותלות בהון השקעות מחו"ל, הקצאת משאבים לנושאים מגוונים כגון שרותים סוציאליים מזה ותמיכה בקבוצות כוח, כגון בעלי האחוזות והתעשיה הכבדה מזה וכן הקושי להרכיב ממשלות רוב, בעלות צביון ברור.

הסימפוזיון נוהל על ידי שולמית וולקוב מאוניברסיטת תל־אביב. ההרצאות והדיונים עליהן התנהלו באנגלית ויתפרסמו בבוא העת.

ממשל ארה"ב חזר בו מהבקשה למכור 1600 טילים לסעודיה

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הממשל האמריקאי נסוג בו מן הבקשה למכור טילי מאווריק לסעודיה. הודעה על כך מסר הבית הלבן לקונגרס יום אחד לאחר שהתברר כי יש רוב גדול בסנאט המתנגד למכירה.

הממשל ביקש למכור 1600 טילים מסוג מאווריק די בסך כולל של 360 מליון דולר. אך 67 סנטורים הודיעו אתמול, כי יתנגדו לעסקה ולפיכך לא, מצא הממשל טעם להמשיך ולהיאבק על אישור העסקה, שהיתה צפויה לביטול גם אם הנשיא היה מטיל וטו על התנגדות הקונגרס.

זו העסקה השניה בחודש האחרון אותה נאלץ הממשל לבטל בעקבות התנגדות הקונגרס. העסקה הראשונה היתה מכירת 12 מטוסי אף־15 לסעודיה.

דובר משרד ההגנה האמריקאי אמר אתמול, כי הקפאת העסקה עלולה להזיק ביחסי ארה"ב־סעודיה ובוודאי לגרום להקטנת שיתוף פעולה בין המדינות במיוחד בתי קשה בה מבקש הממשל סיוע רב יותר מסעודיה.

בתוך כך נודע, כי שר ההגנה כספר וינברגר ביקש מעמיתו הסעודי הנסיך סולטאן להרחיב את טיסות מטוסי האיווקס מעל למפרץ הפרסי.

ציפיה להחלטה "חיובית" בבית המשפט בארה"ב בעניין צווי הזימון בפרשה האיראנית

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

במשרד ראש הממשלה, המשרד החוץ מביעים שביעות רצון מעמדתו של משרד החוץ האמריקאי בעניין צווי הזימון בפרשת הנשק לאיראן, כפי שהיא באה לידי ביטוי במכתבים שהגיש המשרד לבית המשפט הפדרלי בוואשינגטון.

גורם ממשלתי בכיר אמר ל"הארץ", כי המסמכים שהגיעו לירושלים מלמדים כי משרד החוץ האמריקאי מכיר בטענה העקרונית של ישראל נגד התובע המיוחד לורנס וולש. לפי טענה זו, יש "חסינות פונקציונלית" לאנשים שפעלו מטעם ישראל, זאת, ללא קשר לעיסוקם בעבר או בהווה.

המסמך שהתקבל על ידי משרד החוץ האמריקאי גורס שהזימור הידוע אשר ברשותם של דוד קמחי, אל שוימר, יעקב נמרודי ועמירם ניר נהנה מחסינות, כיון שבתקופה שבה היו מעורבים בעיסקה, הם טיפלו בחומר רשמי הנוגע מחסיון מפני חקירה של גורמי חוץ. עמדה זו של משרד החוץ בוואשינגטון מעוררת בירושלים ציפיות חיוביות באשר להחלטת בית המשפט בענין צווי הזימון.

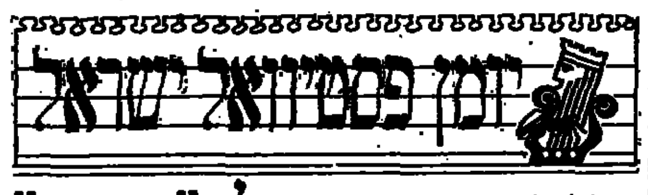

עוד הצגה של "כרמן" ומיומות אירית עקרה

מאת מיכאל הנדלזלץ

בשל לחץ הקהל, שלא יכול היה לקנות כרטיסים ל"כרמן" בביצוע התיאטרון של פיטר ברוק, כיוון שאלה אזלו זמן רב לפני שהלהקה הגיעה לכאן, נמצא תאריך נוסף להופעה של ההצגה, ה־11 בספטמבר, ביום ראשון אחרי הצהריים. מכירת הכרטיסים תתחיל היום בבוקר במשרדי הפרודקציה בתל אביב ובתיאטרון ירושלים.

בכורת התיאטרון האחרונה במסגרת פסטיבל ישראל היתה של הצגת "יונו והטווס" מאת שון אוקייסי, בביצוע תיאטרון ה"גייט" מדבלין. ההצגה מבוצעת תוך הקפדה מדוקדקת על הריאליזם, החל מן התפאורה ועד למבטא האירי. מי שחושב שהוא מבין אנגלית, צריך לזכור שבמבטא אירי זה נשמע אחרת לגמרי.

המחזה הוא מין גירסא אירית של "האוצר" כשהמשפחה חיה על חשבון עושר מדומה ומתפוררת כשהעושר מתגלה כאמיתי, בעוד שמחוץ לבית משתוללת מלחמת אזרחים. הבימוי של ג'ו דולינג מדגיש את הדראמה המשפחתית, כשהרקע המאיים מוסט רחוק מדי לרקע.

למרות המשחק הטוב של כל השחקנים (גם אם הם נוטו לצעקנות בליל הבכורה) ההצגה לא מעניינת ומייגעת (שלוש שעות). היא שגרתית, עשויה בקפידה, ומדוייקת מכדי שתהיה אמיתית.

מוסיקה / אורי אפשטיין

עושר של רבגוניות

הצ'לן האמריקאי היהודי שיף והפסנתרן ההונגרי אנדי בי...? הצ'לן האמריקאי היהודי שיף והפסנתרן הפלאי... מנוצלים השמיעו יצירות של באך, ברהמס, שוסטקוביץ' ושומאן ברסיטל בפסטיבל ישראל.

בנגינתו של שיף שקולים האינטלקט וההבעתיות האמוציונאלית. ההצללה העמוקה ורבת הצבעים והכושר הווירטואוזי ולעומת זאת יתרים עושר של רבגוניות בצליל ובאינטרפרטציה, כפי שרק לעיתים רחוקות מוצאים אותו בצ'לן אחד.

בסוויטה מס' 3 ברה מז'ור של באך שלט הפיסוק המחושב ומתוכנן, שבקסיקתו את הזרימה הבלתי־פוסקת של הביצועים המבטאים העניק ליצירה נימה של תבליטיות רבת־עניין בלי לפרק עם זאת את היצירה לגורמים.

הרישיות קיצונית בפרק האיטי של הסונטה מאת שוסטקוביץ' יצרה ניגוד חריף לעומת המומר האירוני שבפרק הסיום שלה. כל הקדרות המדגמת של ברהמס, אך גם כל הספרמנטיות הסוחפת והצליל הפיוטי העמוק באו לידי ביטוי מרגש בנגינת הסונטה במי מינור. הווירטואוזיות של מרטינו על נושא של רוסיני היו מפגן של וירטואוזיות מבריקה ושליטה טכנית פומליסטית בכלי.

בנגינתו של הפסנתרן ברסונצ'לד יש מידה רבה של רגישות ועדינות־מגע, ובהקשבתו לנגינת הפרטנר שלו הוא שותף אמנותי מלא ברוחה של מיטב הנגינה הקאמרית.

היום בפסטיבול

- בתיאטרון שרובר – "כרמן" בביצוע התיאטרון של פיטר ברוק, 13:30.
- באולם לזאר בכר – "יונו והטווס" מאת שון או'קייסי בביצוע תיאטרון ה"גייט" מדבלין, 15:00.

במוצאי שבת בפסטיוואל

- בתיאטרון שרובר "כרמן". 21:30.
- באולם לזאר בכר "יונו והטווס". 20:45.
- בבנייני האומה "אילוף הסוררת" בביצוע הבאלט של שטוטגארט. 21:30.

מפלגת ל"ע — בפני פילוג

נציגי 17 מושבי העובד הציוני עזבו את אולם הוועידה במחאה על ההחלטה להפסיק את השותפות עם מפלגת העבודה

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ועידת ל"ע, שהתכנסה אתמול בת־תניה, עמדה אמש בשעת בעילתה על סף פיצוץ, בעקבות ההצבעה החשאית שהתקיימה בין המשתתפים, ובה הוחלט על הפסקת השותפות עם מפלגת העבודה ופתיחת מו"מ רשמי עם תנועת "שינוי" להקמת גוש מרכז לקראת הבחירות הבאות.

לקראת סיום הישיבה עזבו נציגיהם של 17 מושבי העובד הציוני את אולם הוועידה, תוך מחאה על ההחלטה שהתקבלה, והכריזו כי הם ימשיכו בדרך עצמאית את שיתוף הפעולה עם מפלגת העבודה. ויתכן שהם יקימו רשימה נפרדת...

כנסו להחליט על פרישה מל"ע.

הוועידה נבעלה לאחר שהתקבלו החלטות להמשיך במגעים עם "שינוי" לקראת הקמת חזית ליברלית משותפת ולהינתק ממפלגת העבודה עם הכרזת הבחירות הקרובות לכנסת.

כל דיוני ועידת ל"ע, שהתקיימו אתמול בהשתתפות 600 צירים במשך 12 שעות ברציפות במלון "גולדאר" בנתניה, עמדו בסימן המחלוקת התנועתית סביב המשך שיתוף הפעולה עם מפלגת העבודה. יו"ר התנועה משה קול וח"כ יצחק ארצי ביקשו את אישור הוועידה להפסקת שיתוף הפעולה עם העבודה ותחילת מו"מ רשמי עם שינוי, במטרה ליצור גוש מאוחד שלא יזדקק למפלגת הליכוד ולמפלגות הדתיות. לעומתם דרשו נציגי מושבי העובד הציוני את המשך השותפות עם העבודה.

מחלוקת נוספת התעוררה לגבי מעמדו של ח"כ ארצי עד הבחירות. במהלך הוועידה נשמעו קריאות, כי ארצי יתנגד להקדמת הבחירות, ויצטרף לסיעת שינוי לקראת ההליכה המשותפת לאחר הבחירות; אולם בסופו של דבר הודיע ארצי כי היות שנבחר ברשימת המערך לא יפרוש מהסיעה, אלא אם הדבר ייעשה בהסכמת ראשי מפלגת העבודה.

ועידת ל"ע בחרה במרכז חדש בן 351 חברים.

חוגגים ביים: המצרים חוששים לאבד את טאבה ומחפשים פשרה

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

בקרוב צפויה פגישה בין היועצים המשפטיים של משרדי החוץ של ישראל ומצרים במאמץ להגיע להסכם פשרה בטאבה. הפגישה בין המשפטנים רובי סייבל ונביל אל ערבי תתקיים בוואשינגטון בתיווכם של פקידי ממשל אמריקאים העוסקים בחודשים האחרונים למציאת נוסחה מוסכמת על שני הצדדים.

בראשית השבוע הבא תתקיים בירושלים התייעצות מיוחדת בנושא זה בהשתתפות מומחים מחו"ל וביניהם פרופסור אילי לאוטרפכט וג'ון קמחי. לפני כשבועיים הגיע למשרד החוץ כתב הסיעון המצרי בעניין טאבה ובימים אלה נבצא צוות של משרדי החוץ, הבטחון, אגף המדידות וצה"ל באיזור המריבה בטאבה לצורך בדיקת הטיעונים המצריים.

כי המצרים מגלים דאגה נוכח הטיעונים הישראליים. על כן יש להם עניין רב במציאת נוסחת פשרה שתמנע את הצורך בבוררות ארוכה שבסופה. אפשר שטאבה תישאר בידי ישראל. עיקרן של ההצעות הנרונות הוא ניהול משותף של השטח והבעלות משותפת של מלון סונסטה. המכשול העיקרי הוא הדרישה המצרית כי כל הסדר יכלול את העברת הריבונות על השטח לידי מצרים.

חוגים מדיניים בירושלים אומרים...

בני הורוביץ

(סוף מעמוד 1)

הגדול ביותר לאחר בל"ל הוא בנק הפועלים. מעריכים שבבקים אחרים יפנו כבר בימים הקרובים לבית המשפט בבקשה למנות בציגים נוספים לכונס שמונה. עו"ד ישראל קנטור.

כונס נכסים ומפרק זמני מונה לשלוש חברות שבשליטת האחים הורוביץ הן: ידיב נכסים ואחזקות, ידיב חברה למסחר ולהשקעות ואורן מבנים פיתוח והשקעות שמניותיה נסחרות בבורסה.

יצויין שלחברות הספקה, הנקראת כעת ידיב הספקה, אותה רכשו האחים הורוביץ לפני מספר חודשים תמורת 4.2 מליון דולר לא מונה כונס נכסים בשלב זה. להברת הספקה מונו מנהלים חדשים במקום האחים הורוביץ: עו"ד אבי פילוסוף, שהיה בעבר מנכ"ל משותף ב"עלית" וכעת שותף במשרד עורכי דין ואיש העסקים אליעזר פישמן.

נודע שעובדי החברה זו מתארגנים כדי לרכוש את החברה. אורי לוין מנהל המחלקה הטכנית של חברה זו אמר אתמול שכבר החלו מגעים בעניין זה.

עיכוב יציאה זמני

במקביל הוצאו נגד שני האחים צווים זמניים לעיכוב יציאתם מהארץ. בנימוקי הבקשה טען עו"ד קנטור, כי האחים חייבים כספים נוספים בסכומים ניכרים לגופים אחרים ונתיע לבנק. כי מופעלים עליהם לחצים כבדים. ככל הנראה, טען פרקליט הבנק, הוציאו האחים מחברות שבשליטתם ובניהולם כספים שלא כדין. לטענת הפרקליטים מחשש ששני האחים עלולים להתחמק מנכסיהם יש להעתר לבקשה לעכב את יציאתם מהארץ. כל הצווים שהוצאו הם זמניים באופן והם ניתנו במעמד צד אחד של הבנק.

סניורה ייוועץ במומחים אם יוזמתו אינה בבחינת הכרה באבדן ריבונות ערבית בי"ם

מאת אורי ניר
סופר "הארץ"

עורך העיתון "אל־פג'ר", חנא סניורה, שהכריז בשבוע שעבר על כוונתו להתמודד בבחירות לעיריית ירושלים ברשימה פלשתינית, אומר כי יתייעץ בייעוץ משפטי של מומחים למשפט בין־לאומי, בטרם יכריע סופית בעניין זה.

סניורה, שספג במשך השבוע ביקורת חריפה מפי פלשתינים רבים, ושלשום שמע על הודעת ההסתייגות הרשמית של אש"ף מתוניס, הסביר אתמול, כי ברצונו להיות משוכנע מבחינה משפטית, שמימוש יוזמתו לא יהווה הכרה באבדן הריבונות הערבית על מזרח ירושלים.

את ההודעה של אש"ף, הרואה את יוזמתו, הגדיר "צעד פסיכולוגי".

אל שורת המגנים הצטרפו ראש העירייה המודח של עזה, רשאד א־שאווה, המופתי של ירושלים, השיח' סעד אדין אל עלמי, ונשיא אגודת הצדקה בירושלים, ד"ר אמין אל־חטיב. ראיונות עימם ועם רבים אחרים שגינו את הצעת סניורה התפרסמו אתמול בעיתון המזרח־ירושלמי "א־נהאר".

ביום רביעי 17/06/87
יפיק "הארץ"
מוסף
לדגל שבוע הספר
המעוניינים לפרסם טל. 5121120

יום ה־30 וגילוי מצבה של
לוליק
נפגשים ביום ד' 17.6.87 שעה 16.00
בבית העלמין החדש אשקלון
צונגר וגרשנוביץ

המעלות של אל על

	מכס' מינימום	מכס' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	12	16	גשם	11	15
אתונה	22	31	בהיר	20	28
בוקרשט	20	31	רעמים	18	23
בריסל	13	17	גשם	10	14
וינה	16	26	מעונן	8	16
ז'נבה	14	20	גשם	9	15
לונדון	12	17	גשם	8	14
ליסבון	15	20	מעונן	16	25
מדריד	18	26	מעונן	16	22
ניו־יורק	18	26	מע.חל	13	25
פאריס	12	17	גשם	9	15
פרנקפורט	14	21	גשם	8	15
ציריך	14	20	גשם	20	16
קהיר	23	34	בהיר	20	33
קופנהאגן	15	18	גשם	10	15
רומא	20	29	מעונן	14	24
שטוקהולם	12	17	גשם	10	15

ELAL אל על

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

בעקבות שנה וחצי של ויכוחים ומאבקים אישיים

המועצה המדעית הרפואית לא תחדש ההכרה ב"בית לווינשטין" כבי"ח המקבל רופאים חדשים מתמחים

מאת דן סגיר

המועצה המדעית הרפואית בישראל המליצה למנכ"ל משרד הבריאות לא לחדש את ההכרה בבית החולים השיקומי "בית לווינשטיין" כבית חולים הרשאי לקבל רופאים חדשים מתמחים לצורך התמחויות מקצועיות.

ההמלצה באה בעקבות שנה וחצי של ויכוחים ומאבקים אישיים ואחרים סביב מינויו של תא"ל פרופ' ראובן אלדר כמנהל החדש של ביה"ח, ומעמדו והגדרת תפקידיו של סגנו ד"ר פבלו סולסי. ההמלצה של המועצה הרפואית, שבדרך־כלל המלצותיה מתקבלות ללא עוררין על־ידי מנכ"ל משרד הבריאות, לא התקבלה בשלב זה, ולדברי המנכ"ל פרופ' דב גולן אין הוא מקבל או דוחה את ההמלצה משום שישנן דרכים אחרות לפתור את הבעיות שעלו, והנושא עדיין נמצא בדיונים.

לדברי גולן, הסרת ההכרה בבית חולים לצורך התמחויות אין בה משום פגיעה כלשהי ברמת הטיפול בחולים המאושפזים ב"בית לווינשטיין", וישנם מוסדות רבים בארץ ובעולם שבהם לא מאושר לקבל מתמחים. הפגיעה העיקרית היא ברופאים המתמחים הצעירים שעוברים מרגע כמוסד, משום שהם נקלעו למאבק של רופאים בכירים המנהל למעשה על גבם. "בית לווינשטיין" הנמצא בבעלות קופת־חולים הכללית הוא ביה"ח השיקומי הגדול ביותר בישראל, ובו למעלה מ־200 מיטות.

לא סמכות מספיקה

במהלך השנה וחצי האחרונות התנהלו מאבקים רבים מצד הרופאים נגד הנהלת קופ"ח בעקבות מינויו המנהל פרופ' אלדר, שהיה קצין רפואה ראשי ועבר השתלמות בארה"ב בנושא שיקום, אך בהכשרתו הרפואית הוא נוירולוג. אירגון רופאי בתי החולים בקופ"ח ראה בכך "הצנחת" מנהלים מבחוץ, וטוען שאין לו נסיון בשיקום. על רקע זה פנו למועצה המדעית, שאמורה לפעול על־פי שיקולים מדעיים טהורים ולא של איגוד מקצועי, להסיר את ההכרה מבית החולים, ואת למרות שכולם מסכימים שסגן מנהל בית החולים ד"ר פבלו סולסי הוא סמכות מקצועית מספיקה ומתאימה להכשרת מתמחים חדשים.

הנשיא בעצרת זכרון לעולי הגרדום:

"היתה תוכנית להברחת עולה הגרדום שלמה בן־יוסף מכלאו"

(ע). על תוכנית להברחתו של עולה הגרדום שלמה בן־יוסף מכלא עכו — סיפר אתמול נשיא המדינה חיים הרצוג, בעצרת זיכרון ל־14 עולי הגרדום במלחמתם בשלטון הזר, שנערכה בכיכר רב גרונר ברמת־גן.

בעצרת רבת המשתתפים השתתפו ראש הממשלה, חברי כנסת, קרובי משפחה של העולים לגרדום, חברי אצ"ל ולח"י וקהל רב. ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין שלח ברכה בכתב בידי יחיאל קדישאי, אותה קרא עוזיה רפופורט.

הנשיא אמר בדבריו כי לאחרונה הובאה לידיעתו עדות המצוייה במכון ז'בוטינסקי על מעורבות אביו, שהיה בזמנו רבה הראשי של הארץ, בהגעת לתוכנית נועזת להברחתו של שלמה בן־יוסף מכלא עכו. ביצוע תוכנית ההברחה הוטל על איש "השומר" אברהם שפירא מפתח־תקווה, אולם התוכנית לא יצאה אל הפועל בגלל סירובו של בן־יוסף, שטען כי "יהיה בזה משום חילול שם ישראל שיגידו כי מתוך פחדנות בורחים מן הגרדום".

"ואכן", אמר הרצוג, "שלמה בן־יוסף הוא שנתן את המופת לעולים אחריו אל הגרדום, בלכתו אל חבל התלייה בראש מורם".

שר האוצר משה נסים (משמאל) סייר אתמול במפעל "אינטרפארם" בקריית המדע בר־חובות. המפעל מתמחה במיוחד בייצור תרופות למחלת ההרפס. השר היה אורח נשיא התאחדות התעשיינים רב לאוטמן ומנכ"ל המפעל ד"ר אהוד גלר. (צילום:יפעת)

שריפות־יער רבות — תוצאה של הצתות על רקע לאומני

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

חלק ממקורי השריפות של יערות בשנים האחרונות, הינם תוצאה של הצתות על רקע לאומני, — כך דיווחו גורמי ביטחון בפגישה שהתקיימה לפני מספר ימים במשרד הפנים. בפגישה השתתפו אנשי משרד הפנים, הקרן הקיימת, רשות שמורות הטבע, צה"ל, משטרת ישראל ושירותי הכבאות.

באותה פגישה נמסר עוד, כי חלק אחר של השריפות הם תוצאה של רשלנות בני נוער ומטיילים. בשנים האחרונות נשרפו כ־16,000 דונם יער מדי שנה. בשנת 1984 הגיע היקף הנזקים למליון־וחצי דולר ואת בנוסף לפגיעה בנוף, בחי ובמשאבי הארץ.

40% מבני הנוער תומכים בארגוני טרור יהודיים

כ־10% אמרו שהיו מוכנים להצטרף לארגונים כאלה ★ 13% מהחיילים הקרביים חושבים שהם פראיירים ★ 10% מהם סבורים: "בצבא צריך להיות ראש קטן"

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

כ־40% מבני הנוער תומכים בארגוני טרור יהודיים; כ־10% אמרו שהיו מוכנים להצטרף לארגונים כאלה.

נתונים אלה נמסרו על־ידי ד"ר מינה צמח ממכון דחף ביום עיון על "ערכים, נוער וביטחון" שנערך על־ידי צה"ל והמרכז בשיתוף בית הספר לחינוך באוניברסיטת תל־אביב.

דימוי של החייל הקרבי כ"פראייר לאומי" רווח יותר בקרב החיילים הקרביים מאשר אצל החיילים האחרים. 13% מהחיילים הקרביים חושבים שהם פראיירים. 10% מהם סבורים ש"בצבא צריך להיות ראש קטן".

נתונים אלה נמסרו על־ידי אל"מ ד"ר שלמה דובר, שציין כי ממצאי הסקר שנערך ב־1986 בקרב בוגרים לגיוס, מראים כי גם אם השירות בצה"ל לא היה חובה — היו כמוצבית מהמשיבים מוכנים לשרת בצה"ל שירות מלא. 45% אמרו כי היו מוכנים לשרת שירות חלקי, ורק 6% אמרו כי היו מעדיפים שלא להתגייס כלל.

מהסקר הרש, שהוצג על־ידי ד"ר מרדכי בר־לב מביה"ס לחינוך באוניברסיטת בר־אילן, עולה כי 28%–50 מבני הנוער בזרם הממלכתי־דתי סבורים שאין לחייב בני ישיבות ציוניות לשרת במסגרת רגילה או בישיבת הסדר. עוד עולה כי 86% מהמועמדים ליחידות קרביות ממגזר זה באים מהקיבוץ הדתי.

הנוער ביקורתי יותר

סגן הרמטכ"ל האלוף אהוד ברק אמר כי יותר של הנוער לצה"ל הוא משוב חיוני לצה"ל, ורק משוב של פעילות צבאית בשטח חשוב יותר. לדבריו, הנוער כיום מיומן ומפותח יותר מבעבר, הוא ביקורתי יותר, רגיש יותר, יודע לשאול, ומבין את זכותו לקבל תשובות.

לדעת סגן הרמטכ"ל אין פירושו של המושג "טוהר הנשק" שלא יורים או הורגים ללא היסוס כשצריך. אולם הנשק אינו כלי לשימוש סתמי נגד חפים מפשע, או משמש פורקן ליצרים אפלים.

טרם נמצא מקום לעבודתה של הוועדה לחקירת נוהלי השב"כ

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

ועדת החקירה הממלכתית שהופסית לבדיקת נוהלי ושיטות החקירה של השב"כ עדיין לא הצליחה לאתר בניין מתאים לקיום דיוניה. חברי הוועדה כבר קיימו ביניהם כמה פגישות, בהם נדונו ענייני נוהל.

אתמול נפגש יו"ר הוועדה השופט משה לנדוי עם שר המשפטים אברהם שריר ועם היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש. נודע כי השופט לנדוי ביקש מהשר שריר לשחרר אותו מתפקידו כיו"ר ועדה משפטית, שהוקמה כמנו על ידי משרד המשפטים על מנת שיוכל להקדיש בחודשים הקרובים את כל זמנו לדיוני ועדת החקירה בנושא השב"כ.

על פי בקשתו של השופט לנדוי, אישר נשיא בית המשפט העליון השופט מאיר שמגר ושר המשפטים אברהם שריר את מינויו של סגן רשם בית המשפט העליון השופט אלון גילון, לשמש כמרכז ועדת החקירה. השופט גילון שימש בעבר גם כמרכז ועדת החקירה בנושא רצח חיים ארלוזורוב.

בימים הקרובים תפרסם הוועדה מודעות בעיתונות ותקרא למי שיש בידיו חומר או עדויות בנושא השב"כ, להעבירן לידיה, לת"ד דואר 1622 בירושלים.

להערכת גורמים משפטיים, עוד יחלפו כמה שבועות עד שהוועדת החקירה תחל בדיוניה המעשיים, שיתנהלו בדלתיים סגורות. בנוסף למאמצים לאתר מבנה מתאים, צריכים חברי הוועדה ללמוד את החומר הרב הקשור לשיטות ונוהלי החקירה של השב"כ ולגייס צוות של עוזרים.

הסתיים חיקור הדין של אוטו הורן:

העד בן ה־83 לא חזר בו מזיהוי דמיאניוק בתום 3 ימי חיקור־דין

מאת דניאל דגן

בון (מיוחד ל"הארץ"). במערב ברלין הסתיים אתמול חיקור הדין של אוטו הורן, בלי שהעד בן ה־83 חזר בו מן הדברים העיקריים שאמר במשך שלושת הימים האחרונים.

העד, איש אס. אס. לשעבר במחנה ההשמדה טרבלינקה, זיהה במהלך עדותו שתי תמונות של דמיאניוק (אחת מ־1942 ואחת מ־1952), ואמר שהאיש הנראה בהן הוא "איוואן האיום".

חיקור הדין אתמול נמשך כשלוש שעות, והוקדש בעיקרו לחקירה הנגדית של הסניגור אוקונור. הסניגור עשה נסיונות חוזרים ונשנים לערער את אמינות העד.

משרד הפנים מציע תיקון בחוק התכנון והבניה

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

משרד הפנים הגיש בימים אלו לכנסת תיקון לחוק התכנון והבניה המציע בין היתר, מתן סמכות בחוק ליו"ר ועדה מחוזית, להתנגד על צווי הריסה. מינהלים בתחום המחוז שהוא אחראי עליו. הסמכות נוגעת לאיזורים, שאין בהם ועדות מקומיות ולאיזורים שבהם הוועדות המקומיות אינן מקפידות על החוק.

סעיף נוסף בהצעת החוק הדרש קובע, כי יבוטלו הקלות כמותיות בהיתרים, לתוספת אחוזי בנייה חורגים הליכי הרישוי. הרקע לסעיף זה הוא הארכה ניכרת של הליכי הרישוי, במקרים בהם מבקש היזם תוספת אחוזי בנייה על מה שאושר לו בהיתר, מעבר למה שנקבע בהוראות תכנית המתאר.

כמו כן מוצע בתיקון לחוק כי ועדת משנה של הוועדה המחוזית, תהיה הפוסק האחרון שידון בהתנגדויות לבנייה ולא יאופשר לדון אחריה במליאת הועדה המקומית. ההתנגדויות לתכנית תימסרנה ישירות לוועדה המחוזית ולא כפי שנהוג היום, לוועדה המקומית.

"היטלר היה שחקן כדורגל" — סבורים צעירים באוסטריה

מחקר קובע: 27 אחוזים מן האוסטרים — אנטישמים ● על כך מסר ד"ר היינץ קינצל מנכ"ל הבנק הלאומי האוסטרי המבקר בישראל

(עט). 27 אחוזים מן האוסטרים הם אנטישמים, כך עולה ממחקר שנערך סמוך לעלייתו לכס הנשיאות של קורט ואלדהיים. 8 אחוזים מצעירי אוסטריה לא ידעו מי היה היטלר וסברו, כי המדובר בשחקן כדורגל.

על כך מסר אתמול ד"ר היינץ קינצל, מנכ"ל הבנק הלאומי האוסטרי וראשי ה"גוורקשאפטן" (האיגודים המקצועיים) באוסטריה, במסיבת עתונאים בבית סוקולוב בתל אביב.

במסיבה נכח גם שגריר אוסטריה בישראל ד"ר אוטו פליינר.

ד"ר קינצל פירט וציין, כי 7 אחוזים מאוכלוסיית אוסטריה הם בעלי דעות קדומות־רגשיות נגד יהודים, ועוד 20 אחוז הם אנטישמים מהכרתם.

ד"ר קינצל הוסיף, כי המחקר על דעת הקהל האוסטרית על היהודים הוכן ביוני 1985 והמשכו היה ביולי 1986 ואח"כ בנובמבר 1986 ובפברואר 1987, כלומר לפני היבחרו של קורט ואלדהיים לנשיא אוסטריה ולאחר הבחירות.

אין ד"ר קינצל יודע אם משהו השתנה בדעת הקהל האוסטרי מאז פברואר 1987, ולשם כך ייערך מחקר נוסף. באופן מיידי, הבחירה של ואלדהיים לא השפיעה על האנטישמיות באוסטריה.

ד"ר קינצל ציין, כי יש אנטישמיות מצידם של נאצים אך גם של קתולים.

הנשאלים המבוגרים והזקנים הם יותר אנטישמיים. לדעתו אפשר לשכנע את בעלי הדעות הקדומות.

עוד מסר ד"ר קינצל, כי 10 אחוזים של האוסטרים אינם יודעים דבר על מחנות ריכוז, שהיו גם באוסטריה.

כן הודיע, כי ב־22 ביוני ייפגש עם נציגי הסיעות הפוליטיות באוסטריה כדי לשוחח איתם על בעיית האנטישמיות.

ד"ר קינצל מסר גם כי מחקר על האנטישמיות החדשה באירופה מגלה, שהיא נפוצה בעיקר בין הצעירים השמאלנים, שהם מיעוט קטן. הוא ציין, כי במחקר שנערך ב־1968 היו באירופה רגשות טובים כלפי ישראל ודעה מתנגדת לערבים, אולם נתונים אלה השתנו קצת. הוא סבור, כי יש לפעול בעניין זה, וישראל צריכה להגיש תמיכה בפעולה זו.

להלן מסר ד"ר קינצל על שורה של מחקרים שנעשו ונעשים בשותפות ע"י אוניברסיטאות בישראל ובאוסטריה בתחומים כמו חקלאות, כלכלה ועוד.

את ד"ר קינצל הציג נתן דרור, נציג ההסתדרות באוסטריה ובשוויץ. הוא אמר, כי האורח המבקר בארץ זו הפעם ה־18, הוא ידיד יהודים וישראל. את המחקר על האנטישמיות באוסטריה ערכו 5 מכונים אוסטריים. ד"ר קינצל הוא יו"ר הקרן המשתתפת למחקר מדעי.

נתן דרור אמר, כי מעמד ישראל הסתבך באוסטריה בגלל עניין ואלדהיים והאמריקנים. נוסף על כך, מה שמתרחש בשטחים דומה בעיני האוסטרים לנעשה בלבנון.

וירשובסקי: להעביר הטיפול בעניין "הפגישה הלילית" מידיו של היועץ המשפטי

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

ח"כ מרדכי וירשובסקי (שינוי) תובע משר המשפטים אברהם שריר להעביר את הטיפול בעניין "הפגישה הלילית" מידיו של היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש לידי פרקליט אחר בפרקליטות המדינה.

במכתב ששיגר אל שר המשפטים מציין וירשובסקי שיש חשש שחריש ינהג במשוא פנים בטיפול בתיק זה, בשל יחסי הידידות עם כמה מן המעורבים בפרשה, בעיקר עם עו"ד יגאל ארנון.

פנייתו של וירשובסקי לשר המשפטים באה בעקבות מכתב תשובה ששיגר שריר לוירשובסקי במענה לפנייה קודמת שלו. שריר ציין בשמו של חריש כי "הפרשה המכונה הפגישה הלילית היא פרשה מורכבת ביותר, הן מבחינת המעורבים בה והן מבחינת העבירות המיוחסות לכמה מהם. גם הצורך לממש את 'זכות השימוע' שיש למעורבים בפרשה אינה תורמת לזירוז העניין". השר הוסיף כי "השיהוי בקבלת ההחלטה אינו כרוך בקושי להגיע לידי החלטה".

בתגובה כתב וירשובסקי כי שריר התעלם בתשובתו מן הדרישה שחריש יפסול עצמו מטיפול בתיק בשל היכרותו וידידותו עם עו"ד ארנון.

צוות משפטנים בכיר בפרקליטות המדינה המליץ בפברואר בפני חריש להעמיד לדין פלילי את כל משתתפי "הפגישה הלילית" שהתקיימה במשרדו של עו"ד יגאל ארנון בעניינו של ח"כ שלמה עמר. חריש עדיין לא החליט אם לקבל את המלצת צוות המשפטנים, ובכוונתו לאפשר למעורבים בפרשה לממש את "זכות השימוע".

הליכוד וש"ס דנו בחוק המרת הדת

מאת אילן שחורי
כתבר "הארץ" לענייני מפלגות

דיון משותף בין ראשי סיעת הליכוד בכנסת וסיעת ש"ס בנושא התיקון לחוק המרת הדת, התקיים אתמול בלשכתו של ראש הממשלה יצחק שמיר.

בפגישה בה השתתפו גם השרים דוד לוי ואריאל שרון הוחלט כי חברי הכנסת הבכירים של סיעת הליכוד ייפגשו בימים הקרובים עם ראשי המפלגות הדתיות, לדון בתמיכה בתיקון לחוק, שהוגש השבוע כהצעת חוק פרטית על־ידי ח"כ שמעון בן־שלמה מסיעת ש"ס.

בצמרת הליכוד סוכם כי התיקון לחוק יעשה בדרך של הצעת חוק פרטית, נוכח התנגדות מפלגת העבודה להסדר, והחשש כי פרס ידרוש דיון על כך בקבינט, שלא יהיה מסוגל לקבל החלטה.

בתום פגישתם אתמול עם ראשי הליכוד אמרו ראשי ש"ס כי הם משוכנעים שהליכוד יעמוד בהסכם שנעשה עימם, והתיקון לחוק המרת הדת אכן יעבור בקרוב מאוד בכנסת.

עשרות כתבי אישום כבר הוגשו נגד מחבלים שנלכדו בספינה "מריה הר"

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"
בלוד

שלושים כתבי אישום כבר הוגשו כנגד מחבלים שנלכדו בספינה "מריה הר" שנעצרה בלב ים, באוקטובר האחרון. בימים אלו עוסקים בפרקליטות הצבאית בסיום הכנת כתבי האישום נגד יתר נוסעי הספינה, החשודים כמחבלים.

הספינה נלכדה על ידי חיל הים, שעה שעשתה דרכה ללבנון כשעל סיפונה היו חמישים מחבלים.

אתמול הארך בבית המשפט הצבאי בלוד מעצרם של שלושה נוספים ואת עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם.

הדיונים בכתבי האישום יחלו בשבועות הקרובים בבית המשפט הצבאי בלוד.

עורך את העמוד: חיים בל

Select 1600
פיג'ו 305
חדשה ומפוארת

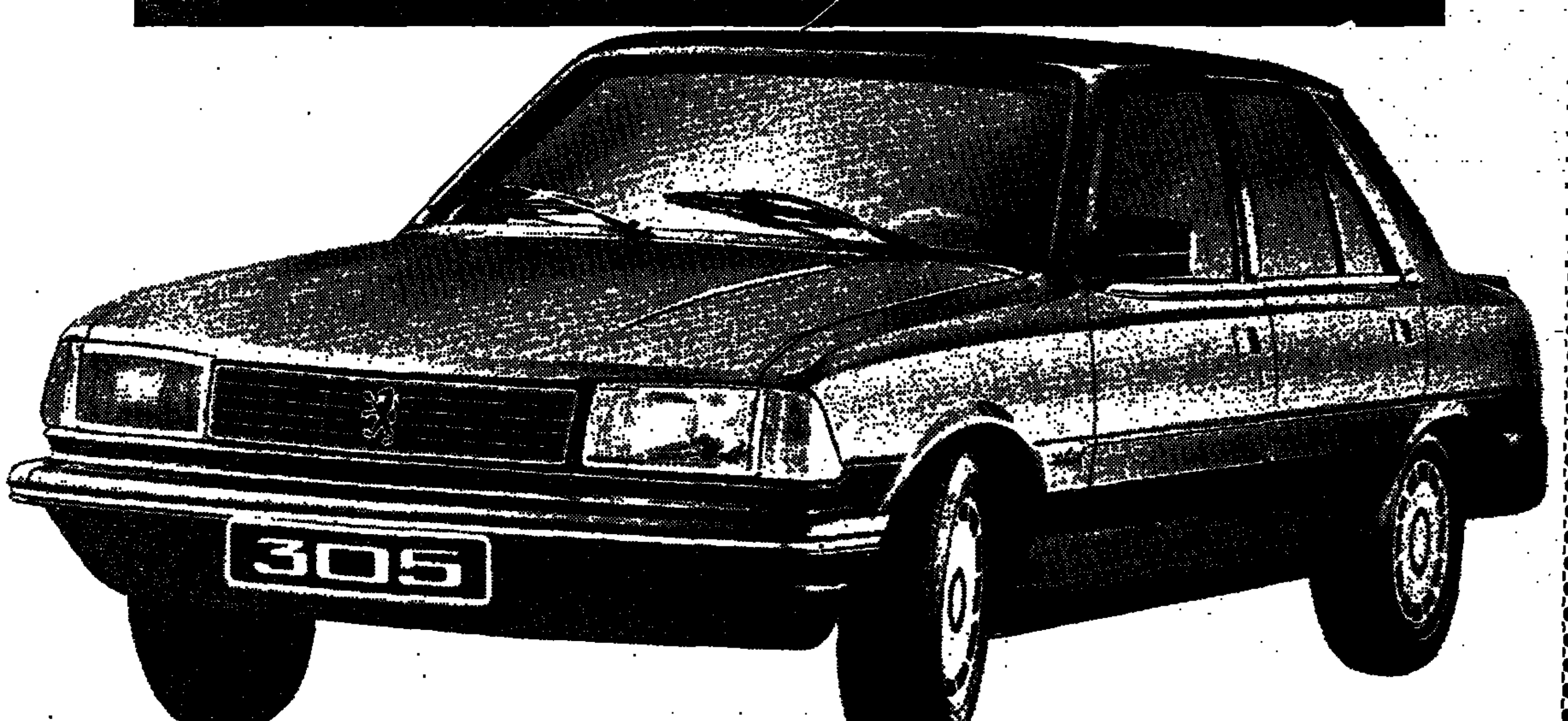

לאורך כל דרכה שמרה פיג'ו 305 על אופי יוקרתי ייחודי. זו אחת הסיבות לכך שמספר הולך וגדל של נהגים נמשך לצירוף הבלתי ניתן לחיקוי של נוחות, בטיחות ואיכות ברמה הגבוהה ביותר.

הנסיעה ב־305 SELECT מקבלת משמעות חדשה הודות למושבי הכורסה הארגונומטריים המרופדים באלגנטיות בריפוד קטיפה יוקרתי, למתלים הנפרדים של ארבעת הגלגלים ולהגה כח קל להפעלה.

גימור האביזרים המושלם, עיצוב הפנים המעודן והשקט הפנימי יוצרים אוירה סלונית מרגיעה. מזגן האויר המקורי והשטיח המפואר המצפה את כל הרצפה הופכים כל נסיעה, ארוכה כקצרה, לתענוג של ממש.

נפח מנוע 1580 סמ"ק • 5 הילוכים קדמיים • 80 כ"ס דין • צריכת דלק ל־100 ק"מ - 5,6 ליטר (במהירות של 90 קמ"ש).

כאופציה: תיבת הילוכים אוטומטית ומנוע בעל הספק 94 כ"ס דין.

במחיר 32,498 ש"ח

כולל הגה כח, מזגן מקורי ומע"מ (ללא הפקדה)

אפשרות לאשראי עד 70% מערך המכונית
(בתשלומים עד 12 חודשים) ללא מע"מ והפקדה
לפי מחירון מס' 8/87 מיום 1.6.87

פרטים בסוכנויות

עוד ארי שבחבורה

דוד לובינסקי בע"מ
יבואן בלעדי למכוניות פיג'ו-טלבו-סיטרואן בישראל
תל־אביב, שונצינו 16, טל' 333214 (03) ■ בני ברק, כהנמן (השומר) 101, טל' 7550755 (03)
■ ירושלים, המלך דוד 24, טל' 9־8־224467 (02)

מי־טל ● 87/5־פ

صورة طبق الأصل

שערי המניות 11.6.1987

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגוד ש	22700		62	-680	-2.9	-62
הספנות 0.1	2860	תב	2439	-140	-6.4	-3225
הספנות א 0.5	1305		2568	-64	-4.7	-2677
הספנות אפ 2	1770		1292			+785
כללי לא בהסדר	27950		59	-450	-1.6	-266
בנק צפ'אמר' 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפ'אמר' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
פ.י.ב.י. 0.5	9430		2714	-270	-2.8	-6256
בנק בינלאומי 05	7720		1650	-230	-2.9	-2388

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אידיבי רג 100.0	96390		613	+480	+0.5	+541
אידיבי ב 100.0	96200					-2
אידיבי בב א	583600	שב				
אמר 0.1	71650		29			
דיסקונט ב	122650		15			-4
דיסקונט א	123050		68	+650	+0.5	+45
דיסקונט יה ב	14050		27	+55	+0.4	+93
המזרחי ש	40200		1174	+1050	+2.7	+2675
המזרחי מ	40350		23	+1250	+3.2	+43
המזרחי יה 9			—	הפסקת	מסחר	—
הפועלים מבב	95000					
הפועלים ש	65800		1425	+800	+1.2	+1514
הפועלים מ	66050		81	+1172	+1.8	+39
כללי א 1.0	266850		8			+218
כללי יה 7	8000		28	-149	-1.8	-102
בלל 0.1	41390		782			+1053
בלל יה 11	15570		324	+150	+1	+381
מימון ומסחר 1.0	54800		2	+100	+0.2	+18
מימון ומסחר 5.0	28500	שב				

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אדנים 0.1	30750		39	-150	-0.5	-99
לאומי משכ' ש	10990	בז	456	-600	-5.2	-1124
לאומי משכ' ב	10377	תב	150	-1153	-10	-115
כרמל ש	7132		842			-66
כרמל יה 1	3960		13	-63	-1.6	-1079
בנין ב' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
פת מבב ש	4020		2194	-151	-3.6	-3246
משכן ב ש	3590		570	-150	-4	-677
עצמאות 0.1	21400		70	-250	-1.2	-70
טפחות מבכ ש	26900		2	-367	-1.4	-58
טפחות רג ש	25750		162	-350	-1.5	-245
טפחות יה 1	10000		100	-223	-2.2	-265
טפחות יה 2	5032		1000			+186
יצמר 1.0	2565		587	-135	-5	-1252
יצמר 5.0	1260		1588	-48	-3.1	-2135
מירב 1.0	9260		154			+4

מוסדות מימון

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מילוס אש	853		4729	-25	-2.9	-14537
חקלאות מבכ א	200100	לז				
חקלאות מבכ ג	199250	לז				
לאומי תעש' א ש	14500		75	-500	-3.3	-30
פתוח תעש' מבב	165365	לז				+2
פת תעש' בב ג	340000	לז				
פת תעש' בב גג	218000	לז				
פת תעש' בב גג1	208000	לז				
פת תעש' בב ד	230000	לז				
פת תעש' בב דד	68486	לז				
כרמל קבלנים 5.0	1280		630			-759
תיירות בב	197050	לז				
כלל ליסינג א0.1	26500		88			-5
כלל ליסינג ב0.5	22680		133	-500	-2.2	-151
כלל ליסינג אגח	18700		150	-550	-2.9	-182

ביטוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איילון	186		8352	-8	-4.1	-11237
ארדש 0.1	1500		550			-248
ארדש א 0.5	910		1151	-5	-0.6	-1274
בטוח מכבה 0.1	688		240	-20	-2.8	-1000
בטוח משנה 0.5	313		6137	-1	-0.3	-13850
הדר 1.0	273		6706	-7	-2.5	-7186
הדר 5.0	227		12742	-1	-0.4	-4589
הדר אפ סר 2	285		1250	-7	-2.4	-7250
הפניקס 0.1	760		5735	+5	+0.7	+4084
הפניקס 0.5	730		1150	+5	+0.7	+658
המשמר-הדאל 1.0	6576		206	-134	-2	-330
המשמר-הדאל 5.0	4857		565	-5	-0.1	-351
מנורה 1.0	2910		13	-40	-1.4	-87
מנורה 5.0	1640		555			+555
סהר 1.0	509		3898	+3	+0.6	+320
סקוריטס 0.1	1350		272			-172
צור ש	419		8346	-9	-2.1	-6845
ציון החזקות 1.0	10600		14	-100	-0.9	-14
ציון החזקות 5.0	2870		53	+50	+1.8	+93
הסנה ש	378		10634	-13	-3.3	-6891

מסחר

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אינטר גאמא 1 ש	8580		432	-170	-1.9	-432
אינטר גאמא 5 ש	5320		837	-170	-3.1	-1260
מאיר עזרא 1.0	1025		4334	-40	-3.8	-8788
מאיר עזרא אפ	741		1872	-30	-3.9	-3715
כלל סחר	485		24112	-15	-3	-34607
אפ 4	403		30475	-11	-2.7	-58857
אגח 2	174		5437	-5.5	-3.1	-16961
קריסטל 1.0	1175		3126	-45	-3.7	-4321
רפק 0.1	25000		1.5			
רפק 0.5	13000		60			
שופרסל א 2.0	15080		136	-520	-3.3	-135
שופרסל ב 10.0	12290		337	-610	-4.7	-443

שירותים

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
הדאל 1.0	1861	תב	381	-304	-14	-1190
מכונות הספקה 0.1	27800		22			
מכונות הספקה 0.5	12400		290			-10
קידר 0.1	1457		2217			+126
קידר 1.0	370		24121	-10	-2.6	-55475
מוס' עינבה 0.1	3401			+101	+3.1	+62
מוס' עינבה 0.5	1535		1334	-20	-1.3	-3015
קנמורטים 0.1	4230		228	+156	+3.8	+227
קנמורטים 0.5	2800	תב	860	+200	+7.7	+980

מלונות ושירותי תיירות

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
קפל 1.0	7555		103			-43
דלק ג ש	2980		3784	-120	-3.9	-3666
גלי זהר 1.0	6200		3	-200	-3.1	-87
גלי זהר 5.0	4450		74.5	+50	+1.1	+98.2
מלונות דן 1.0	2135		366	-45	-2.1	-422
מלונות דן 5.0	1758		1600	-20	-1.1	-1556
חוף האלמוג 1.0	7800	תב	229	-610	-7.3	-381
כנס סר 1 ש	2906		406	+111	+4	+400
מלונות הירדן	3100		251	-1		-5

מחשבים ושירותי מחשבים

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איכות מחשבים	1380		1343	-55	-3.8	-2183
דטה מימון 1.0	11620	תב	245	-1200	-9.4	-285
ת.י.ל.ג. 1.0	22122	תב	650	-2458	-10	-473
ישא 1.0	7722		54	-80	-1	-56
כלל מחשבים 1.0	13600		52			+33
מ.ל.ל. 1.0	17250		18	-99	-0.6	-18
מ.ל.ל. 5.0	7745		158	-5	-0.1	-141
משכב מחשבים 1.0	630		903	-20	-3.1	-1888
משכב אפ'	504		500	-26	-4.9	-600
ניקוב מחשבים 1	2069	תב	1325	-230	-10	-1160
ניקוב מחש' 5	1165	תב	4315	-67	-5.4	-9708
ניקוב אפ סר 2	5051	תב	683	-739	-12.8	-1063
תים מחשבים 1.0	880		5608	-6	-0.7	-5416

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אבוהם גינדי רש			—	הפסקת	מסחר	—
אבוהם גינדי בש			—	הפסקת	מסחר	—
אזורן 1.0	672	בז		-35	-5	-13209
אזורן 5.0	319	בז		-17	-5.1	-51208
אזורים 1.0	1450		23035	-29	-2	-27311
אזורים אפ	1123		11537	-56	-4.8	-19738
אזורים אגח	179		18423	-3.5	-1.9	-13528
אילון 1.0	398		15839			+3381
אל-רוב 1.0	1926		650	-2	-0.1	-246
אמבנים 1.0	7505	תב	264	-395	-5	-1251
אפריקה 0.1	56200		251	-2000	-3.4	-148
אפריקה 1.0	45999		709	-1501	-3.2	-1084
אפריקה אפ	38300		51	-1000	-2.5	-91
ארזים	3197	קנ		+152	+5	+7099
ארלון 0.1	4885		854	-160	-3.2	-3969
ארלון 0.5	2855	תב	2100	-175	-5.8	-4416
בן-יקר גב 1.0	8559	בז	50	-86	-1	-86
ברנוביץ 1.0	3400		264			-117
ברנוביץ 5.0	2424		1002	-60	-2.4	-1152
דנקנר 1.0	7850		479	-200	-2.5	-1170
דורקר 1.0	2469	לז				-738
דורקר 5.0	2322	לז				-885
דיעד 0.1	240		5910			-3945
דיעד 0.5	172.5		6183	-2.5	-1.4	-7145
המשלו 1.0	1670		39			
המשלו 5.0	1134		300			+100

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
תלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
תלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
חברה לירושלים	335		19527			-25997
ירושלים אפ	208		9547			-5827
גבים 0.1	5899		540	-101	-1.7	-775
גבים 0.5	5045		1780	-100	-1.9	-1480
ישראלום 1.0	1865		1776			-1728
ישרס 10.0	22731	תב	1024	-1300	-5.4	-993
כנן פתוח 1.0	12145		188	-340	-2.7	-295
לומיר 1.0	5481		617	-289	-5	-4731
לומיר 5.0	2837		374			-57
מ.ת.מ. 1.0	512		11862			+372
מ.ת.מ. אפ 2	375		1800	-10	-2.6	-5200
מ.ת.מ. אגח	128.5		17100			-16600
מגורי בניה 1.0	820		3389			-2181
מישאל 5.0	383		37730			-12194
מישאל אפ	201		66097			+20658
מנרב 5.0	2550		658			+376
מרלו 1.0	910		1211	-35	-3.7	-3541
לוינשטין 1.0	539		1200	-1	-0.2	-1900
לוינשטין 5.0	261		10713	-6	-2.3	-15041
ליפשיץ 1.0	2306		450	+1		+1034
ליפשיץ 5.0	1780		565	-33	-1.8	-1630
נפת אביב 0.5	14890		147			+16
נכסי אזורים	348		9918	-12	-3.3	-18226
סהר השקעות 1.0	1167		60			-31
סהר השקעות 5.0	1148		1645			-1645
מקף 1.0	8050		170	+150	+1.9	+150
מקף 5.0	5000		160	+100	+2	+150
עמר ולע סר 1 ש	605	תב	4798	-42	-6.5	-9794
שרד 1.0	2290	תב	2320	-180	-7.3	-1994
קיסריה 0.1	5000		59			-59
קיסריה 0.5	2020		794	+20	+1	+635
רוגובין 1.0	440		3160	-3	-0.7	-2522
רוגובין 5.0	225		12694	+5	+2.3	+36924
רוגובין אפ'	1280	בז	759	+20	+1.6	+154
רוגובין אג"ח	130		5700			-7960
רסקו מבכ'	5400		93	-256	-4.5	-245
רסקו רג	4750		90	-250	-5	-256
נכסים ובנין	3850		1677	-150	-3.8	-1864
הכשרת הישוב ש	80059		83	-2689	-3.3	-6
ישפרו 0.1	5062		213	-15	-0.3	+91
כלל נדל"ן	749		6372	-27	-3.5	-1719

חקלאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מטעי הדר 0.1	3700	תב	280	-200	-5.1	-644
מטעי הדר 0.5	3180		211	-160	-3.1	-829
מהדרין 0.1	6900		2000			-49
מהדרין אפ'	4645		313			-313
נכסי הדרים 1.0	1851	בז	269	+76	+4.3	+198
פרי אור 0.5	2470		320	-28	-1.1	-320
שגיר 5.0	2870		606	-10	-0.4	-639
שגיר אפ	1775	תב	873	-180	-9.2	-1049

מזון וטבק

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אסם	1450		664	-1	-0.1	-58
גלעפרוסט 1.0	3800	בז	152	-130	-4.2	-204
גלעפרוסט 5.0	2339		90	-11	-0.5	-185
גלעפרוסט אפ 1	1621		230	+61	+3.9	+206
דובק מב ש	6480	תב	2856	-370	-5.4	-7088
דובק מב מ	6500		1303	-310	-4.6	-5477
זגלכל 1.0	965		1000			-247
זגלכל 5.0	780		276	-6	-1	-1276
פרי-זה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
פרי-זה 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
טמפו בירה 1.0	33301	תב	147	-3700	-10	-323
טמפו בירה 5.0	29900		28	-1600	-5.1	-73
יצור 1.0	1422		643			+470
יצור א 5.0	850		4649	-40	-4.5	-4321
יצור אפ 2	675		1280	-10	-1.5	-841
מן 1.0	800		1427	-30	-3.6	-2787
מן 5.0	502		3082	-18	-3.5	-3199
סנפרוסט 1.0	16200		174	-850	-5	-199
עסיס ב 0.5	460	תב	8004	-29	-5.9	-12948
אבגל שקל 1	3013		192	+59	+2	+749
שמן מבכ א	6650		1314			+1172
עלית	19627		280	-603	-3	+8

טכסטיל והלבשה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
ארגמן סר 1 ש			—	הפסקת	מסחר	—
ארגמן אפ			—	הפסקת	מסחר	—
ארגמן אגח			—	הפסקת	מסחר	—
אופיס 1.0	1110		4713			+657
אפנת ברק 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אפנת ברק 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אתא א			—	הפסקת	מסחר	—
ארנמן-דגש	16706	תב	266	-1194	-6	-708
דלתא-גליל א 3.0	4840		834	-160	-3.8	-1913
מכוית מאוחד 1			—	הפסקת	מסחר	—
מכוית מאוחד 5			—	הפסקת	מסחר	—
ויטלם 1.0	2010	תב	820	-120	-5.6	-2831
ויטלם 5.0	1565		850	-50	-3.1	-325
ורדינון 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
זיקית 1.0	2510	בז	810	-64	-2.5	-1556
זיקית 5.0	1745		13421	-57	-3.2	-17400
לודזיה 0.1	3300		1500	-25	-0.8	-1408
לודזיה 0.4	2740		1910	-60	-2.1	-2110
ליבנת 1.0	375		3721	-7	-1.8	-5989
מיפ גליק	1274		350			+300
מקס 0.1	5520		120	-80	-1.4	-78
מקס 0.5	3545		847			+399
עית 1.0	665		4590	-30	-4.3	-5011
עית 5.0	320		5891			+1970
עמק טריקו 1 ש	340		6148	+1	+0.3	+665
עמק אפ	215		12207	-2	-0.9	-10236
פולגת א 1	2240		2016	-90	-3.9	-3831
פולגת ב 4	1430		9982	-40	-2.7	-13528
פולינת א 0.5	11800		123	-249	-2.1	-84
פועד	950		801			+336
גיבור ספורט	15250		135	-250	-1.6	-64
תעש הנוזן 1.0	2500		166			
דלתא-גליל 1.0	5270		603	-289	-5.1	-764

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אקסמן 5.0	3000		228			-228
אורדן 0.1	9650		521	-349	-3.5	-1050
אורדן 0.5	8800	תב	169	-515	-5.5	-1135
אלומית 1.0	8120		35	+120	+1.5	+30
אלומית 5.0	7000		50	-29	-0.4	-81
כבלים ש	75500		66	-8500	-4.6	-92
התבור 1.0	8826		186	+300	+3.9	+394
התבור 5.0	5525	בז	145	-55	-1	-120
התבור אפ	5239		38	-81	-1.5	-75
דיקה 1.0	4900		115			
דיקה 5.0	2102		410	-98	-4.5	-1071.9
קופסאות פח 1.0	5235		1030	-5	-0.1	-4987
קופסאות פח 5.0	4780	תב	1255	-440	-8.4	-1384
מתכת טרום 1.0	508	בז		-16	-4.9	-56254
כלי צין 1.0	3205	בז	1213	-260	-7.5	-1452
כלי צין 5.0	1878		753	+18	+1	+73
כלי צין אפ	1145		415	-40	-3.4	-2453
מרום 1.0	1148		962			+473
קרמור 1.0	560		2526	+4	+1.1	+681
קרמור 5.0	212		14815	-6	-2.8	-22320
נחושתן 0.1	41050		5	-1600	-3.8	-56
נחושתן 0.5	17000		15			-7
פקר פלדה 1.0	28000		409			-216
קינג 1.0	1098	תב	300	-122	-10	-300
קינג 5.0	699		1002	-16	-2.2	-1002
קליל 1.0	2850		850			+20
קליל 5.0	2330		869			-507
קליל אפ	1273		1450			+1119
קליל אגח	120		13508	-1	-0.8	-9208
שלדות 5.0	13500		273	-308	-2.2	-205
תעשיות לכיש 1.0	1195		162			
תעשיות לכיש 5.0	805		3580			+1416

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלביט 3.0	568000		39	-12000	-2.1	-51
אלקו 0.1	11550		232	+120	+1.1	+171
אלקו 0.25 ש	5616		387			-39
אלקו 0.25 מ	6250		174			-79
אלקטרה 0.1	2245		3915	-90	-3.9	-1698
אלקטרה א 0.5	1704		9117	-80	-4.5	-11852
אפ 5	1430		752	-100	-6.5	-3288
אגח 3	167.5		41528	-7	-4	-44123
אלרון 3.0	439000		68	-9000	-2	-51
אורית 1.0	28180		314			+292
כלל תעש אלק	2900		5429			-6036
ספקטרוניקס 1.0	1611		1124	-15	-0.9	-1567
ספקטרוניקס 5.0	1320		4475			-4590
פיטנגר 1.0	810		2500	-10	-1.2	-2490
פיטנגר 5.0	680		10000	-24	-3.4	-12275
ציקלון 1.0	2250	תב	216	-200	-8.2	-366
ציקלון 5.0	1287	בז	460	-13	-1	-548
קנשטיין אלקל 1	9290		55			-55
קנשטיין אלקל 5	5300		233			-98
ת.א.ת. 1.0	1860		1433	-5	-0.2	-761
ת.א.ת. 5.0	899		5151			-204
ת.א.ת. אפ 1	24000		31	+400	+1.7	+14
תדאה	688		3478			-1734

מוצרי בניה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
א.ש. תעשיות 1.	224		19197			+8338

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אי.ש. אפ	841		6050	+36	+4.5	+15830
אי.ש. אגח	139		73888			-60706
אקרשטיין 1.0	667		4622	-33	-4.7	-11064
אקרשטיין 5.0	439		4100	-14	-5.1	-5416
אקרשטיין אפ'	669		3800	-19	-2.8	-11906
אקרשטיין אגח	136		28839	-3	-2.2	-95528
בי-סון 1.0	1321		870	-19	-1.4	-1382
בי-סון 5.0	660		1988	+11	+1.7	+738
מרומטכס 1.0	9200			+400	+4.6	+18
מרומטכס 5.0	4700		143	-100	-2.1	-234
מ.ל.ב.ג. 1.0	1165		498			-98
מ.ל.ב.ג. 5.0	841					
מגדל השק בעוש	736	בז	840	+7	+1	+42
מוזיקה ולמבן 1	25101	לז				
מוזיקה ולמבן 5	19047		5.2			-5.2

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אליאנס ב	3380	תב	300	+180	+6.8	+375
גל תעשיות 1.0	1190	תב	2700	-130	-9.9	-2346
גל תעשיות 5.0	850	תב	2800	-60	-6.6	-5545
דקסטר 1.0	3160		185	-40	-1.3	-534
דשנים 0.1	5270			-80	-1.5	-16
דשנים 0.5	1980	תב	4750	-108	-5.2	-8105
חיפה כמי 10.0	980		14164	-25	-2.5	-14954
ליפסקי 1.0	3820		310	-30	-1	-661
מקסימה 1.0	8950		66			-66
מקסימה 5.0	6910		10	+120	+1.8	+9
נקה כימיקל 1.0	8269		98	-102	-1.2	-126
סנו 1.0	26000	תב	223	-1700	-6.1	-382
סנו 5.0	21500	תב	268	-1800	-7.7	-367
פריקלאס	566		19962	-19	-3.3	-25242
פריקלאס אפ'	220		17757	-7	-3.1	-25150
קים כימיקל 1.0	7200		262	-100	-1.4	-262
ת.ג.ל. 1.0	3390	תב	250	-200	-5.6	-479
ת.ג.ל. 5.0	2770		45	-50	-1.8	-203
תיא 5.0	5450		1189	-180	-3.2	-2480
פרוטארום 10.0	43215	תב	279	-3800	-8.1	-276
תוד א 5.0	11002	שב				
אגן 5.0	1925		739	-70	-3.5	-724
טבע ש	15856		1712	-661	-4	-2291
ים המלח	2881		1735	-66	-2.2	+1201
פטרוכימים 10.0	777		12675	-28	-3.5	-14227

עץ, נייר ודפוס

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
כתר	232		17666	-1	-0.4	-11527
דפרון 1.0	11000	תב	60	+800	+7.8	+461
דפרון 5.0	7500		22	+70	+0.9	+16
תמנ. 1.0	12510		290			-132
יפה 1.0	6780		153	-20	-0.5	-223
לנייר אשקלון 1	764		1622	-1	-0.1	-1204
מולט ב 0.5	56000		55			-11
סקופרה 1.0	3970			-129	-3.2	-65
רים 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
רים 0.4			—	הפסקת	מסחר	—
העל ב 0.2	21550		186			+68
מפעלי נייר 10.0	440255		24	-15967	-3.5	-25

תעשיות שונות

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אבירן 1.0	14350		78			-16
אבירן 5.0	7998		89			-219
המישר יחד	3800		169			-119
הנבפלק 1.0	2549		533	-31	-1.2	-214
הנבפלק 5.0	1970		101	-20	-1	-2280

שרף נאמנות
כלל
ניהול תיקי השקעות וניהול קרנות נאמנות בע"מ

השקעות בתעשיה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מר כל ש	18680		1160	-575	-5	-2230.9
מאגרי טכנולוגיה	443		16006			-2529
מרכזית ב 0.1	12950		264	-366	-2.8	-224
כלל תעש' 1.0	265		36873	-5	-1.9	-50027

חברות השקעה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אמיקר ש	9310		77			-77
אמקה 0.1	94		61007	-2	-2.1	-111183
אלנר ש	17582		255	-400	-2.2	-245
אלנר מ	17608		17	-600	-3.3	-17
אלון מ	6720	בז	229	+600	+9.8	+502
אמישר כב'	1518		550	-2	-0.1	-749.2
אפיק 1.0	540		18368			-6965
אפיק 5.0	398		10971			+1829
גולת 1.0	1890	תב	640	+100	+5.6	+279
דנבאר 1.0	892		1018	-7	-0.8	-2740
דנבאר 5.0	580		716			-316
חברה לישראל 1.0	5000	תב	5870	-270	-5.1	-15945
חברה לישראל 5.0	4730	תב	2422	-270	-5.4	-4153
ולפסון 0.1	139800					
ולפסון 1.0 ש	30000		154	-500	-1.6	-154
ואמא א 0.5	29500		53			
פועלים השק ש	11370		1192	+50	+0.4	+391
מגדל השק ש	37400		68	-1008	-2.6	-154
מור השקעות 1249	13595	שב				
חיזון 1.0	3065	תב	211	-180	-5.6	-845
חיזון 5.0	1725		983	+40	+2.4	+2013
ישום החזקות	275		17882	-4	-1.4	-25268
יצוא ש	15800		159	-300	-1.9	-218
ירדן א 0.1	2400		209	+100	+4.4	+477
כלל 50.0	1369		1946	-70	-4.9	-4055
לבריק 0.1	2310					-100
לבריק 0.1	1066	תב	695	-60	-5.3	-698
מנור 0.1	690		2500	-10	-1.4	-1247
מנור א 0.5	440	שב				
מנור אפ	345		2310	-20	-5.5	-6587
אגח 1	133		4700	-3.5	-2.6	-11230
עוז השק ב 0.1	4421		115			-62
עוז השק ב 0.5	3359		181			-92
פמה א 0.1	9699		13			
פמה 0.5	7126		271			-839
פריון ב 2.5	15850		817	-700	-4.2	-1521
קרדן 1.0	127.5		57685	-4.5	-3.4	-80690
קרדן 5.0	107	תב	31301	-10	-8.6	-112622
אידיבי פתוח 2.0	11250		1948	-420	-3.6	-2745
אלון ש	6200		782	-250	-3.9	-1054
דיסקונט השק ש	6720		1949	-250	-3.6	-2744
כלל 10.0	1375		2458	-67	-4.7	+534
מו השק ש	3500		824	-281	-7.4	-971

סחורות במט"ח

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בית מ	205					

חיפושי נפט

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק נפט 1	5450		679			-884
דלק נפט 5	3190		400	-26	-0.8	-708
דלק חיפ' אפ 2	2360		1449			
מו חיפושי נפט	40500		172	-1700	-4.1	-190
יואג"ל 5.0	983		30561			-9709
מ.ב.ג. 1.0	7132	תב	310	-668	-8.6	-553
מ.ב.ג. 5.0	3699		436	-1		-1121
פאזיל ב 0.5	7500		210	+300	+4.2	+284
נפטא ש	3449000		5	-1000		-1
אלקל 5.0	188	תב	1745	-28	-13	-10158

רשימה מקבילה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
גולן	720		15297			-17960
סו תק	598		8442	-10	-1.6	-12766

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 11.6.1987 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

1.6600/1.6610	$ ארצות הברית	לי"ש שטרלינג
1.7945/1.7955	מרקים גרמניים	ל-$1 ארה"ב
2.0222/2.2032	פלורינים הולנדיים	"
1.4870/1.4880	פרנקים שוויצריים	"
37.21/37.24	פרנקים בלגיים	"
6.0050/6.0080	פרנקים צרפתיים	"
1300.30/1301.30	לירטות איטלקיות	"
142.65/142.75	ינים יפאניים	"
1.2757/1.2762	$ ארצות הברית	לסד"ר.

שער הזהב $ 456.40 ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוארד)

	$/לי"ש	פר"ש/$	מ"ג/$
1 חו'	1.6576/1.6588	1.4832/1.4844	1.7893/1.7906
3 חו'	1.6544/1.6557	1.4739/1.4752	1.7783/1.7796
6 חו'	1.6518/1.6533	1.4595/1.4610	1.7608/1.7623

הנתונים נמסרו על ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

ירידות שערים חדות

שבוע המסחר בבורסה הסתיים אתמול במגמה של ירידות שערים חדות בכל ענפי המסחר. בשעת המסחר במשתנים שהיה בשעות הבוקר ירדו שערי מניות רבים. הירידות רמזו על המתרחש במסחר הרגיל. היצעים גדולים במיוחד הורגשו במהלך המסחר במשתנים על ידי מוכרים שפעלו באמצעות בנק הפועלים, וכן על ידי גורמים שפעלו באמצעות בנק המזרחי. ההיצעים נקלטו בירידות שערים חדות, בעיקר על ידי לאומי פיא (במניות שופרסל, ים המלח, דלק ואחרות). מאוחר יותר, במהלך המסחר הרגיל, קלטה לאומי פיא היצעים נוספים שהוזרמו גם באמצעות מנהלי תיקים הפועלים באמצעות חברת הברוקרים "בטוחה". גם קרנות הנאמנות של בנק הפועלים ובנק דיסקונט הצטרפו למגמת הרכישות של פיא, וקלטו היצעים בניירות הערך המזוהים אתם. בבורסה סבורים כי השוק הגיע לרמת שערים המתאימה לסיבוב עליות נוסף. מה שנחוץ כעת הוא למצוא גורם שיביא לתפנית בשוק. מדד המניות הכללי ללא בנקים ירד בסיכום שבוע המסחר ב-5.82 אחוז. מחזור המסחר במניות ובאופציות הסתכם אתמול ב-19.7 מיליוני שקלים.

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	130.84	-0.89
כללי ללא בנקים	154.35	-2.64
מדד אג"ח כללי	110.23	+0.09
אג"ח צמוד מדד	109.49	+0.09
אג"ח צמוד מט"ח	114.78	+0.10

התשואות בבנקאיות מתקרבות ל-13 אחוז

שמועות שפשטו אתמול בבורסה על אפשרות לפיחות חד פעמי של השקל לעומת הדולר, הביאו לביקושים לאפיקי ההשקעה הדולריים בכלל, ולמניות הסוג בפרט. בחלק מהבנקאיות ירדה רמת התשואה לפדיון אל מתחת ל-14 אחוזים. שר האוצר הכחיש אתמול מכל וכל כאילו יש איזו כוונה לפחות בתקופה הקרובה את השקל לעומת הדולר. המחזור בבנקאיות גדל, והסתכם ב-2.6 מיליוני שקלים.

	תשואה שנתית דולרית ב-%
בל"ל 0.1	14.27
הפועלים ש	13.44
אי.די.בי. רג	13.83
דיסקונט א	13.82
המזרחי ש	12.76

פעילות חריגה

בכמה ניירות ערך הורגשה אתמול פעילות חריגה: במניית כלל ישראל נעשתה במשך המסחר במשתנים עסקת העברה גדולה של 80 אלף ע.נ. במחיר 93 נק'. המכירה נעשתה באמצעות הבנק הבינלאומי והקנייה היתה באמצעות החברה המרכזית לניירות ערך. בניירות הערך של מישאל מורגשת מגמת איסוף, והדבר ניכר בגידול הניכר במחזורי המסחר. גם בניירות הערך של קליל מורגשת באחרונה מגמת רכישות של קרנות בנק הפועלים ובנק דיסקונט.

מכירות "שורט" בקרדן

היצע גדול בהיקפו למניות קרדן 5 נקלט בירידת שער של 8.5 אחוז. ההיצעים הגדולים הוזרמו על ידי מומחי התנפקה מקרב הציבור, שרכשו את איגרות החוב להמרה בגד ידים נמוכים יחסית, וביקשו למכור "שורט" את מניית התמורה, ובכך להפיק רווחים חד פעמיים. היצעים גדולים ביותר שהיו למניית הבנק נקלטו על ידי לאומי פיא רק לאחר שמוכרים נטנו מחלק ניכר מהיקף ההיצע הראשוני.

פעילות ערה במקמ"מ

גם אתמול היתה פעילות ערה במלוות קצרי המועד, והיא נעשתה על ידי גופים מוסדיים שביקשו לרכוש איגרות אלה ברמת תשואה סבירה. היקף הפעילות הסתכם ב-22.4 מיליוני שקלים.

ההנפקה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
637	5	99.77	1.41
647	12	99.45	1.41
717	19	99.17	1.34
727	26	98.83	1.39
737	33	98.51	1.39
747	40	98.27	1.34
757	47	97.94	1.36
817	54	97.61	1.37

הודעות בורסה

- פולק סיימה את 1986 בהפסד של 1.68 מיליון שקלים לעומת רווח של 28 אלף שקלים בשנה הקודמת.
- דיים סיימה את 1986 ברווח של 212 אלף שקלים לעומת רווח של 549 אלף שקלים בשנה הקודמת.
- תאות סיימה את תשעה החודשים האחרונים של 1986 ברווח של 2.1 מיליוני שקלים לעומת הפסד של 592 אלף שקלים בשנת 1985.

רווחים מצוינים בבורסה!!!
מאות לקוחות מרוצים יעידו על הצלחותינו!!
מתקבלים משקיעים חדשים החל מ-20,000 ש"ח
השקעות מבטחים בע"מ
חיפה, רח' הרצל 17, טל' 04-645542
תל-אביב, רח' בן יהודה 39, טל' 03-659021
ירושלים, רח' יפו 33, טל' 02-223266

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

אינטר ישראל
סוכנות לנכסים בע"מ
להשכרה או למכירה
משרדים
בבנייני משרדים ובמקומות מרכזיים.
כניסה מיידית!
בית מגדלור ת"א בן יהודה 1 (ק' 14)
03-5103030-5

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	5919.47	5838.27	-93.48	-1.58
אבוקה	615.58	603.86	-10.31	-1.68
אגוז	248.41	243.67	0.14	0.06
אדיר	1617.30	1585.61	-3.65	-0.23
אודם	3149.24	3089.52	-69.17	-2.19
אופיר	1854.24	1840.18	4.34	0.24
אור	430.05	421.02	1.95	0.47
אוריון	153.89	150.79	-0.04	-0.03
אורלי	271.16	269.21	-0.76	-0.28
אורן	793.49	778.27	-3.64	-0.47
אייל	3825.29	3751.86	-3.92	-0.10
אירוס	5515.50	5394.85	-11.15	-0.21
איתן	728.36	713.76	1.30	0.18
אלון	592.75	580.60	0.60	0.10
אלומה	657.79	644.94	1.04	0.16
ארז	410.17	402.39	-8.14	-1.98
אש	208.09	203.58	-5.45	-2.61
אשל	179.48	176.01	0.40	0.23
אתגר	244.57	242.30	-0.07	-0.03
בדולח	3003.15	2946.23	-55.29	-1.84
ברוש	572.29	561.44	-5.38	-0.95
ברק	593.96	582.57	-8.04	-1.36
ברקת	298.45	292.76	1.39	0.48
גביש	1531.69	1521.18	-0.86	-0.06
גבע	1072.72	1057.37	-0.30	-0.03
גורן	425.57	417.61	0.15	0.04
גיא	9920.21	9773.53	39.59	0.41
גיל	3408.78	3345.37	-8.79	-0.26
גלית	611.86	604.62	-2.38	-0.39
דובדבן	442.87	438.69	-7.22	-1.62
דוכיפת	519.01	509.11	-3.40	-0.66
דולב	237.57	232.57	0.76	0.33
דורן	1487.89	1459.45	-1.64	0.11
דגן	262.43	257.37	-0.05	-0.02
דנית	586.57	576.31	0.33	0.06
דרור	440.54	432.24	-7.42	-1.69
דקל	507.03	497.54	-9.83	-1.94
הדס	461.80	457.78	-8.67	-1.86
הדר	529.37	520.36	0.58	0.11
זהבית	2769.78	2706.03	-113.48	-4.02
זוהר	20479.38	20181.07	21.83	0.11
זיו	18937.60	18663.16	21.48	0.12
זמיר	611.94	600.09	-11.28	-1.85
חוחית	159.47	156.01	0.33	0.21
חליפין	130.91	130.34	0.31	0.24
חלמיש	207.66	203.68	0.49	0.24
חן	139.58	139.02	0.10	0.07
חצב	1408.52	1378.11	2.16	0.16
טל	6073.56	6004.72	-11.71	-0.19
יובל	422.08	414.07	0.25	0.06
יהלום	2837.17	2784.53	-41.93	-1.48
יסודות	433.45	429.33	-10.43	-2.37
יערה	425.70	416.63	-0.19	-0.05
כוכב	406.10	398.40	-8.10	-1.99
כחל	135.50	132.89	0.39	0.29
כלנית	644.80	633.21	0.33	0.05
כספית	252.74	250.31	-0.52	-0.21
כרמל	151.45	148.36	-0.34	-0.23
כתר	1191.75	1168.33	-0.10	-0.01
להב	4846.78	4756.18	-5.79	-0.12
למשקיע	121038.30	118997.73	92.99	0.08
לפיד	492.39	490.42	-8.00	-1.61
לגם	1752.57	1717.52	2.86	0.17
לשם	328.89	322.54	0.54	0.17
מבנו	1268.52	1244.19	-4.84	-0.39
מגמה	3702.45	3668.88	-2.94	-0.08
מגר	251.27	247.66	-0.53	-0.21
מעגן	3748.17	3712.88	-26.03	-0.70
מגל	396.85	393.46	-1.16	-0.29
מור	2267.65	2235.72	-53.06	-2.32
מורן	991.04	981.93	-9.85	-0.99
מפה	27272.89	26815.80	-251.93	-0.93
מיתר	978.95	959.71	0.42	0.04
מעוף	4996.50	4902.13	-64.99	-1.31
מעיין	766.96	752.46	-1.97	-0.26
מקשה	340.52	333.96	0.15	0.04
מרגלית	1681.53	1649.16	-20.18	-1.21
מרווח	119.11	118.71	-0.37	-0.31
מרום	1271.50	1247.18	-2.86	-0.23
נגה	28919.50	28503.99	-87.86	-0.31
נטף	377.85	370.69	-9.07	-2.39
נטע	545.43	534.41	-3.19	-0.59
נילי	7550.46	7442.53	-192.50	-2.52
סביון	688.44	675.78	-2.03	-0.30
סגולה	132.46	129.83	0.23	0.18
סלע	337.07	330.50	-0.19	-0.06
סנונית	491.99	482.46	0.30	0.06
סער	416.15	408.61	-3.14	-0.76
ספיר	181.91	181.01	-0.14	-0.08
שיח	409.09	401.60	-4.36	-1.07
עינת	939.75	921.97	-21.17	-2.24
עידן	490.09	483.42	-1.98	-0.41
ענבר	1234.41	1209.00	4.98	0.41
ענת	2958.81	2935.00	-33.48	-1.13
עפרוני	455.54	445.60	-0.33	-0.07
ערמון	138.19	135.57	0.63	0.47
פיא	1753.04	1741.66	-12.23	-0.70
צבר	572.47	561.15	2.25	0.40
צופית	518.06	507.99	-5.03	-0.98
צוק	118.36	117.89	0.02	0.02
צפיר	1037.68	1016.30	1.34	0.13
צמיחה	578.39	570.41	-4.61	-0.80
צפרת	1827.64	1791.92	6.24	0.35
קלע	2456.47	2444.23	-18.03	-0.73
רונית	20969.54	20794.98	-245.84	-1.17
רימון	123.66	123.40	0.25	0.20
רקפת	818.25	804.73	-1.86	-0.23
רשף	401.31	392.61	1.43	0.37
שביט	412.93	405.02	0.24	0.06
שחם	329.50	321.38	-0.16	-0.05
שירה	469.30	465.94	-3.64	-0.78
שמיר	368.04	365.25	0.21	0.06
שנהב	1043.06	1027.96	-24.85	-2.36
שסק	1083.12	1057.21	-27.39	-2.53
שקד	178.47	174.97	0.58	0.33
תאנה	273.52	271.15	-3.67	-1.34
תדהר	636.55	633.39	-9.43	-1.47
תירוש	509.86	503.75	-1.78	-0.35
תמר	221.35	217.18	0.22	0.10
תמוז	186.41	185.19	-0.19	-0.10
תרשיש	1387.09	1376.32	2.85	0.21
תשרי	502.94	496.01	-1.88	-0.38

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי בנק'
3601	39046	+219
3602	35964	+202
3603	33420	+193
3604	29944	+186
3605	27308	+173
3606	25705	+167
3607	23687	-62
3608	22406	+16
3609	21463	+30
3610	19466	-49
3611	19034	-57
3612	18881	-72
3613	17954	+11
3614	17373	-123
3615	16064	+10
3616	14668	+10
3617	13752	-58
3618	13258	-63
3619	12178	-60
3620	11399	+8
3621	10826	+7
3622	9761	+7
3623	9153	+6
3624	8618	+5
3625	7825	+16
3626	7584	+15
3627	6847	+15
3628	6295	+4
3629	5897	+4
3630	5573	+3
3631	5097	+12
3632	4799	+10
3633	4533	+11
3634	3981	+3
3635	3763	+2
3636	3623	+2
3637	3394	+2
3638	3224	+2
3639	2951	+2
3640	2424	-23
3641	2100	-21
3642	1869	-10
3643	1621	-9
3644	1445	+5
3645	1302	+4
3701	1051	+1
3702	806	+0.5
3703	739.7	+9.5
3704	633.2	+8.2
3751	332.7	+0.2
3752	133.1	+0.6
3753	127.7	+0.5
3901	122.9	+0.1
3902	116.9	+0.1
3903	116	+0.1
3904	114	+0.1
3754	116.1	— —
3755	111.7	— —
3756	107.8	+0.1
3757	105.7	+0.1
3758	102.5	— —
3759	105.3	+0.1
3760	103.8	+0.1
3761	101.5	+0.1
3762	98.7	— —
3763	95.6	— —
3764	94.2	+0.8
3765	91.9	+0.8
3766	90.8	+0.8
3791	97.6	+1
3792	95.7	+0.9
3826	116.4	+0.1
3827	114.1	+0.1
3828	110.1	+0.1
3829	107.9	+0.1
3830	105.7	— —
3831	108.5	+0.1
3832	107	+0.1
3833	104.6	+0.1
3834	101.7	— —

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	361	+0.3
4102	145.6	+0.1
4103	139.8	+0.1
4104	135.3	+0.1
4501	135.3	+0.1
4302	127.5	+0.1
4303	126.6	+0.1
4304	124.5	+0.1
4105	109.9	— —
4106	107	+0.1
4107	103.7	+0.1
4108	101.7	— —
4109	99.2	— —
4110	98.1	+0.1
4201	123.2	+0.1
4204	114.3	+0.1
4205	112.1	+0.1
4206	109.8	— —
4207	112.6	+0.1
4208	111	+0.1
4209	108.6	+0.1
4210	105.7	+0.1
4211	102.4	+0.1
4212	100.3	+0.1
4213	97.8	+0.1
3212	204600	+700
3213	195000	— —
3214	185500	-300
3501	182100	+500
3502	183800	+200
3503	168774	— —
3504	160500	— —
3505	156500	-700
3521	155000	— —
3522	148650	+200
3523	140400	— —
3524	140200	— —
3525	137200	— —
3526	137050	— —
3527	135600	+200
3528	135420	+1500
3529	137700	— —
3530	134600	— —
3531	133650	— —
3532	129530	— —
3533	129000	— —
3534	122190	— —
3535	121600	— —
3536	121600	— —
3537	121500	— —
3538	114200	— —
3539	114250	— —
3540	114000	— —
3541	109731	— —
3542	110200	— —
3543	104850	— —
3544	104900	— —
3545	101976	+182
3549	96273	+177
3552	88306	+167
3554	88094	+171
3555	88094	+171
3546	102574	+71
3547	102285	+72
3548	102140	+71
3550	96849	+67
3551	96371	+68
3553	87845	-106
3556	84000	-468
3558	83862	-489
3559	80869	-475
3560	76520	-476
3557	84809	+322
3572	80442	+317
3561	76026	+193
3571	75755	+194
3573	79843	-379
3574	73611	-350
3577	73545	-364
3578	67899	-540
3575	73298	-107
3576	73038	-108
3579	67372	-105
3580	62679	+282
3581	56979	+189
3582	52508	+179
3583	48747	+262
3584	46541	+256
3585	43899	+249
3586	39911	+100
3588	39849	+102
3589	36378	+95
3587	39975	+28
3591	36407	+25
3592	36355	+25
3593	36278	+25
3590	35967	-42
3595	34243	-42
3594	34457	-42

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	152000	-300
2002	151400	— —
2003	146000	— —
2004	145000	-2200
2005	138500	+700
2006	137900	+300
2007	136000	+1000
2008	133800	— —
2009	137580	— —
2010	134900	-200
2011	132900	+1000
2012	131400	-900
2013	132700	+1000
2014	128800	— —
2015	132100	— —
2016	134300	+200
2017	129800	-1000
2018	129600	— —
2019	128800	— —
2020	124900	— —
2021	125500	— —
2022	118200	— —
2023	118000	— —
2024	110300	— —
2025	110000	— —
2026	109500	— —
2027	106000	— —
2028	106700	— —
2029	101700	+300
2030	101300	— —
2031	98800	+400
2032	106916	-1552
2034	101239	-1560
2033	95737	+1312
2035	67898	+1261
2036	88921	+529
2038	84787	+525
2040	81583	+521
2037	82406	+57
2039	79354	+54
2041	75103	-993
2052	71352	-949
2051	78460	+53
2053	73857	+2118
2055	68264	+2035
2054	66652	+46
2056	61672	+42
2057	61558	+42
2059	55941	+39
2058	61624	+35
2060	57030	+35
2061	40474	+1158
2062	36970	+1067
2063	35262	+1045

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	255.4	+7.4
7002	247.6	+7.5
7003	234.9	+3.8
7004	223.9	+3.7
7005	205.3	-4.7
7006	195	+0.2
7007	178.5	-0.5
7008	169.6	-0.5
7009	163.9	+3
7010	157.4	+0.1
7011	147.1	+0.1
7012	141.9	+0.1
7013	133.7	+0.1
7014	115.3	-0.5
7015	99.5	+0.1
7016	98.5	+0.1
7017	97.6	+0.1
7018	97.4	+0.1
7019	97.8	+0.1
7020	97.6	+0.1
7021	96.7	+0.1
7201	96.4	-0.3

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13569	+110
6102	8143	+72
6103	7297	+76
6104	6739	+71
6105	6388	+69
6106	6150	+49
6107	5925	+48
6108	4552	+94
6109	4141	+90
6110	4071	+90
6111	3279	+2
6112	3180	+3
6113	2136	-58
6151	812.7	-9.8
6152	778.3	-9.4
6153	680.1	-12.7
6154	669.3	-12.6
6155	436.5	+0.3
6156	352.3	+1.4
6157	261.1	+0.1
6158	247.7	+0.2
6159	215	+6.1
6160	195.3	-1.9
6161	189.3	-1.8
6162	174.7	+0.8
6163	159.1	-1.6
6164	155	-1.5
6165	144.3	-2
6164	136	-1.4
6167	155.1	-1.4
6168	131.2	-1.5
6169	124.4	-0.9
6170	117.4	-0.8
6171	85.1	-0.5
6172	81.9	-0.6
6801	91.1	+0.1

ארגון

סדרה	שער	שינוי
2586	118.5	+3.5

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
3 יוד	130	-2.3

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אופ	1286	+12
אלביט	227.2	— —
אלתא	1210	— —
אלסינט	2170	+6
סאיטקס	835	+4
הוד 84	97.3	-0.9
הוד 85	365	— —
זכ הים	226	+2.5
דים הש	178.2	+1.7
כור	158.8	+1.8
כלל	435	— —
מצמ ד	208	— —
מצמ מ	288.6	— —
מצמ י	335	— —
דן	117.2	+1
סול בנ	157.7	— —
תעשט	217.6	+1.6

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בלת.	133.3	— —
דים הש	140.6	-0.1
כור	136.4	+0.7
כלל	172	-0.2
מנ דיס	137.7	+0.2
מטא מ	133	+1
מטא מ	123.5	+0.1
מטא מ	116	— —

שערי מטבע חוץ 11.6.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.55	1.62	1.5841	1.6039	1.55	1.62	1.5861	1.6059	1.55	1.62	1.5831	1.6030	1.5943	0.0009
1 ליש"ט	2.56	2.68	2.6264	2.6593	2.59	2.71	2.6325	2.6653	2.58	2.71	2.6295	2.6626	2.6453	-0.0061
1 מארק גרמני	0.86	0.90	0.8815	0.8925	0.87	0.91	0.8819	0.8929	0.86	0.91	0.8822	0.8933	0.8876	-0.0027
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.2639	0.2672	0.25	0.27	0.2644	0.2676	0.25	0.27	0.2635	0.2668	0.2654	-0.0009
1 גולדן הולנדי	0.77	0.80	0.7830	0.7928	0.77	0.81	0.7844	0.7942	0.77	0.81	0.7828	0.7927	0.7877	-0.0024
1 פרנק שוויצרי	1.04	1.09	1.0667	1.0801	1.05	1.10	1.0688	1.0821	1.04	1.09	1.0639	1.0773	1.0729	-0.0030
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.2526	0.2558	0.25	0.26	0.2532	0.2564	0.24	0.26	0.2526	0.2558	0.2543	-0.0003
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.2376	0.2406	0.23	0.24	0.2379	0.2409	0.23	0.25	0.2372	0.2402	0.2391	0.0003
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2344	0.2374	0.23	0.24	0.2350	0.2379	0.23	0.24	0.2342	0.2372	0.2359	-0.0007
1 מרק פיני	0.35	0.37	0.3626	0.3671	0.35	0.37	0.3625	0.3671	0.35	0.38	0.3620	0.3666	0.3649	-0.0002
1 דולר קנדי	1.15	1.21	1.1800	1.1947	1.16	1.22	1.1812	1.1960	1.16	1.21	1.1805	1.1954	1.1873	-0.0006
1 דולר אוסטרלי	1.06	1.17	1.1342	1.1484	1.10	1.18	1.1356	1.1497	1.10	1.18	1.1322	1.1464	1.1418	0.0010
1 ראנד דר"א	0.51	0.61	0.7905	0.8003	0.47	0.80	0.7914	0.8013	0.50	0.70	0.7891	0.7991	0.7955	-0.0024
10 פרנק בלגים	—	—	0.4258	0.4312	—	—	0.4256	0.4309	—	—	0.4254	0.4308	0.4281	-0.0012
10 שילינג אוסטריים	1.23	1.28	1.2552	1.2709	1.23	1.29	1.2566	1.2722	1.23	1.29	1.2564	1.2722	1.2628	-0.0035
1000 לירות איטלקיות	1.19	1.25	1.2184	1.2336	1.20	1.27	1.2198	1.2350	1.19	1.28	1.2175	1.2328	1.2245	-0.0031
100 ינים יפאניים	1.09	1.14	1.1101	1.1240	1.09	1.14	1.1125	1.1264	1.09	1.14	1.1097	1.1237	1.1168	-0.0053

הממשלה תדון מחרתיים בנושא יצוא החיטה

נערך מו"מ עם שתי מדינות למכירת 180 אלף טון חיטה

מארה"ב מבקשת ישראל לרכוש 200 אלף טונות במחיר מסובסד

מאת צבי זרחיה וערנה אירדור

הממשלה תדון מחרתיים בנושא יצוא החיטה, עליפי בקשתו של שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי. יעקבי העלה בקשה זו בישיבת הממשלה בראשית השבוע. אולם ראש הממשלה יצחק שמיר קבע כי הדיון בעניין יתקיים רק לאחר שובו מחו"ל של שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון.

בתוך כך נודע כי ישראל מנהלת מגעים עם שתי מדינות למכירת 180 אלף טונות חיטה. ישראל מבקשת לרכוש מארה"ב 200 אלף טונות חיטה במחיר מסובסד וארה"ב תענה כנראה בחיוב לבקשה זו. משרד התעשיה הציע אתמול להוזיל את מחיר החיטה בארץ תשלומת לטוחנים, כדי להפחית את ההוצאה בגין יצוא זה למדינה, כך שלא תעלה על 6 מיליון דולר.

האוצר מחזיק את מגדלי החיטה כ"בני־ערובה" לסיום "משבר" חיטת השמיטה, ומסרב להעביר לחקלאים את יתרת הסכומים המגיעים להם עבור יבולי החיטה שמכרו למשרד התעשייה והמסחר. עליפי סיכום שהושג לפני ארבעה חודשים בין שרי האוצר והחקלאות, הוסכם כי החקלאי יקבל השנה 193 דולר לטונה עבור כל כמות היבולים.

הסכום של 193 דולר לטונה כולל פיצוי על הפסדים בשנים קודמות, ועל המעבר מגידול כותנה לגידול חיטה — צעד שהתחייב בשל המשבר בענף הכותנה, לצמצם גידולים כדי לחסוך במים. הרחבת שטחי הגידול היא שהביאה לגידול ביבול מ־150 אלף טונות ל־250 אלף טונות, גידול שיצר את המשבר, מאחר שהממשלה התחייבה לרכוש את כל כמות היבול מהחקלאים.

אתמול תבעו נציגיהם של מגדלי החיטה מועדת הכספים לקיים את הסיכומים בקשר לתשלום מלוא המחיר של 193 דולר לטונה, ללא כל קשר עם ההחלטות שיתקבלו על אופן השימוש בחיטה.

לאחר הדיון בכנסת התכנסו בתל־אביב פעילי המגדלים, דוד רוז מזכיר ארגון מגדלי הפלחה, חיים מלכין יו"ר אגף המשק של המרכז החקלאי וחוגי פעילי מרכז המשק של הקיבוץ הדתי, וסיכמו לדרוש נקיטת צעדים הפגנתיים חריפים, כדי לאפשר למצות את ההליכים המשפטיים, בהתחשב בעובדה שאנשי האוצר, התעשייה, החקלאות וועדת הכספים הבטיחו שבסופו של דבר המגדלים לא ייפגעו.

נחמקין תקף את ההשהיות

האוצר שילם למגדלים מקדמות של 150 דולר לטונה, ואת היתרה של 43 דולר הוא מסרב לשלם כל עוד לא הוסדר נושא הטחינה של החיטה. האוצר מחזיק סכום זה כפקדון לתשלום הוצאות אחסון או משלוח לחו"ל, אם יידרשו.

שר החקלאות אריה נחמקין תקף אתמול את נציגי האוצר על השהיית התשלומים, "דבר שאינו הוגן ולא היה מקובל בשנים קודמות", לדבריו. השר ביקש את תמיכת חברי ועדת הכספים שבוחנת את הנושא, על־מנת למנוע יצוא של החיטה ולפעול להכשרת מספר טונות לטחינת חיטת־יבוא. השר הזהיר את חברי הוועדה כי "הולכת להיות פה שערוריה רק בשל אי־יכולתו של שר האוצר להתמודד בנושא עם שר התעשייה והמסחר". נחמקין טען כי האנדרלמוסיה סביב החיטה עלולה לגרום לכך שנאלץ לזרוק חיטה, מאחר שמשרד התעשייה התחייב לקלוט ולשלם עבור כל היבול.

ועדת הכספים שמעה אתמול את נציגי האוצר, החקלאות ובעלי הטחנות, לא הצליחה להגיע לכלל החלטה בנושא, בשל הנתונים הסותרים על העלות לקופת המדינה, במידה שיידרש יצוא או אכסון החיטה במגורות. עליפי נתוני מינהל הסחר הממשלתי שהוצגו לוועדה, עלות העסקת יצוא־יבוא של החיטה תעלה לקופת המדינה 9.5 מליון דולרים.

היום צפויה פגישה של אנשי משרד התעשייה והמסחר ומשרד החקלאות עם בעלי הטחנות במטרה להגיע להסכם. תמ"ס הציע לתחנות לרכוש את החיטה המקומית לטחינה במחיר נמוך יותר, דבר שיאפשר לצמצם את עלויות השמיטה לקופת המדינה ל־6 מיליון דולר.

רובוט להקמת מחיצות, צביעה, טיוח וריצוף מפותח בטכניון

רובוט לענף הבניה, שמפותח בטכניון, בניסוי של צביעת קיר

מאת ידה פל
סופר "הארץ" בחיפה

קבוצת חוקרים בטכניון, העובדת במסגרת התחנה לחקר הבניה, מפתחת רובוט, המסוגל לבצע עבודות בניה שונות כגון צביעה, טיוח, ריצוף, חיבורים בין הקירות והקמת מחיצות. להערכת החוקרים, הרובוט יוכל לחסוך כ־30 עד 50 אחוזים מזמן העבודה באתרי הבניה השונים.

הפעלת הרובוט תהיה גמישה, אורך זרועו כשלושה מטרים והוא יוכל לשאת משקל של עד 10 ק"ג ויבוקר על ידי מחשב. בימים אלה נערכים בטכניון ניסויים לביצוע מלאכות בניה שונות באמצעות דגם של הרובוט לימודי בעזרת הדמיה (סימולציה) גרפית על מחשב.

רעיון הרובוט יוצג בכינוס בין לאומי בנושא הרובוטיקה והבינה המלאכותית בבנייה, שייערך ב־23 במלון "דן פנורמה" בחיפה מטעם הטכניון. יושב ראש הכינוס, פרופסור אברהם ורשבסקי, ראש התחנה לחקר הבניה בטכניון, מסר כי המדינה היחידה שפיתחה עד כה רובוט לצרכי בנייה היא יפן, אולם בעוד ביפן מפתחים רובוט לכל משימת בניה, הרי שהכוונה בטכניון היא ליצור רובוט רב־שימושי. על פי ההערכה ראשונית, מחירו של הרובוט יהיה כ־150 אלף דולר וניתן יהיה להחזיר את ההשקעה בו — בתנאי שימוש מתאימים — בתוך כמה שנים.

בניגוד לעמדת נציבות מס הכנסה

לשכת עוה"ד: יש להכיר בסיור לאנגליה כהוצאה לצורכי מס

"כפי שקרה בהשתלמויות מקצועיות אחרות שאורגנו לעורכי דין"

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חילוקי דיעות נתגלעו בין נציבות מס הכנסה ולשכת עורכי הדין סביב הסוגיה האם להכיר בסיור הלימודים שמארגנת הלשכה לאנגליה וסקוטלנד, עליו פורסם אתמול ב"הארץ", כהוצאה לצורכי מס.

שלטונות המס מודיעים כי אין להכיר בסיור המאורגן כהוצאה לצורכי מס. לעומת זאת אומר דובר לשכת עורכי הדין, עו"ד יאיר בן דוד, כי יש להכיר בסיור כהוצאה כפי שקרה בהשתלמויות מקצועיות אחרות שאורגנו לעורכי הדין.

בן דוד אמר אתמול ל"הארץ" כי ישנה חשיבות רבה לביצוע סיור הלימודים, היות ושיטת המשפט בארץ מבוססת על שיטת המשפט האנגלוסקסית. לדבריו, עורכי דין מישראל יאזינו להרצאות מפי משפטנים אנגלים ויעקבו מקרוב אחר העשייה במדינה זו. עוד ציין בן דוד כי סיור הלימודים יכלול פגישות מקצועיות ובניהם שיחות עם שופט בבית־משפט לערעורים באנגליה, מומחה לדיני חברות, דיקן לשעבר של פקולטה למשפטים באוניברסיטת מנצ'סטר, מומחה לדיני נזיקין ולמשפט בינלאומי ועוד.

בן דוד ציין עוד כי הוא מצפה ממשרד האוצר שיבדוק את הנושא עם מארגני הטיול בטרם שהעניין מתפרסם בעתונות. עוד הוסיף כי הוא מטיל ספק אם הסיור ייצא אל הפועל, בשל מיעוט החברים שביקשו להשתתף בטיול.

חברת חשמל החליטה להקים תחנת הכוח הפחמית בחיפה

ברוב של 8 חברי מועצת המנהלים ובהתנגדות של שלושה

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"

מועצת המנהלים של חברת החשמל החליטה אתמול כי תחנת הכוח הפחמית הנוספת תיבנה בחיפה ולא בחדרה. בעד ההצעה שהתקבלה תמכו 8 מחברי מועצת המנהלים, בעוד ששלושה אחרים תמכו בהקמת תחנת כוח נוספת בחדרה.

באחרונה פג תוקף מינויים של שניים מחברי מועצת המנהלים, כמו של נציגת האוצר, שלא השתתפו בהצבעה. נציג נוסף של האוצר החבר גם הוא במועצת המנהלים, איתמר גיבתון, הצביע נגד ההצעה שהתקבלה יחד עם פרופסור גד הדרוני מהטכניון ואיש בנק הפועלים. החלטת מועצת המנהלים תועבר עתה כהמלצה לוועדה מקצועית מיוחדת.

חברת החשמל במזרח ים מציעה להחכיר הזיכיון באזורי ישוב יהודי

בלי לוותר עליהם

מאת אורי ניר
סופר "הארץ"

בתגובה על הצעתו של שר האנרגיה, משה שחל, להפקיע חלק מאזורי הזיכיון של חברת החשמל המזרח־ירושלמית ולהותיר בידיה רק את אזורי הזיכיון המאוכלסים ערבים, מציע יו"ר מועצת המנהלים של החברה, חנא נאצר, להחכיר את אזורי הזיכיון המאוכלסים יהודים (שכונותיה החדשות של ירושלים, התנחלויות בגדה ומחנות צבאיים) לחברת החשמל הישראלית.

נאצר דחה אתמול את הצעתו של שחל, המחייבת ויתורים של החברה על אזורי הזיכיון שאינם מיושבים באוכלוסיה ערבית. לפי הצעתו של נאצר, אזורים אלה יישארו בתחום הזיכיון של החברה המזרח־ירושלמית, אך יוחכרו לחברה הישראלית כנגד התחייבות מצידה למחיקת חובות כלליות (בסך 33 מיליון ש"ח) ולמענק סיוע של עשרה מיליון דולר, וכן מתן אישור להביא לשימוש את הגנראטורים המושבתים של החברה הערבית.

ועד העובדים של החברה המזרח־ירושלמית הודיע אתמול להביע את התנגדותו הנחרצת להצעת שחל ולהצעתו של יו"ר מועצת המנהלים של החברה. העובדים קיימו שביתת שבת מול משרדי החברה במזרח ירושלים.

ראשי ועד העובדים הסבירו אתמול כי בעיניהם בעייתה של חברת החשמל המזרח־ירושלמית מורכבת משני היבטים: תעסוקתי ופוליטי. מבחינת התעסוקה אין העובדים מוכנים בשום אופן לכל הסדר של פיטורים, ומן הבחינה הפוליטית הם אינם מוכנים לכל הסדר שתהיה בו הכרה בסיפוח החלק המזרחי של ירושלים, או ב"כיבוש הישראלי". נציגי העובדים אמרו אתמול כי ייאבקו ב"מזימות ההשתלטות על החברה" בכל האמצעים שבידיהם.

מחירי הדלק בישראל נמוכים ב־40 עד 50 אחוז ממחירם באירופה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מוצרי דלק בישראל זולים בשיעור של 40 עד 50 אחוזים מהמחירים באירופה. כך עולה מנתונים שנאספו במשרד האנרגיה. על פי נתונים אלו עולה עוד כי מחיר בישראל של ליטר בנזין מסוג אוקטן 96 הוא 53.60 סנט, בעוד שהמחיר הממוצע באירופה לליטר בנזין מאותו סוג הוא 78.75 סנט.

גם מחירם של הסולר למכוניות המנוע הכבד, נמוך ממחירי אותם מוצרים באירופה. המוצר היחיד בארץ שמחירו הממוצע יקר לעומת אירופה הוא הסולר לחימום ביתי. מחירו של ליטר סולר מסוג זה מגיע ל־31.91 סנט, בעוד שמחירו הממוצע של אותו מוצר באירופה הוא 27.61 סנט.

פורקה השותפות של "תיעוש" ו"כתר פלסטיק" בשדרות

מאת יהונתן שרמן

החברות "תיעוש" ו"כתר פלסטיק" פירקו את השותפות ביניהם במפעל"תרמיקס" בשדרות לייצור תרמוסים. על פי ההסדר שהושג, "כתר פלסטיק" תרכוש מידי "תיעוש" את מניותיה במפעל, שהקנו לה 50 אחוזים מהבעלות עליו בתמורה לכספים שהושקעו על ידי "תיעוש" במפעל.

ערכה את העמוד: עדה ארשטי

קונצרן כור מתכנן לרכוש סוכנות פיאט בשותפות עם המשביר המרכזי

המדובר בסוכנות מכוניות לים התיכון מהגדולות בישראל

מאת אריה לביא

קונצרן "כור" מנהל מגעים מתקדמים לרכישת השליטה בסוכנות מכוניות לים התיכון המייבאת לישראל את מכוניות "פיאט". ככל הנראה בכוונת "כור" לרכוש את סוכנות המכוניות, שהיא מהגדולות בישראל, במשותף עם המשביר המרכזי.

מהבירורים המתנהלים עד כה מתברר עוד שהכוונה היא לא לרכוש ישירות את מניות חברת "סוכנות מכוניות לים התיכון", אלא לרכוש את השליטה בחברה האוחזת, "אסטבלישמנט הנסק" הרשומה במדינת ליכטנשטיין - חברה זו היא בעלת רוב המניות בסוכנות פיאט (6.5 מיליון מניות), כאשר במיספר מניות קטן יותר מחזיקים בני משפחת גולדשטיין ומקורביהם.

מעריכים שההחלטה לקנות את מניות חברה זו ולא את מניות "סוכנות מכוניות לים התיכון" נובעת מכך שהמשביר המרכזי מחזיק בסוכנות המשאיות "איווקו" וקיימת הערכה שיבואני פיאט בארץ אינם מרוצים מהעובדה שהבעלות תועבר לגורם שיש לו עניין נוסף בשוק המכוניות.

מהנהלת "כור" אישרו כי מתנהלים מגעים לרכישת סוכנות המכוניות המייבאת את פיאט אך לא נמסרו פרטים נוספים. המשביר המרכזי סירב להגיב על הידיעה. יצויין שבעבר הכחישה הנהלת "כור" שהיא מקיימת מגעים בדבר משא ומתן לרכישת סוכנות המכוניות.

יצויין ששלטונות מס ההכנסה מנהלים חקירה נגד הסוכנות בחשד של העלמת הכנסות. בפרשה זו נעצרו כמה ממנהלי הסוכנות. בעלי החברה נמנעים מלבוא לארץ מאז החלה חקירה זו.

נציגי הישובים ברמת הגולן והבקעה מבקשים סיוע מיוחד

מאת ערנה אירדור
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

נציגי הישובים ברמת הגולן ובקעת הירדן פנו אתמול לראש הממשלה לפעול לקיצור הטיפול בסיוע מיוחד ל־50 הישובים באזורים ולהפריד את הדיון על הסיוע לישובים אלה מהדיון על הסיוע לכלל המגזר המושבי, המתקיים בימים אלה בוועדת הכספים.

בפגישה שהתקיימה אתמול בלשכת ראש הממשלה העמידו נציגי הישובים את ראש הממשלה על חומרת המצב במושבים, ואמרו כי הצעת האוצר לסיוע היא עיוות המלצותיה של ועדת רביד.

חוב 50 הישובים בבקעה ובגולן מגיע ל־370 מיליון ש"ח. מתוכם מיועדים למחיקה 160 מיליון ש"ח — מהם 64 מיליון ש"ח על־ידי החטיבה להתיישבות של הסוכנות. הנציגים מחו כי מחיקת חובות בסכום של 64 מיליון דולר מתקציב חטיבת ההתיישבות, כפי שמציע האוצר, היא הקפאת פיתוח האזורים לארבע השנים הקרובות, בה בשעה שקיימים החלטות וקונצנזוס לאומי שאזורים אלה זכאים למענקים מתקציב המדינה.

המתיישבים דורשים כי הסיוע בסכום של 210 מיליון ש"ח, שייתפרס עליפני 20 שנה, יהיה ללא ריבית, וכי תינתן להם הקצאת אשראי להון חוזר, כדי שאפשר יהיה להתחיל את עונת החקלאות הבאה. ראש הממשלה הבטיח לנציגי הישובים לפעול אצל שר האוצר להגשת הצעה חדשה לסיוע הנדרש לישובי הרמה והבקעה, כולל מחיקת חובות מבלי לפגוע בהמשך הפיתוח של האזור.

לבקשת מ"מ ראש הממשלה ושר החקלאות נכלל הסיוע לישובי הגולן והבקעה בהצעת הסיוע הכוללת למגזר המושבי, הנדונה בימים אלה בוועדת הכספים. ע"מ להפעיל לחץ מוסרי על חברי הליכוד בוועדה, שהודיעו כי בכוונתם לעשות רפורמה בהצעת האוצר. חברי המערך תומכים בהפרדת הדיון בסיוע, בעיקר לישובי בקעת הירדן, מאחר שהסתבכותם אינה קשורה לארגוני קניות או מפעלים אזוריים.

הסתבכותם של אלה בחובות בסכום של 370 מיליון ש"ח נבעה מאי־העברה של תקציבי פיתוח בזמן, והם נאלצו ללוות כספים בשוק האפור בריבית גבוהה. סיבות נוספות — טעויות של מתיישבים בהשקעות ובפיתוח.

חברי ועדת הכספים המשיכו לשמוע אתמול את דרישותיהם והשגותיהם של נציגי המושבים להצעת האוצר לסיוע. הטענות שהושמעו האחרונים היו לשחרור מהערבות ההדדית לארגוני הקניות ומפעלים אזוריים, ולהבטיח כי לא ייפגע מושב מאי־הצטרפותו להסדר. העלייה לרגל של משלחות נציגי המושבים תימשך גם בשבוע הבא.

תל"מ
תכנית לקידום מנהלים
שיטות בניהול מתקדם

מתקרב מועד
סיום ההרשמה
לשנת תשמ"ח - 1987/8

תל"מ
מסגרת תל"מ הינה להקנות ידע שיטתי בנושאי הניהול למנהלים בעלי נסיון מעשי. התכנית כוללת: הקניית ידע פונקציונלי וידע על המבנה המוסדי והכלכלי של המשק הישראלי, לימוד טכניקות חדישות של ניהול מודרני ופיתוח דרכי חשיבה אנליטיות.

סגל ההוראה
סגל ההוראה בתל"מ כולל את מורי הפקולטה לניהול באוניברסיטת תל־אביב ומרצים אורחים בכירים.
דרך ההוראה הינה מזיגה של: ניתוח אירועים, דיון קבוצתי, הרצאות, פרוייקטים, לימוד עצמי ומשחקי עסקים.

קורס אינטנסיבי של שנה
משך הלימודים בתל"מ הינו 11 חודשים (שלושה סמסטרים) הכוללים שני ימי לימוד מלאים בכל שבוע. מסגרת זו מאפשרת למשתתפים להמשיך בפעילותם השוטפת בארגון.

הקורסים הנלמדים: שיווק, מימון, חשבונאות, מחשבים, כ"א, יחסי עבודה, ניהול הייצור והתפעול, כלכלה, תמחיר ועוד.

הלימודים מתקיימים בביה"ס למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקאנטי, אוניברסיטת תל־אביב.

תנאי קבלה
מנהלים בעלי נסיון מעשי המיועדים לתפקידי מפתח בארגוניהם והמומלצים ע"י הארגון.

תנאי הרשמה
נשאר מספר מוגבל של מקומות למחזור תשמ"ח. לקבלת פרטים נוספים נא לפנות לגב' חנה ירון מזכירת תל"מ, בימים א'-ה' 14.00-08.00, טל: 03-415123, 03-420375

אוניברסיטת תל־אביב
הפקולטה לניהול
ביה"ס למוסמכים במינהל עסקים
ע"ש ליאון רקאנטי

לה"ב
לימודי הכשרה בניהול

לחברת שיווק מובילה בענף התמחותה
דרוש
שותף / משקיע
השקעה נדרשת $250,000 — $500,000
בהצעות רציניות בלבד
ת.ד. 35178 תל־אביב 61351

הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ
התאחדות התעשיינים בישראל מודיעות:
יום העיון בנושא:
גיוס הון בבורסה ע"י חברות תעשייתיות (יום א' 14.6.87)
הועבר למלון קרלטון אולם האירועים תל־אביב.
כבר אתרים ויתחיל בשעה 15:00 (חניה בחניון אתרים).
חברים שעוד לא נרשמו יוכלו להרשם בכניסה לאולם תמורת תשלום של 35 ש"ח. במקום יחולק למשתתפים מדריך לגיוס הון בבורסה ע"י חברות תעשייתיות.

למכירה/השכרה
בנין משרדים
מפואר בת"א
החל מ־270 מ"ר.
סטנדרט גבוה.
חניה וטלפונים מסודרים
אנגלו־סכסון
03-286181
אנגלו סכסון
זה נכס בשבילך

למכירה / להשכרה
שטחי משרדים במגדל "שבע"
ברח' הנשאים בבאר־שבע
המשרדים המוצעים הינם בשטח כללי של כ־2000 מ"ר
התשתית במשרדים מוכנה לכניסה מידית.
בדבר פרטים נא לפנות:
לפוספטים בנגב בע"מ אגף אספקה
למר אדי דוידי טל 33913 – 057

התיאטרון הקאמרי
חבלי משיח

צילום: מיכה בריקמן

מאת מוטי לרנר.
בימוי: אילן רונן.
תפאורה: אלי סיני.
תלבושות: אילת הרפז.
תאורה: אבי צברי.
משתתפים: עודד תאומי, יוסף כרמון, עליזה רוזן, יהודה מור, רונית פורת, דב נבון, יגאל נאור, ענת מנדלסון.

המחזה מתאר את ההתרחשויות במשפחה החיה בשומרון, בישוב קהילתי אשר תושביו הם חברי גוש אמונים. ברקע ההתרחשויות מתקיים משא ומתן מתקדם על הסכם שלום בין ממשלת ישראל לממשלת ירדן, הגורם לחילוקי דעות עזים בנוגע לדרכי הפעולה של חברי הישוב. חלוקי דעות אלה מתפתחים לעמות חריף, המפלג לא רק את הקהילה אלא גם את המשפחה.

מוצ"ש 13.6 בשעה 21.00
יום א' 14.6, יום ג' 16.6
ויום ד' 17.6 בשעה 20.30
יום ב' 17.6 בשעה 16.30
יום ב' 22.6 ויום ג' 23.6 בשעה 20.30
יום ג' 23.6 בשעה 16.30.

כרטיסים בקופת התיאטרון הקאמרי, רח' דיזנגוף 101, ת"א. טל. 03-233335.

מנוי ותיק!
עכשיו הזמן לחדש המנוי לעונת תשמ"ח
הצטרף למנוי הקאמרי. 03-245211

השנה הולכים לתיאטרון טוב. הקאמרי.

ספורט

בעריכת יחיאל אדר

זה היה ממש כמו בימים הטובים:

לו שלח אסיסט חכם לקצה המגרש ומיקי קלע

בהתרגשות גדולה החלו אתמול האימונים למשחק מכבי מול אירופה בשבוע הבא ● סילבר בא למגרש, הרבה חיבוקים, עיניים מבריקות, מוטי ומיקי: בוודאי שמתגעגעים אליו

לו סילבר, שני משמאל, ידיו על מתניו, שוב במדי מכבי תל אביב, שומע להוראות, אתמול באימונו הראשון עם [illegible], בהכנה למשחק עם נבחרת אירופה בשבוע הבא. מימין נראים מוטי ארואסטי, עוזר המאמן יאיר שרון, אבי שילר, גלעד כץ, מיקי ברקוביץ, עידו שטיינברגר. משמאל נראה ווילי סימס שהצטרף למכבי בקיץ. (צילום: עודי קרן)

הצדעה לסילבר

מאת משה הר־געש

לו סילבר התרומם לעבר הקרש, זריז מכולם, קלט את הכדור החוזר ושיגר אסיסט חכם ואופייני לעבר השני של המגרש. עוד לפני שהשחקנים האחרים הספיקו להבין מה קורה הגיע הכדור למיקי ברקוביץ שעמד חופשי מתחת לסל והוסיף ללא קושי 2 נקודות לזכות קבוצתו. כידוע פרש סילבר מפעילות בכדורסל במכבי תל אביב כבר לפני שנתיים, אך קטע הפתיחה לא נועד לשחזר את אחד מרגעיו הגדולים או להזכיר את כישוריו. למעשה הדיווח אינו כה נושן כפי שנרמז. ההיפך הוא הנכון. זהו דיווח טרי לחלוטין שהתרחש רק אתמול בבוקר על משטח הכדורסל בבית הלוחם באפקה.

עד חצי המלכות

זה אירע במהלך אימון הבכורה המחודש של סילבר במכבי תל־אביב, שהחל שלשום את ההכנות להתמודדות ההיסטורית עם נבחרת אירופה. משחק ההוקרה לכבודו של לו סילבר יהיה אמנם רק ביום ד' אך התקשורת אינה מתכוננת להמתין שישה ימים תמימים עד לתחילת החגיגה.

עובדי המינהלה הבודדים בבית הלוחם התקשו להבין מה עושים עיתונאים וצלמים ליד אולם הכדורסל ועוד בשעה כה מוקדמת של הבוקר. דרישות קולני במקצת על ענייני דיומא הפר את השלוה הפאסטורלית שאפפה את האיזור. לתחילת האימון (שעה 10.00) נותרה עוד יותר ממחצית השעה, אך עובדה זו אינה גורמת למיקי לשנות את הרגליו. הוא מגיע, כהרגלו, ראשון, דקות רבות לפני שהאיש עם מפתחות האולם נראה באופק. "השארתי ללו הודעה טלפונית במלון", סיפר מיקי. "כלל לא איכפת לי להפסיק את חופשת הקיץ. אני עושה זאת בכבוד למען לו. בשביל לו עד חצי המלכות". כמה דקות אחריו מגיע הרכז הותיק מוטי ארואסטי, שמבהיר: "בוודאי שאני מתגעגע ללו".

האימון מתנהל אך הכל מגניבים מבט לעבר הכניסה לאולם. "הוא הבטיח שיבוא בעשר" אומר יאיר שרון עוזר המאמן הממונה עתה על ההכנות. בדיוק לאחר הזמן המיועד מופיע לו כפתע עם תלבושת אופיינית של תייר אמריקאי. המצלמות לא נחות אפילו לשניה במהלך טקס לחיצות הידיים והטפיחות. הבעת הפנים מעידה על הכבוד הרב שרוחשים ללו. זה ניכר היטב בפני הצעירים וגם בפניו של שחקן הרכש ווילי סימס.

הוא בעל הבית

במשחק הפנימי מול קבוצה שכללה את ארואסטי וסימס שיתף לו פעולה עם מיקי, בדיוק כמו בימים הטובים. את הכדורים הוא קיבל מידיו של רכז צעיר, גלעד כץ בן 19, שצורף רק באחרונה לסגל הבוגר של מכבי תל אביב. "זה דבר גדול. לא ציפיתי שאשתתף בהכנות למשחק ההוקרה של לו. זו חוויה לשחק לצידו. הוא מורה גדול".

סיום האימון איפשר לכתבים למלא את הפנקסים עד תום. המחמאות לסילבר לא הותירו אפילו שורה ריקה לרפואה. "לא האמנתי שהוא יהיה בכושר כזה. כמו שהוא עלה למגרש מיד ראיתי שהוא מתייחס לכך ברצינות. כולם חשו שהוא בעל הבית. יש לו מנהיגות טבעית. גם היום יש לו מקום בהרבה קבוצות לאומיות, אולי גם במכבי תל־אביב" אמר יאיר שרון. "היה שגעון כמו חלום. קשה להאמין שעברו שנתיים מאז פרש. נדמה שזה היה רק לפני שתי דקות", דברי מיקי ברקוביץ שהוסיף: "אני מקווה שכולם יבואו. הוא תרם רבות למכבי תל־אביב ולנבחרת".

סילבר הודה, כי האימון היה מאמץ עבורו, בעיקר בדקות הראשונות בהן התקשה להתגבר על התרגשותו והסביר: "כושר הוא הדבר הנשגב ביותר". לשאלה איך יגיב אם תופנה אליו הצעה לחזור לשחק השיב בטון מאופק: "אני תמיד מוכן לשמוע".

סילבר שהיה גם קפטן נבחרת ישראל לא שש להרחיב את הדיבור על ההפסדים ביוון וגם אינו מצטרף לפסטיבל הביקורת. "הנבחרת מורכבת מצעירים רבים. יש לתת להם זמן של שנתיים שלוש להתאקלם, ואז אולי יצליחו. לא חייבים להעביר ביקורת חריפה. אי אפשר לצפות לגדולות מנבחרת חדשה. צריך להתאזר בסבלנות. זה מחירה של הקמת נבחרת חדשה".

למאמן שרון לא היו שאלות מיוחדות לתת השמחה. רק בקשה אחת קטנה היפנה שרון לסילבר: "מחר בלי תרוצים. בבקשה להגיע לאימון בזמן".

אריה רוזנצוייג, יו"ר הוועדה המארגנת של המכביה, בראיון מיוחד ל"ספורט הארץ":

המכביה שייכת לעם היהודי; לרעיון הישראליה אין כל סיכוי ואינו ראוי לתגובה

מאת סופר "ספורט הארץ"

"לרעיון הישראליה אין כל סיכוי להתקבל" — כך הבהיר אריה רוזנצוייג, יו"ר הוועדה המארגנת של המכביה ה־13 שתהיה ב־1989. הרעיון לבטל את המכביה ואת כינוס הפועל ולארגן במקומם ישראליה הועלה באחרונה ע"י מזכ"ל הפועל יצחק אופק.

בראיון ל"ספורט הארץ" הסביר רוזנצוייג מדוע מתנגד מכבי לישראליה ואינו מתייחס לרעיון זה ברצינות: "מפליאה העובדה שיצחק אופק מזכ"ל הפועל טען בסיכומים על משחקי הפועל, כי היתה זו הצלחה גדולה. אם אמנם אלה פני הדברים, מדוע רוצים לבטל בהינף יד את משחקי הפועל ולאחד אותם עם המכביה?", שואל בטענה אריה רוזנצוייג.

"בכל מקרה האיחוד אינו רלוונטי. למכביה באים ספורטאים יהודים מכל רחבי העולם, המתאמנים ומתכוננים למפעל זה ארבע שנים. אין להם או לנו כל עניין לקיים בישראל מפעל בהשתתפות ספורטאים מחו"ל המוזמנים לישראל במקרה. מה עוד שרובם של ספורטאים אלה מובאים לישראל על חשבון המדינה. לעומת זאת הספורטאים הבאים למכביה משלמים את ההוצאות מכספם.

"המכביה אינה שייכת רק למדינת ישראל אלא לעם היהודי כולו, שרובו נמצא בגולה. לא זו בלבד שהיהודים בגולה לא יסכימו לשינוי האופי המיוחד של המכביה, הם אפילו מתנגדים להופעת ספורטאים אוהדים. הם מעוניינים לשמור על האופי המיוחד היהודי של המכביה. בכל מקרה אנו לא מתייחסים ברצינות לרעיון הישראליה ואין כל סיכוי שהוא יתקבל. תוך זמן קצר ישכחו שבכלל הועלה רעיון כזה. אנו במכבי אפילו לא מעוניינים להגיב רשמית על ההצעה", נימק אריה רוזנצוייג את עמדותיו.

נחנך מרכז הספורט הגדול ביותר לעיוורים

מאת סופר "ספורט הארץ"

מרכז הספורט הגדול מסוגו לעיוורים (יהודים וערבים) נחנך בירושלים. המרכז נבנה על שטח של כ־5,000 מ"ר. הוא כולל בריכת שחיה אולימפית מקורה ומחוממת, אולם התעמלות אולימפי, אולם לג'ודו, חדרי כושר, סאונה ומיתקנים נוספים.

במרכז הושקע סכום של 2 מיליון דולרים. הפרוייקט מומן ע"י תרומות ומענק ממעטפת הדיומרים בסך 120,000 ש"ח.

120 שעות ו־9 דקות טניס

רינו, בוואריה (א.פ.). גיל ור־קסור, מאמן הטניס באוניברסיטת נוואדה־רינו ומארק יומס, מאמן טניס בבית ספר ברינו, נכנסו כאן לספר השיאים של גינס. הם שיחקו טניס במשך 120 שעות ו־9 דקות.

השיא הקודם עמד על 117 שעות. אבל כאשר הגיעו השניים ל־117 שעות החליטו להמשיך.

סוף־סוף הסוף: אנחנו לא בסוף

במשחקה האחרון באליפות אירופה ניצחה ישראל את רומניה בהפרש 10 נקודות (87—97) ודורגה במקום לפני האחרון ● סיום מרשים לג'מצ'י: קלע 44 נקו' והישווה את שיא האליפות

אליפות אירופה

מאת מיכאל קרנון
שליח "הארץ" ליוון

פיראוס (מיוחד ל"ספורט הארץ") סוף טוב — לא הכל טוב. נבחרת ישראל סיימה את אליפות אירופה בניצחון, בדיוק כפי שפתחה אותה. אבל ה־97–87 נגד רומניה הספיק רק להבטיח שלא תדורג אחרונה ותסיים במקום ה־11.

הניצחון השני של ישראל הושג על הנבחרת החלשה ביותר בנבחרת שנוצחה בכל משחקיה. הפעם, לשם שינוי, הובילה הנבחרת שלנו לאורך כל הדרך ולא שמטה את היתרון בדקות המכריעות.

קשה לומר שזה היה משחק גדול. אבל משתי נבחרות מתוסכלות, במשחקן השביעי, אתה לא יכול לצפות ליותר מזה. אבל זו היתה תצוגה מרשימה של כדורסלן גדול. דורון ג'מצ'י נפרד מהאליפות עם 44 נקודות, הוא הגיע לאחוז קליעה מצויין — 58 אחוזים (14 מ־24 מהשדה כולל 7 מ־9 נסיונות זריקה ו־9 נסיונות של זריקת 3 נקודות) ו־9 מ־9 בעונשין.

זה היה גם המשחק הטוב ביותר של האחי לאסוף כאן, עם 14 נקודות (7 מ־12) ו־7 ריבאונדים, וללא ספק משחקו הטוב ביותר בפיראוס של מוטי דניאל, שעלה הפעם בחמישיה הפותחת. גם חן ליפין, הוכיח את היכולת שאנו רגילים לראותו במכבי ת"א.

ישראל הובילה 9–20 בדקה השביעית אבל רומניה הקטינה ל־32–36 בדקה ה־16. במחצית היה לנו יתרון של 6 נקודות שהועלה ל־53–71 בדקה ה־28. רומניה הקטינה מדי פעם, אבל ג'מצ'י שקלע 33 מנקודותיו במחצית השניה, דאג שלא תחזור הפרשה הצרפתית.

רומניה הקטינה ל־94–87 כאשר נותרו 31 שניות בסיום. כאן היתה תקרית מכוערת, כאשר הענק הרומני אלכסנדר ויניראנו, שכבר הרגיז קודם לכן את מרסר פגע ללא כדור בדורון ג'מצ'י שהתפתל מכאבים. כאשר קם אחרי טיפול רצה דורון לגמור את החשבון עם הרומני ורק התערבותם של עוזר המאמן רמי כהנא והמנהל מישה לפרדון, מנעה מצב לא נעים.

דורון הספיק עוד, עם שריקת הסיום, לקלוע סל של שלוש נקודות ולהשוות את שיא הקליעה של האליפות של היווני ניקי גאליס — 44 נקודות.

ישראל — רומניה 87–97 (43–49)

★ המצטיין: דורון ג'מצ'י

● לישראל קלעו: ג'מצ'י 44, לאסוף 14, רוזנברג 12, דניאל 10, מרסר 6, ליפין 6, הנפלד 5.

● לרומניה קלעו: ניקולסקו 20, גרנאט 17, ארדלן 15, ארמוראקה 12, בראנישטאי 7, יונסקו 6, מטוליצקי 6, ויניראנו 4.

★ כדורים חוזרים: ישראל 38 (12 בהתקפה). המצטיין מרסר 11. רומניה 37 (9 בהתקפה) המצטיין ארלאן 7.

★ אחוזי קליעה: ישראל 34 מ־71 (47 אחוז), עונשין 18 מ־26 (69 אחוז), רומניה 26 מ־83 (41 אחוז), בעונשין 27 מ־34 (79 אחוז).

שפטו ברטוליני (איטליה) גיאורג (גרמניה) 300 צופים.

במסיבת עתונאים של ראשי איגוד הכדורסל אתמול בפיראוס הועלה הרעיון:

מאמן פדראלי לנבחרת

מאת שליח "הארץ" ליוון

פיראוס (מיוחד ל"ספורט הארץ") יורם אוברקוביץ, יו"ר איגוד הכדורסל, ואיתן חפר, ראש המשלחת לאליפות אירופה ויו"ר הוועדה המקצועית של איגוד הכדורסל, יעלו במסגרות האיגוד הצעה למנות לנבחרות ישראל מאמן פדראלי. זאת לאור השינויים במבנה אליפויות אירופה והתוכנית העמוסה הצפויה לנבחרות בתקופה הקרובה.

במסיבת עתונאים שכינסו כאן אתמול אוברקוביץ, עם סיום הופעתה של נבחרת ישראל באליפות, דיברו גם המאמן צבי שרף והקפטן דורון ג'מצ'י. כולם בדעה שכשם שהנבחרת נוצחה בכמה משחקים בהפרשים קטנים כך יכלה גם לנצח ולהשיג את המטרה — להימנות על שמונה הראשונות באירופה.

אוברקוביץ וחפר סרבו לדבר על לקחים ומסקנות האמרה, כי החלטות אופרטיביות יתקבלו רק אחרי שהוועדה המקצועית תשמע דו"ח ותמליץ על תוכנית עבודה. "המטרה שלנו צריכה להיות לחזור בהקדם האפשרי לדרג הראשון — דהיינו לעבור בהצלחה את הטורניר המוקדם בספטמבר", אמר חפר. "מה שקרה בפיראוס אינו אסון לאומי ואסור להוריד את הראש. יש לנו נבחרת טובה". חפר דיבר על כך שניתנה מחשבה שבנבחרת ולאור זה יופיעו בעתיד ישראלים בלבד. הוא ואוברקוביץ לא השיבו לשאלות הרבות של העתונאים, וחזרו על כך שכל התשובות ינתנו רק אחרי דיון מעמיק בבית.

המאמן שרף נטל על עצמו את האחריות לכך שהנבחרת לא עלתה למשחקים על מקומות 1–8. בין הסיבות שגרמו לכך ציין את הפער הגדול בין מרסר ולאסוף ושאר הגבוהים. הוא הודה ששגה, כאשר ניסה ללכת על ניצחון מול איטליה: "את המחיר שילמנו למחרת נגד הפולנים". שרף ציין גם את אחוז הקליעה הנמוך של הנבחרת בקליעות עונשין, למרות שבנושא זה הוקדש הרבה באימונים.

ג'מצ'י שדיבר בשם השחקנים, אמר שהם נוטלים על עצמם את מרבית האחריות לכשלון. "חסר לנו משהו בדקות המכריעות". הוא הוסיף שאילו לאסוף היה משחק את היכולת שלו מאליפות העולם בספרד, לא היה לישראל קושי להימנות על שמונה הראשונות".

נבחרת ישראל תישאר כאן עד יום שני. השחקנים יהנו מכמה ימים חופשיים ויחזו במשחקיהן של הנבחרות האחרות.

היוונים קיבלו תיאבון: רוצים את מדלית הזהב

הערב משחקי חצי הגמר באליפות אירופה: יוון — יוגוסלביה, ספרד — בריה"מ

מאת שליח "הארץ" ליוון

פיראוס (מיוחד ל"ספורט הארץ"). בעיתון יווני חשוב הופיעה אתמול כותרת ענק "עכשיו — הזהב". זאת אחרי הניצחון 78–90 על איטליה ברבע הגמר. אבל עם כל הכבוד ליוונים, איני חושב שהנבחרת שלהם מספיק טובה לזכות בתואר. יתר על כך — אני מסופק מאוד אם היא תעפיל לגמר.

יוון מתמודדת הערב (21.30) נגד יוגוסלביה, במוראל גבוה, אחרי נצחונה ההיסטורי על איטליה ועם זכרונות טובים מהמשחק בסיבוב הראשון כאשר ניצחה את נבחרתו של קרזימיר צוסיץ' 78–84. אבל מאז חלה התקדמות גדולה אצל היוגוסלווים שמשחקם משתפר ממשחק למשחק. אמנם דראזן פטרוביץ' אינו בשיאו ולא נתן עדיין הצגה גדולה. אבל לרשותו של המאמן צוסיץ' מספר גדול של שחקנים טובים מאוד, הרבה יותר מאשר ליוונים. יש ליוגוסלביה עוצמת גובה מכרעת, מהירות ויכולת קליעה מרשימה.

הבעיה הגדולה שלהם תהיה להתמודד עם 15 אלף האוהדים הנלהבים של יוון המעניקים לה מיקדמה של לפחות 10 נקודות, עוד בטרם נקלע הסל הראשון. ישנו כמובן ניקי גאליס הכל־יכול, אבל קשה להאמין שגם גורמים אלה לא יוכלו לעצור את יוגוסלביה מהופעה תשיעית בגמר האירופי. אם תעשה זאת יוון היא תופיע בפעם הראשונה בגמר.

במשחק חצי הגמר הראשון (19.30) יפגשו האלופה ברית המועצות (16 פעמים בגמר) וספרד (שלוש הופעות בגמר). לפני שנתיים בגרמניה היו הספרדים היחידים שהנחילו הפסד לסובייטים. אז עם סאבוניס. הפעם הם מסוגלים לחזור על כך בזכות ההגנה המצויינת שלהם וההתקפות המתפרצות המסודרות. אבל הסובייטים לא נשברים ולוחמים על כל כדור. זה לבטח יהיה משחק גדול.

● דאם פרדריק, הרכז־קלעי המצוין של קבוצת סקוליני פזארו, עשוי לשחק בעונה הקרובה במדי העולה החדשה אליצור נוהדוד רמלה. פרדריק, אמריקאי שחור, שיחק קודם לכן בבולוניה והוא אחד הקלעים הטובים בליגה האיטלקית.

● שניים משחקני מכבי חיפה בנבחרת, נהנים בימים האחרונים מעידוד מוראלי של אימותיהם. אימו של אדי רוזנברג הגיעה עם אחיו ירדן, גם הוא שחקן מכבי חיפה. במשחק נגד צרפת אתמול נכחה גם אימו של עדי גורדון שהגיעה עם חברתו של רכז הנבחרת.

● רופא נבחרת ישראל, ד"ר חיים דסנר, יצורף בקרוב לוועדה הרפואית של פיב"א. בורה סטנקוביץ' מסר זאת אתמול לאיתן חפר. דסנר הפך לדמות פופולארית מאוד בקרב הנבחרות האחרות, הרופאים שלהם נוהגים להתייעץ עימו ולהחליף מידע.

גרמניה — איטליה על המקום החמישי

● ראלף קליין ונבחרת מערב גרמניה ישחקו כאן במוצאי שבת על המקומות 6–5, אחרי שניצחו אמש את צ'כוסלובקיה 93–91 (44–50). יקל 23, הלף 17, הירבו לקלוע לגרמניה. קרופילאק 21 ומסצקי 17 לצ'כוסלובקיה.

יריבת הגרמנים במשחק זה תהיה נבחרת איטליה שגברה על פולין 75–93 (32–44). באיטליה הירבה לקלוע ברונמונטי 22 נקודות. לפולין זליג 20 נקודות.

ישראל בסוף השנה בפאריס

(מיוחד ל"ספורט הארץ"). ישראל תשחק ב־27 וב־28 בדצמבר בטורניר הבין־לאומי בפאריס. מסתבר כי המשחק האחרון של צרפת ברמת השרון היה במיסגרת הסכם לפיו תשתתף ישראל בטורניר המסורתי של סוף השנה ביחד עם נבחרות יוגוסלביה, צרפת ועוד נבחרת שעדיין לא נקבעה. למעשה עמדו הסובייטים לשחק שם אבל היוגוסלווים סרבו להתמודד נגדם.

כדורגל

אנגלנדר יאמן הפועל חיפה

מאת סופר "ספורט הארץ"

יצחק אנגלנדר מונה אמש למאמן הפועל חיפה, כדורגל. כך אמר אבי שוסטר, יו"ר הקבוצה דקות ספורות לאחר הסיכום. "אני מקווה לבנות קבוצה טובה", אמר אנגלנדר משחקני העבר הבולטים של המועדון. "אשים דגש על תוצרת מקומית. כמובן שהמטרה שלנו היא הליגה הלאומית, ככלות הכל סיימנו במקום השני", הסביר.

● דרור קשטן שהצעיד את בית"ר ירושלים לכתר אליפות ראשון, ערך אתמול שיחת היכרות עם קבוצתו החדשה מכבי חיפה. "עם כבוד הדדי ויחסי אנוש נחזור לצמרת", אמר לחניכיו. מהפגישה נעדרו כמה שחקנים, ביניהם דניאל ברייילובסקי שנסע לחופשה בארגנטינה.

אתלטיקה

אליפות ישראל לנוער מחר בהדר יוסף

מאת סופר "ספורט הארץ"

אליפות ישראל לנוער באתלטיקה תחל מחר בערב באיצטדיון הלאומי בהדר־יוסף. האליפות תסתיים ביום א'.

טניס

עמוס נוצח בלונדון

נכבש לגרמני ילן בסיבוב השלישי

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). אלוף הטניס של ישראל עמוס מנסדורף, הודח אמש בסיבוב השלישי של הטורניר הנערך על מגרשי דשא במועדון קווינס בלונדון. הוא נוצח 4–6, 3–6, 6–3 ע"י המערב גרמני אריק ילן, המדורג 72 בעולם. ילן חשב על כה להפתעת הטורניר. ילן הדיח קודם לכן את השוודי מאטס וילנדר.

בונדסליגה

גלדבאך נגד קלן על הכרטיס לאופ"א

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (מיוחד ל"ספורט הארץ"). בורוסיה מנשנגלדבאך זקוקה לנקודה בלבד, מחר במשחקה נגד פ.צ. קלן, כדי להבטיח את הופעתה במשחקי גביע אופ"א בשנה הבאה.

יתר משחקי המחזור לפני האחרון של הבונדסליגה: נירנברג — קייזרסלאוטרן, המבורג — מנהיים, אירדינגן — לוורקוזן, שטוטגארט — באיירן מינכן, שאלקא — אינטראכט פרנקפורט, בורוסיה דורטמונד — בוכום, פורטונה דיסלדורף — וורדר ברמן, המבורג — בלאו וייס ברלין.

מלמיליאן יבדק בגרמניה

בגלל חילוקי דעות בין רופאיו על מהות פציעתו ● שפיגלר החל לאמן בית"ר ירושלים לאינטרטוטו

מאת רוני דיאמן
סופר ספורט הארץ בירושלים

כדורגל

כוכב בית"ר ירושלים אורי מלמיליאן טרם נרפא מפציעתו בברך, ולפיכך נראה, כי בשבוע הבא יישלח לבדיקות יסודיות בגרמניה — מגמה זו מתגבשת בבית"ר, לאחר שבסדרת הבדיקות אותן עבר השחקן נתגלו חילוקי דיעות בין הרופאים לגבי מהות הפציעה.

מאמן בית"ר מרדכי שפיגלר, שערך אתמול את אימון הבכורה בקבוצה, במסגרת ההכנות לקראת טורניר הקיץ האירופי של האינטרטוטו, אישר כי מלמיליאן אכן יישלח לגרמניה ולפיכך ברור שלא ישתתף במשחקי האינטרטוטו שיחלו בארץ בעוד תשעה ימים (בשבת 20.6).

באימון הבכורה אתמול לא השתתפו שחקני רכש המועמדים להצטרף לקבוצה, אולם נראה, כי כבר בשבוע הבא צפויה התפתחות בנושא זה, כאשר על הפרק עומדת האפשרות הסבירה לסיכום חוזי עם חלוץ הפועל חדרה עודד מכנס.

שתי הקבוצות לליגה הארצית יקבעו מחר

מבחנים

מאת סופר "ספורט הארץ"

מחר יסתיימו מישחקי המבחן להופעה בליגה הארצית. גם במחזור השלישי יהיו שני המשחקים באיצטדיון רמת־גן: הפועל בת־ים — הפועל מרמורק (16.00), הפועל רמת־גן — מכבי חדרה (18.00). לרמת־גן ולבת־ים סיכוי רב לשחק בליגה הארצית. רק הפסד של כל אחת מהן בהפרש של יותר משער ימנע מהן להשיג את המטרה.

הטבלה

1.	הפועל בת־ים	2	1–3	3
2.	הפועל ר"ג	2	1–3	3
3.	מכבי חדרה	2	5–3	1
–.	הפ. מרמורק	2	5–3	1

אנו דואבים את פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה

גרטה ספירו

אלמנתו של ד"ר שמואל ספירו

הלויה משפחתית התקיימה בירושלים ביום ד' 9.6.87

הבנים: גדעון ספירו ומשפחתו
ג'ונִי ספירו ומשפחתו

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

מקס למפל ז"ל

נקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום שני
י"ח סיון 15/6/87 בשעה 17.00
בבית העלמין בהר הזיתים
ידידים ומוקירי זכרו נפגשים בשער בית העלמין ליד מלון אינטרקונטיננטל.
המעוניינים בהסעה יתאספו ברחבה שליד מלון רם, באזור התחנה המרכזית, ליד מוניות השלום בשעה 16.30

המשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

מאיר גולדשמידט ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום ראשון י"ז בסיון תשמ"ז 14.6.87 בשעה 17.00

נפגשים ליד השער הראשי כפר סמיר, חיפה.

המשפחה

חלפה שנה לפטירתה של יקירתנו

אילנה גלזר ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה, ביום ג' יט' בסיון תשמ"ז, 16.6.87, בשעה 14.00 בבית העלמין בחולון

נפגשים ליד השער החדש

ורד, אלון ועפר גלזר
ומשפחות גור, גלזר ופורת

במלאת שנה למותו של יקירנו

אריה שביט (שטרנזיס) ז"ל

נעלה לקיברו שבמעלות תרשיחא ביום ג' 16.6.87 בשעה 16.00

באותו יום בשעה 17.00 תתקיים אזכרה באולם שבבית ההסתדרות במעלות

אוטובוס מיוחד יצא מתחנת הרכבת צפון ת"א בשעה 13.30

משפחות: שביט
בן אפרים
ורגב

ביום השנה לאהובינו

אסתר ויעקב זניוק ז"ל

נעלה לקברם ונתיחד עם זכרם ביום שני י"ח בסיון תשמ"ז (15.6.87) בשעה 5 אחה"צ.

נפגשים בשער הכניסה לבית העלמין בכפר סמיר, חיפה.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

ד"ר אברהם מרגליות ז"ל

נקיים אזכרה וגילוי מצבה
ביום ראשון, י"ז בסיון תשמ"ז 14.6.1987,
בשעה 17.00 בבית העלמין החדש בכפר נחמן, רעננה.

תודתנו נתונה לכל מנחמינו.

המשפחה

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל

הפקולטה להנדסת חשמל
מרכז מחקר מיקרואלקטרוניקה

במלאת שלושים לפטירתו של

פרופ' י. קדרון ז"ל

ראש המרכז ומיסדו, מבכירי המדענים ומחלוצי המיקרואלקטרוניקה בארץ.

תערך אזכרה וגילוי מצבה היום יום שישי, ט"ו בסיון תשמ"ז, 12.6.87 בשעה 3 אחה"צ בבית העלמין בקיבוץ רמת יוחנן.

אוטובוס ייצא בשעה 2.15 מקרית הטכניון ליד בנין הפקולטה להנדסת חשמל.

ביום השנה לפטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר

אברהם קרמר ז"ל

נקיים אזכרה לזכרו ביום חמישי 18.6.87 כ"א בסיון תשמ"ז בשעה 16.30 בבית העלמין בצור שלום (קרית ביאליק).

אוטובוסים יצאו בשעה 16.00 מבית המנוח ברחוב קרן קימת 52, קרית ביאליק ומחצר מפעל "רצף" בע"מ בכביש קרית אתא.

המשפחה

ביום השנה לפטירתו של

אברהם קרמר ז"ל

מנהל בית החרושת רצף

נקיים אזכרה לזכרו ביום חמישי 18.6.87 כ"א בסיון תשמ"ז בשעה 16.30 בבית העלמין בצור שלום (קרית ביאליק).

אוטובוסים יצאו בשעה 16.00 מבית המנוח ברחוב קרן קימת 52, קרית ביאליק ומחצר מפעל "רצף" בע"מ בכביש קרית אתא.

רצף בע"מ
ההנהלה והעובדים

הוצאת הקיבוץ המאוחד
אבלה על מותו של

הלל בירגר ז"ל

ומשתתפת בצער המשפחה

פגישה עם אנשי אש"ף בבודפשט

(סוף מעמוד 1)

המפגש נערך בבית מלון בבירת הונגריה בהשתתפותם של מחמוד עבאס (אבו מאזן) ועבד אל־ראזק יחיא, חברי הוועד הפועל של אש"ף.

אבו מאזן קידם בברכה את "הצעד האמיץ" של בני השיחה הישראלים, המתעלמים מחוק האוסר על מגעים עם אש"ף. הוא אמר כי עריכת מיפגש זה "מוכיחה" שקיים רצון משותף להגיע לשלום".

ראש המשלחת הישראלית, הח"כ צלילי ביטון, גינה "מדיניות בת היענה של שלטונות ישראל, המסרבים להכיר באש"ף, נציג העם הפלשתיני". בשם המשלחת הישראלית הביע צלילי ביטון תמיכה בפינוי כל השטחים הכבושים ע"י ישראל ולהקמת מדינה פלשתינית לצידה של ישראל.

המשלחת הפלשתינית, המורכבת משבעה חברים, כוללת אישים חשובים נוספים, כגון יועצו של יאסר ערפאת עיסאם שקור ונציג אש"ף במוסקווה סעיד אבו עמרה.

המשלחת הישראלית כוללת גם ארבעה חברי מפ"ם, שהגיעו לבודפשט באופן אישי.

דעות פוליטיות שונות

בהבהרה שפירסם לאחר הדיונים ציין צלילי ביטון, כי "למשתתפים בשיחות דעות פוליטיות שונות מאד, אולם כולם מתוקים בגישה משותפת... הכרה באש"ף כנציג החוקי היחיד של העם הפלשתינאי, ובעמדה שישראל חייבת להכיר בזכויותיו הלאומיות של העם הפלשתינאי, לרבות זכותו למדינה עצמאית לצידה של מדינת ישראל".

עוד נאמר בגילוי הדעת, כי "ישראל חייבת להשתתף בוועידת שלום בינלאומית למזרח התיכון, בחסות האו"ם, ובהשתתפות כל הצדדים הנוגעים לדבר, לרבות אש"ף ו־5 החברות הקבועות במועצת הבטחון".

תמיכה מלאה בביטון

מחמוד עבאס, מצידו, אמר כי משלחת אש"ף תומכת "תמיכה מלאה" בהצעותיו של ביטון. הוא מתח ביקורת על תמיכתו של שר החוץ, שמעון פרס, ברעיון הוועידה הבינלאומית, בהדגישו: "הוא רוצה למנוע את השתתפותו של העם הפלשתינאי והדבר עולה בקנה אחד עם התנגדותה של ארה"ב להשתתפות כזאת".

אנשי המשלחת הישראלית, ובהם הסופר דוד אישילום, עשויים לעמוד למשפט בשובם לישראל, מתוקף החוק האוסר על מגעים עם נציגי ארגונים עויינים.

צלילי ביטון אמר בהקשר זה, כי אנשי משלחתו באו לבודפשט במחאה על חוק זה, בהוסיפו: "ממשלת ישראל מתעלמת מן המציאות, שאינה מתירה שלום בינינו ובין הצד שכנגד".

חבר ועדת החוץ והביטחון פנחס גולדשטיין מבקש להעמיד לדין את אנשי משלחת השמאל שיצאו לבודפשט להועד עם נציגי אש"ף. ח"כ גולדשטיין מותח ביקורת על הגורמים המוסמכים במדינה שלא מנעו את יציאת המשלחת אף כי ידעו את כוונותיהם.

זה המיפגש הפומבי השני בין ישראלים לפלשתינים מאז אישרה הכנסת בקיץ הקודם חוק האוסר על כל מגע עם אש"ף. ארבעה מבין מארגני הכנס הקודם, שנערך ברומניה בנובמבר 1986 הועמדו למשפט.

פעילים בשכונות ובעיירות

מרבית חברי המשלחת הם פעילים בשכונות בבאר־שבע ובעכו ובעיירות פיתוח ומיעוטם הם חברי קיבוץ ממפ"ם, שני נציגים רשמיים של רק"ח, וכמה בודדים.

אריה מולוק, חבר מועצת הסטודנטים באוניברסיטת בן־גוריון ונציג שכונה ד' בעיר אמר: "הגעתי לכאן כנציג חופשי כנציג אוכלוסיה של השכונה ועל דעת עצמי. לחמתי אני ומשפחתי במלחמות ישראל, אבל באתי לכאן לחפש את השלום. אני מוכן להמשיך ולחפש כי דם רב נשפך בשני הצדדים. אני מושיט לכם את ידי וקורא לכם לשלום למען הכרה הדדית. כשם שהלכתי למלחמה בראש מורם אני יושב כאן בפגישה זו בראש מורם גבוה".

חברי מפ"ם הדגישו בדבריהם את הצורך בהפסקת פעולות האיבה והטרור בשני הצדדים. דוד אישילום מירושלים סיפר על ספר שכתב והוציא בעצמו בשם "האימה והתקוה" בו הוא מציע שהפלשתינאים יסכימו לפירוז הגדה והרצועה כדי לעבור את מחסום שסיפת האומה הישראלית בדרך לשלום.

תרומה לתהליך השלום

עוד לפני קיום המפגש דאגו המשלחות להודות לוועד השלום ההונגרי על עזרתו ועל הארוח המפנק לו זכו. יחד עם זאת ביטלו המשלחות את הצורך בוועד השלום כמתווך. כך ישבו זה מול זה הפלשתינאים והישראלים כשעתונאים וצלמים מכל העולם מתגודדים סביבם.

מטעם אש"ף הגיעה משלחת בכירה, כשבראשה מחמוד עבאס והוא אבו־מאזן, אחד מחמשת המנהיגים הבכירים ביותר של הפתח וחבר הוועד הפועל של אש"ף. עבד אל־ראזק יחיא, חבר הוועד הפועל של אש"ף הציגו כ"רבת עצמו", ומי שעמד בראש המשלחת למפגש ברומניה; ד"ר רמזי חורי ראש הלשכה של ערפאת; עצאם שקור יועץ אישי של ערפאת; נציג אש"ף במוסקווה ואנשי תקשורת פלשתינים.

לעומת תשעה מבין 15 הישראלים שדיברו במפגש דיבר מטעם אש"ף רק אבו־מאזן. בנאומו הארוך עמד על המאמצים הפלשתינים לא להיכנע לכוחות המחבלים בתהליך השלום שבין שני העמים. הוא הביע תמיכה בוועידת שלום בינלאומית בנוכחות כל הצדדים שתפקידה יהיה להבטיח ערבויות נאותות. הוא הכיר, כי זוהי החלטת המועצה הלאומית הפלשתינאית שהתכנסה לפני כחודש באלג'יר, וחלק מנאומו של אבו־מאזן הוקדש להתקפה על מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס על כי "בתמרוניו הריאש כשהוא מצד אחד מבליע על הסכמתו לוועידה ובו בזמן מטביע את הדיון בתנאים מוקדמים, ותתר להרחיק את נציגי העם הפלשתיני ולמנוע השתתפותם בוועידה".

לקראת סוף המפגש הקריא ח"כ צלילי ביטון את ההודעה שנוסחה על ידי המשלחת הישראלית.

אישור מלמעלה מפתיע

אבו־מאזן קיבל אישור מלמעלה מפתיע עוד שלשום בערב לפני יעמוד וישמע את המשלחת הישראלית ויאמר דברים משלה: הוא עודד את המשלחת הישראלית ואת צעדה האמיץ הביע תקוה למפגשים נוספים גדולים יותר בהקפם. הוא סיים את דבריו באומרו שהוא והחברים חשים כמי שרכשו חברים אישיים חדשים.

לאחר צילומים משותפים של חברי שתי המשלחות נערכה פגישה ללא התקשורת. זו היתה פגישה ראשונה מתוך שתיים. השניה התקיימה בערב במלון אינטרקונטיננטל המפואר שלמרגלות הדאנובה הירוקה. שם התגוררה המשלחת של אש"ף. השיחות כאן היו ערות מאוד ונראו כנושאות אופי נעים וחברותי. חברי המשלחת הישראלית שהצטלמו יחד עם אנשי אש"ף אמרו הינם לבין עצמם: "מפה לכאן רמללה", "מפה לגזה תרומה".

נעלם זוג

(סוף מעמוד 1)

אתמול בשעות הצהריים הגיעו בני הזוג, תיירים מארה"ב, כבני 60, במונית שנהג אותה מדריך תיירים, לגבעה קלה ליד בית אורן בכרמל. הם עזבו את המונית, הודיעו לנהג והמדריך שהם יוצאים לטייל בסביבה, וקבעו עם הנהג מפגש בשעה 4 אחרי הצהריים בתחום פיתולים לא הרחק מבית אורן. נהג המונית הגיע למקום המפגש בשעה שנקבעה אך לא מצא את בני הזוג. הוא חיפש אותם בסביבה, ומשלא הצליח לאתרם, הזעיק את המשטרה. כוחות המשטרה פתחו בסריקות ועד לשעת מסירת הידיעה לא הצליחו לברר מה עלה בגורלם של בני הזוג.

הבחירות בבריטניה

(סוף מעמוד 1)

— לפי המידגמים המתפרסמים כאן — זכו השמרנים בראשות תאצ'ר בכ־40 אחוז מהקולות, אך ברוב מוחלט של למעלה מ־50 אחוז מהמושבים בפרלמנט.

תאצ'ר הצביעה בווסטמינסטר

כל ארבעת מנהיגי המפלגות בבריטניה השכימו קום כדי להתייצב בתחנות ההצבעה מיד עם פתיחתן, בשעה 7 בבוקר. מרגרט תאצ'ר הצביעה בשכונת ווסטמינסטר בה שוכנת דירתה הרשמית ברחוב דאונינג ומשם היא יצאה עם בעלה דניס למחוז הבחירה שלה בשכונת פינצ'לי, צפון־מערב לונדון.

מנהיג הלייבור ניל קינוק הצביע במקום הולדתו בויילס והגיע אל הקלפי ברגל, תוך שירה בציבור עם מספר תומכים אשר ליוו אותו ליעדו. המנהיג הליברלי דיוויד סטיל הצביע באזור הגבול האנגלי־סקוטי ואילו עמיתו דייוויד אואן הסוציאל־דמוקרטי השליך את פתק ההצבעה בעיר הנמלית פלימות'. את הצבעתם של כל המועמדים ליוו מאות צלמים ועיתונאים.

בבריטניה אין תעודות זהות. הבוחר מזהה את עצמו רק באמצעות ההודעה לבוחר שקיבל בדואר. רק בצפון־אירלנד [illegible] הבוחרים להציג אמצעי זהות כגון רשיון נהיגה או תעודה רפואית. על־פי החוק, יכול גם מי שהוסמך להצביע עבור בעל הזכות אם זה נעדר, אינו יכול או אינו רוצה לבוא בעצמו לקלפי. שליח הצביע, למשל, אתמול עבור שר החוץ ג'פרי האו, שנעדר מן המדינה בשל השתתפותו בוועידת שרי ברית נאט"ו המתקיימת באיסלנד.

בסימן של גשם שוטף

יום הבחירות, שאינו יום שבתון בבריטניה, עבר בסימן של ירידת גשם שוטף, שהאט מעט את תנועת הבוחרים אל הקלפיות, אף כי רבים ניצלו את זכות ההצבעה שלהם בשעות הבוקר המוקדמות, קודם לצאתם לעבודה. יש להניח כי עד סגירת הקלפיות בשעה 10 בערב, הצביעו כשלושה־רבעי מבעלי זכות הבחירה, המונים כ־32 מליון בני־אדם. בבחירות 1983 השתתפו 73 אחוזים.

יום ההצבעה עבר בצילם של סקרי דעת הקהל שאף אחד מהם לא העניק סיכוי למפלגת הלייבור וכולם ניבאו לשמרנים יותר מ־40 אחוזים מסך הקולות הכללי. לעומת אנגליה, ממנה יצאו רוב חברי הפרלמנט, אמור היה אתמול הלייבור לקצור נצחון בתוך ויילס ובסקוטלנד, המשמשים למעוזו מאז ומתמיד. הברית הליברלית־הס[illegible] מל בבוקר להסתפק בחמישית מן העוגה האלקטורלית.

הסלון האווירי בפאריס

(סוף מעמוד 1)

מושפים ללקוחות בחו"ל. בין המוצרים הבולטים מגדלי פיקוח ניידים מתוצרת חברת אי־סי־איי־טלקום.

לדברי מנהל השיווק המכירות בי נקה, מבצעת החברה פרוייקט בהקף של 25 מליון דולר בנושא זה באנגולה. החברה אף מספקת באמצעות בריטניה מגדל פיקוח נייד גדול למדינה באפריקה. ארבעה מגדלים ניידים קטנים יותר יסופקו למקסיקו. מנהל חברת אלישרא [illegible] שמונה מדינות [illegible] ציוד לוחמה אלקטרוני של החברה.

14 מדינות אחרות רוכשות אף הן ציוד לוחמה אלקטרוני מהחברה.

נציג חברת רפא"ל יצחק מייסטר הציג בפני העיתונאים את שתי המערכות החדשות המוצגות לראשונה: "פיראמידה" מערכת מצבה משולשת עם ראש הנחיה טלוויזיוני ומערכת תצפית אינפרא־אדום. מנהל שיווק חטיבת מערכות תחבורה אל־אופ משה שחם הציג את קסדת הטייס של הדור הבא.

בסלון האווירי משתתפת לראשונה סין. היא הציגה בפני המבקרים שני מטוסי קרב מיושנים [illegible] של מטוסי הקרב של ברית"מ.

ההסתדרות והסכמי השכר

(סוף מעמוד 1)

שקבעה ועדת משנה שליד ועדת הכספים של הכנסת ובמקום זאת הציע לבדוק מקרים חריגים הטעונים טיפול מיוחד.

פורענות לחרדים

חיים הברפלד יו"ר האגף לאיגוד מקצועי תקף את הממשלה על פורענותה לקבוצות חרדיות קיצוניות בעניין סכסוך חיטה, שעה שלא שריינה מתקציב המדינה כסף להסכמי השכר. הברפלד איים על הממשלה באמרו, כי המציאות תפקח את עיניה בעתיד הלא רחוק אם תמשיך בנסיון לשלול מהעובדים את התיקון המתחייב בשכרם.

מזכיר הסתדרות עובדי המדינה ראובן בן עמי אמר אמש, כי ככל הנראה לא יהיה מנוס מהשבתת המשק וגרימת זעזועים כדי לנער את האוצר והממשלה מהשאננות בה הם מתייחסים לתביעות השכר. אחרי ארבע ימי שביתה כללית במשק, אמר, שר האוצר יבוא לחצר הוועד הפועל לבקש משא ומתן, הזהיר בן עמי.

ישראל קיסר עומד להפגש היום עם שר האוצר לשיחה על נושאים משקיים שונים, במסגרת הנסיון של ההסתדרות להציג תכנית כוללת המתייחסת לשכר, ריבית, השקעות במשק. הפגישה תנוצל על ידי קיסר להזהיר את הממשלה מפני הקפאון במשא ומתן, שכן הוועד הפועל של ההסתדרות מתכנס ביום א' הקרוב. בשעל סדר יומו הצעה להסמיך — כפי שנעשה בעבר — את האגף לאיגוד מקצועי לנקוט באמצעים ארגוניים אם לא תחול התקדמות במשא ומתן.

בעקבות הדיון העקר אתמול מעריכים מנהלי איגודים מקצועיים כי ללא "קיץ חם" לא ניתן יהיה לשפר את השכר, תוף המחבת, השיחות המרובות בין קיסר ונסים, ופסק הזמן של השבועיים האחרונים שהוסכם עליו בין הצדדים כדי להבין כביכול הצעות ממשיות לדיונים. בעקבות כשלון השיחות אתמול, לא נקבע להם מועד חדש.

נסים: תוספת שכר תערער את היציבות

צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה, מוסר כי שר האוצר משה נסים מזהיר מפני תשלום תוספת שכר במשק שיביאו לערעור היציבות ויחייבו בסופו של דבר ביצוע פיחות. נסים אמר אתמול כי תוספות שכר הן חיוביות רק אם ניתנות כנגד עלייה בפריון. תוספות שכר גלובליות יערערו את שער החליפין והיציבות. האינטרס הראשון של העובדים הוא לפיכך להמנע מתוספות שכר גלובליות.

בהתייחסו לדעות שהושמעו שלשום, במועצה לתכנון כלכלי, שצידדו בביצוע פיחות, לנוכח שעורי האינפלציה, אמר שר האוצר: "אנשים בעלי דעות פרטיות רשאים להביע דעתם בקשר לפיחות. מדיניותנו היא לשמור על שער חליפין יציב לתקופה ארוכה וכך נעשה. היציבות תתערער אם יינתנו תוספות שכר. האינטרס של המשק הוא לשמור על מסגרות התקציב ורמת שכר מאוזנת וכן לעודד את הצמיחה".

לאוטמן: לא נגהל מו"מ

יונתן שרמן, סופר "הארץ" לענייני כלכלה, מוסר כי דב לאוטמן, נשיא התאחדות התעשיינים אמר אתמול כי הסקטור הפרטי לא יענה לדרישות לתוספת שכר ולא ינהל כל משא ומתן בנושא זה עד פקיעת ההסכם הנוכחי בשנת 88'.

דוד מושביץ, יושב ראש אגף המנון בהתאחדות התעשיינים, פנה לשר האוצר בבקשה להאריך את תהליך הוצאת המוצרים מפיקוח המחירים.

הנשיא על שלטון החוק

(סוף מעמוד 1)

הרמת יד על חיילי צה"ל ו"פעולת תגמול" נגד אוכלוסיה אזרחית ללא אבחנה — אמר אמש נשיא המדינה חיים הרצוג, בהופעתו בטקס חלוקת תעודות בפקולטה למשפטים של אוניברסיטת ת"א.

הנשיא הוסיף, כי מעשים אלו ואחרים הם הסורים ביותר הראויים להוקעה ולכל מילות הגנאי. אין זו רק עבירה על החוק, אלא שלילת סמכותה של המדינה וסיוע ישיר לאירגוני הטירור ולאויבינו, אפילו להוכיח כי דו קיום בשלום אינו אפשרי תחת שלטון ישראל. "נוצר מצב בו פורעי החוק משני הצדדים מערערים במעשיהם על סמכותה של המדינה והחותרים תחת שלטונה".

איצטלה של דת

הרצוג התייחס גם לבעייתיות שבסתירת דיני המלכות וענייני הלכה ואמר: "חכמינו קבעו את הכלל 'דינא דמלכותא דינא', אך למרבה הצער, יש במקומותינו בשנים האחרונות תופעה מסוכנת של אנשים, מהם המתהדרים באיצטלה של דת, ישראל הקושים דין לעצמם ומעלים בדרכם אלימות תוך הפקעת סמכותה של המדינה וסמכות הרשויות המוסמכות".

הרצוג ציין, שבהזדמנות זאת אין בכוונתו להשמיע את שבחי המערכת השיפוטית במדינת ישראל, אלא להתריע על פגימות, על פרצות ועל סכנות לשלטון החוק במדינתנו. לדבריו, אין נורמה ברורה של כיבוד החוק במדינת ישראל בעניינים שבין אזרח לרשות.

הנשיא ציין: בדיון בנושא שלטון החוק שערכתי בבית הנשיא לפני כשנה ורבע, הזהיר היועץ המשפטי דאז, פרופסור זמיר, כי אין כמעט אכיפה של החוקים האדמיניסטרטיביים במדינה. המפקח הכללי של המשטרה דאז טען כי אין לו די כח אדם לטפל בבעיות החמורות הקיימות: פשע, רצח, סמים, פעולות נגד מחבלים וכו'. כך שלא ניתן כלל להקציב כח אדם לאכיפת החוק האדמיניסטרטיבי.

דממה דקה במקום סערה

לדעתי, אמר הנשיא, בחברה תקינה חייבות היו הצהרות אלה לעורר סערה כי בסופו של דבר חוקים אדמיניסטרטיביים נוגעים לכל אזרח ואזרח. אך התוצאה היתה קול דממה דקה.

הנשיא הוסיף, כי בגלל התנאים החומריים החמורים, שאליהם נקלעה המערכת המשפטית שלנו, משלמים אנו מחיר יקר בפגיעה חמורה ומתמשכת בשלטון החוק במדינה. פיגור כרוני בטיפול בתיקי המשפט, עינוי דין, סחבת בלתי נסבלת וכיוצא באלה — אין להם ולא כלום עם איכות המשפט ורמתו המעולה, אך הם פוגעים קשות בציבור הרחב הזקוק למערכת המשפט, יוצרים ניכור ומכרסמים באמון שרוחש הציבור ליכולתם של בתי המשפט להוציא את הצדק לאור.

הרצוג אמר בהמשך, כי בנובמבר אשתקד התקיים דיון בכנסת בנושא ובסיומו התקבלה ההחלטה האומרת: הכנסת רושמת לפניה בדאגה רבה את המידע שהובא בפניה על הוועד התנאים והאמצעים באותים המיוחדים לעבודתה השוטפת של מערכת השיפוט. הכנסת דורשת מהממשלה להעמיד לרשות השופטים את התנאים והכלים והחומרים לעבודת שיפוט תקינה ולמטרה זו להבטיח באופן מיידי תקציב ריאלי למערכת המשפט שימנע סכנה של שיתוק או עירעור בתפקידה ובמעמדה רבת היוקרה של מערכת בתי המשפט. לדברי הנשיא, מציין מנהל בתי המשפט באותו דיון: הכנסת אמנם רשמה לפניה, השאלה היא אם גם הממשלה רשמה לפניה.

כמו כן, סיפר הנשיא כי מספר שופטים שהשתתפו באותו דיון, תבעו ניתוק מוחלט של בתי המשפט מן המערכת התקציבית הרגילה, כפי שלמשל נהוג בארה"ב. דרישתם התבססה על הטענה כי המצב הקיים הוא מצב פרדוקסאלי: בתי המשפט מבקרים לא אחת את השלטון, וזה תפקידם. אך יחד עם זאת הם סמוכים על שולחנו של אותו גורם שלטוני שהם לא אחת חייבים לבקר.

אירגון לקוי

הנשיא הדגיש כי שלטון החוק נובע לא מעט מהאירגון הנבון של המשפט. מבחן שהאירגון הלקוי, כפי שאנו רואים אותו היום, גורם לעינוי הדין ולמעשה שם לאל את הציוויים הנעלים שהם ביסודו של הצדק והמשפט בישראל מקדמת דנא.

בין מצבים הפוגעים בשלטון החוק ומערערים את יסודות המשפט ואת סמכות בתי המשפט הזכיר הרצוג את החזקת אדם במעצר לתקופה של שנה, ולפעמים אף יותר, בטרם יישפט. הוא ציין כי כ־80 מהעצורים אינם מגיעים כלל למשפט, וכי רוב בתי המעצר שלנו הם בושה וכלימה לחברה המודרנית.

בנוגע לאי־כיבוד כללי הסוב יודיצה אמר הנשיא כי אפילו מערכת המשפט מתעלמת מן הצורך לאכוף כללים אלה. כולנו עדים מדי יום ביומו לעריכת משפט פומבי מחוץ לכותלי בתי המשפט וקביעת אשמה של חשוד מבלי שיש ביכולתו של האזרח להתגונן. ויעידו דברי הבג"ץ בעניין נאפסו אנו מביעים את מורת רוחנו על כך שבעת היותו של משפט זה תלוי ועומד בפנינו, הופיעו בכלי התקשורת פרסומים אשר חרגו בנוסחם מן המותר על פי החוק. הנשיא הדגיש: הקפדה על כללי הסוב יודיצה ועל כללי האתיקה שנקבעו על ידי מועצת העתונות היתה מגינה על האזרח ועל שמו הטוב, אך דומה כי זכותו של האזרח לשמו הטוב אינה מטרידה איש, פרט לאזרח האומלל שעולמו ומשפחתו נהרסים.

לדברי הנשיא, אין ספק כי כל הגורמים הקשורים לשלטון החוק והערים לגורלו, חייבים לבדוק ביסודיות ובאחריות את הנושאים האלה. מדובר בכל הגורמים, החל בממשלת ישראל, בכנסת ישראל, באקדמיה ובלשכת עורכי הדין.

לרומם ולגדל

לסיום, אמר הנשיא: הליקויים בשלטון החוק בישראל מחייבים מעשה ופעולה נמרצת בתחומים רבים. אולם בראש וראשונה מחייב הדבר לרומם ולגדל את קרן המשפט בישראל, לחנך את הציבור לנהוג יתר הדר ויראת כבוד במוסדות החוק והמשפט, ולהעלות את שלטון החוק והמשפט למדרגה עליונה בסולם העדיפויות הלאומי שלנו.

ימים של תהילה — סרט חדש בכיכובם של ג'ין הקמן וברברה הרשי

ימים של תהילה — "סרט שיחמם את הלב" (ל. אנג'לס הרלד).

טימורה של עיירה קטנה בשנות ה־50 בארה"ב המשלב סיפור אהבה, דראמה ומאבק לניצחון.

ימים של תהילה — בבכורה ארצית "פאר" ת"א ליל שישי 10.00, מוצ"ש 7.30 9.30

אורה חיפה ליל שישי 10.00, מוצ"ש 7.00 9.15

פנחס פוסטל מציג — במסגרת חג המוסיקה שפיים 87

"הביצים עומדות מרוב סקרנות"

המופע העולמי החדש של

סנקאי ג'וקו

2 הופעות בלבד

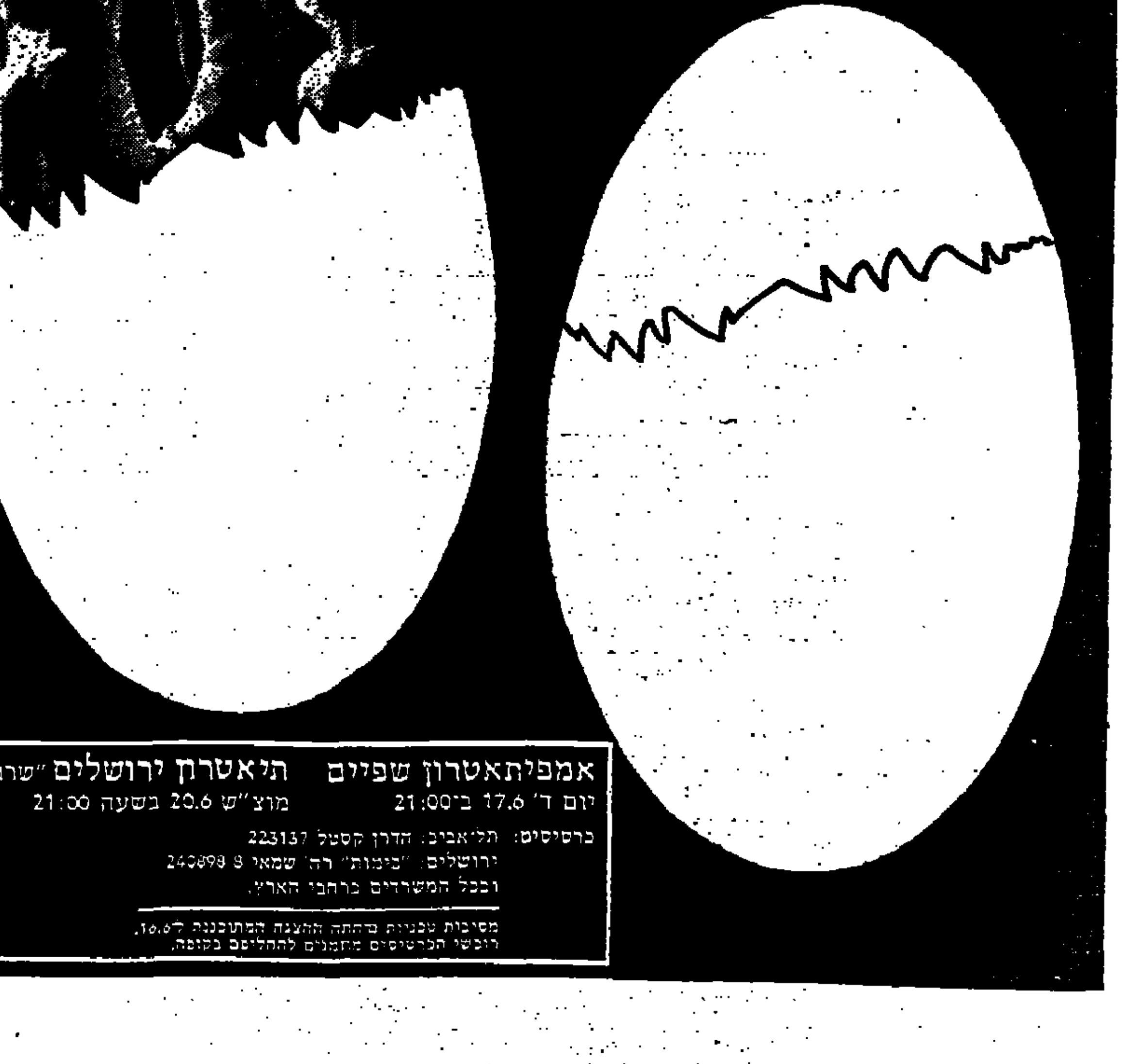

אמפיתאטרון שפיים — יום ד' 17.6 ב־21:00

תיאטרון ירושלים "שרובר" — מוצ"ש 20.6 בשעה 21:00

כרטיסים: תל־אביב: הדרן קסטל 223137

ירושלים: "בימות" רח' שמאי 8 240898

ובכל המשרדים ברחבי הארץ.

מסיבות טכניות בוטלה ההצגה המתוכננת ל־16.6, רוכשי הכרטיסים מתבקשים להחליפם בקופה.

אפשר להציע לך חברות?

אם נופי הארץ מרגשים אותך והטבע קרוב ללבך - מקומך איתנו!

טבע וארץ - עיתון החברה להגנת הטבע - מעכשיו 12 פעמים בשנה!

תמורת 30 ש"ח בלבד אתה ובני משפחתך זכאים לשורה של הנאות והטבות במשך שנה.

הצטרף גם אתה לעשרות אלפי החברים בחברה להגנת הטבע ותכיר את הארץ מזוית אחרת.

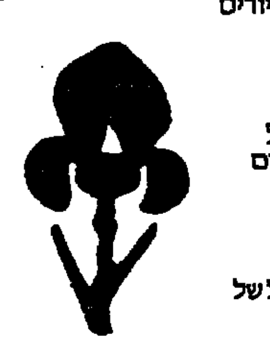

- ★ תקבל לביתך אחד מעיתוני החברה להגנת הטבע לפי בחירתך, (טבע וארץ - למבוגרים, סלעית - לבני הנעורים, פשוש - לילדים), שיעדכן אותך מידי חודש על המעשה בתחום הטבע וידיעת הארץ.
- ★ לכל אחד מהעיתונים מצורף עלון טיולים המפרט את כל פעילויות החברה - טיולים, נופשים, קייטנות, סמינרים, סיורים ללא תשלום (סלדייים), פרסומים חדשים ועוד.
- ★ מחירים מוזלים לקייטנות, סמינרים וטיולים לכל סוגי המטיילים - מגיל הזהב ומשפחות ועד מטיבי לכת.
- ★ הנחות בנופשים, למשפחות וליחידים בבתי ספר שדה, בכל רחבי הארץ, (טיולים עם הדרכה צמודה, חדרים משפחתיים עם שרותים צמודים, כלכלה מלאה).
- ★ הנחות בכניסה לרוב האתרים ושמורות הטבע.
- ★ הנחות ברכישת פרסומים בנושאי טבע וידיעת הארץ. מפות סימון שבילים, ציוד לטיולים ועוד במרכזים למטייל של החברה להגנת הטבע.

הצטרף אלינו וביחד נשמור על הטבע והנוף בישראל.

לכ' החברה להגנת הטבע
מח' מנויים,
רח' השפלה 4 ת"א 66183

במרכז הארצי למטייל של החברה להגנת הטבע, רח' השפלה 3 ת"א ובו בסניפי החברה: פרסומים בנושאי טבע וידיעת הארץ, מסלולי טיולים, מפות סימון שבילים וציוד טיולים ומחנאות.

רשמו אותי כמנוי חברה להגנת הטבע
וזכו אותי בכל ההטבות המגיעות לחברים;
אבקש לקבל העיתון הבא בחינם: □ טבע וארץ - למבוגרים ולנוער.
□ סלעית - לילדים בכיתות גבוהות. □ פשוש - לילדים בכיתות נמוכות.
רצ"ב המחאה ע"ס 30 ש"ח

לחיוב טלפוני באמצעות ויזה/ישראכרט טל. 03-375063

שם ________ ת.ז.________

כתובת ________ מיקוד ________

החברה להגנת הטבע

מלון וחוות בריאות מצפה הימים

התאריכים הקרובים: **21.6.87 — 26.6.87**

28.6.87 — 3.7.87

שבוע יופי ובריאות
6 ימים 5 לילות
דיאטה בפיקוח רפואי צמוד
קוסמטיקה, מסג', פדיקור מניקור, רפלקסולוגיה, ג'קוזי, סאונה, אמבטיות צמחים, יוגה פלדנקרייז, התעמלות וחדר כושר.

★ חדרים מרווחים וממוזגים ★ טלויזיה ★ וידאו ★ טלפון בכל חדר

פרטים בטלפון 069-37013

מלון מצפה הימים כביש ראש פינה צפת

בת־דור

עכשיו רוכשים מנוי בת־דור 1987

עונה 19

מנהלת אמנותית: ז'נט אורדמן

3 הופעות מחול: 2, בת דור

1 תיאטרון מחול אלווין איילי, ניו יורק
ALVIN AILEY
AMERICAN DANCE THEATRE

מבצע אביב! ההופעות בת"א בלבד

מנוי זוגי (3 הופעות) 1987: 100.- ש"ח (במקום 200.- ש"ח).
2 בת דור ו־1 אלווין איילי

מנוי יחיד (3 הופעות) 1987: 55.- ש"ח (במקום 100.- ש"ח)
2 בת דור ו־1 אלווין איילי

מרכז מידע ומכירות: בת־דור, ת"א, אבן־גבירול 30

טלפן עכשיו 03-263175 וקבל המנוי בדואר!

רשות שדות התעופה בישראל

הודעה לציבור המבקרים בנמל התעופה בן גוריון

מגרשי החניה בנתב"ג מיועדים לחניה קצרה עד 24 שעות רצופות בלבד.

לנוחות המשתמשים, ניתן להסדיר מראש, חניה ממושכת העולה על 24 שעות רצופות, על ידי פניה למשרד החניון - בכניסה למגרשים.

רכב שיימצא חונה מעל 24 שעות רצופות בלי להסדיר חנייה ממושכת מראש: יגרר

הפעלת המגרשים (כולל גרירת הרכב) הינה עפ"י כללי רשות שדות התעופה (העמדת כלי רכב וחנייתו בנתב"ג — תשמ"ד 1984).

ברחבי המדינה

שריר יזום דיון מיוחד בנושא קיצור הליכי החקירה הפלילית

"לא יתכן מצב שמשך זמן החקירה יהיה פרוץ לחלוטין"

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

שר המשפטים אברהם שריר יכנס בשבוע הבא דיון מיוחד בעניין קיצור הליכי החקירה הפלילית. בפגישה יטלו חלק שר המשטרה, חיים בר־לב, היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, ופרקליט המדינה, יונה בלטמן.

שריר החליט ליזום דיון זה לאחר העובדה שהליכי חקירה נמשכים לעתים כמה שנים ובמרבית המקרים בתום החקירה כלל לא מוגשים כתבי־אישום נגד החשודים.

שר המשפטים אמר כי "לא יתכן מצב שמשך זמן החקירה יהיה פרוץ לחלוטין. יש למצוא דרך שחקירה תסתיים בתוך פרק זמן סביר".

היועץ המשפטי לממשלה לשעבר, פרופ' יצחק זמיר, פירסם לפני כשנתיים הנחיות מפורשות בעניין הצורך לזרז הטיפול בהליכים פליליים על־ידי פרקליטות המדינה. זמיר ציין את "התוצאות השליליות הנובעות מטיפול ממושך בתיק תביעה עד להגשת כתב אישום לביהמ"ש, הן מבחינת הנאשם, הסובל מעינוי־דין, והן מבחינת התביעה ובית המשפט, המתקשים יותר במקרה של שיהוי גדול להוכיח את האשמה, ולהטיל את העונש הראוי. לפיכך על אף העומס הכבד על פרקליטות המדינה, יש לעשות מאמץ מיוחד כדי לזרז את הכנת כתבי האישום בתיקי החקירה המועברים מן המשטרה".

גם מחלקת החקירות והתביעות במשטרה הוציאה לפני כשנתיים הנחיה, שמטרתה לקבוע "מועדים סבירים" לסיום חקירות פליליות. אולם למרות הנחיותיהם של זמיר ושל המשטרה לא חל שיפור ולא קוצרו הליכי החקירה הפלילית.

בג"ץ דרש משמיר לנמק למה נרשמו 4 ילדי משפחה אתיופית כנוצרים

בעוד שלושה ילדים אחרים של אותה משפחה נרשמו במשרד הפנים כיהודים

(ע). בג"ץ ציווה כבו על תנאי על ראש הממשלה, המחזיק בתיק הפנים, לנמק בתוך 30 יום מדוע נרשמו ארבעת ילדי משפחה מעולי אתיופיה כנוצרים, בעוד ששלושה ילדים אחרים נרשמו כיהודים.

את הצו הוציא השופט מנחם אלון, בעקבות עתירה שהוגשה לבג"ץ על־ידי זוג הורים יוצאי אתיופיה ושבעת ילדיהם. באמצעות עו"ד ד"ר מיכאל קורינלדי טוענים בני המשפחה כי לפני כשלוש שנים הגיע לארץ אבי המשפחה ועמו שלושה ילדים, ואלה נרשמו כיהודים. זמן קצר אחרי כן הגיעה אם המשפחה עם ארבעת הילדים האחרים. פקידי משרד הפנים הטילו ספק ביהדותה וביהדות ילדיה ורשמו אותם כנוצרים. כך נוצר מצב שבמשפחה אחת חלק מהילדים נוצרים וחלקם האחר — יהודים.

בגלל העליה הגדול מאתיופיה הגיעו הורי האם לארץ, ואף אותם רשמו כיהודים, ולמרות זאת סרבו פקידי משרד הפנים לשנות את הרישום של האם וארבעת ילדיה מנוצרים ליהודים. בעתירה נטען כי מעשים אלה של פקידי משרד הפנים הם התעללות לשמה בעולים מאתיופיה. ולמרות כל פניותיו לשנות את הרישום לא נעשה דבר.

הדיון בעתירה יתקיים לאחר קבלת תצהיר תשובה מראש הממשלה, בתוקף היותו מחזיק תיק הפנים.

הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון ביקר אתמול באימוני חטיבת גולני ושוחח עם חיילי החטיבה. בתמונה: רב אלוף שומרון יחד עם מפקד המפח"ש האלוף אורי שגיא, המכוון את כוונת בורי ביריה־אר.פי.ג'י (צילום: דובר צה"ל)

מפקד מחסום ארז הועבר מתפקידו

המפקד — קצין במילואים — וחייל נוסף האחראים לירי על צוות הטלוויזיה יועמדו לדין כנראה בפני אלוף הפיקוד

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי הורה להעביר אתמול את מפקד מחסום ארז, קצין צה"ל במילואים בדרגה גבוהה, וחייל נוסף, האחראים לירי שלשום לעבר רכב של צוות טלוויזיה שבא לסקר אירוע ברצועה. השניים עשויים להישפט בפני האלוף. דובר צה"ל שמסר את ההודעה ציין כי הנחיות אלוף הפיקוד לפיהן אין פותחים באש על ישראלים הן מפורשות.

כמאי הטלוויזיה אדיר זיק, של עבדו ולעבר צילומו ירו החיילים, אמר, כי הוא רואה את הפרשה מחוסלת ואף לא הגיש תלונה, אך למרות זאת משטרת מרחב לכיש בשיתוף עם המשטרה הצבאית החוקרת ופיקוד דרום פתחו בחקירה.

חיילי מילואים במחסומים ברצועה התמרמרו אתמול על כך ששפטו את החיילים כבר בכלי התקשורת.

מסקנות מועצת העיתונות על תלונת דוברת המשטרה בת"א

בקשר לפרסום ידיעות במאורגן

(ע). הוועד הפועל של מועצת העיתונות אישר בישיבתו בסוף השבוע שעבר מסקנות בתלונת דוברת המשטרה בתל־אביב נגד כתבים לענייני משטרה.

בפברואר 1986 הגישה דוברת מחוז תל־אביב במשטרת ישראל זאבה אהרוני תלונה למועצת העיתונות, לפיה כתבים לענייני משטרה קשרו קשר ופירסמו במרוכז ידיעות שליליות על פעילות המשטרה, כדי להביע בדרך זו את אי־שביעות רצונם משיבוש יחסים בינם לבין משטרת המחוז.

נשיאות מועצת העיתונות מינתה ועדה לבירור התלונה: אהרון דברת (יו"ר), רומן פריסטר ושבתאי הימלפרב.

ועדת הבירור למדה את מכתבי התלונה, את מכתבי ההכחשה של הכתבים ואת הפירסומים עצמם, והגיעה למסקנה — מתוך החומר הכתוב שלפניה — שאכן היתה התארגנות והיה פרסום מאורגן של הכתבים, כשכל כתב מפרסם בעיתונו כתבות זהות כמעט בתוכן ובמועד אחד. לדעת חברי הוועדה זה מעשה שיש בו טעם לפגם.

התלונה מוצדקת

הוועד הפועל של מועצת העיתונות דן כאמור במסקנות הוועדה ביום ד' שעבר, והחליט כי פירסום ידיעות במאורגן (ולו גם ידיעות נכונות כשלעצמן), שיש מאחוריהן כוונה לנצל את עצם הפירסום כמכשיר בידי הכתבים המתארגנים למטרה אחרת או נוספת על מסירת מידע לקורא — הוא מעשה הראוי לגינוי.

במהלך הטיפול בנושא היו פניות בכתב מצד הכתבים נשואי התלונה (אבי בניהו מ"על המשמר", חיים ברוידא מ"ידיעות אחרונות", יוסי היימן מ"חדשות", ראובן שפירא מ"הארץ" ואלי דנון מ"מעריב") אל נשיאות המועצה. הם טענו כי לא זימנו אותם להופיע בפני הוועדה.

הוועדה אמנם החליטה כי די לה בחומר הכתוב, אך משנענתה בקשת הכתבים להופעת נציגיהם והוזמנו הצדדים — סרבו הכתבים להופיע בפני הוועדה בהרכבה הקיים, בטענה שהוועדה כבר קבעה דעה והוכיחה לדעתם חוסר אובייקטיוויות.

הוועד הפועל של מועצת העיתונות גינה בהחלטתו סירוב זה, והביע צער על הסגנון בו נכתב המכתב.

מת זמיר שאשא, שהצית עצמו בפ"ת

כמה שעות קודם לכן נמסר למשפחתו: יש לכם דירה

מאת סופרת "הארץ" בפתח־תקווה

זמיר שאשא, שהצית עצמו שלשום בפתח בית־משפט השלום בפתח־תקווה, נפטר אמש בשעה עשר בבית החולים בילינסון בפתח־תקווה.

כמה שעות קודם פטירתו קיבלה המשפחה דירה בהסדר מיוחד ממשרד השיכון. שאשא הצית עצמו לאחר שנואש מפניות כדי לסייע לו בדירה, לאחר ששקע בחובות גדולים.

השאיר אשה, הורה, ושלושה בנים.

חומר חדש עשוי לצמצם את תכולת הקולסטרול בדם

שיקאגו (ע"ה). חומר המופק מן הפיטריה שממנה מייצרים פניצילין, עשוי להיות יעיל כאמצעי לצימצום תכולת הכולסטרול בדם.

אחוז גבוה של כולסטרול בדם נחשב כגורם המביא למחלות לב ולשבץ.

ברעם: לא קיימת החלטה על הצעת חוק למישאל עם

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם, הודיע אתמול כי לא קיימת כל החלטה מצד גורם כל שהוא במפלגת העבודה להגיש הצעת חוק לכנסת בנושא מישאל עם. בדיון בלישכת מפלגת העבודה, ציין ברעם כי הנושא נמצא כרגע במפלגת העבודה ולא נתקבלו עדיין כל הכרעות.

לעומת זאת אמר אתמול השר גד יעקבי כי מפלגת העבודה עתידה להגיש בנושא זה הצעת חוק בכנסת.

ערכה את העמוד: עדה אושפיז

לא יהיו שיבושים ברדיו ובטלוויזיה עד יום ב'

מאת לילי גלילי
סופרת "הארץ"

הפסקת אש זמנית, שהושגה אתמול בין ההסתדרות להנהלת רשות השידור, מבטיחה כנראה שידורים תקינים ברדיו ובטלוויזיה עד ליום ב' הקרוב. בישיבה שקיימו אתמול נציגי רשות השידור עם נציג האוצר, הלל דודאי, ונציגי ההסתדרות והארגון היציג של הטכנאים ברשות השידור לא הושגה כל הסכמה בעניין תשלום תוספת ה־6 אחוז לטכנאים.

תביעה זו היתה עילה להשבתת הרדיו והטלוויזיה במהלך השבוע. עם זאת, הוסכם כי הדיון ימשך ביום ב' ובימים אלה תימנע ההסתדרות שיבושים נוספים בשידורים. הטכנאים בטלוויזיה הגיבו בכעס על הסחבת הנמשכת, וקבלו על כך, כי האוצר ניסה להתנות את תשלום התוספת בהפעלת המש"קיות (מכוניות שידור) המשבתות זה תקופה ארוכה בשל סכסוך עבודה. לדבריהם, זכו העיתונאים ברשות השידור לאותה תוספת שכר, בלא כל תנאים מוקדמים מצד האוצר.

התאבד בשריפה ביער ציפורי

מאת עקאללה מנצור
סופר הארץ בגליל

מוחמד סעיד אבו־ליל (37), תושב כפר עין־מאהל ומסעדן מצליח, המנהל שתי מסעדות באזור תל־אביב, נמצא ללא רוח חיים ביער ציפורי, על־ידי מכבי האש שהוזעקו לכבות שריפה ביער. הגופה נמצאה חרוכה ובקרבתה היה רכבו הפרטי של אבו־ליל.

מפקד משטרת מרחב העמקים, ניצב־משנה יוסף כהן, מפקד משטרת נצרת וקבוצה גדולה של חוקרים שהוזעקו למקום, פתחו בחקירה. הגופה הועברה למכון לרפואה משפטית באבו־כביר, והחקירה הסתעפה בכמה כיוונים. אמש הודיעה המשטרה כי המסעדן התאבד.

בני משפחת האיש וקרוביו סיפרו כי המנוח התקשר אליהם שלשום מספר פעמים, ובקולו נשמעה דאגה לגורל ילדיו. הוא הבטיח כי הוא בדרכו לתל־אביב כדי לרכוש מסעדה ברחוב בן־יהודה.

הבהרה

מד"א מבקשת להבהיר, שניידת טיפול נמרץ הגיעה לבריכת רמב"ם, בה טבעה שלשום נערה בת 17, תוך שמונה דקות ומאמצי ההחייאה של הטובעת נמשכו יותר מ־40 דקות.

יו"ר מרכז קופ"ח כללית טוען:

"מפעל הפיס מסרב לסייע בהקמת מרפאות משולבות"

בין קופ"ח לבין מרפאות הקהילה של משרד הבריאות ● אתמול נחנך באום אל פאחם מרכז רפואי חדיש

מאת דן סגיר

יו"ר מרכז קופת־חולים הכללית, פרופ' חיים דורון, טוען כי מפעל הפיס מסרב משיקולים פוליטיים לתמוך בהקמת מרפאות משולבות בין קופ"ח לבין מרפאות הקהילה של משרד הבריאות.

לדבריו, סירוב מפעל הפיס להיענות לפניות של רשויות מקומיות לסייע בהקמת מבנה אחד לקופ"ח כללית וכן מרפאה משולבת עם תחנת טיפת־חלב אינו מאפשר פיתוח ושיפור הרפואה המונעת בישראל.

אתמול נחנך באום אל־פחם מרכז רפואי חדיש של קופת־חולים הכללית במעמד מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ראש העיריה האשם מחמיד ויו"ר מרכז קופ"ח, חיים דורון.

המבנה, בן שתי קומות, משתרע על־פני שטח של 1,000 מ"ר. יעבדו בו שישה רופאי משפחה, שני רופאי ילדים, גניקולוג ושבע אחיות. כמו כן כולל המבנה בית מרקחת חדשני, שירותי מעבדה ומשרדים. במקום מתוכננים גם תחנה לאם ולילד ומרפאת שיניים.

דם נדיר הוטס מארה"ב לשם ניתוח עצמות באסף הרופא

הניתוח הסתיים בהצלחה

מאת דן סגיר

שלשום הסתיים בהצלחה ניתוח בבית החולים אסף הרופא בעצמותיה של אשה בעלת סוג דם נדיר ביותר. הדם לצורך הניתוח הוטס מארצות הברית.

לפני כחודש פנה בית החולים אסף הרופא לבנק הדם של מגן־דוד־אדום וביקש לקבל דם מסוג קיי־פר־בי מינוס, שנמצא בממוצע אצל אחד לכל מאה אלף איש. התברר שבבנק הישראלי אין דם כזה. גם ברשימי התורמים לא נמצא דם מסוג זה.

מד"א פנו לצלב האדום האמריקאי, המחזיק אצלו רישום עולמי של סוגי הדם, והתברר שבמאגר שלהם יש הסוג המבוקש. בערב חג השבועות הוטסו לישראל ארבע מנות דם, והניתוח התבצע שלשום, והסתיים בהצלחה.

זכו בפיס

בסך ־.180.000 ש"ח זכה המספר 538658.
הפרס המצטבר בסך ־.100.000.00 ש"ח עובר לשבוע הבא.
מקסימום פרס ראשון בשבוע הבא יהיה ־.380.000.00 ש"ח (כולל צבירה).
בסך ־.12.000.00 ש"ח זכה המספר: 666977.
בסך ־.6.000.00 ש"ח זכו המספרים: 044191, 585180.
בסך ־.300.00 ש"ח זכו המספרים:
022155; 022626; 160942; 176459; 187700; 192007; 22687; 221902; 2377325; 238188; 283079; 307508; 313127; 335987; 341954; 348759; 358234; 371949; 423244; 424706; 430432; 518602; 544340; 575871; 625319; 641584; 680024; 737099; 763992; 783435; 790347; 816670.

בסך ־.150.00 ש"ח זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 5340; 8923.
בסך ־.25.00 ש"ח זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 839; 946.
בסך ־.16.00 ש"ח זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 019; 492; 802.
כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים בספרה 7 זכו בסך של ־.2.50 ש"ח.
בסך ־.5.00 ש"ח זכו המספרים התלת־ספרתיים:
029; 050; 085; 143; 174; 211; 358; 367; 375; 418; 451; 455; 485; 499; 593; 625; 699; 707; 755; 802; 811; 928; 957; 966; 975.
בסך ־.2.50 ש"ח זכו המספרים הדו־ספרתיים:
00; 05; 06; 10; 11; 18; 21; 22; 40; 41; 43; 44; 45; 48; 49; 56; 63; 64; 70; 72; 81; 86; 88; 94; 97.
רק הרשימה הכוללת של תוצאות ההגרלה מחייבת את מפעל הפיס.

הקיץ מפליגים
ב־F.B.QUEEN VERGINA
עם הרכב לאירופה
זה כדאי!
הפלגות סדירות
מחיפה לאיטליה.
פרטים בכל משרדי הנסיעות
ואצל י. כספי בע"מ
חיפה 674444 ת"א 655749, 664902
ירושלים 244266
פירסום שפי

פז
מספר הפקסימיליה
בלשכת המנהל הכללי
במשרד הראשי בחיפה
הוחלף ל־
04־538016
פז חברת נפט בע"מ

מפעלי ניר אמריקאיים ישראליים בע"מ
מכרז רכב 74/580

סוג רכב	מס. רשוי	שנת ייצור
1. סובארו 1600 אוטומטית	42־228־53	1983
2. סובארו 1600 אוטומטית	25־735־53	1983
3. אופל אסקונה 1600 אוטומטית + מזגן	41־436־53	1983
4. סובארו 1300 רגיל	82־779־83	1983
5. סובארו 1300 רגיל	82־778־83	1983
6. סובארו 1300 רגיל	23־629־52	1982
7. פז'ו 305 רגיל 1300	26־395־81	1981
8. פיאסטה בי. 957	44־707־82	1982
9. סובארו סדר 1600	68־774־83	1983

את הרכבים ניתן לראות במפעלנו באזור התעשיה חדרה, ולהגיש הצעות למחלקת התחבורה עד לתאריך 18.6.1987 (פרט ליום רבשבוע).
יש לצרף להצעות המחאה בגובה 10% מערך ההצעה.
הוצאות העברת הבעלות על חשבון הקונה.
לרכב מסחרי יש להוסיף 15% מע"מ.
אין החברה מתחייבת לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

NON-RESIDENT AMERICAN UNVERSITY DEGREES

It is possible – *it is honestly possible* – to earn good, usable Bachelor's, Master's, Doctorates, even Law Degrees from recognized American universities, without ever going to America. The time involved can be quite short, and the cost surprisingly low. *May I air mail you free information, without obligation?* Dr. John Bear, 41011 Little Lake Rd., Suite 253 Mendocino, CA 95460, U.S.A. Telephone: (707) 937-4226

חברת מצא למכירות פומביות
מכירה פומבית גדולה
ב־2 ליולי 78 בבית אחת.
* תכשיטים * כלי כסף * ציור ופיסול * יודאיקה * ופורצלנים.
מכירה פומבית נוספת ב־23 יולי 87 ממשיכים לקבל חומר
03־292813, 03־295618

למר יעקב שאלתיאל ורעיתו
מיטב הברכות והאיחולים לנשואי בתכם
שלי עב"ל ארווין
הנשיא, ההנהלה, החברים והעובדים
בורסת היהלומים הישראלית בע"מ

צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים לרכב מיובא) (מס' 6) התשמ"ז 1987

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א)(1) ו־(2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים, התשמ"ז 1985 2), אנו מצווים לאמור:

תיקון התוספת הראשונה 1. בתוספת הראשונה לצו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים לרכב מיובא) (מס' 5), התשמ"ז 1986 בסופה יבוא:

טור א' דגם הרכב				טור ב' מחיר בש"ח ללא מע"מ	טור ג'
רכב פרטי עד 1600cc					
א. אילון תעשיות – אלפא רומיאו					
905A2M	אלפא	1.5 ST	4x4	33,277	15,690
905A2N	אלפא	1.5 ST	4x2	29,808	14,056
ת. ישראלית לאוטומובילים – פורד					
סיירה C	1600	4 דלתות		26,935	12,700
סיירה CL	1600	4 דלתות		27,906	13,158
סיירה GL	1600	4 דלתות		29,716	14,012
דויד לובינסקי בע"מ – פג'ו סיטרואן					
14E	BX	1360 סמ"ק		23,677	11,164
CHORUS	309	1580 סמ"ק		23,576	11,117
SELECT	305	1580 סמ"ק		24,173	11,398
סוכנות מכוניות לים תיכון – פיאט					
903	3d	STING	UNO	15,414	7,269
1100	4d	BERLINA	DUNA BRAZIL	20,573	8,706
1300	4d	BERLINA	DUNA BRAZIL	21,042	8,903
1100	5d	WEEKEND	DUNA 21,748	9,202	
1300	5d	WEEKEND	DUNA BRAZIL	22,216	9,401
סעם אספניה אוטומוטורס – סיאט					
מרבלה	GLS	903		16,132	6,827

תחילה 2. תחילתו של צו זה ביום......התשמ"ז...... 1987."

ג. סיון התשמ"ז (3 מאי 1987)

משה נסים, שר האוצר
חיים קורפו, שר התחבורה

) ס"ח התשמ"ז, עמ' 2
) ק"ת התשמ"ז, עמ'

קופת חולים לעובדים לאומיים
למכירה ציוד רנטגן הכולל:
1. חדר שקופים G.E.C. אנגליה
1. גנרטור ROENTGEN – 501
500 M.A. – 150 KV
1 שולחן שיקוף G.E.C. OLYMPIC
1 עמוד שפופרת
2. חדר צלום G.E.C. אנגליה
1. גנרטור ROENTGEN 501
500 M.A. – 150 KV
1 עמוד שפופרת
1 בוקי בעמידה
הציוד במצב עבודה וכולל כבלים למתח גבוה.
1 שפופרת לכל חדר
כל מיני חלקי חילוף
את המכשור אפשר לראות במכון רנטגן של קופת חולים לעובדים לאומיים ברחוב הסמטן 4, תל־אביב בין השעות 08.30־12.00 עד 17.6.87.
את ההצעות יש להגיש עד תאריך 18.6.87 למרכז קופת חולים לעובדים לאומיים, מחלקת המשק והרכישות, קומה ב' חדר 507, ברחוב שפרינצק 23, תל־אביב.

מרפאת שיניים "מגדה" עזרה ראשונה
מ־8 בבוקר עד 12 בלילה
בליל שבת וחג 18־24
ת"א רח' אלנבי 66, טל. 660391, 660048

מנורה שלום!
רשמו לפניכם: החל מיום שני - 15.6.87
יוחלף מספר הטלפון שלנו ל-
03-5430777
תודה.
מנורה חברה לבטוח בע"מ

סוריה סגרה המשרדים של אבו נידאל בדמשק

פקידים בריטיים: אין ביטחון שפעילות הקבוצה בסוריה הופסקה לחלוטין

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). פקידים בריטים מאשרים, כי ממשלת סוריה סגרה את שני משרדיו של אבו נידאל בדמשק, האחד במרכז העיר והשני בשכונה המהודרת מאלקי, בנוסף לבסיס הקרוב במזנה הפל־סים יזמן.

יחד עם זאת, הם מתקשים לומר בביטחון שפעילות הקבוצה בסוריה הופסקה לחלוטין, למרות שמועות כי אבו נידאל עצמו חי זה כמה שבועות בלוב וכי לאנשיו נאמר לעזוב את המדינה לאלתר.

אם אכן יתברר כי אסאד ניתק את קשריו עם אבו־נידאל, תמתן בריטניה להכבדות רשמיות מדמשק גם בעניינם של שני הקצינים הבכירים אשר היו אחראים לנסיון לפוצץ את מטוס "אל על", כפי שנתגלה במשפט הינדאוי בלונדון. המדובר במוחמד אל־חולי ובהתאם סעיד, מפקד המודיעין של חיל־האוויר וסגנו. הוכחה על פיטוריהם או העמדתם לדין תסלול את הדרך לפני חידוש היחסים הדיפלומטים בין שתי המדינות לאחר הבחירות.

רייגן אופטימי ביחס לסיכויי פיסגה עם גורבאצ'וב ב־1987

"ארה"ב שלחה לרוסים הזמנה ועתה עליהם להודיע מה המועד המתאים להם ביותר"

ונציה (ע"צ וע"ד). נשיא ארה"ב רונלד רייגן אמר אתמול, כי "גדלו הסיכויים" לעריכת ועידת פיסגה אמריקאית־סובייטית חדשה במהלך שנה זו.

במסיבת עתונאים שנערכה בוונציה, עם תום הדיונים של ראשי שבע המדינות התעשייתיות של המערב, הביע רייגן אופטימיות באשר לסיכויי הסכם בין וואשינגטון למוסקווה, שיביא בעקבותיו "צימצום מוחשי" של הנשק הגרעיני.

עם זאת סירב הנשיא להתנבא באשר למועד שבו תיערך הפגישה עם מיכאיל גורבאצ'וב. הוא הזכיר בהקשר זה, שארה"ב שלחה הזמנה לרוסים, ועתה עליהם להודיע מה המועד המתאים להם ביותר לעריכת ועידת פיסגה.

בייקר: תוך זמן קצר

בראיון שהעניק לרשת הטלוויזיה איי־בי־סי אמר המזכיר הכללי של הבית הלבן, הווארד בייקר, כי "טובים הסיכויים" שבוועידת נאט"ו, הנערכת עתה ברייקיאוויק, תתגבש עמדה מאוחדת של הברית הצפון אטלנטית בקשר למשא ומתן המתנהל עתה על פירוק נשק.

"אם אכן תוגבש עמדה מאוחדת, אני מצפה שמיפגש בין ארה"ב וברה"מ עשוי להיערך בג'נבה תוך זמן קצר, ההיינו בקיץ זה. ואם תושג התקדמות טובה במיפגש זה, אני חושב שקיימים סיכויים טובים לוועידת פיסגה בהשתתפות רייגן וגורבאצ'וב לדיון בפירוק הנשק במהלך שנה זו", אמר.

בייקר הביע קורת רוח מתוצאות ועידת הפיסגה בוונציה בעניין המפרץ.

הוא ציין שהצרפתים והבריטים, המחזיקים יחידות ימיות בעלות עוצמה במפרץ הפרסי, הסכימו להשאיר אניות אלה באזור, כדי שיתנו חיפוי לאניות המניפות דגלי צרפת ובריטניה.

כשנשאל אם מתכוונת ארה"ב לערוך התקפת מנע על בסיסי הטילים האיראניים בקירבת המפרץ, השיב בייקר: "אינני בטוח שארה"ב תנהג כך, כלל לא". עוד אמר שהנשיא רייגן ומזכיר המדינה ג'ורג' שולץ לא הודיעו שהם מצדדים ביוזמה מעין זו.

ניו יורק טיימס:

יורחב השימוש במטוסי סיור

העיתון "ניו יורק טיימס" כתב אתמול, כי הממשל של הנשיא רייגן יורחב את השימוש במטוסי סיור במפרץ, במסגרת תוכניותיו להגן על נתיבי השייט באזור.

העתון, המסתמך על פקידי הממשל, ציין כי מטוסים מדגם "אייוואקס" יופעלו לפיקוח על מלוא אורך המפרץ, עוד לפני שאוניות מלחמה אמריקאיות יתחילו ללוות מיכליות נפט כוויתיות בחודש הבא.

הבסיסים של מטוסים אלה נמצאים בערב הסעודית, והם ישמשו בשתי מדינות ערביות אחרות, בצד שיחייב קבלת הסכמתן, כותב העיתון.

בבון גוברים הסימנים:

ממשלת קוהל החליטה כנראה לא להסגיר לארה"ב מחבל החשוד בחטיפת מטוס ורצח

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). בבון גוברים הסימנים לכך, שממשלתו של הקאנצלר הלמוט קוהל החליטה שלא להסגיר לארה"ב את אחמד חמאדי, אזרח לבנוני החשוד בחטיפת מטוס אמריקאי וברצח אחד מן הנוסעים. עם זאת הכחיש כאן דובר הממשלה ידיעות כאילו התקבלה החלטה סופית בנושא.

ארה"ב ביקשה את הסגרת חמאדי, אך נענתה עד כה בשתיקה. עתה נראה, שוואשינגטון תשלים עם האפשרות שחמאדי יועמד לדין במערב גרמניה.

בבון סבורים, שהסגרת חמאדי לארה"ב פירושה פסק דין מוות לשני בני הערובה הגרמנים המוחזקים בלבנון על ידי אירגון "חיזבאללה", או על ידי קבוצה המקורבת לאירגון הזה.

הנשיא רונאלד רייגן אמר בוונציה, שעל פי הבנתו יועמד חמאדי לדין בגרמניה על חטיפת מטוס ועל רצח, והוא דיבר לאחר שיחה עם הקאנצלר הלמוט קוהל על הנושא.

בבון יש שמועות עקשניות, שחמאדי יגורש מגרמניה לפני ריצוי מלוא עונשו הצפוי, ובכך תיסלל הדרך לשיחרור בני הערובה הגרמנים. גורמים רשמיים אינם מגיבים על השמועות האלה, שהופצו גם על ידי סוכנות הידיעות הגרמנית.

הנשיא רייגן יגיע היום לביקור במערב ברלין, שם צפויות הפגנות מחאה נגדו. ההפגנות, המאורגנות על ידי קבוצות שונות של השמאל הקיצוני, וביניהן מפלגת הירוקים, התחילו כבר אמש, וגרמו לפגיעות בנפש וברכוש.

דנמרק הסכימה לבטל החיסוי על רשימת פושעי המלחמה שבידי או"ם

מאת אליהו הכהן
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן, (מיוחד ל"הארץ"). דנמרק הודיעה למזכיר האו"ם, על הסכמתה לביטול חיסוי רשימת פושעי המלחמה הגנוזה כיום בארכיון האו"ם בניו־יורק.

דנמרק היא השישית מבין 17 מדינות, שהשתתפו בבדיקות פושעי מלחמה, בין השנים 1945־1948. עד כה הודיעו על הסכמתן לביטול החיסוי ארה"ב, יוון, אוסטרליה, יוגוסלוויה והולנד, וצפויה הסכמת נורווגיה.

מזכיר האו"ם אמר, כי ימתין עד שיקבל תשובות מרבית 17 המדינות. העיתון הדני "פוליטיקן" דיווח אתמול, כי צרפת מתנגדת לביטול החיסוי.

מזכיר לשכתו של האלדהיים הגיב על פרסום באוסלו, כי האלדהיים הצטרף כבר בשנת 1938 למפלגה הנאצית, ובשנת 1942 זכה לעיטור כבוד מאת ממשלת קרואטיה בשל פעולותיו נגד הפרטיזאנים, ואמר כי אלה "האשמות בלתי מבוססות".

כמו כן טען האלדהיים, כי הגיע ליוגוסלוויה רק בשנת 1943.

הטלוויזיה הנורווגית, שפרסמה את הידיעה, מסתמכת על העתק רשימת 40,000 פושעי המלחמה הנשמרת בגנזך המדינה באוסלו. העתק זה נמסר לנציגי נורווגיה עם סיום עבודת ועדת האו"ם בשנת 1948.

ערך את העמודה: חיים מל

ילדה פולניה מחבקת את האפיפיור יוחנן פאולוס השני, אתמול בביקורו השלישי בפולין (צילום: אי.פי.)

החרפה במלחמה הדיפלומטית איראן־בריטניה:

ארבעה דיפלומטים בריטים נוספים מגורשים מטהרן

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). המלחמה הדיפלומטית בין בריטניה לבין איראן התחדדה עוד יותר, לאחר ששלטונות טהראן הודיעו לגרש 4 דיפלומטים בריטים נוספים, כפעולת תגמול נוספת על גירוש 2 דיפלומטים איראנים מלונדון. בסך הכל מגרשת איראן 9 בריטים, בעוד בריטניה סילקה עד כה 7 איראנים.

המגורשים האחרונים, שקיבלו ארכה בת 72 שעות לצאת את המדינה, הם המזכיר השני, אחד הקונסולים, הארכיבאי ומזכירה דיפלומטית. קיצוץ זה מוריד את מספרם של הדיפלומטים הבריטים בטהראן ל־9, ולא מן הנמנע כי לונדון תגיב בצעד דומה ביממה הקרובה.

דובר משרד החוץ הבריטי טען כי המדובר בצעד ענישה מובהק, בעוד הציר האיראני בלונדון הודה, כי ממשלתו לא דיווחה לו כלל על הגירוש. כזכור התחיל הכל לאחר מעצרו בחשד גניבה מחנות של דיפלומט איראני במנצ'סטר. בתגובה עצרו והיכו המשמרות המהפכניים את הדיפלומט הבריטי אדוארד צ'אפלין ברחובות טהראן, מה שהביא לסגירתה של הקונסוליה במנצ'סטר וגירוש 5 מאנשיה.

סילוק בריטי נוסף של איראנים עלול להביא למצב של "אופציית אפס", בו לא יוותרו יותר דיפלומטים משני הצדדים בשתי המדינות.

גילויים חדשים על המהפכה — באוסף מסמכי טרוצקי שנתגלה

"אוצר שלא יסולאו בפז" ★ באוסף שנתגלה — כ־35 תיקי צילומים

פאלו אלטו, קליפורניה (ע"ת). חוקרים במכון "הובר" הודיעו אתמול, כי גילו אוסף גדול של מסמכים, שטרם פורסמו, של המהפכן הרוסי ליאון טרוצקי.

החוקרים ציינו, כי בידיהם עתה כ־35 תיקים של צילומים ועשרות ארגזים ובהם מכתבי טרוצקי, באר־כיו ורשימותיו. אוצר זה נתגלה בין מסמכים היסטוריים אחרים שהוריש בוריס ניקולייבסקי, מהגר רוסי היסטוריון, שמת ב־1966.

המסמכים מתייחסים לשנים 1931־1938 והם כוללים הן מכתבים אישיים לבני משפחתו של טרוצקי והן כתבי יד המשקפים את עמדתו של טרוצקי בעניינים מדיניים ותבורתיים.

יוסף סטאלין אילץ את טרוצקי לצאת לגלות ב־1929. הוא נרצח במקסיקו ב־1940 ע"י סוכן של סטאלין.

דייל רייד, עוזר ארכיבר במוסד "הובר", המסונף לאוניברסיטת סטאנפורד, גילה כי בין המסמכים פרק שטרם פורסם של תולדות המהפכה הבולשביקית, שנכתב ע"י טרוצקי.

הכוח הארצי | הארץ חדשות

אם את/ה
* בעל/ת תואר 1 בכלכלה / מנהל עסקים / חשבונאות
* בעל/ת ניסיון של 3־2 שנים בנושאים: תקציב, בקרת פרויקטים, תמחיר
* שולט/ת בעבודה במערכות ממוכנות
* מצטיין/ת במסירות, חריצות ויחסי אנוש טובים
אנחנו
* מפעל מתוחכם ומתקדם בחברה גדולה ורצינית באזור המרכז.
מחפשים אותך!
שלח/י קורות חיים בכתב יד לת.ד. 23136 ת"א 61230 עבור: "מס' 250"
סודיות מובטחת

VISA
דרושה
מזכירה צעירה
למח' תכנון ופתוח
דרישות התפקיד:
★ רצוי ידע באנגלית
★ הדפסה - עברית בלבד
★ נסיון בעבודה משרדית
★ אזור מגורים - גוש דן
משרה חלקית.
מועמדות מתאימות יפנו בכתב, בצרוף קורות חיים ונסיון קודם למח' כ"א ת.ד. 25102 ת"א, מיקוד 612503
- סודיות מובטחת -
VISA ויזה יותר טוב מכסף.

תרכובות ברום
עתירת ידע
למחלקה הכלכלית באגף כספים דרוש:
כלכלן/ית
כישורים נדרשים: ידע ונסיון בתחומים הבאים:
• בדיקות כדאיות של פרוייקטים
• תקציב תמחיר
• מערכות ממוחשבות
* שליטה בשפה האנגלית – יתרון.
* נכונות לעבוד בשעות נוספות.
* עזרה בדיור תינתן למועמדים מחוץ לעיר.
עבוד היום בטכנולוגיות המחר
סודיות מובטחת

גיל עד
העמותה לפיתוח שרותים למען הזקן באזור המרכז
לבית אבות סיעודי חדש ומודרני שייפתח הקיץ בבית החולים ע"ש שיבא־תה"ש
דרושים
במשרות מלאות ו/או חלקיות:
★ רופא פנימי ★ אם בית
★ אחות ראשית ★ מזכירה אחראית
★ עובד/ת סוציאל/ית ★ עובד/ת תעסוקה
★ מרפא/ה בעיסוק ★ עובד/ת חברה
★ פיזיותרפיסט/ית ★ מנהל/ת חשבונות
★ אחיות מוסמכות ★ איש אחזקה
★ אחיות מעשיות ★ איש משק/מזון/כביסה
★ כוחות עזר/מטפלות ★ טלפונאית
– סודיות מובטחת –
נא לפנות בצרוף פרטים אישיים לכתובת: אש"ל, רח' חיסין 20 ת"א מיקוד 64284 עבור ניסנהולץ יחיאל

נציבות שירות המדינה ירושלים
דרושה
עוברת לתפקיד מעניין בלשכתנו בקריה ת"א
הדרישות: השכלה תיכונית לפחות.
ידיעה טובה בכתבנות (רצוי במעבד תמלילים) ואנגלית
בקשות בכתב לפנות: ליד הנדסת ייצור ומינהל ת.ד. 7001 ת"א 61070
הערה: פרטים ימסרו בראיון

לשבועון דרוש/ה
עורך/ת משנה
נסיון הכרחי
(תמר) 03־654793
— סודיות מובטחת —

מעבדות שרון בע"מ
למפעל גדול ומתפתח בעל תשומת יצוא גבוהה והמשווק למפעלים מהשוק המקומי
דרושים
איש מכירות לעבודה קשה
כימאי לשרות ויעוץ ללקוחות
העבודה בשוק המקומי עד גיל 36 תנאים טובים במיוחד, שכר גבוה, רכב, הוצאות וכו'
לקביעת ראיון להיתקשר למזכירות.
סודיות מובטחת
רח' הבושם איזור התעשיה אשדוד
ת.ד. 832 אשדוד 77106
טלפון: 055־23227־35570־35955

לחברה גדולה בתחום המזון
דרוש
טכנאי קרור עם נסיון
לקביעת ראיון נא להתקשר לטלפון: 02־812120

מועצה מקומית קרית־מלאכי
מחלקת חינוך
דרושים
מורים
לבית ספר התיכון הכללי במקצועות:
* מתמטיקה
* אנגלית
* היסטוריה
לבית ספר התיכון הדתי במקצועות:
* אנגלית
* מתמטיקה
המעוניינים יפנו למנהל מחלקת החינוך מר שלום חג'ג' טל 055־81256

לחברה בינלאומית להשכרת רכב
דרושים:
דייל/ת השכרה
באזור ת"א
* בעלי נסיון בענף התיירות
* שפה אנגלית רהוטה
* עדיפות גם לצרפתית
קורות חיים בכתב לת"ד 28091 ת"א

"לשלף יועצים לשווק"
דרושים/ות
נציגים/ות
להפקת פרוייקטים מעניינים ויחודיים
בעלי יכולת לניהול משא ומתן זיקה והבנה במדיית הפרסום ובעלי יכולת ורצון להתקדם מוזמנים לענות לאתגר!
המתאימים ובעלי הניסיון, יקבלו פרוייקטים בלעדיים, השתתפות ברווחים ואפשרות לניהול צוותים.
לפנות לקביעת ראיון עם ארי שלף מנכ"ל החברה, טלפונים 03־343511/340102 מיום א' בין השעות 13.00־9.00
– סודיות מובטחת –

קופ"ח מאוחדת
לסניפינו בהרצליה
* **רוקח/ת** - בעלת ניסיון
למשרה מלאה
* **רופא/ת ילדים**
אפשרי לחצי משרה
לפנות למנהל סניף הרצליה שד' יעקב 6 הרצליה 052־540146

למוסד רפואי גדול במרכז הארץ
דרושים
1. **הנדסאי חשמל**
עם רשיון מתח גבוה, ונסיון של 5 שנים באחזקת מערכות.
2. **טכנאי מיכשור ובקרה**
עם נסיון במיכשור רפואי.
נא להתקשר בטלפון:
052־916072 — בשעות היום
052־443894 — בשעות הערב

עירית ירושלים
מודיעה בזה על המשרות הפנויות הבאות:
רפרנט/ית כח־אדם
במינהל הכללי / יחידת המנגנון (מכרז מס' 96/86).
הדרגה: טריס 2 בדרוג האחיד 6־4 בדרוג האקד' במנהל.
המועד האחרון למכרז חל בלבד: כ"ו בסיון התשמ"ז (22.6.87).
תברואן/ית דובע
במחלקה לשיפור פני העיר (מכרז מס' 28/86).
הדרגה: 7־4 בדרוג המהנדסים והטכנאים.
מנהל/ת יחידת הפיתוח
במחלקה לשיפור פני העיר/אגף הגננות (מכרז מס' 54/87).
הדרגה: יחידה 2 בדרוג האחיד או 8־6 בדרוג האקד' במנהל.
במחלקה לשרותי הנדסה/אגף המאור:
1. **מנהל/ת מדור אחזקה**
(מכרז מס' 45/87).
הדרגה: 9־6 בדרוג המהנדסים.
2. **מפקח/ת בכיר/ה על עבודות קבלניות**
(מכרז מס' 48/87).
הדרגה: 8־5 בדרוג המהנדסים והטכנאים.
3. **מפקח/ת עבודה אזורי**
(מכרז מס' 47/87).
הדרגה: ידיעה בדרוג האחיד או 6־4 בדרוג המהנדסים והטכנאים.
פרטים נוספים אודות המשרות והכישורים הדרושים וכן טפסים להגשת מועמדות אפשר לקבל אצל רכזת המכרזים בלשכת המשנה למנהל הכללי לאמרכלות, רח' יפו 22, קומה א' חדר 213.
מועד אחרון להגשת מועמדות: יום ראשון א' בתמוז התשמ"ז (28.6.87).
המנהל הכללי
ירושלים, ט"ו בסיון התשמ"ז
12 ביוני 1987

לכל בו חיפה
של
המשביר לצרכן
דרושות
קופאיות
לעבודה קבועה
במשרה חלקית במשמרות
לראיון נא לפנות למשרדי הכל־בו רח' יונה 1 למנהל כוח אדם

נציבות שירות המדינה
נציבות שירות המדינה מודיעה כי למשרד הבריאות דרושים
אחיות מוסמכות, אחיות מעשיות ועובדי טיפול גריאטרי
לעבודה במרכז גריאטרי תלפיות
בדבר פרטים יש לפנות במקום: מרכז גריאטרי תלפיות דרך חברון 107, ירושלים.
טלפון: 02־713238, 712545

קופ"ח מאוחדת
למרכזינו בתל־אביב
דרושה
עובדת ניקיון
למשרה מלאה
* העבודה כוללת גם חלוקת תה
לפנות למחלקת כ"א ארלוזורוב 100 ת"א 2 03־233251

כיתן
תעשיות כיתן בע"מ
למשרדנו הראשי ובחדר־יוסף בת"א
דרושים/ות
בעלי/ות ניסיון בתפקידים כדלקמן:
1. **מנהל פרויקט** לניהול פרויקטים שיווקיים
2. **מנהל פרויקט** לניהול פרויקטים פיננסיים
3. **מנתח מערכות** לקיסלוג וכתיבת נוהלים
4. **תוכניתן/ית** ניסיון של 3־4 שנים במערכות אנטראקטיביות
לפנות בכתב יד עם פירוט קורות חיים למחלקת תנאי שירות ת.ד. 2147 ת"א מיקוד 61020
סודיות מובטחת

למרכז הרפואי שערי צדק ירושלים
דרוש/ה
טכנאי/ת מעבדה
למשרה חלקית
לתקופה מקסימלית של שנה
רצוי ניסיון בהיסטולוגיה
פרטים בטל 02־5555405

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל
דרוש/ה
עוזר למזכ"ל התנועה
* תואר אקדמי במדעי החברה או הרוח.
* ידע ונסיון באירגון ומינהל תקציב ובקרה.
* הכרות עם מוסדות ואירגונים ציבוריים בארץ ובעולם.
* ידע והבנה ביהדות שליטה בשפות עברית ואנגלית.
המשרה מיועדת לאדם צעיר ודינמי.
נא לפנות בהקדם האפשרי בכתב יד על ניר חלק בציון קורות חיים אל משרדי התנועה ליהדות מתקדמת רחוב המלך דוד 13 ירושלים 1 או טלפון: 02־203448 02־203451

לחברת יוג'ין וולף - C.A.T.V
לצורך צילומי סרט
★ נערים/ות סימפטיים בגילאים 18־14 בעלי כשרון משחק.
★ אימהות + תינוקות חייכניים בגיל שבוע עד חודשים.מבחני בד יערכו
ביום שני ה־15.6.87
החל משעה 18.30־15.00
באולפני יוג'ין וולף C.A.T.V
רח' שנקין 9 במרתף תל־אביב

לחברת ביטוח
דרוש/ה
פקיד/ה הנהלת חשבונות
עם ניסיון בביטוח
לפרטים: 03־246652

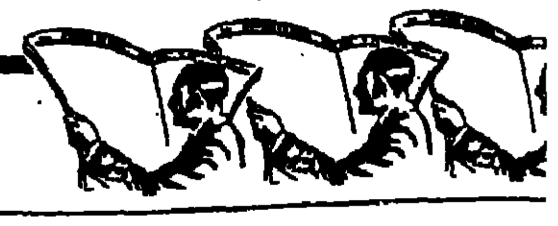

הכוח האדם — הארץ חדשות

לאופק צילומי אוויר
דרוש/ה
נציג/ת מכירות בלעדי/ת
אזורי לאזור הצפון
לצילומי אוויר הגדלות ענק
בצבע שחור־לבן ואיספרא אדום
כישורים:
1. בעל/ת רכב פרטי
2. יכולת למידה של נושאי צילום ובפרט צילום אוויר
3. יכולת ארגון עצמאי של העבודה בניהול מרשם
העבודה על בסיס עמלות + הטבות נוספות
לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים לת.ד. 8065 אזור התעשייה נתניה
עדיפות לתושבי נהריה

סוקרים/ות לסקר מקצועי
בכל רחבי הארץ
* הסקר ייערך באזור מגורי הסוקר/ת
* גיל 25־21
* הסקר ייערך עפ"י רשימת כתובות (לא מדלת לדלת)
סוקרים מאזור הצפון יתקשרו לטלפון 04־389177
סוקרים מאזור המרכז יתקשרו לטלפון 03־5440117

אדריכלים/ות
מהנדסים/ות בנין
בעלי/ות נסיון
למשרד תכנון.
לראיון ימים א'־ה'.
טל: 03־792680
03־785260

לחברת בת"א
דרושה
מזכירה
ל־5 ימי עבודה
נסיון הכרחי
החל מיום א'
03־337864/5 לרונית

מכונים האמריקאים
דרושים
★ מורים לאנגלית לכל הרמות ★ מורים להנהלת חשבונות ★ מורים למתמטיקה
נא לפנות טל: 051־28488 מרסל / לבנה

אֹסֶם
תעשיות מזון בע"מ
למפעלנו המתפתח בשדרות
דרוש
חשמלאי תעשייה
◄ בעל תעודת חשמלאי מוסמך ונסיון בתעשייה של 3 שנים לפחות
◄ מגורים באיזור המפעל – ינתן סיוע למעתיקים מקום מגוריהם
העבודה במשמרות
נא לפנות בכתב למנהל כוח־אדם ת.ד. 111 שדרות 80150

למחלקה חדשה במפעלנו בירושלים
דרוש/ה:
הנדסאי/ת אלקטרוניקה
לעבודות פיתוח ואינטגרציה
דרוש ניסיון במעגלים אנלוגיים.
רצוי רקע ב־RF
...
לפרטים ניתן לפנות טלפונית
02־822621, 02־822622
פניות בכתב בצירוף קורות חיים וניסיון מקצועי לת.ד. 1792 חולון, 58117

"תנאי שרות" בעבודה

לעבודה עם "תנאי שרות" מיוחדים בחברת התרופות הדינאמית והמתפתחת ביותר אשר זוכה מדי שנה בפרס "התעשיה היפה" ואשר מצטיינת באולמות עבודה גדולים ונקיים, דרושים:

★ *מכונאי אחזקה עם השכלה מתאימה, רצוי ניסיון בתעשיה פרמצבטית או בתעשית הקוסמטיקה לעבודה בשתי משמרות.*
★ *עובדות אריזה לעבודה בשתי משמרות במשך 5 ימי עבודה בשבוע, במפעלנו בנתניה.*

על המתאימים להעלות קורות חיים על הכתב ולשלוח לאביק בע"מ, ת.ד. 2077 ר"ג 52120 או להתקשר בטל. 03־7511261 לרחל נעם.

אביק בע"מ
הכדור בידיים שלך

למוסד ציבורי בירושלים
דרושה
מ ז כ י ר ה
בעלת ניסיון הכולל ידע בניהול משרד,
קשרים עם מוסדות, הדפסה
(רצוי על מעבד תמלילים)
פרטים טל' 02־722455

דרוש
עורך־דין
בעל מספר שנות נסיון, כולל הופעות בבתי המשפט.
לפנות בכתב למשרד עו"ד דן אבי יצחק, רח' הטייסים 34 ירושלים (או טלפונית 02־635161).

מכון הנרייטה סאלד
המכון הארצי למחקר במדעי ההתנהגות
המרכז לבחינות בגרות
דרושים/ות

1. **סגן מנהל המרכז לבחינות בגרות**
תאור התפקיד: הפעלה שוטפת של מינהל המרכז (תקציב, כח אדם, מזכירות וכד').
- ריכוז ואחריות להפקת שאלוני בחינות הבגרות.
- אחריות להפעלת מערכת המיקרו־מחשב בתהליך ההפקה.
דרישות התפקיד: ידע ונסיון בארגון ומינהל. השכלה אקדמית. רצויים: התמצאות בתחום המיקרו־מחשבים ונסיון במערכת החינוך העל־יסודי.
היקף המשרה: משרה מלאה.
דירוג ודרגה: בהתאם לכישורי המועמד.
2. **מרכזי ועדות שאלונים במדעי הטבע ובמדעי הרוח**
תיאור התפקיד: ריכוז עבודת הועדות המקצועיות לחיבור שאלוני בחינות הבגרות, פיקוח פסיכומטרי על השאלונים ואחריות להפקתם הטכנית.
דרישות התפקיד: השכלה אקדמית בפסיכולוגיה או חינוך או סטטיסטיקה, רקע במדעי הטבע או במדעי הרוח.
היקף המשרות: חצי משרה עד משרה מלאה.
דרגה: בהתאם לכישורי המועמד.
3. **כתבנית / תמלילנית**
תאור התפקיד: הדפסת שאלוני בחינות הבגרות.
דרישות התפקיד: הדפסה שוטפת בעברית ובאנגלית. 12 שנות לימוד. רצוי נסיון בעבודה במעבד תמלילים.
היקף משרה: חצי משרה עד משרה מלאה.
דרגה: בהתאם לכישורי המועמד.
4. **מגיה**
תאור התפקיד: הגהת שאלוני בחינות הבגרות.
הכישורים: השכלה אקדמית. רצויים: נסיון מוכח בהגהה, תואר בלשון עברית ונסיון בעריכה.
היקף משרה: חצי משרה.
5. **עורך**
תיאור התפקיד: עריכת שאלוני בחינות הבגרות.
דרישות התפקיד: השכלה אקדמית. נסיון מוכח בעריכה. רצוי במדעי הטבע.
היקף המשרה: שני שליש משרה.
הדרגה: בהתאם לכישורי המועמד.
6. **אחראי מחשב**
תיאור התפקיד: אחריות לתפעול מערכת מיקרו־מחשב "מקינטוש" עם מדפסת לייזר; קליטת תוכנות חדשות וסיוע בהפקת שאלוני בחינות הבגרות באמצעות מערכת המחשב.
דרישות התפקיד: נסיון בעבודה עם מערכות מיקרו־מחשבים. הכרת המקינטוש - רצויה.
היקף המשרה: חצי משרה.
הדרגה: בהתאם לכישורי המועמד.

המעוניינים יפנו עד ליום 20.6.87 בצירוף קורות חיים בכתב ומיון שם המשרה אל גב' ציפי גרופר, מכון הנרייטה סאלד, רח' קולומביה 9, קרית מנחם ירושלים 96583

בית הספר החקלאי מקוה ישראל
דרוש/ה במשרה חלקית
מנהל/ת חשבונות
רצוי נסיון של כ־5 שנים
השכר בדירוג האחיד
לפנות בשעות העבודה
טל: 03־842050, 03־855160

למרכז שיקום הרצליה
דרושים **שני מדריכים**
(משרה מלאה ובחצי־משרה)
לעבודה עם עיוורים
בעלי רקע טכני תעשייתי מוכח
לפרטים, טלפונים: 052־84369, 052־86111

סיבים בימיים ישראליים בע"מ
מקבוצת כוד
דרושים
* **מכונאי**
בעל ניסיון בתעשייה
* **חשמלאי מוסמך**
* **לבורנט / לבורנטית**
העבודה בשלש משמרות
* **מפעיל ציוד טכני**
העבודה בשלוש משמרות
* הכשרה תינתן במקום
בפרטים נא לפנות למחלקת כוח־אדם טלפון 055־31234

מתנ"ס גוש עציון
מחפש מדריכים / מורים

אמנות	מוסיקה	ספורט
ציור	גיטרה	כדורסל
פיסול	אבוב	חדר כושר
ריקמה אמנותית	צלו	ריקודי עם
תיאטרון בובות	כלי הקשה	התעמלות על מכשירים
כתיבה יוצרת (עיתונאות)	חלילית	התעמלות אמנותית
תפירה		מציל ומצילה
ערבית		

לשנת הפעילות תשמ"ח
לפנות לחגית, בטלפונים: 02־931567 02־431270

לחברת שיווק ויבוא
דרושים
בוגרי צבא
מיחידות קרביות או יוצאי קיבוצים
לעבודה מיידית במתון
והכשרה לקראת עבודה במכירות
טלפון: 03־455141 לפנות לברוך

למלון חמישה כוכבים בתל־אביב
* קופאים/יות קבלה
* פקידים/ות קבלה
* צ'קרים
בדבר פרטים נא לפנות
לטלפון 295005 ת"א

למלון בלו ביי נתניה
דרושים
* **מטר — די**
* **טבח — אחראי משמרת**
* **טבחים/ות**
* **מארחת**
דוברת שפות לעבודה מפוצלת
* **מלצרים/ות**
* **תופרת**
* **חדרניות**
* **עוזר מחסנאי**
בדבר פרטים נא לפנות למחלקת
כוח אדם טל: 053־337131
בין השעות 9.00־15.30

TEDEA Ltd

לחברת תדאה בע"מ
ברצליה פיתוח
דרושים
1. מנהל/ת חשבונות
* בעל/ת סוג 2־3 בהנה"ח
** 2 שנות ניסיון לפחות – רצוי בתעשיה
שעות העבודה 08.00־17.00
5 ימי עבודה
2. מבקר איכות
* בוגר ביה"ס מקצועי במגמת מכנית
** יכולת קריאת שרטוט מכני
3. מחווטות / מדביקות
לחווט / הדבקת רכיבים אלקטרוניים
4. עובדי ייצור
לעבודה בתחום השקילה האלקטרונית
שעות העבודה: 07.30־17.00 5 ימי עבודה בשבוע
הסעות מאזור השרון
טל' 052־557039 לאורי

EXCELLENCE IN LOAD CELLS

למוזיאון ישראל, ירושלים
דרוש רסטורטור לעבודות עץ
(מיסגרות, ריהוט עתיק, הזהבה)
מעומדים מתבקשים לפנות בכתב
למוזיאון ישראל למח' כ"א, ת.ד. 1299, ירושלים, 91012, בציון נסיון קודם

דרושים
לפרסום תומר מתצרי פרסום לקידום מכירות
עובדים/ות בנושא הפרסום
עדיפות לבעלי נסיון במכירה
העבודה בכל רחבי הארץ
* שכר גבוה
* תנאים טובים למתאימים
נא לפנות לפרסום תומר
טלפון: 055־31886 משעה 08.00־22.00

לקבוץ מפלסים
דרושה
אחות
בדבר פרטים נא לפנות
ליהודית או מרתה
טל: 051־804226
051־804323

לחברת יצור ושווק ארצית
דרושות
* **מזכירה בכירה למנכ"ל**
* **מזכירת מחלקת מכירות**
* **פקידת מחסן**
נסיון, הופעה, כושר ביטוי,
ונסיון בהפעלת מחשב,
הכרחיים לכל התפקידים.
03־290289 לבקש את איריס

לחברת "רים" לחטיבת הייצור בירושלים
דרושה
אחראי כח אדם
בכפיפות למנהלי החטיבות לטיפול בנושאים: גיוס, מיון, הדרכה וארועים חברתיים.
* בוגר תואר ראשון, רצוי במדעי החברה או בוגר קורס לניהול כח אדם.
* רצוי ניסיון קודם בנושאי כח אדם ו/או אירגון ומנהל
אפשרות לסיוע זמני בשכר דירה למועמד מחוץ לאזור ירושלים
העבודה במשרה מלאה 5 ימים בשבוע
נא לפנות בצירוף קורות חיים (רצוי מודפסים) ולציין מספר טלפון. לת.ד. 3399 ירושלים 91033 עבור "אחראי כח אדם"

חוזרים
השלובה הרייהם הגדולה בישראל

שופר־סל
לסניף ניות ירושלים
דרוש/ה
עובד/ת מחלקת בשר
המעוניינים מתבקשים לפנות
למנהל הסניף
שד' הרצוג פינת ניות
ירושלים טל: 02־637303

לכל בו רעננה
של
המשביר לצרכן
דרוש/ה
מנהל/ת אופנת גברים
לראיון נא לפנות לכל־בו רעננה
טלפון 052־452777

למפעל תעשייתי בירושלים דרושים
1. **פקיד שכר וכח אדם**
2. **מפעיל/ה — קלדנית**
למחשב י.ב.מ 36 ־ס עם ניסיון קודם
לפנות טל' 02־527552

שרות בתי הסוהר
מינהל ארגון

תן ידך לשמירת בטחון הפנים ולאיכות הסביבה

דרושים / דרושות
סוהרים/ות למגזר הבטחון
בעלי השכלה 10 שנות לימוד
אחים/אחיות —
פסיכיאטרים
חובשים — שלב 7 ומעלה
בוגרי קורס חובשים קרביים בצה"ל
פסיכולוגים
לענף טפול בנפגעי סמים ואלכוהול
פסיכולוגים קליניים
לענף טפול בנפגעי סמים ואלכוהול
קרימינולוג קליני
לענף טפול בנפגעי סמים ואלכוהול
רופאים כלליים
בביה"ח או מרפאות
רופאי שיניים
במרפאות שיניים בבתי הסוהר
עובדים סוציאליים
תואר אקדמאי בעבודה סוציאלית וניסיון בעבודה טיפולית
מפעיל מחשב
עבודה במשמרות ברמלה
מסגר
בוגר ביה"ס מקצועי + תעודת הסמכה וניסיון 3 שנים לפחות

אם הנך עונה על התנאים הבאים:
– גיל עד 35
– לאחר שרות חובה בצה"ל
– אזרחות ישראלית
– פרופיל 65 ומעלה
– עבר ללא דופי
המעוניינים יפנו אל:
לשכת הגיוס רח' מקלף 3 ת"א. טלפון: 03־251128, 03־266922 עם ת"ז, פנקס מלואים ותעודות המעידות על השכלה.
קבלת קהל מ־8.00 עד 15.00

לרשות שמורות הטבע
דרושים
1. מזכירה לצוות המקצועי
במשרה מלאה.
דרישות: ניסיון קודם בניהול משרד, הדפסה במעבד תמלילים, רצוי אנגלית.
2. ביולוג/ית
(לפחות תואר ראשון)
לארגון חומר מקצועי. העבודה לפי שעות
3. עובד/ת לפי שעות
להזנת נתונים ביולוגים למחשב.
דרישות: סבלנות ואחריות
4. ביולוג למחוז אילת
השכלה בביולוגיה תואר שני ומעלה. (רצוי בביולוגיה ימית). רקע בטבע וידיעת הארץ.
5. תקציבאי/ת ומבקר/ת ביצוע
הדרישות: השכלה אקדמאית בכלכלה ו/או מנהל עסקים ו/או ראיית חשבון. ניסיון בתקציב ובקרת ביצוע ממוחשבים וניסיון בעריכת דוחו"ת פיננסיים ובדיקות כלכליות. ידע בהנהח"ש.
6. מדריך/ה קופאי/ת בשמורת עין־גדי
2/3 משרה בהדרכת טיולים, 1/3 עבודה בקופה.
הדרישות: רקע בטבע וידיעת הארץ, בוגר/ת קורס הדרכה. רשיון נהיגה. נכונות לעבוד בשעות לא מקובלות. מגורים ע"י הרשות בביה"ס שדה.
7. מדריך/ה במערת הנטיפים
הדרישות: רקע קודם בהדרכה. ידיעת שפות. ידע בנושאי תחזוקה. רצוי ניסיון ניהולי. רשיון נהיגה ובריאות תקינה.
המעוניינים יפנו לרשות שמורות הטבע עד 19.6.87 למילוי שאלונים. ירושלים: ירמיהו 78. אילת: בשמורת אלמוגים.

דרושים
* **הנדסאי מכונות**
* **מכונאי בכיר**
לעבודה באשדוד
לפנות טל 03־777166 **מיום א'**

המפעל להכשרת ילדי ישראל
רשת מבנות יומיות לבתי הילדים ברחבי הארץ
דרושים
1. מנהל לבית הילדים הדתי בנבעת עדה
כישורים:
★ השכלה בתחום החינוך ★ עבודה סוציאלית, פסיכולוגיה ★ נסיון בעבודה חינוכית
לפנות למנכ"ל כ"א בירושלים ת.ד. 8350 ירושלים בצרוף קורות חיים
2. מדריך בחצי משרה לעבודה בשעות אחה"צ לבית הילדים המפל"ד באשקלון עם נסיון בעבודה חינוכית
נא לפנות למנהל צברי טל' 051־24432
3. זוגות לבתי הילדים הממלכתי באשדוד, גן ניצנת, כרמיאל. זוגות לבתי הילדים הממלכתי דתי בגבעת עדה האישה תשמש כאם בית במשרה מלאה והמדריך בחצי משרה אחרת מגורים במקום הכרחי
לפנות למנכ"ל כ"א בירושלים ת.ד. 8350 ירושלים בצרוף קורות חיים

EXCITINGLY HYATT.
2 ימי ראיונות ל־200 משרות פנויות

כדי להימנות על צוות מלון היוקרה "הייאט רג'נסי ירושלים" הנך מוזמן/ת לשני ימי ראיונות שיתקיימו בימי שני ושלישי, ה־15 וה־16 ביוני בין השעות 8:30 בבוקר ועד 5:00 אחר הצהריים.

מחלקת מזון ומשקאות
מלצריות ומלצרים, עובדי בר.
מטבח
טבחים ועובדי/ות נקיון.
משק בית ומכבסה
עובדי/ות משק בית ועובדי/ות מכבסה.
אחזקה
חשמלאים.
חשבונות
מנהל/ת חשבונות ראשי/ת ופקידי/ות חשבונות.

הראיון הראשון יהיה קצר ולמועמדים/ות המתאימים/ות תקבע פגישה נוספת זמן מה לאחר מכן.
עם הצטרפותך למלון הייאט תוכשר/י על ידי צוות הדרכה מנוסה ותזכה/י להעסקה מלאת אתגרים ואפשרויות קידום.
אנא הבא/הביאי עמך תמונה מהעת האחרונה.

הייאט זו ההזדמנות שלך להצלחה. נצל/י אותה!!
כתובתנו: רח' לח"י 32 הר הצופים ירושלים קוו אוטובוסים 4א', 9, 23, 26, 28

HYATT REGENCY JERUSALEM

מועצה מקומית קרית מלאכי
מחלקת חינוך
דרושים מורים
לביה"ס התיכון הכללי במקצועות:
* מתמטיקה
* אנגלית
* היסטוריה
לביה"ס התיכון הדתי במקצועות:
* אנגלית
* מתמטיקה
המעוניינים יפנו למנהל מחלקת החינוך מר שלום חג'ג'
טלפון: 055־81256

בס"ד
משרד נסיעות דינמי
אם יש לך נסיון בתיירות יוצאת זוהי ההזדמנות שלך לקריירה בתנאים נפלאים
סודיות מובטחת
להתקשר לטלפון:
02־381045

יותר טוב מנפאואר
לסניף ירושלים
ההבצלת 5, א'־ה' 09:00־14:00
טל: 02־233436
עוזר נהג
בעל רשיון סוג ג' +
נסיון כלל עבודת סבלות
פנה אלינו — כדאי לך
מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית
ירושלים • תל־אביב • חיפה
באר־שבע • רחובות

לרשת בתי מלון
דרושים:
* **שף**
* **מנהל אחזקה**
* **אם בית**
* **מציל**
* **פקידי קבלה**
המעוניינים יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים, נסיון קודם והמלצות למחלקת כח־אדם ת.ד. 13116 ירושלים
— סודיות מובטחת —

מדריך הארץ

יום שישי

תורנות רופאים

הסתדרות הרופאים בבקורים דחופים מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתמורת מר"א טל' 101.
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-81333
רחובות 08-451333
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' 8.00־20.00
בימי ו' 8.00־15.00
טלפונים: 03-433380
"שקפ" – שרות רפואי לקט שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19–24 טל' 03-7549111 "שקפ" קוד מנוי 222
שרי"ן – שירות רפואי נייד ירושלים 24 שעות ביממה כולל רפואת שיניים
מוקד יום – 02-669531, 668585
מוקד לילה, שבת וחג – 226191 מנוי סמ' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל אביב, מוקד יום – 218820, 218898
מוקד לילה – 651011 מנוי 3752 ול' השאיר הודעה לרופא תורן מבין בי"ד
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
בר כוכבא 49 טל: 03-284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00. ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00. שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעבירה) טל': 294869, 03-285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00–24.00, אחרי הצגת כרטיס סלפטי בלבד
מרכזי סיוע לנפגעות אונס 24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819.
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-660111
קסב לבנת –
שרות סיעוד לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575
7549111 איתורית 1500
ער"ן – עזרה ראשונה נפשית: 24 שעות ביממה:
ירושלים 669911
חיפה 04-672222/3
תל־אביב 03-3461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 04-672222/3
נתניה 35316
באר־שבע 057-48111
מרכז רפואי באר יעקב 03-223958
מרכז סיוע למכורי לזוג מטעם "מעגלים"
א' רדה 11.00־13.00
ב' רדה 16.00־18.00
רח' מאזה 15 תל־אביב
תורנות רופאים וטרינרים – ד"ר אלגבלי שלמה אשכנזי 9 יהוד 359694

תורנות בתי חולים

תל אביב
רוקח – (ילדים,מכיניים)
איכילוב – (כירורגיה)
ירושלים
הדסה ע"כ – (ילדים, פנימית, עיניים)
שערי צדק – (כירורגיה)
הדסה ה"צ – (אורטופדיה)
ביקור חולים – (נשים, א.א.ג)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
בן פרישמן 66 237526
מעיין חיים שד' ירושלים 98 יפו 822986
ירושלים
מרפאת רחמה הנ"ב 28 523191
חיפה
מחר הנביאים 97 524113
חולון
אסותא סוקולוב 4 5058197
בת ים
בלפור בלפור 90 583448
רמת־גן
יהלום קרינצי 63 721968
פתח תקוה
כפר גנים לוחמי הגטו 6 9227416
נתניה
גבע שער הגיא 14 22695
הקריות
הדקן מכבית מרדיין ק. מוצקין 715136
רחובות
הנשיא הנשיא הראשון 461342
חדרה
כללית רוטשילד 335884
מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות – אנונימי מכירה.
תל־אביב: ימים ב' ג' ד' – 16.00־19.00.
יום ו' שעות 8.30–11.00
רמב"ם 9, טל' 5101511/2
חיפה: ימים א', ד' – 16.00־19.00
רח' הנטורים 14 טל. 81520

יום שבת

תורנות רופאים

הסתדרות הרופאים בבקורים דחופים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתמורת מר"א טל' 101.
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-81333
נהריה 923335
רחובות 08-451333
בת ים 585555
חולון 803133
לוד־רמלה 08-221022
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' 8.00־20.00
בימי ו' 8.00־15.00
טלפונים: 03-433380

שרי"ן – שרות רפואי נייד (24 שעות ביממה) כולל רופאי שיניים
מוקד יום – 669531, 660585
מוקד לילה, שבת וחג – 226191 מנוי סמ' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבין בי"ד
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב, בר כוכבא 49 טל: 03-284649
פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00
ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעבירה) טל: 294869, 03-285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00־24.00, אחרי הצגת כרטיס סלפטי בלבד
מרכזי סיוע לנפגעות אונס – 24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819.
ירושלים – 245554
חיפה – טל' 04-660111
ער"ן – עזרה ראשונה נפשית: 24 שעות ביממה
ירושלים 669911
תל־אביב 241111
ילדים ונוער 261113
חיפה 04-672222/3.
נתניה 35316
באר־שבע 057-48111.

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח – (ילדים)
איכילוב – (פנימית, כירורגיה)

ירושלים
שערי צדק – (כירורגיה)
הדסה ע"כ – (פנימית, נשים, עיניים)
ביקור חולים – (ילדים, א.א.ג)
הדסה ה"צ – (אורטופדיה)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
בן פרישמן 66 237526
מעיין חיים שד' ירושלים 98 יפו, מכיף צהלון 822986
מוצ"ש, בב, מעיין חיים ירושלים
הר הזיתים הר הזיתים 287480
מוצ"ש, מרפאת רחמה הנ"ב 28 523191
חיפה
שפרינצק דרך צרפת 57 337544
חולון
קופ"ח עין יהב 4 884854
בת ים
מור הבינה רייך 20 583560
פתח תקוה
גבאי הפץ חיים 6 910541
רמת גן
רמת יצחק שד' ירושלים 96 777506
נתניה
הרטה הרצל 24 22243
הקריות
הדקן מכבית מרדיין ק. מוצקין 715136
רחובות
כללית בני משה 452381
חדרה
כללית רוטשילד 335884

מרכזי מידע – אגד

04-549121 03-432777 02-528231-2

מוגש כשירות לציבור על ידי

הסנה

חברה ישראלית לביטוח בע"מ

זמן הדלקת הנרות

	ש"ש	מצ"ש
ירושלים	7.07	8.28
תל אביב	7.25	8.31
חיפה	7.19	8.32
באר־שבע	7.22	8.20

ללטף הנדסה בע"מ
דרושה
שרטטת – גרפיקאית
למשרה מלאה
טל: 03-375911

יותר טוב מנפאואר

לסניף בארשבע

רמב"ם 31, א'־ה' 08:00-14:00
טל: 057-79523

* **חשמלאי מוסמך (או ראשי)**
עדיף ניסיון בתעשייה כימית
* **מכשירן**
טכנאי/הנדסאי בעל ניסיון רב
* **מהנדס מכונות / מהנדס כימיה**
בעל ניסיון במפעל כימי
* **הנדסאי מכונות**
בעל ניסיון במפעל כימי
* **הנדסאי כימיה**
לעבודת מעבדה
* **טכנאי/הנדסאי**
להתקשרויות
* **כלכלן**
בעל ניסיון בתמחירנות
* **מזכירה בכירה**
ידע באנגלית ברמה גבוהה, כולל הדפסה
* **פקיד/ת יבוא**
בעל/ת ניסיון
שכר גבוה וכל התנאים הסוציאליים כחוק
פנה אל מנפאואר בהקדם – זה משתלם

מנפאואר
MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית
ירושלים • תל־אביב • חיפה
באר־שבע • רחובות

מוסד הטכניון
למחקר ופתוח בע"מ

מהנדס/ת
לביצוע פרויקטים

הכישורים הדרושים:
תואר ראשון או שני בהנדסה אזרחית
רצוי ניסיון של מספר שנים בעבודות דרכים וקרקע
כושר ניהול צוות עובדים ומו"מ עם לקוחות
כושר ביטוי וכתיבה בעברית
לאחר שירות צבאי
המשרה כרוכה בעבודה בשעות נוספות.
הערות:
1. המשרה כרוכה בנסיעות ברחבי הארץ
2. המשרה מיועדת למהנדס/ת המתגורר/ת באזור המרכז (ת"א, רחובות, אשדוד, ראשל"צ וכו')
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות לטלפונים: 04-237149 ו־04-292268

אם את

* מזכירה בכירה בעלת השכלה תיכונית ומעלה
* שולטת בעברית ובאנגלית כולל עיבוד תמלילים
* בעלת ניסיון של מספר שנים בניהול משרד
* מצטיינת במסירות, חריצות ויחסי אנוש טובים

אם את מחפשת

* עבודה במשרה מלאה 5 ימים בשבוע
* אתגרים, עניין וסיפוק רב
* תפקיד הולם בחברה מתקדמת גדולה ורצינית באזור מרכז

שלחי קורות חיים בכתב יד לת.ד. 23136 ת"א 61230 עבור "מס' 230"
סודיות מובטחת

לחברה תעשייתית גדולה

דרוש/ה

מנהלות מוצר
עוזרות למנהל שיווק

* לטיפול במחקרי שוק, פרסום, אריזות, תחזיות, מכירה וכדומה.
* בעל/ת השכלה אקדמאית בתחום השיווק ונסיון קודם
* שפת אם אנגלית, תינתן עדיפות לדוברי צרפתית
* מגורים בגוש־דן

נא לפנות בכתב ולצרף קורות חיים ושכר מבוקש, לת.ד. 2651 תל־אביב 61026 עבור "מנהל מוצר"
– סודיות מובטחת –

משטרת ישראל
דרושים

1. למחלקת חבלה
א. מהנדס מכונות – רצוי ותק של שנתיים בעבודה
מקום השירות – ירושלים
ב. קצין מודיעין – רקע צבאי מתאים וידיעת השפה הערבית
מקום השירות – ירושלים
ג. חבלנים – רקע של לוחם בצה"ל השכלה 12 שנ"ל
מקום השירות – כל הארץ

2. מהנדס/ת תנועה
הכישורים הנדרשים – הנדסה אזרחית (התמחות בתנועה/כבישים)
מקום השירות – ירושלים

3. פקח תקשורת נתונים – מנג"א
דרישות התפקיד – טכנאי אלקטרוניקה, בוגר בי"ס מקצועי במגמת אלקטרוניקה, יתרון לבעלי ניסיון קודם בהפעלת מחשב, בעל רשיון נהיגה, ידע בסיסי באנגלית.
מקום השירות – ירושלים

4. ספרן/ית
הכישורים הנדרשים – תואר אקדמי בספרנות, נסיון קודם בניהול ספריה וידיעות השפות עברית ואנגלית על בוריין
מקום השירות – ירושלים

[illegible] לאחר שירות צבאי, בריאות תקינה וגיל עד 35
[illegible] כמפורט להלן בצירוף תעודות השכלה

תל־אביב	רח' הרכבת 14	טל: 03-6282903
ירושלים	רח' המלך ג'ורג' 8	טל: 02-244433
חיפה	רח' העצמאות 82	טל: 04-661067
באר שבע	רח' העצמאות 55	טל: 057-32521
רחובות	רח' הרצל 206	טל: 08-487488

המשטרה אתגר

VISA

דרוש חשמלאי אחזקה
בעל ידע במיזוג אויר

דרישות התפקיד:
★ בעל רשיון חשמלאי מוסמך
★ נסיון בתחזוקת מבנים
★ ידע בשרברבות ואינסטלציה

המעוניינים יפנו בכתב בצרוף תולדות חיים אל:
חב' כ.א.ל ת.ד. 25102
ת"א 61250
מח' כ"א
- סודיות מובטחת -

VISA ויזה יותר טוב מכסף.

לבית הורים בכפר שמריהו
דרושות
חדרניות
במשרה מלאה
נא להתקשר 78820; 052-78829 ליצחק

דרושים
מורים
לפרויקט מענק בתכנית המקרא
לחודשי הקיץ
תנאים טובים למתאימים
טל' 03-243428

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א־1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה.
העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

מקור

לחברה תעשייתית גדולה
דרוש

מנהל אגף טכנולוגיה

מהנדס כימיה/כימאי בעל תואר שלישי ובעל נסיון מוכח בניהול מערכי מחקר ופיתוח במפעלים תהליכיים.

המועמד המתאים יהיה חבר הנהלת החברה ויופקד על תחומי המחקר היישומי, פיתוח המוצרים, פרוייקטים, תכנון לטווח ארוך וקידום הטכנולוגיה.

דרוש מועמד נמרץ בעל ידע עדכני בטכנולוגיות וחומרים מתקדמים הקשורים לתפעולי התהליכים.

מועמדים מתבקשים להתקשר לטל: 03-228407
- סודיות מובטחת -
מודעותינו מיועדות לגברים ונשים כאחד
ככר מלכי ישראל 19, תל־אביב 64389

שרותי מידע ישראליים בע"מ

רשות שדות התעופה בישראל

נמל התעופה בן־גוריון

דרושים
בחורים/בחורות
לתפקיד בטחוני מעניין
בנמל התעופה בן־גוריון

העבודה מוצעת למשרה מלאה במשמרות מגוונות לתקופה מינימלית של שנה. אפשרות העסקה גם במשרה חלקית. (לסטודנטים).

תנאי קבלה

★ לאחר שירות צבאי.
★ 12 שנות לימוד לפחות.
★ דוברי אנגלית ברמה טובה. (הראיון יערך בשפה האנגלית).
★ מצב בריאותי תקין.
★ מגורים באיזור גוש דן – חובה לתקופת ההוראה.
★ גיל – עד 50.
★ במסגרת העבודה תתאפשר יציאה לחו"ל מעת לעת על פי הצורך.
★ למועמדים המתאימים יוצעו תנאי שכר נאותים והטבות נוספות.

למעוניינים בעלי הכישורים המתאימים, התקיים ועדת קבלה במינהלת נמל התעופה בן־גוריון, בבנין משרד הבריאות (סמוך לאולם המכס), בתאריך 15.6.87 יום ב'.

הרשמת מועמדים תתקיים משעה 07.00 עד השעה 09.00.
מספר המועמדים הינו מוגבל ומותנה בהחלטת הועדה.

על המועמדים להצטייד בתעודת זהות, פנקס מילואים, תעודת שחרור מצה"ל ושתי תמונות.

המרכז למחקר גרעיני נחל־שורק
הועדה לאנרגיה אטומית

דרוש
מהנדס כימיה

* בעל תואר שני עם התמחות בבקרת תהליכים ליישום עוקבים (TRACERS) בתעשיה ובמחקרי סביבה.
* דרוש ניסיון בתכנות מדעי במקרר מחשב ובמערכות מדידה מפוקדות מחשב.
* רצוי ניסיון בתעשיה הכימית.
העבודה כרוכה בנסיעות ובשהות בשדה.

אנו עובדים חמישה ימים בשבוע ומקיימים מערך הסעות בכל אזור המרכז

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים וניסיון בעבודה. השימות ממליצים ומספר טלפון למחלקת כח אדם, המרכז למחקר גרעיני, נחל שורק דואר יבנה. מיקוד 70600.
– סודיות מובטחת –

מילא
מרכז ייעוץ למשאבי אנוש

עבור אחד מלקוחותינו
מפעל תעשייתי גדול מאד
בדרום - מרכז הארץ
אנו מחפשים:
ראש אגף כוח אדם ומינהל

כישורים נדרשים:
- בעל תואר אקדמאי במדעי התנהגות וניהול.
- בעל נסיון של לפחות 8 שנים בניהול כוח אדם במפעל תעשייתי גדול בהיקף של מאות עובדים.
- גיל 35 עד 45.
- יוצא צבא.

מועמדים מתאימים יפנו בכתב יד בלבד בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 22511 תל־אביב עבור משרה 555
סודיות תשמר בקפידה.

גיוס עובדים • מבדקים • ייעוץ והכוון תעסוקתי • ייעוץ ופתוח ארגוני

לחברת בניה ארצית
לסניף ירושלים
דרושה
מזכירה - כתבנית
לשעות אחה"צ
15.00־19.00
לפנות בצרוף נסיון קודם והמלצות לת"ד 1624 ירושלים

לחברת שווק ארצית
דרושה
מזכירה
בעלת ידע ונסיון
בניהול וארגון סניף מכירות אזורי בחיפה
(למשרה מלאה)
03-290289 לבקש את איריס

ההסתדרות לתכנון ופתוח שרותים לטעון הזקן בירושלים
דרושה
אם בית
לערב ולילה (כוננת)
לדיור מוגן בגילה
מגורים במקום חובה
לפנות עד 26.6.87 בליווי תולדות חיים והמלצות להסתדרות למען הזקן מדור לקשישים בעירית רם יפו 212 טל' 380197

U-MAN®

אחת מלקוחותינו
רשת שיווק ותיקה ומבוססת
בענף ההלבשה
מחפשת לסניפה בירושלים

מנהל/ת חנות

בעלת נסיון בניהול צוות עובדים
לתפקיד אחראי מאוד עצמאי ורב אתגר
הכולל פיקוח על המכירות, צוות העובדים
ומלאי הסחורות, יזום מבצעי מכירה וטפול בעניינים
השוטפים של החנות יכולת והפעלת צוות עובדים.
כושר ניהול מו"מ יכולת שיווקית
וחוש אסתטיקה – הכרחיים
אתגר רב ותנאים טובים מובטחים למתאימים/ות
לפנות ליהודה 03-295694 משרה 86
"סודיות השמר בקפידה"

דרושים **מורים**

ביבנה: לקורס השלמה ל־10 שנות לימוד מחודש יולי 1987
מורים ל:
עברית
אנגלית
חברה ואזרחות
מתמטיקה ופיסיקה

באשדוד: לביה"ס האקסטרני מחודש ספטמבר 1987
מורים ל: הסטוריה
אזרחות
מתמטיקה
אנגלית
בדבר פרטים נא לפנות למאיר
טלפון 055-21885
055-22261

ללשכת מסחר אירופאית בתל־אביב
מבוקשת
יועצת־פרסום ומכירות
לתערוכות בחו"ל

בעלת ניסיון, אמביציה וידע מסחרי
לעבודה מגוונת – אתגר בינלאומי!

מדובר בעבודת מכירות נמרצת בשכר + אחוזים ובנסיעות תכופות לאירופה

אם את חושבת עצמך מתאימה באמת
לעבודה מרתקת וקשה, ולשכר גבוה מאידך
כתבי אל: ת.ד. 14011 תל־אביב (61140)
* סודיות מובטחת *

לביה"ס מקיף אורט ע"ש גולדווטר אילת
דרוש
מנהל ביה"ס

בעל נסיון במנהל חינוכי, בעל השכלה אקדמית, רצוי בתחום הטכנולוגיה.
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב לאורט ישראל, המנהל סכניקה־פדגוגית ת.ד. 16087 תל אביב (61160) עבור "מנהל ביה"ס אילת".

לחברה העוסקת בפיתוח הנדסי
דרוש
מנהל שיווק בעל ניסיון
לשותפות פעילה
פלוס השקעה כספית
בדבר פרטים להתקשר
לטל 03-5562556

הרצוג
אומנת צעירה
נאה ואינטליגנטית
לאיזור המרכז.
טל 08-234036 בין השעות 08.00־16.00

למשרד אדריכלים
דרוש
1. טכנאי/הנדסאי
2. אדריכל
03-257514
03-268878 (דינגיות)

למסעדת על־גל
דרושים
* סוכן למכירת קוביות קרח
* מבדים
* עוזרי מבדים וזידים
* מלצרים/ות
טל 03-5521675
03-5513100

ש. שבת
שרותים בע"מ
האגף למשאבי אנוש

לסניפנו בחיפה
דרוש
אחראי צוות מאבטחים
במועדון לילה / דיסקוטק גדול בחיפה

כישורים נדרשים:
* יוצא צבא / משטרה (מדור או מג"ב) * עד גיל 35 * בעל הופעה נאה * מתמצא בחיי החברה והלילה בחיפה.
ועדת קבלה תתקיים יום ב' 15.6 בין השעות 9.00־11.00 במשרדנו ברח' העצמאות 25, קיצי חיפה.
נא להצטייד בתעודות מתאימות + המלצות
תנאים מצוינים למתאים

נציבות שירות המדינה
מודיעה כי

למשרד הבריאות דרושים
מרפאים ומרפאות בעיסוק
בחצי משרה לעבודה
בביה"ח הממשלתי נהריה

● בדבר פרטים יש לפנות להנהלת ביה"ח, ת.ד. 21, נהריה – 22100.

לקרן לירושלים
דרוש/ה
אדריכל/ית

לתפקיד עוזר לאדריכל ראשי בהפעלת צוות תכנון קביעת הנחיות תכנון ופיקוח על תהליכי התכנון. בעל 5 שנות נסיון מקצועי, מוכן להשקיע מעבר לשעות העבודה הרגילות.
המעוניינים יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים ליחידת המנגנון ת.ד. 1312 ירושלים 91012

לחברת שיווק למדפסות לייזר
דרושים
איש מכירות
ניסיון קודם בתחום ה־PC
מעבדת תמלילים
עברית ואנגלית שוטף בשיטה עיוורת
לפנות בכתב יד לת.ד. 17190 ת"א 61171

תדיראן
חטיבת הקשר

דרושים/ות
עובדות יצור בתחום האלקטרוניקה
מלחימות ומרכיבות

* עדיפות לבעלות נסיון * הכשרה – לחסרות נסיון
* מקום העבודה – חולון * תנאים סוציאליים
* תנאי עבודה וסביבה טובים, כולל ארוחות
* הסעות מאורגנות ע"י המפעל

נא לפנות לתדיראן/חטיבת הקשר
רח' השופטים 26 חולון, טלפון: 03-5574433 לפנות לאהבה
03-5574304 לפנות לנחמה
המשרות מיועדות לגברים ונשים

صكانت الاجل

هكذا في الأصل

תוצאות

מה מתבשל?

מזון ומטבח

קראו החודש
ב- מזון ומטבח
כתב העת לענייני מזון, ארוח ותזונה.

עכשיו! ניתן להשיג את "מזון ומטבח" גם בקיוסקים ובחנויות העתונים.
המחיר: 2.80 ש"ח בלבד

קראו החודש: ★ לאכול בעיניים - סֶדֶק ירקות ★ מחשבות על תעשיית המזון - הווה ועתיד ★ אפשר גם עם קביאר ★ מאפיה במרכול - הסיפור הכי חם ★ חג השבועות במסולה ★ על טעם ועל ריח - "לימוני" ולא לימון ★ מרכיבי מזון - חומצת חומץ והחומץ ★ על סעודות ומסעדות ★ עיבוד בשר - נקניקים (כתבה שביעית בסדרה) ★ מוצרים חדשים — ועוד ועוד —

הפצה ע"י: "גב" — חברה להפצה.
מזון ומטבח מקבוצת דפי זהב, טל. למנויים: 03-7532345

גידול של 24% במספר התיירים לישראל

בחודשים ינואר—מאי '87

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

גידול של 24% במספר התיירים הבאים לישראל נרשם בחודשים ינואר מאי 87', לעומת מספר התיירים בתקופה המקבילה אשתקד. נתוני הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה מציינים כי בחמשת החודשים של השנה הגיעו ארצה 559 אלף תיירים — גידול של 4% לעומת מספר התיירים שהגיעו ארצה בתקופה זו ב־85'.

בדרך האוויר הגיעו בחמשת החו־ דשים הראשונים של השנה 470 אלף תיירים,— גידול של 23% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בדרך היבשה הגיעו 82 אלף תיירים מהם 48 אלף מטצרים — גידול של 45% לעומת אשתקד. בחודש מאי הגיעו ארצה 111,900 תיירים.

ביהמ"ש נענה לבקשה לנהל הדיון בדלתיים סגורות

סניגורו של חשוד בפעילות חבלנית: ההודאות ניגבו בעינויים גופניים

"נראה שיש אמת בטענות הסניגור", אמר השופט ● הדיון בביהמ"ש לווה במתח וסערת רוחות

סניגורו של חשוד, שכתב האישום מייחס לו פעילות בארגון חבלני עיין העברת נשק לארגון ברצועת עזה, טען אתמול בבית־משפט המחוזי בבאר שבע, כי ההשרות נגד מרשו מבוססות על הודאות, שניגבו ממנו באמצעים פסולים וכי גם על פי הודאות אלה, ניתן להאשימו בסיוע להבאת רימונים בלבד, דבר המוגדר כעבירה של עוון בלבד.

הסניגור, עו"ד שמואל זילברמן, המייצג את החשוד, עודה סראחין, מחשבה הבדואי אל עוותה בנגב, פירט בפני השופט מסכת עינויים גופניים אכזריים שעבר החשוד יחד עם עוד שניים מחבריו שנעצרו בפרשה ושוחררו בינתיים.

הדיון לווה בסערת רוחות. "אם יש אמת בטענות הסניגור ונראה שיש אמת בדבריו", אמר השופט בתגובה לטון דיבורו הגבוה של הסניגור הנרגש, והגביר בהערתו זו את המתח שאיפיין את הדיון בבית־המשפט. בשלב מסויים, כאשר הב־ הינה עו"ד צילה קינן מפרקליטות מחוז הדרום בעיתונאים שבבאו לאולם המשפטים, היא פנתה לשופט, שמואל מינצר, וביקשה לקיים את המשך הדיון בדלתיים סגורות. מינצר הסבירה את בקשתה בנוכחות עיתונאים במקום ובעבירה שמוגדר בביטחון המדינה. השופט מינצר נעתר לבקשה והורה לקהל לעזוב את האולם. זאת למרות שיום קודם לכן התקיים הדיון בדלתיים פתוחות ופרטים על כך פורסמו בכלי התקשורת.

בשל סגירת הדיון בפני עתונאים לא ידוע אם עודה סראחין שוחרר או נעצר. לפני כן סיפר הסניגור כי עודה נעצר ביום ה־15.5.87 על ידי השב"כ בחשד לעבירות של פעילות חבלנית עויינת, קבלת נשק וחומרי על עבירה, פגיעה בריבונות המדינה וסיוע לביצוע עבירה לאחר מעשה. היום מאשימים אותו בעבירה של עוון בלבד. "זאת לאחר שעתה ללא הרף בחקירות השב"כ, כששק מכסה את ראשו מרבית זמן החקירה וכך עד שהועבר לידי המשטרה," טען הסניגור.

לדברי הסניגור, גם שני חשודים נוספים בפרשה ששוחררו בינתיים דיווחו על עינויים. ואחד מהם אף ספג מכות כבלעות, עד שירק דם על ריצפת הכלא.

כתב האישום נגד סראחין היה אמור להיות משמע כבר ביום רביעי. אולם הפרקליטות דחתה את מועד ההקראה בגלל העובדה ששופטי בית המשפט יצאו ליום עיון בכפר המכבה ולכן הוארך מעצרו של סירחאן. אתמול התנגד עו"ד זי־ לברמן להקראת כתב האישום נגד מרשו ולהמשך מעצרו בטענה כי הפרקליטות אינה עומדת בהבטחו־ תיה ולכן אין להאמין לה.

הוא גם דחה את קבילות הודאות החשוד בהחזקת נשק ואמר: "לאנשי הפרקליטות המלומדים לוקח חודש ימים להחליט אם היתה עבירה של החזקת נשק או לא, אבל עודה יודע מה היא עבירה כזו והודאתו בה מש־ משת בסיס להחלטה המשפטית. אין לקבל לכן את ההודאות שמסר".

הילדה דנה בטיטו עם אמה שושנה (צילום: ראובן קפלן "חדשות")

בקו הבריאות

לשכת דובר קופת חולים הכללית והמרכז לחנוך לבריאות עורכים:

קו פתוח לבריאות הציבור

מחלות לב

ושיטות האיבחון והטיפול החדשניות

צוות רופאים מומחים ישיבו טלפונית לשאלות הציבור במבצע מיוחד שייערך
ביום שלישי 16.6.87
בשעות 16.00-19.00

צוות המרכז
פרופ' אליעזר קפלינסקי בי"ח מאיר כ"ס
ד"ר אליו דיסגני בי"ח מאיר כ"ס
ד"ר הדסה דין בי"ח מאיר כ"ס
ד"ר אלכסנדר לוי בי"ח מאיר כ"ס
טלפונים: 03-433500 (5 שלוחות)

צוות חיפה
פרופ' גדעון מרין בי"ח כרמל
ד"ר אברהם פלנט בי"ח כרמל
ד"ר דוד הלון בי"ח כרמל
טלפונים: 04-568549, 04-568553, 04-568521

ירושלים
פרופ' שלמה רוגל
טלפון: 02-668121

צוות באר-שבע
פרופ' משה גירון בי"ח סורוקה
ד"ר ראובן אילה בי"ח סורוקה
טלפונים: 057-74406, 057-660321

לשכת הדובר

עוד יותר בריאות!
קופת חולים ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

בעקבות חקירה של משטרת נפת עזה:

המלצה להעמיד לדין שלושה מתנחלים שחטפו ילד ערבי

לפי ממצאי הבדיקה: לאחר שיידה בהם אבנים, רדפו אחריו, נכנסו לבית סבו, הוציאו אותו משם בכוח ומסרוהו לצה"ל ● המתנחלים ברצועה החליטו להמשיך לרדוף אחרי מיידי אבנים

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

משטרת נפת עזה סיימה את חקירתם של שלושת המתנחלים שחטפו ילד ערבי לפני כחודשיים מביתו באזור המחנות ברצועה.

ראש לשכת החקירות של משטרת נפת עזה ממליץ להעמיד לדין, באשמה של כליאת שווא, השגת גבול ותקיפה, את שלושת המתנחלים — יעקב ירושלמי, צבי ויינשטיין ואבנר ברוקר.

המלצת המשטרה תועבר היום ליועץ המשפטי, שיקבע אם יוגש כתב אישום.

לפני חודשיים יידה ילד בן 8 אבנים על מכונית של מתנחלים ישראליים וברח לביתו. שלושת המתנחלים רדפו אחרי הילד, נכנסו לבית סבו, הוציאו אותו משם בכוח והעבירו אותו לידי צה"ל.

גורמים בכירים בקרב המתנחלים ברצועת עזה הביעו זעם על החלטת משטרת נפת עזה, והודיעו כי יערערו עליה. המתנחלים ברצועה קיבלו החלטה להמשיך ולרדוף אחר מיידי האבנים.

פקידת בית־משפט חשודה בסחר תמונות מזוייפות

(ע). דבורה מטלודבץ (38), פקידה במחלקה הפלילית של בית־משפט השלום בתל־אביב, נעצרה אתמול על־ידי המשטרה כחשודה בסחר בתמונות מזוייפות. היא הובאה בפני שופט ושוחררה בערבות של 7,500 ש"ח.

חוקרי היחידה לחקירות הונאה במטה הארצי מסרו כי הפקידה חשודה בהפצה של תמונות מזוייפות של הציירים שלום יצחק, חנה טיכו, נחום גוטמן ולבנון. מעצרה נבע מהסתעפות החקירה בפרשת זיופי התמונות.

המשטרה טענה כי מטלודבץ גם חשודה בהעברת מידע לחשוד בפר־ עוברות בתיק, שהגיע אליה בתוקף עבודתה בבית המשפט. בחיפוש שנערך בביתה נמצאה גם חותמת של בית־משפט השלום בתל־אביב.

מתה הילדה מאופקים שבגופה הושתל כבד בבית חולים בלונדון

הלוויית דנה בטיטו בת ה־3 — היום

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

הילדה דנה בטיטו בת ה־3, שנותחה לפני שלושה שבועות ובגופה הושתל כבד בבית החו־ לים קיימבריג' בלונדון, נפטרה אתמול לפנות־בוקר בבית החו־ לים, לאחר שהתגלו סיבוכים כתוצאה מהשתלת כבד.

הלווייתה תערך היום באופקים. למעשה מהרגע שהושתל הכבד בגופה של דנה בטיטו היא היתה מחוסרת הכרה ובמצב קשה, וכל מאמצי הרופאים להצילה עלו בתוהו.

באופקים שרר אתמול אבל כבד. הגופה הוטסה אתמול ארצה.

יוזמה משטרתית להגברת גיוס דרוזים לשורותיה

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

המשטרה החליטה על יוזמה להגביר את גיוס הדרוזים יוצאי צבא למשטרה, לתפקידי שיטור וסיור בי־ חידות המשטרה במרכז הארץ. זאת, לנוכח המחסור הגובר בשוטרים בתפ־ קידים "יעודיים" בשטח.

לסופר "הארץ" נודע, כי באחרונה התקיים דיון בדרגים הבכירים של המשטרה, שבו נדונו הדרכים לגייס דרוזים למשטרה ולשבצם במיגוון של תפקידים, לרבות הכשרת מסלולי קצ־ ינים המתגייסים הדרוזים. כיום משרתים דרוזים ביחידות המשטרה, בעיקר בצפון הארץ ובמשמר הגבול. המגמה עתה היא, לעודד דרוזים יוצאי צבא, להקלט ביחידות משטרה רגי־ לות רחוק מהצפון, שבהן יש מחסור ניכר בשוטרים.

יצויין כי כיום, על פי דיווח שמסר השבוע מפכ"ל המשטרה, חסרים כ־1300 שוטרים לאיוש התקנים הקיי־ מים. כ־600 תקני שוטרים הוקפאו אמנם, כך ש"על הנייר", חסרים רק כ־700 שוטרים לאיוש התקנים, אך גור־ מים בכירים במשטרה מדגישים, שב־ פועל קטנה המשטרה בשנתיים האחרונות ב־1300 שוטרים. כל היוז־ מות שננקטו עד כה להגברת הגיוס למשטרה לא הועילו. מידי חודש גדל המחסור בשוטרים באופן שיטתי. לכן תולים תקוות במשטרה, בגיוס הדרו־ זים ליחידות מרכז הארץ, ואף מוכנים להציע הקלות וסיוע למי מהם שיהיה מוכן להתגייס עכשיו למשטרה.

פיצויים לימאי שאצבעו נכרתה בתאונת עבודה ביפן

(ע). "צים" תשלם פיצויים לימאי שאחת מאצבעות ידו נקטעה בתר־ גיל חילוץ מסירת הצלה, שנערך במפרץ אוסקה שביפאן.

שופטת בית המשפט המחוזי בחיפה, בלהה גילאור, נתנה תוקף של פסק־דין בהסכם של פשרה שהושג בתביעתו של המלח מאיר פרדמן (58) מעכו, ששירת על סיפון האניה "צים ליברפול". הימאי יקבל 9000 ש"ח כפיצויים.

בתביעתו של הימאי ייחס רשלנות לחברת הספנות בעסקה של תאונת עבודה זו. בכתב ההגנה דחתה חברת צים את טענת הרשלנות, וטענה כי לרשותו של הימאי הועמדו אמצעי בטיחות נאותים, והיא אירעה באשמתו של התובע.

6 נפצעו ב־3 תאונות בכביש החוף

מאת סופרת "הארץ" וקתי"ם

שישה בני־אדם נפצעו שלשום בשלוש תאונות דרכים שאירעו בכביש החוף.

צעיר וצעירה שנסעו על אופנוע נפצעו קשה לאחר שהתהפכו שלשום אחר הצהריים ליד גשרון באזור החוף הירוק שליד נתניה.

בצומת בית־ינאי נפצעה באורח בינוני תושבת חיפה בת 55, לאחר שמכונית פרטית פגעה בה כשחצתה את הכביש במעבר־חציה.

שלושה אנשים נפצעו בליל שלשום באורח קל בתאונת־דרכים בצומת אכזיב, בהתנגשות רכב פרטי של חייל או"ם ורכב צבאי. הפצועים הם תת־אלוף איתן קידר, חייל האו"ם ונוסעת שהיתה עמו.

[illegible]: עודה ארנשטיין

האוניברסיטה העברית בירושלים — קרן שרה וולף ז"ל

מתכבדות להודיע על קיום טכס חלוקת פרסים בתחומי המשפטים והכימיה והפיסיקלית

ע"ש שרה וולף ז"ל

הטקס יתקיים ביום חמישי כ"א סיון תשמ"ז (18 ביוני 1987) בשעה 4.00 אחה"צ בחדר הסמינריונים במחלקה לכימיה פיסיקלית, בנין לוס אנג'לס קריית האוניברסיטה גבעת — רם, ירושלים.
ישאו דברים:
פרופ' י. פייקלסון — מנהל המחלקה לכימיה פיסיקלית;
מקבלי הפרס: הילה בקשטנסקי — חורש, גדי האמה

התיאטרון הקאמרי מציג

החילוני האחרון

בתל־אביב־יפו: 12.6 ב־22.00
יום ו' 19.6 ב־22.00, מוצ"ש 20.6 ב־21.30

משתתפים: אלברט כהן, שלמה ושינסקי, יוסי קאנץ, יגאל נאור, דב נבון / יעקב כהן.

הבמה והצופה, קליטה ולעניין" (על המשמר)

★ מנויי הקאמרי יכולים להשתמש בכרטיס מס' 15־6

כרטיסים להשיג ב"חדר־קסטל" טל. 248787
ובקופת התאטרון טל. 813261/2/3, 838627

מבצע מנויים מיוחד בשבוע הספר.
פרסים בדוכני הקאמרי בכיכר מלכי־ישראל

חדש בהוצאת כרטא

סיפורי הבעש"ט

וגם קצת שיחות שלו בענייני אלוהים ואדם, תכלית החיים, צערם ושמחתם

עבודה ועריכה ונוספה עליהם אחרית דבר
בידי
פנחס שדה

לרגל שבוע הספר ניתן להשיג בכל חנויות הספרים במחיר מוזל

לארכיטקטים, ליצרני עבודות אלומיניום ולרכזי בניה

עידן חדש בענף האלומיניום

קומפלט + הדרכה + מידע = הכל תחת גג אחד

1 קומפלט — קיימים במרוכז - פרופילים, אביזרים, אטמים, מבלטים, קטלוגים ותצוגת דגמים בבתי המסחר המורשים למכירת פרופילי קליל.

2 הדרכה — קליל הקימה 4 מרכזים לייעוץ טכני והדרכה - תצוגה במקום, אפשרות לייצור דגם, חופשי - ללא תשלום. הביקור בתיאום מראש.
איזור המרכז — אורפל 03-808734, 805320 | איזור ירושלים — אלמיר 02-854468 | איזור הדרום — רופל 057-73124, 33124/5 | איזור הצפון — קליל 04-700424, 710957

3 מידע — קטלוגים הכוללים שרטוטי הרכבה, פרופילים, אביזרים, אטמים ומבלטים ניתן לקבל במפעלנו, במרכזי ההדרכה, ובבתי המסחר המורשים למכירת פרופילי קליל.

קליל 2000 — פתרון רב תכליתי מפרופילי אלומיניום
קליל 4000 דרי־קיפ — חלון ציר צד משתפע
חלון הזזה קליל 1920 — 3־2 נתיבים
חלון כיס קליל 1620 — דגם קל
דלת הזזה קליל 2160 — יציבות וחוזק עד 300 ס"מ
4 חלונות מ־6 פרופילים משותפים — קליל 4020 קיפ, קליל 4030 ציר, קליל 4040 פיווט, קליל 4050 קבוע
חלון כיס — קליל 1660, קליל 1661-רשת, קליל 1662-משק

החלונות עמדו בבדיקות התאמה של מכון התקנים הישראלי לדרישות ת"י 1068 "חלונות אלומיניום".
כל פרופילי קליל מיוצרים בהשגחת מכון התקנים הישראלי.
סימן הזיהוי הבלעדי של פרופילי קליל ≡ 3 פסים.

קליל פרופילי אלומיניום

קליל תעשיות בע"מ ■ ת.ד. 210 קרית מוצקין 26114 ■ טל: 700424, 710957 (04) ■ טלקס 471537 KLIL IL ■ פקס: 711160 (04)

ההסתדרות הציונית העולמית — ברית ראשונים

ביום א' כ"ד בסיון תשמ"ז ה־21 ביוני ש.ז. בשעה 10.00 בבוקר בבנייני האומה בירושלים יתקיים:

מפגש ארצי

של הפעילים בברית ראשונים עם נציגים של התנועה הציונית העולמית

בתכנית

09.00 — 09.45 התכנסות פנימית של פעילי הברית וכיבוד קל.
10.00 יוסף אלמוגי, נשיא ברית ראשונים — פתיחה.
10.05 כב' השופט משה לנדוי — לשעבר נשיא בית המשפט העליון, דברי ברכה.

דברים — ההנהלה הציונית

א. דולצין — יו"ר ההנהלה הציונית והסוכנות היהודית — הרפורמה בתנועה הציונית.
פרופ' ורשבסקי — ראש מחלקת הארגון בהנהלה הציונית ויו"ר מועצת ברית ראשונים — לקראת הקונגרס הציוני הקרוב.
עקיבא לוינסקי — גזבר הסוכנות — המעשה הציוני בישראל.
יצחק מאיר — ראש מחלקת החינוך התורני — מערכת החינוך הציונית בגולה.
אפרים אבן — יו"ר הועד הפועל הציוני — הדיונים וההחלטות במושב האחרון של הועד הפועל הציוני.

מטילדה גז — לשעבר חברת כנסת — תביעתנו לקיים גם בארץ בחירות לקונגרס הציוני.
שרון הרמן — עולה חדשה מתנועת המגשימים — ברוח הותיקים והלהט הציוני של צעירים.
צבי הרמן — סופר — איכות ציונית ועליה לארץ.

דברים
יצחק רבין — שר הבטחון

להקה צבאית

הסיום המשוער — 13.30

נגב קרמיקה מחפשת בית חדש

★ שטח בנוי דרוש 1200 מ"ר מתוכם 400 מ"ר מחסן (רצוי בגובה כפול)
★ אפשרי מבנה גמור או הנמצא בבניה
★ מקום המבנה: רצוי ע"י עורק תחבורה ראשי
★ אפשרי מבנה קונבנציונאלי או מתועש
★ חניה ל־25 מכוניות
★ רחבת פריקה וטעינה למחסן
★ השכרה לטווח ארוך

נגב קרמיקה דוד הסלון.
טל: 201616 לדן אריה

לפוספטים בנגב לחטיבת המכרות

למוזיזי ההרים ומוציאי לחם מן הסלע עם הפעלת המחפר הענק ומשאיות 170 טון

ברכת כה לחי

מראשוני המכרה
י. כרמלי

הלוח הארצי
הארץ חדשות

הארץ

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל: 03-371261
המחיר למילה
ביום שישי וערבי חג
8.75 ש"ח כולל מע"מ

חדשות העיר כלהעיר צומת השרון כאן הדרום הלוח הבטוח

הלוח הארצי כלהעיר ירושלים

דירות למכירה

דירות כללי

קבלנים מציעים

דירות למכירה

וילות ובתים

4 חדרים ויותר

3.5–3 חדרים

2.5–2 חדרים

1.5–1 חדרים

ישקו
הארגון הישראלי לדירות
02-227416 5 6

- ברמות וילה 6 חד' 170 מ"ר + גינה 146,000 דולר.
- במעלות דפנה 3, 84 מ"ר מיידי 56,000 דולר.
- בבקעה קוטג' 4 וחצי חד' + 2 מרפסות 133,000 דולר + מע"מ.
- ברמות 5 חד' 102 כניסה נפרדת מרפסות נוף 92,000 דולר.
- ברמות ,02 4 חד' קרקע, כניסה נפרדת + מרפסות גדולות 95,000 דולר.
- בבקעת זאב קוטג' 4 חד' עם אפשרות הרחבה חזית, ב-66,000 דולר + מע"מ.

דירות מרוהטות

דירות בשכ"ח

דירות בדמ"פ

ביקוש דירות

מכוניות

מכוניות כללי

אודי

אוטוביאנקי

אודי

אוסטין

אופל

אלפא

אמריקאיות

ב.מ.וו.

ג'יפים

דייהטסו

וולבו

מנועים

מלבוש

לנצ'יה

מסחריות

מיני-מיינור

סובארו

סוסיתא

סוזוקי

סיאט

סיטרואן

סימקה

פולקסוואגן

פורד

פוג'

פיאט

רנו

אופנועים

ביקוש רכב

הצעות עבודה

صكنا من الاهل

הלוח הארצי הארץ חדשות

המשך ירושלים

● מכירה לבשר עו״ד. תני משרה בוקר 19.00־16.00 241039

● לעבודה לשירות מתמקים. נע ב׳ + נסיון בהלוקה 724566

● לפלן מודיה ירושלים דרושים: 1. תפעול מוסכמוקודי נסיון בני לטובת. 2. קופאי/ת קבלה בנור קורס ובעל נסיון. 3. מקיד/ה קבלה בנור קורס ובעל נסיון. 4. איש אחזקת משק בית ...

● למכללה להמחשבים. דרושה מכירה אינטליגנטית ובהירה בלאוק. 243245

ביקוש עבודה

● סטודנט מחפש עבודה 765808

● תרגם אנגלית עברית והפוך (מחבר המתרגמים) 227190

● תלמידת עברית בשבת בשפה אנגלית 424614

● מעוניין לעבוד בתכנות מחשבים ידע ב״ג בשעות ... 343618

● תבלילנית עברית אנגלית 424614

מנפאואר

● ״למנפאואר״ ירושלים הסבלה 5 דרושים:

תינבור

● ווי שכפי 12 כניסה א׳ קומה ד׳ פ״ 240438 דרושים:

חבר

דגאל

● בעל רכב פרטי מבצע השבוע 261701

עסקים

ת.ל.מ

עוזרות ומטפלות

● דרושה נגנת מודיה ומטפלת ברמת־אשכול 814588

● משפחה לילה. מבוגר נגנת, ב שבועה 537427

מכירות

חוק הודעונות

שוות בתעסוקה תשמ״א־1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה בגלל מינו או מעמדו האישי אלא אם אופי או מהות התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה.

העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

תנויות

הלוואות

● הלוואות ללא ריבית 1800־9000 ש״ח 234845

מגרשים

מבני תעשייה

מחסנים

משרדים

מציעים למכירה

מצלמות וידיאו

מקררים

פסנתרים

ריפוי ועיסוק

מתעבים

מכירות

מיקרוגל

מערכות סטריאו

מערכות קול

משקים

סאונות

ספורט

בורסה

בריאות

בתי־אבות

חשמלאות רכב

טרקטורים

כלי נגינה

מודעות

מוסך

ציוד בניין

צילום

סאונות

ספרים

סיעוד

קיט ונופש

הדמנויות מיוחדות

רהיטים

שידוכים

לוח קיר

קלטות

קרוונים

רהיטים

ריפוי והרדיה

שיעורים

הכרויות

אמבטיות

אופניים

בגדים

בעלי חיים

בלייננה

מדיחי כלים

מוצרי חשמל

מערכות סטריאו

מחשבים

מכונות כביסה

מציאות ואבידות

מקררים

רהיטים

מיטות

שונות

תנורי אפיה

שטיחים

תוגים

חברה טובה

עבודות פרך

עוזרות ומטפלות

קורת־גג

קייטנות

שידוכים וזיווגים

שיעורים פרטיים

תערוכות

קולסו — KULICKE AND SOFFA INDUSTRIES INC. U.S.A — חברת בת של:

אנשים • טכנולוגיה • קידמה

להברתנו בחיפה המפתחת, מייצרת ומשווקת מיכשור מתוחכם לתעשית המיקרואלקטרוניקה בעולם, דרושים/ות:

מנהל/ת הרכבת מוצר

הכישורים הדרושים:
* הנדסאי מכונות/ אלקטרוניקה/ תעשיה וני״ל.
* נסיון ביהולי בתחום הייצור של 2 - 3 שנים.
* בתעשיות עתירות ידע.
* הכרת מערכת ייצור ממוחשב.
* שליטה באנגלית.

תכנת/ת

הכשורים הדרושים:
* השכלה פורמלית בתכנות
* נסיון בתחום ענ״א.
* נסיון בעבודה עם מחשבי PC (לוטוס, DBASE III).
* שליטה באנגלית.

נא לפנות בכירוט קורות חיים ונסיון לאגף משאבי אנוש. מרכז תעשיות מדע ת.ד. 875 חיפה 31008
- סודיות מובטחת -

SOS כח אדם

* **מהנדס/ הנדסאי** — רכיבים רקע באלקטרוניקה הכרת תכונות רכיבים.
* **מהנדס אמינות** — רקע מקצועי אלקטרוניקה/מכניקה עדינה
* **מהנדס שיווק** — רקע סכני בתחום האלקטרוניקה שיווק מוצרי טכנולוגיה ברמה גבוהה
* **קניין לתחום האלקטרוניקה** — השכלה טכנית או מינהל עסקים כושר ניהול ושליטה בשפה האנגלית.

התעסוקה מוצאים ב SOS

תעשיות רכב בע״מ

דרושים לנו:

מתקן רדיאטורים/אגוזים
* לאחר שרות צבאי מלא
* נסיון של שנתיים לפחות.

מסגרים/רתכים
* לאחר שרות צבאי מלא
* שליטה מלאה בשרטוט
* נסיון של 3 שנים לפחות.

למתאימים מובטחים תנאי העסקה מיוחדים בהסכם אישי.

נא לפנות למנהל כח־אדם נצרת־ עולית ת.ד. 535 טלפון- 06-558111
- סודיות מובטחת -

למפעל בנצרת־עלית דרושה: **פקידה** לעבודות מזכירות בוגרת תיכון ידע באנגלית טל. 06-571633

דרושים/ות: **אנשי מכירות**

אם אתם בעלי פוטנציאל + מרץ והתמדה ושואפים להתקדמות והכנסה גבוהה התקשרו למס׳ 04-706191 04-648903

דירות למכירה

תל אביב

קבלנים מציעים

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

1—1.5 חדרים

וילות ובתים

בתי כפר ומשקים

פנטהאוז דירות גג

גוש דן

חולון ובת־ים

איזור השרון

קונים זהב
ויהלומים גדולים
יהודה הלוי 43 ת"א
טל' 03-235924
ZAMLER

בית הזמנים
לא מכרת
לא שילמת!
קבלת מודעות
ללוח הארצי
באמצעות
כרטיסי אשראי
או באבן גבירול
66 ת"א
(ליד קולנוע גת)
טל' 03-219149
03-218713
נשמח
להישמע

לוח העיר
"לא מכרת
לא שילמת"
וגם שיחת
ה-
על חשבוננו!
קבלת מודעות
8.00-20.30
290697
293648
פרסום לעניין

רון נכסים
בגבעתיים
03-313347
03-311561

תיווך רון

תיווך
לעם

ויצמן 52
כפר־סבא
052-32343
85

טלדיור
ברנדייס 43 ת"א
03-423077
03-421535

صكنا من الاهل

לוח הארץ

הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

ראשל"צ

● בראשל"צ בית פרטי 230 מ"ר 03-999307 דולר 175.000 19482418א

4 חדרים ויותר

● גלזר דירת גג 4 חדרים בהזדמנות 182148183

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

● באבוטינסקי, לוח צעיר, 2.5 גדולה ומסודרת, קל"ד (בלי) 03-957253 18355611ג

נתניה

3—3.5 חדרים

● בנאר מכין 80 מ"ר + מ"א + חו"ש + טלפון מרפסת + בריכה

שכ"ח

דירות מרוהטות

דירות בדמ"י

ביקוש דירות

חדרים מרוהטים

שותף/שותפה

אמריקאיות

אופל

אוטוביאנקי

אוסטין

אאודי

איטצ'ני

אלפא רומאו

מכוניות

מכוניות
למה לך להתרוצץ?
150 ש"ח
קנית / מכרת
03-625943 "אורה"

לא מכרת
לא שילמת
ועוד מבצעים + פרסום רק ב"לוח העיר"
379-379
8.00-24.00
בכרטיסי אשראי

ב.מ.וו.

ג'יפים

דייהטסו

וולוו

ווקסהול

טלבוט

לנצ'יה

מאזדה

מוריס

מיני מיינור

מרצדס

ג.ס.או.

סאאב

סובארו

ילדים/ות נשים וגברים לתשדירי שירות בטלוויזיה בקולנוע — פרי הפקות —

המשך ת"א גוש דן והשרון

סוזוקי

סוסיתא

סיאט

סימקה קרייזלר

פולקסוואגן

סיטרואן

פורד

פיאט

פיג'ו

טנדרים

משאיות

טרקטורים

קונטסה

רנו

מסחריות

קרוואנים

אופנועים

איתור רכב גנוב

חלפי רכב

הצעות עבודה

לקליטה בקיבוץ מתארגנת קבוצת רווקים/ות בעלי השכלה ומקצוע בגילאים 20-32, מצרפים סטודנטים שנה אחרונה. 03-262521 03-216015 מיום ראשון.

[illegible] الأصل

הלוח הארצי

הארץ חדשות

עסקים

המשך ת"א גוש דן והשרון

● בוגרת מגמה הנה פרטי נקוי אבן־גבירול 225339 בניין
20303201א

● דרושים עובדים להחלקה וצביעה לפח ובכל עבודה בע"ב 03-790117
20314801א

● דרושים והכי מודעות + מקיפה כתובית לידוע טבני 03-555912
20324301א 052-544012

● להבה לאתר ובגבים דדורה רבות עבודית לילות בעבודה.
15122904א 03-231563

אחיות

גזירה ותפירה

דפוס

הנהלת חשבונות

חרטים/מסגרים

חשמל/אלקטרוניקה

טכנאים/הנדסאים

יהלומים

מזכירות

מוכרים/ות

סוכנים/ות

שרטטים וגרפיקאים

רפואת שיניים

עוזרות ומטפלות

נהגים

נגרים

מחסנאים

ספרים/יות

פועלים/ות

פקידים/ות

עובדי מתכת

מקדמי מכירות

א.ו.ת

נפץ משאבי אנוש

שליחים/ות

שמירה ואבטחה

ביקוש עבודה

בתי־מלאכה

מחסנים

אולמות

חנויות

חקלאות

מבני תעשיה

מגרשים

משרדים

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א־1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

צ'קים חוזרים?
קח פתרון
מוצל"ך
רשימת מושכי צ'קים ללא כיסוי
מ.כ.מ
03-204333-5

תיווך סימון
בבתים
בנייה
מגרש
מאושר לבניה

קבלת מודעות
ללוח העיר
מ־8.00 - 20.00
פרסום פון
אשראי מיוחד !!!
03־738707, 03־735588/9

לידיעת המפרסמים בלוח העיר
מודעה באחריות

כל מודעה מתפרסמת ללא תוספת מחיר אפילו חודש. אם אחרי חודש עדיין לא מכרת יוחזר לך כספך בחזרה. המבצע חל לגבי פרסום בלוח העיר בלבד ולגבי נכס אזור ת"א, גוש דן־והשרון. במקום החזר כספי ניתן לפרסם את המודעה חודש נוסף. בקשות לביטול מודעה, החזר כספי או הארכה לחודש נוסף במקום החזר כספי, יתקבלו במשרדי הלוח בימים א'־ד' בין השעות 08.00־15.00 עד שבועיים מתום 4 שבועות פרסום.

לוח העיר רח' הנגב 4 ת"א טל: 03־371261

המשך ת"א גוש דן והשרון

הלוואות

מכירות ושירותים

בתי אבות

מציעים למכירה

תיקון מכונות כביסה מדיחי כלים ומייבשי כביסה מכל הסוגים באחריות
אבי טל: 03־395688, 393180

ריפוי והדרכה

ניתן

בריאות

ניקוי ופוליש

חימום והדברה

טעם וקיום

לרזות עם דליה ניר
★ דיאטה ומוטיבציה.
★ נופש והרזיה.
טלפון: 03־236043, 03־243055

שיפוצים

שירותים

אותיות דביקות

מוצרי חשמל

צילום

הלבשה והנעלה

תכשיטים וכלי כסף

ציוד אלקטרוניקה

מקרר

רהיטים

רהיטי־חכים

ספרים

מערכת סטריאו

כלי נגינה

מחשב

שיעור

קופות ומשקלים

אסטרולוגיה

מכונות כביסה

תנורי אפיה

מכונות תפירה

מכונות כתיבה

טלוויזיות

מזגני אויר

רוצים לקנות

וידאו

סירות

חיות בית

ציפוי אמבטיות

הודעות לציבור

אבדה

למד/י מקצוע חדש ומלהיב
סדר צילום
אם את/ה בגמר/ת 12 שנות לימוד ובעל/ת ידע בהדפסה במכונת כתיבה ... ראש פתוח, תוכל/י גם את/ה להשתלב בחוג המצומצם של מפעילי סדר צילום ממוחשב, במשכורת גבוהה ובעבודה מעניינת.
המכללה לסדר צילום
מציעה לכם קורסים לסדר צילום בהדרכת מומחים בעלי מקצוע.
לפרטים: המכללה לסדר צילום תל־אביב, רח' טשרניחובסקי 31 טל. 664144.

שידוכים

חוגים

ברזוג

בת־זוג

הברזיות

לעיתון הארץ
דרוש
סוכן לחלוקת עיתוני בוקר
באזור אשדוד
להתקשר 5121336

לעתון הארץ
דרושים:
[redacted]
ראיונות יערכו ביום א' 14.6.87, בבנין הארץ רח' שוקן 21 ת"א, בשעות 12.00–16.00 לפנות לרמי.

לחברת יבוא ארצית
דרוש
סוכן
בסניף ירושלים במשרה מלאה
טל. 03־811021

לבית אופנה גדול
דרוש
סוכן
לאזור הדרום עם רכב מסחרי
נא לפנות לטל: 03־217737

יש חדש בטייסט אוף סצ'ואן
שנים סינים עם תפריט גדול
מטעמים ומהוהות בסגנון סיני מקורי
מעשה ידיו של צוות סיני מקורי
תענוג לחיך ולעין
מעכשיו בשתי מסעדות יוקרה
טייסט אוף סצ'ואן בכפר שמריהו
מרכז מסחרי כפר שמריהו טל: 052-70448
טייסט אוף סצ'ואן בסקאלה
מרמורק 10 מול היכל התרבות טל: 246000, 225007
כי יש חדש בטייסט אוף סצ'ואן

صكنا من الاهل

مطابقة للأصل

הלוח הארצי | הארץ חדשות

מקדם עסקים — מכירות

כושר ביטוי אנגלית - עברית על בוריה, נסיון בכח אדם זר + קשרים עם מפעלים וחברות, עצמאי בשטח - שאפתן, נמרץ ובעל רכב פרטי.

לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 1334 תל אביב 61013 ולציין ע"ג המעטפה ד/ 17 03-289597

מה המקצוע המתאים לך?

בחינה פסיכוטכנית מלאה
ראיון אישי עם פסיכולוג
מבדקי התאמה
בעלות 148 ש"ח בלבד

מכון דור
יהודה הלוי 108 תל-אביב
290510/295445

למפעל אופנה במרכז ת"א

דרושים

תדמן/ית

עם נסיון באריגים וסריגים

טל: 03-614486

סיטה בע"מ

דרושה

מזכירה בכירה

★ידיעת השפות עברית אנגלית על בוריין
★ בעלת כושר ניסוח בשתי השפות
★ ידע ביבוא
שבוע עבודה מלא
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים שיכון המסגר 48 ת"א
03-337082

דרושות:

דיילות קוסמטיקה

להיפרכל בצומת קריית-אתא
עבודה במשמרות
לפנות למנהל ההיפרכל
ביום א' ב', ג'
בין 10.00 — 12.00

לטיפולך לקוחות חדשים!

תקציבאי/ת בכיר/ה
עם נסיון מוכח בטיפול בלקוחות גדולים וניהול צוות עובדים

ע. תקציבאי
עם נסיון מוכח של שנתיים לפחות הרבה מרץ ורצון להתקדם

מעצב/ת
עם נסיון עשיר זריז/ה כושר עבודה בלחץ ופיקוח על מבצעים

תנאים טובים למתאימים!
לתאום פגישה ריקי — 622547

דחף

דרוש:

SOS כח אדם ווידאו הפקות ניהול פיננסי

מנהל סניף טבריה

על בסיס שותפות

מועמדים בעלי יוזמה דינמיים
ונסיון מוכח בניהול בהיקף גדול מוזמנים לפנות
בכתב בלבד בצירוף קורות חיים מלאים
לת.ד. 5374 קריית ביאליק עבור מנהל סניף.
סודיות מלאה מובטחת

דור־כימיקלים בע"מ
קבוצת זוקר

דרושים

מפעילים

הפעלת מתקני הייצור לעבודה במשמרות

הכישורים הדרושים:
* בוגר 12 שנות לימוד במגמות מקצועיות.
* עדיפות לבעלי נסיון בהפעלת מתקנים כימיים
* מגורים באזור חיפה או הקריות – הכרחי

על המועמדים המתאימים לפנות בכתב יד בפרוט קורות חיים וניסיון קודם לפי הכתובת הרמ.
– סודיות מובטחת –

ת.ד. 10036 חיפה. מיקוד 26110

דרושים/ות

מקדמי/ות מכירות

לאזור ירושלים והסביבה

כישורים דרושים
★ דינמיות ורצון להשגיות
★ עדיפות לנסיון מוכח בעזרה רפואית
★ מעל גיל 25 ★ יתרון לבעלי רכב פרטי
★ המועמדים יעברו תהליך מיון והכשרה

פרטים: אודם ש.ב. בע"מ
מגדל העיר ירושלים, רחי בן יהודה 34
(מגדל העיר) חדר 608, טלי 02-221421

ל"י.ק.ב. סוכנות ביטוח

דרושה

מזכירה

עם נסיון בענף הביטוח

לפנות: 02-228125

המרכז הישראלי למידע תיירות

דרושים

גרפיקאי/ת

בעל/ת נסיון למשרה מלאה

תחקירן/ת

שפת אם אנגלית
ידיעה טובה בעברית
כושר הבעה בע"פ ובכתב
ברמה גבוהה

טלפון: 02-228453

למפעל עתיר ידע בירושלים

דרושים

1. מנהל מח' לוגיסטקיה

תאור התפקיד: להרחבה וניהול המערך הלוגיסטי המפעלי. הכולל: קידום אספקות, עיתוד מלאים ממוחשב ופיקוח על מחסני חומריה גלם ותוצרת גמורה.

דרישות התפקיד:
* מהנדס תעשיה וניהול.
* בעל ניסיון של 5-3 שנים לפחות בתחום מערכי לוגיסטיקה ממוחשבים.
* יכולת הפעלת צוות עובדים.
* ידיעת השפה האנגלית – הכרחית.

2. טכנאים

* לעבודות פיתוח ויצור בתחום המיקרואלקטרוניקה והחומרים.
* בעלי ניסיון של שנתיים לפחות.

3. טכנאי אלקטרוניקה/ מיכושר ובקרה

* לאחזקת ציוד מתוחכם, ומערכות מתקדמות.

דרישות התפקיד:
* בעל ניסיון של 3 שנים לפחות בנושא אחזקת ציוד.

4. מקדם אספקות מקומי/חו"ל

תאור התפקיד:
* ניהול מערך קידום האספקות בארץ ובחו"ל.

דרישות התפקיד:
* טכנאי בעל ניסיון של שנתיים לפחות. בנושאי קידום אספקות במפעל עתיר ידע.

• • •

● 5 ימי עבודה בשבוע ● תנאים טובים למתאימים

נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים מפורטים לת.ד. 8293, ירושלים מיקוד 91082 ולציין עבור "מנהל כח אדם".

– המשרות מיועדות לגברים ולנשים כאחד – – סודיות מובטחת –

IIS

מתמחה בתכנון ייצור ושיווק של ציוד הקפי למערכות מחשבים גדולות.

דרושים/ות

* מהנדסי מחשבים

לפיתוח מערכות ספרתיות משובצות מיקרו מחשבים
– ידע בתוכנה – הכרחי
– ידע בחומרה – יתרון

* טכנאי שירות

לשירות ותיקונים בשדה ובמעבדה של מסופים. מדפסות ובקרי תקשורת
– בוגרי ב"ס מקצועי באלקטרוניקה
– הבנת ספרות מקצועית בשפה האנגלית
– רשיון נהיגה

* פקידה למעקב הזמנות

למחלקת רכש
– כושר הבעה בע"פ
– הדפסה עברית/אנגלית
– נסיון במעבד תמלילים – יתרון

* פקידה, מרכזנית

– הדפסה מעולה עברית/אנגלית
– אחראית ומסודרת
– ניסיון במעבד תמלילים

נא לפנות בכתב ל"אי.אי.אס" בע"מ ת.ד. 1640 חיפה 31015

דחף

פי.סי.בי. בע"מ
ייצור מעגלים מודפסים
ת.ד. 631 מגדל העמק

למפעלנו המעסיק 200 עובדים ומייצר מעגלים מודפסים בתעשיית האלקטרוניקה המתוחכמת

דרושים/ות

מהנדס ייצור מתחיל

טכנאי ייצור

* בעל ניסיון בניהול צוות עובדים

מהנדס/ת אלקטרוניקה מוכשר/ת

להגדרה ולפיתוח מערכת CAM חדישה
* בעל/ת רצון ויכולת להשתלב בצוות פיתוח קטן ושאפתני.

העבודה באווירה נעימה. באולמות ממוזגים. הסעות מסודרות וארוחות.

נא לפנות למחלקת כח אדם 06-541051

יותר טוב מנפאואר

לסניף חיפה המוד הטכנית

מרכיבות מלחימות מחווטות

900 ש"ח לחודש עבודה מלא

עבודה מיידית בכרמיאל וחיפה
שכר משולם פעמיים בחודש
תנאים סוציאלים כחוק

נא לפנות לג'וד

העצמאות 104, א'-ה' 8:00-14:00
טל: 04-530051

מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית
ירושלים • תל-אביב • חיפה
באר-שבע • רחובות

דרושה מזכירה

בעלת ידע מקצועי בכימיה
לנהול משרד
רצוי נסיון בעבודה עם מעבד תמלילים
ובהנהלת חשבונות

ת.ד. 3892 חיפה, מיקוד 31073

אנחנו אוהבים להשקיע הרבה באנשים טובים וכדאי לנו

דרושים

אנשי מכירות
(נסיון לא הכרחי)
הדרכה והכנסה מובטחת
פרטים בטלפון 055-33334

להבי ישקר

■ מפעל להבים למנועי סילון. ■ יצרן להבים לחיל האויר ולתעשיות המנועים בעולם. ■ קידום ותמורה על בסיס הישגים אישיים. ■ שבוע עבודה בן 5 ימים. ■

דרושים

עובדי/ ות ייצור

עדיפות לבעלי רקע טכני
תושבי נהריה עכו והסביבה

המעוניינים/ות מתבקשים לפנות בכתב יד או בטלפון למנהל כח אדם, להבי ישקר בע"מ
ת.ד 330 נהריה 22102 טל. 04-927831

דרוש נהג/שליח

למשרדנו דרוש נהג עם קטנוע המוכן לבצע שליחויות בעיר בנוסף לנהיגה ברכב המשרד.

שעות העבודה: 08:00 - 16:30 5 ימים בשבוע.
(נסיעות מחוץ לעיר, לפי הצורך).

לפנות בימים א', ב' בין השעות 14:00 - 16:00 לציונה, טלפון 04-334040.

בינג לינייאל

מיקרודנט
אזור תעשיה שלומי
למפעל מתכת מתקדם בשלומי
דרושים:

*** מפעילי משחזות C.N.C**
בוגרי ב"ס מקצועי

*** מפעילי כרסומת C.N.C**
בוגרי ב"ס מקצועי
בעלי ניסיון של שנתיים לפחות בתחום זה.

*** מבקר/ת איכות**
בעל/ת ניסיון של 5 שנים לפחות בתחום המכניקה העדינה.
בעל/ת כושר אירגון וניהול צוות.

*** מהנדס מכונות**

או הנדסאי מכונות
ניסיון בתיכנון מתקנים וניהול צוות עובדים

העבודה הינה במשמרות, קיימות הסעות מסודרות וארוחות ניתנות במקום.
תנאים טובים למועמדים המתאימים.

המעוניינים להציג את מועמדותם מתבקשים לשלוח קורות חיים לכתובת: ת.ד. 1092 שלומי 22832 או להתקשר לטל' 04-968571 לקביעת ראיון.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

דרוש/ה

מזכירה כתבנית דו לשונית בפקולטה לרפואה

הכשורים הדרושים
* השכלה תיכונית מלאה
* ידיעת השפה העברית על בוריה
* ידיעה טובה בשפה האנגלית (קריאה ותדבורה)
* הדפסה טובה בשתי השפות הנ"ל
* ניסיון קודם בעבודה משרד כמזכירה, רצוי ידע בעבודה במעבד תמלילים

הערה: המשרה הינה בהיקף 50% עם הגדלה זמנית להיקף 85%
מס' המשרה: מז/140

מועמדים/ות מתאימים/ות המוכנים/ות לדרישות יפנו בכתב בצירוף קורות חיים ונסיון קודם.
שמות ממליצים ומספר המשרה עד יום 21.6.87
אל אגף כח אדם קריית הטכניון חיפה 32000

דרושים:

אשף מכירות

לניהול חנות עצמאית בעפולה
בתוך רשת בית הגלפון
פיקדון נדרש 10.000 דולר

בית הגלפון
נחשב חן ג
טלפונים. 04-228980 236800

לארגון קהילתי הרובע היהודי
דרושים
1. רכז/ת בכיר/ה לידיעת הארץ – 1 משרה.
2. רכז/ת מוסיקה
3. רכז/ת מדע"ים
4. מורים למוסיקה/נגינה
5. מדריכים לחוגים – קרמיקה, אמאייל, דרמה, פעילות יצירתית, ריקודי עם, שירה, ריקמה, קרטה
6. גננת ומטפלת מוסמכת + נסיון לגיל הרך – עדיפות לבוגרות תוכנית שוורץ

פרטים במתנ"ס הרובע היהודי משגבלדך 20 ירושלים
טלפונים: 02-283777, 02-280024

לחברת רהיטים ותיקה ומבוססת
דרוש/ה

מנהל/ת חנות בירושלים

צעיר, נמרץ ויוזמתי
פתוח לרעיונות חדשים, בעל השכלה אקדמאית בשיווק/מנהל עסקים

נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 18131 תל-אביב 61181

לחברה לשיווק מחשבים
דרוש/ה
מקדמ/ת מכירות לשיווק מחשבים וציוד הקפי
רכב הכרחי.
לפנות טלפון: 333156

סודיות מובטחת

אזור הדרום | כאן דרום | הלוח הארצי

אופנועים

● מינסק רדייה 68 055-32614 055-53646 171553117
● קויסה 350, 1983, תנודה 250 1977 055-91672 173219113
טווקי – אר.ר. 1985 מצב מעולה 051-35319 173950113

הצעות עבודה

● למעבדה בקרית מלאכי דרוש טכנאי/ת גלב. טלפון: 055-27484, 03-455805, 057-88278 170316114
● לפרשה שינים בעיר דרוש רפא טלפון: 03-455805, 057-88278 170503114
● מוכים למרכזית ומינוער קסים רמלה, רחובות, ראשל"צ 052-28392 171833113

משקים

● משק מבוסס בבעלות + 15 דונם מטעים ללא תוכה 055-50571 055-58574 171906114

חקלאות

● מעונין לקנות מבנה לגידול פרחים 055-74195 171708113

מציעים למכירה

● להוצעת מרצפות עם אימבלי אפשרות להולשה במעל 051-35147 171354114
● למכירה כלי עבודה חשמלים + גנרטור וציוד לטכסטה 41686 055 171754114
● בריה כלים טובים גדול מרסים לצנת 055-74576 171817114

● למכירה מוסך גדול כאור רבוע למפסים לצנת לתר. 844 קרית מלאכי 172208113
● להשכרה/למכירה מוסך + משרד בגודל 900 מ"ר מול השוק בתוך העבודה 051-28917 051-53072 173921114

עוזר
כח אדם
מקצועי-זמני

* מזכירה בכירה – בעלת הופעה נאה עם נסיון בניהול לשכת מנכ"ל כ-3-5 שנים ידע בסיס בשפה האנגלית, הדפסה דו-לשונית עברית/אנגלית עבודה קבועה, משכורת טובה למתאימה.
* מנהלת חשבונות סוג 3 – לנהל מערכת חשבונות ממוכנת, נסיון בעבודה כ-3-5 שנים
* צלם טכני/מונטני – בוגר ב"ס מקצועי במגמת מכניקה תובה.
* מבקרי איכות במכניקה – בעלי תעודת הסמכה ונסיון בעבודה – 5 ימי עבודה בשבוע.
* מסגרים – עם ידע בריתוך, נכונות לעבודה במשמרות + שעות נוספות, תנאים טובים למתאימים
* מסגרים – עם ידע בריתוך, נכונות לעבודה במשמרות + שעות נוספות, תנאים טובים למתאימים
* מסגרים מכניים
* חשמלאי תעשיה מוסמך בעל תעודת הסמכה, נסיון במכשור ובקרה
* עוזר למנהל משק ידע בסיסי באחזקת מבנים + רשיון נהיגה
* מסגרים עם ידע בריתוך אוטוגן כרור והמתמצאים בתיקון ובהרכבת רדיאטורים
* עובדות ייצור בעלות רקע באלקטרוניקה 5 ימי עבודה בשבוע עבודה במשמרות

רחוב הרצל 34, טל' 051-28989,22233
בית-גור 90-91

[illegible]

מחשבים

[illegible]

בעלי חיים

[illegible]

קייט ונופש

[illegible]

לחנות יוקרה לאופנת נשים
דרושה:
אחראית משמרת
בעלת ניסיון.
יוזמה והמלצות.
לפנות בכתב יד עם קורות חיים לת.ד. 4583 חיפה
עבור מספר 2248 (מיקוד 31040)

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א-1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה.
העבריינים צפויים לעונש על-פי החוק.

רוט"מ
רובוטיקה וטכנולוגיה מתקדמת בע"מ
באזור התעשיה ברעננה
דרוש
כרסם
לעבודות עיבוד של חלקים מכניים למכונות אוטומטיות
052-455385
ת.ד. 275 כ"ס 44102

שוחרות ומטפלות

[illegible]

ביקוש עבודה

[illegible]

למכירה
מכירת גנרטור
דיזל לריתוך חשמל
051-22432
051-27755
בערב: 051-30185

למפעל נגרות גדול
דרושים
חשב/מנה"חש
+ נסיון קודם
מזכירה בכירה
(+הדפסה וניהול מכירות)
נסיון קודם
צבעי רהיטים
(פוליסטריק-ידע בהתזה שליק-לוק)
לפרטים— 02-714416, 02-722990
ת"ד 406 ירושלים

לבית חולים אמי"ת
בגילה ירושלים
(פנימייה דתית)
דרוש
טבח
למישרה מלאה
להתקשר לטלפונים
02-765866,
02-765066
בשעות 08.00-16.00

ADAM METAL WORKS LTD. מפעלי מתכת בע"מ

למפעלינו דרושים
עובדים בעלי הכישורים הבאים:

נהג
בעל רשיון סמי + מזלג לעבודות חצר

מכונאי דיזל
עם ידע ונסיון בטרקטורים

נא לפנות טלפונית 04-740966 04-729826

מכוניות

אאודי

● 80 1500 1983 מצב מצויין 41,000 ק"מ יד ראשונה 055-38199 172857114

אלפא רומיאו

● אלפא סוד 1979 מצב + רדיו במצב מצויין 051-35769 172719113

אמריקאיות

● רוב אכסן 6 78 צילינדר ראשונה שכורה. בבית: 03-427552 עבודה: 051-22569 051-29162 172748113

ב.מ.וו.

● 316 83 רגם יגן + כל התוספות 08-222699 + כבוד 172000113

הילמן

● סטייגן 1984 90.000 ק"מ מגוע 057-81337 ש"ח 39.000 2000 171622113

סובארו

[illegible]

סוסיתא

[illegible]

סיאט

[illegible]

סיטרואן

[illegible]

פולקסוואגן

[illegible]

פורד

[illegible]

פיאט

[illegible]

רנו

[illegible]

מסחריות

● פרטי סחורה נוסעים 1986 08-240054 ק"מ כחושה 40.000 172105113

משאיות

[illegible]

דירות למכירה

וילות ובתים

[illegible]

4 חדרים ויותר

[illegible]

3.5 — 3 חדרים

[illegible]

2.5 — 2 חדרים

[illegible]

דירות בשכ"ח

[illegible]

דירות מרוהטות

[illegible]

ביקוש דירות

[illegible]

מועצה מקומית אלפי מנשה
מכרז: 1/87
דרוש/ה
מנהל/ת מדור גביה מיסים וארנונות

הכישורים:
1. סוג 3 הנהח"ש אפשרי סוג 2 עם נסיון מתאים.
2. ידע ונסיון מתאימים, רצוי ברשות מקומית.
3. ידע ונסיון בעבודה במחשב.

המעוניינים יפנו בכתב למועצה מקומית אלפי מנשה ד.נ. לב השומרון מיקוד 44851 עד ליום 15.6.87
סודיות מובטחת

דקל מפעל ישראלי בע"מ

גדלנו ואנו מחפשים
מנהלת חשבונות
סוג 2 עצמאית
לחצי משרה.
נסיון וקורות חיים לשלוח לטורדאו 8 חיפה.

למפעל יצוא בעפולה
דרושה:
מ ז כ י ר ה
ידיעת השפה הצרפתית חובה
06-590470

דרושה
מנהלת, מטפלת,
למעון יום
בתעשייה וליד
(משב ציפורי)
לפרטים בשעות הבוקר
06-573138/9

צ'מפיון מוטורס (ישראל) בע"מ
יבואנים כלליים של פולקסווגן אודי בישראל

למחסן הארצי בבני־ברק
דרוש
מחסנאי
חלקי חילוף
בעל ניסיון במחסנאות טכנית
רקע צבאי
רצוי ידע באנגלית
נא לפנות לגב' יפה 03-708111

קליל
קליל תעשיות בע"מ
דרוש:
הנדסאי/טכנאי מכונות
המעונינים תושבי עכו, קריות או חיפה, יפנו למר מוריס משולם, טל. 04-711161
סודיות מובטחת

יותר טוב מנפאואר
לסניף ירושלים
התבצלת 5, א'-ה' 09:00-14:00
טל: 02-233436
זאת העבודה עבורך!
מזכירה עברית
מזכירה אנגלית
ומזכירה עברית/אנגלית
יש לנו עבורך הצעות עבודה מעניינות, מפתות ומגוונות, לתקופות שונות ולתקופות ארוכות. אנחנו מבטיחים לך שכר גבוה, הטבות רבות ומלוא התנאים הסוציאליים - כחוק.
פני אלינו בהקדם. זה משתלם!
מנפאואר
MANPOWER
ירושלים • תל־אביב • חיפה • באר־שבע • רחובות

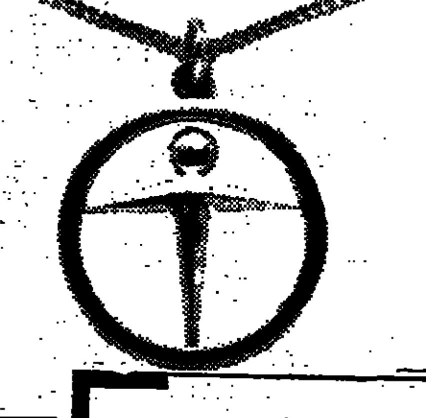

לקיבוץ כפר־גלעדי
דרושה
אחות מוסמכת
בעלת ניסיון
נא לפנות למספרי הטלפון הבאים:
במשך היום 069-46385/6
בשעות אחה"צ והערב:
069-46530, 069-46521

דרוש
איש עם תעודת הסמכה לניהול מוסך
(רצוי פנסיונר) ת.ד.
055-58885,454

לדידן מחשבים
דרושים
תכנתים ומדריכים למחשבים
רצוי ניסיון בהדרכה
טל' 051-27375
בית אמי 46 אשקלון
(ליד ת. החשמל הישנה)
אלי תקוטק או גל

בית הספר התיכון הניסויי [illegible]
דרושה
מורה לאנגלית
עם נסיון לכל הרמות (כולל בגרות).
נכונות לעסוק בבעיות חינוכיות ולשלב עבודה פרטנית.
טלפון 02-536563
בימים א'-ה' 9.00-12.00

דרוש/ה
מומחה/מומחית למשרד נסיעות
תנאים טובים למתאימים
ישראקאן נסיעות בע"מ
טל. 3-234172

דרוש
מתורגמן רב־לשוני
(עברית/ערבית לאנגלית)
למשרה מלאה בשגרירות האמריקאית בת"א.
הכישורים הדרושים:
ידיעה מצוינת של עברית ואנגלית ויכולת לתרגם לאנגלית ברמה גבוהה. תינתן עדיפות למועמדים בעלי ידיעה מצוינת גם בערבית. רקע השכלתי טוב וידיעה טובה בעניינים פוליטיים ובינלאומיים. נחוצים גם יכולת הדפסה ונכונות לעבודה במשמרות, כולל בשבת.
המשכורת בהתאם להשכלה ולניסיון
מועמדים מתאימים יוזמנו למבחן
נא לשלוח קורות חיים באנגלית, כתובת ומס' טלפון לשגרירות ארה"ב, אגף כח אדם, הירקון 71 ת"א

למפעל תעשייתי גדול בתל־אביב
דרושה
פקידה למדור שכר
עבודה מסודרת דיקנית ואחראית
משרה בהיקף מלא
המעוניינות יפנו לטל: 5121354 למנהל מדור שכר

שופר־סל
לסניף רום
שכונת גילה החדשה ירושלים
דרוש/ה
סדרן/ית סחורה
המעונינים מתבקשים לפנות למנהלת הסניף במקום
טל: 02-763996

הסוכנות היהודית — עליית הנוער
כפר הנוער הופים (ליד עכו)
טל. 04-912244
לשנה"ל תשמ"ח
דרושים:
מורים מקצועיים למקצועות הבאים:
★ מכניקה
★ מכונאות רכב
★ נגרות — עיבוד עץ
★ שרטוט וטכנולוגיה

שופר־סל
לסניף חיפה
דרושות אחראיות צוות קופאיות
התפקיד כרוך באחריות על צוות קופאיות בסניף, רישום דוחו"ת כספיים, קיום קשר עם הבנק ועם המשרד הראשי
הכשרה תינתן במקום
המעוניינות בעלות השכלה תיכונית מתבקשות לפנות למנהל סניף שופרסל רח' טשרניחובסקי חיפה, בימים ראשון ושני 14.6.87 ו־15.6.87
בין השעות: 14:00 עד 17:30

נציבות שירות המדינה
ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה
דרושים מראיינים לביצוע סקר כח אדם במזרח ירושלים
★ העבודה כוללת ראיון משפחות בדירותיהם ומילוי שאלונים בנושאים שונים
★ העבודה מתבצעת בשעות היום השונות (שעות אחה"צ והערב)
★ ההעסקה היא על פי חוזה בהיקף של 1/3 משרה לפי צרכי העבודה
★ השכר ישולם לפי שעות העבודה, ישולמו גם ההוצאות עבור שימוש ברכב פרטי לצרכי העבודה
★ הכרחית ידיעת השפות עברית וערבית
★ השכלה של 12 שנות לימוד לפחות
★ גיל 20 עד 50
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה ברחוב יפו 195, ירושלים.
בימים ראשון עד חמישי בין השעות 09:00 עד 12:00 לפנה"צ

דרורי ורד אדריכלים
למשרדנו דרושים
הנדסאים ואדריכלים מנוסים
טלפון: 055-87470

לבית אופנה אריסטו שמש
דרוש
סוכן דינמי
לאזור הדרום
בעל רכב מסחרי
רווחים גבוהים
רצוי נסיון קודם בענף
נא לפנות לטל: 03-217737

דרושים:
רופאי שיניים
מזכירה בכירה
לטל' 04-713285

למשרד תכנון בגילה י־ם
דרוש/ה
מהנדס/ת — הנדסאי/ת חשמל
02-763814, 02-767234

דרושים:
★ מכונאי דיזל מנוסה
רצוי נסיון בטרקטורים
★ מכונאי רכב מנוסה
סוג 2 ומעלה
תנאים טובים למתאימים
לטלפון: 04-641413

למלון פלאזה טבריה
דרושים
* סגן מנהל קבלה
* מלצרים/יות
* טבחים
* ברמן
* פקיד קבלה/קופאים
* חשמלאים מוסמכים
לבעלי ניסיון מוכח נא להתקשר למחלקת כח אדם טלפון: 06-792233, 06-720887

דרושה
[illegible]
מדריכה טיפולית
לעבודה במשמרות כולל שבתות וחגים.
תחילת העבודה: 1.7.87 (מתאים לרווקה)
טלפון 02-719081 שלוחות 4-503 או 02-719132

דרושים:
• עובד/ת לתפקידי סגל במתפרה
• תופרים/ות לא מקצועיים/ות
• גזרנים/ות
• מכונאי/ית מכונות תפירה/מכשירן/ית מסגר עבודות עדינות
Triumph International
אני מרגישה בטריומף חדשה.

לחברה בינלאומית בנושא מחקר ופתוח
כלכלן
תחומי העיסוק: תקציב, חשבונאות, דוחו"ת כספיים
דרישות: ידע מושלם באנגלית, נסיון 3 שנים
תנאים בהתאם לכישורים
לפנות בכתב ת.ד. 2194 ירושלים

למפעל תעשייתי גדול
דרוש:
טכנאי/הנדסאי ייצור
נא לפנות לטל' 06-571020

למשרד יבוא דינמי
דרוש
מנהל מכירות עצמאי
(לסניף חיפה)
כישורים הכרחיים:
אנגלית, רקע טכני במכונות וכלים לעיבוד מתכת ופח! נסיון קודם הכרחי
טל: 03-429981 מזכירה אלקטרונית

למועצה אזורית משגב דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות סוג 2
למשרה מלאה, עדיפות לתושב/ת כרמיאל
הפניות בכתב יד על נייר חלק יש לשלוח לתיבה מס' מועצה אזורית משגב — 20179

דרושים:
★ טכנאי אלקטרוניקה לצב"מ
בעל הבנה ברכב
★ הנדסאי אלקטרוניקה
כשותף בפרויקט מבטיח
נא להתקשר טל' 04-829687 או 04-820619

לאלדה פיתוחים אלקטרואופטיים בע"מ
מפעל העוסק בטכנולוגיה מתקדמת לייצוא
דרושים:
1. בוגר מנהל עסקים/חשבונאות
עם נסיון של לפחות 5 שנים בכספים ואדמיניסטרציה
2. מתאם מכירות
בעל נסיון בשיווק מוצרי תוכנה ותומרה בארץ ובחו"ל
3. הנדסאי אלקטרוניה/תוכנה
להדרכה ושירות בארץ ובחו"ל
4. מזכירה בכירה
עם נסיון בניהול משרד והדפסות בעברית ואנגלית.
לכל התפקידים ידיעת השפה האנגלית על בוריה חובה
לפנות לטלפון 02-520388-9
- סודיות מובטחת -

לעיתון יומי
דרוש
סוכן אחראי
לחלוקת עיתוני בוקר לבתי מינויים באזור חיפה והצפון
נא לכתוב לת.ד. 233 ת"א עבור הפצה

דרוש
אופה
בעל ניסיון וותק לניהול מאפייה קטנה במשמרות
03-812174 לא בשבתות

למסעדה [illegible] בטבריה
דרושים
★ אחראי משמרת
★ עובד מזנון
★ מלצריות
★ עוזר טבח
לרציניים מובטחים תנאים טובים.
בדבר פרטים: דודיק או שמוליק
בטל: 06-791546

דרושה מיידית
לבורנטית או מיקרוביולוגית
למעבדה
למחלות עופות
02-915657-8

קו־אופ ירושלים
אגודה צרכנית שיתופית בע"מ
דרושים
* פוקד ציוד
התפקיד כולל:
א. ארגון ובניה של מערכת אינוונטארית כוללת של האגודה.
ב. ארגון והפעלת שיטות עדכניות של החזקה מונעת ותחזוקה שוטפת.
ג. התאמת מערכת תעוד הולמת.
הכישורים הדרושים:
א. השכלה תיכונית לפחות, רצוי בתחום טכנולוגי, תינתן העדפה לבעלי תואר טכנאי/הנדסאי.
ב. ידיעת השפה העברית על בוריה, ידיעת השפה האנגלית עם יכולת עיון והבנה של תאורים ומפרטים טכניים.
ג. כושר הבעה בכתב ובע"פ.
ד. כושר ארגון, יוזמה, ועשיה והתמדה.
ה. בעל רישיון נהיגה.
נסיון דרוש: 3 שנים לפחות בתחום האפסנאות הטכנית ו/או בניהול מחסן או אינוונטר מגוון. המועמד להיבחר יועסק במשרה מלאה. התנאים יקבעו על פי נתוני המועמד. נא לשלוח קורות חיים ופירוט נ־סיון מקצועי.
* טכנאי קרור
דרישות התפקיד:
1. נסיון בעבודה מעשית של לא פחות מ־5 שנים במערכות קרור מרכזיות.
2. ידע במדחסים בני 20-3 כ"ס.
3. ידע במערכות קרור המופעלות בגז קרור פראון 502-22-12.
4. ידע בסיסי בקריאת שרטוטי חשמל ופיקוד.
5. ידע במערכות פיקוד של מתקני קרור
6. ידע בריתוך אוטוגני (רצוי גם ריתוך חשמלי).
7. רשיון נהיגה לרכב עד 4 טון.
לקבלת פרטים נא לפנות למשרדי האגודה: מחלקת כ"א, רח' ההגנה 19, גבעה צרפתית, ירושלים. טל. 02-818094 בימים ב'-ה' בשעות 9.00-12.00.
* קופאיות
(למשרה חלקית ו/או מלאה)
* ירקנים * קצבים * זבנים
לסניפים בגבעת זאב ומבשרת ציון

MASOF מסוף בע"מ
DATA COMMUNICATION PRODUCTS
INTERNATIONAL MARKETING
רח' מנגייט 142 הרצליה פיתוח ת.ד. 46105/532
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות עצמאי/ת
כישורים דרושים:
* סוג 4-3
* ידע בכל הפעולות החשבונאיות השוטפות והתאמות
* ניסיון בהפעלת מערכות ממוחשבות – חשב שבת יתרון
* ניסיון 5 שנים
מקום העבודה – חברת מסוף הרצליה פיתוח
תחילת עבודה – מיידית
נא לפנות בכתב יד אל: גדעון מרכס
אדאקום טכנולוגיות
ת.ד. 118 יקנעם 20600

IIS
חמישה נתכנן ייצור ושיווק של ציוד היקפי למערכות מחשבים גדולות.
לשירות ותיקונים בשטח ובמעבדה של מסופים, מדפסות ובקרי תקשורת לאיזור ת"א והדרום
טכנאי שירות
– בוגר ב"ס מקצועי באלקטרוניקה
– הבנת ספרות מקצועית בשפה האנגלית
– רשיון נהיגה
נא לפנות בכתב ל־אי.אי.אס.
רח' בן יוסף 26 גבעת שמואל

למשרד רואי חשבון
מזכירה
לניהול משרד והדפסות
משרה מלאה 5 ימי עבודה בשבוע
לפנות בכתב לת.ד. 33659 חיפה

דרושים: מורים לאנגלית
בעלי ניסיון בהוראה לשעות לפני הצהריים.
לפנות למאירה 671571, 04-669041

RS שרותי כח אדם
השרות המושלם
1987
מחלקה טכנית
★ מכונאי רכב/חשמלאי רכב
– עם הסמכה.
– נסיון 5 שנים.
– עבודה קבועה בת"א.
– אפשרי חסרי נסיון לעבודה בבני־ברק.
★ מלחימות/מחווטות
– אפשרי גם חמ"מ.
– נסיון שנתיים.
– חיווט צמות.
– מעגלים מודפסים.
– משמרות ראשונה ושניה.
– העבודה בפ"ת ובחולון.
★ חשמלאים מוסמכים/עוזרים
– לעבודה בת"א.
מועמדים מתאימים יפנו לציפי או אגי בימים א-ה בין השעות 08.30 עד 16.00 וביום ו' עד 12.00
מצויידים בפנקס מילואים, שב"י, השכלה.
העובדים בחברתנו נהנים משכר גבוה ותנאים סוציאליים מלאים.
אר.אס. ככר אתרים, 134 ת"א.
טל: 03-202460.

מכון דור
מיון אבחון והשמת כ"א
ללקוחו - חברה גדולה לציוד טכני
דרוש
מנהל חשבונות
ידע והבנה במערכות ממוחשבות
שליטה בשפה האנגלית
תנאים מעולים למתאימים
לפנות למכון דור
יהודה הלוי 108 תל־אביב
290510, 295445

לרוקר אינטרנשיונל בע"מ
מפעל אלקטרוניקה עתיר־ידע בירושלים
דרוש
מהנדס אלקטרוניקה
לריכוז פרויקט
מערכת ל"א מוטסות
הכישורים הדרושים:
★ שליטה מושלמת באנגלית (קריאה, כתיבה ודיבור)
★ יכולת ארגון וניהול
★ מרץ יוזמה ויכולת אילתור
★ הבנה במערכות אויוניקה ממוחשבות
יועדפו קציני פרויקט בוגרי חיל אויר או בעלי נסיון דומה קודם
נא לפנות טלפונית 02-822222

רוצה לגור בתל־אביב?
דרושה בחורה לניהול משק בית ועזרה בטיפול בילד
עם לינה
ברמת־אביב ג'
טל' 03-427831

לדירה בפתח־תקוה
דרוש
בונן/מנהל חשבונות מנוסה
03-900753

אקדמאי/ת
נמאס לך מהשיגרה!?
דרוש/ה
★ איש/ת מכירות מעולה
★ עצמאי/ת ודינמי/ת
★ רכב פרטי
★ יכולת לניהול מו"מ
יש לנו אתגר בשבילך
לפנות: 02-231444

לחברת בניה
דרושים
★ מהנדס ביצוע מנוסה
★ הנדסאי/טכנאי מנוסה
02-639977
02-699005

למלון חמישה כוכבים בתל־אביב
* קופאים/יות קבלה
* פקידים/ות קבלה
* צ'קרים
* מקדמי מכירות
מכל הארץ
בדבר פרטים נא לפנות לטלפון 295005 ת"א

מכון דור
מיון אבחון והשמת כ"א
ללקוחו חברת הפקה גדולה בתחום התקשורת
דרוש
מנהל ייצור
לתפקיד ניהולי בכיר
התפקיד כולל: אחריות על ייצור בתחומי הדפוס, עתונות, רדיו וטלויזיה. אחריות על לו"ז, איכות ומחיר.
★ האדם המתאים יהיה בעל יכולת ניהולית וארגונית מוכחת, יכולת טובה בניהול מו"מ, יחסי אנוש טובים מאוד. ★ עניין רב ותנאים טובים למתאימים.
לפנות מכון דור יהודה הלוי 108 ת"א
טל: 03-290510, 03-295445

לחברה מסחרית
מנהל/ת
סוג 2 ומעלה
נסיון הכרחי
03-371261 לפנות ליוני

למשרד יבוא דינמי
דרוש
מנהל מכירות
כישורים הכרחיים:
אנגלית, רקע טכני במכונות וכלים לעיבוד מתכת ופח. נסיון קודם הכרחי.
טל' 03-429981 מזכירה אלקטרונית

חוגלה
דרושות
מקדמות מכירה
לסדרת מוצרי האיכות "פסגה"
לרשתות השיווק הגדולות
העבודה מתאימה גם לסטודנטיות, ובוגרות צבא בתוספת. למתאימות מובטחות עבודה במשרה מלאה, בתנאי העסקה הולמים. תחילת העבודה מיידית.
מועמדות מכל רחבי הארץ מתבקשות לפנות ביום א' בין השעות 15.00-18.00
טל' 03-9234424 שלוחה 207 לאמנון.

مطابق للأصل

הלוח הארצי הארץ חדשות

להבי ישקר

■ מפעל להבים למנועי סילון. ■ יצרן להבים לחיל האוויר ולתעשיית המנועים בעולם. ■ קידום ותמורה על בסיס הישגים אישיים. ■ שבוע עבודה בן 5 ימים. ■

דרושים

עובדי/ות ייצור

עדיפות לבעלי רקע טכני
ותושבי נהריה עכו והסביבה

המעוניינים נותנים בקשות לפנות בכתב או בטלפון למנהלת כח אדם להבי ישקר בע"מ ת.ד 330 נהריה 22107 טל' 04-927831

לבי"ס תיכון מקצועי "אורט"
רח' חנה סנש חיפה טל' 04-673562
דרושה:
מורה לכימיה ולפיזיקה
במסגרת של 8 עד 14 שעות שבועיות

איש מכירות

לחנויות ציוד משרדי בכל הארץ:

עדיפות:
★ לבעלי נסיון במכירות.
★ לבעלי רכב.
★ לבעלי הופעה וכושר ביטוי.

03-290289 לפנות לאורי

למחסני ערובה כלליים בע"מ
סניף ת"א
דרוש/ה
פקיד/ה בעל/ת ניסיון
ליום עבודה מלא
במחלקת היבוא
תנאים טובים למתאימים/ה
טל' 03-336033

לרשות שמורות הטבע

דרושים

1. מזכירה לצוות המקצועי

במשרה מלאה.
דרישות: ניסיון קודם בניהול משרד, הדפסה במעבד תמלילים. רצוי אנגלית.

2. ביולוג/ית

(לפחות תואר ראשון)
לארגון חומר מקצועי. העבודה לפי שעות

3. עובד/ת לפי שעות

להזנת נתונים ביולוגים למחשב.
דרישות: סבלנות ואחריות

4. ביולוג למחוז אילת

השכלה בביולוגיה תואר שני ומעלה. (רצוי בביולוגיה ימית). רקע בטבע וידיעת הארץ.

5. תקציבאי/ת ומבקר/ת ביצוע

הדרישות: השכלה אקדמאית בכלכלה ו/או מנהל עסקים ו/או ראיית חשבון. ניסיון בתקציב ובקרת ביצוע ממוחשבים וניסיון בעריכת דוחו"ת פיננסיים ובדיקות כלכליות. ידע בהנהח"ש.

6. מדריך/ה קופאי/ת בשמורת עין־גדי

2/3 משרה בהדרכת טיולים, 1/3 עבודה בקופה.
הדרישות: רקע בטבע וידיעת הארץ, בוגר/ת קורס הדרכה. רשיון נהיגה. נכונות לעבוד בשעות לא מקובלות. מגורים ע"י הרשות בביה"ס שדה.

7. מדריך/ה במערת הנטיפים

הדרישות: רקע קודם בהדרכה, ידיעת שפות. ידע בנושאי תחזוקה. רצוי ניסיון ניהולי. רשיון נהיגה ובריאות תקינה.

המעונינים יפנו לרשות שמורות הטבע עד 19.6.87 למילוי שאלונים. ירושלים: ירמיהו 78. אילת: בשמורת אלמוגים.

לחברת יצוא דרושה למשרה מלאה
מזכירה/כתבנית אנגלית/עברית
* שליטה טובה באנגלית חכרחית
* רצוי רקע ביצוא
לפנות בין השעות 10.00-15.00 04-673277/8

מודעה זו מיועדת לגברים ולנשים...

היכולים להרוויח עוד ולהגדיל את הכנסתם. מוצר מזון ייחודי בהפצה "חכמה" ובשעות הפנאי מביא כבר רווחים למאות אקדמאים, דיאטנים, עקרות בית ורופאים.

היוזמה היא שלנו אבל ההכנסה שלך תלויה רק בהשקעת הזמן שלך

כתוב לבית נטילי, ת.ד. 7467, חיפה.

רשת תקשורת דינמית

מחפשת
ראש חזק ויד זריזה
עורכים וכתבים
לאתגרים הבאים
■ מו"לות/דפוס
■ פרסום/שיווק
■ טכנולוגיה/תעשיה
כתוב קורות חייך בסגנון עובדות ומספרים ובפתיחה למדור שלך (512 מילים כאילו כל עם ישראל קורא אותך)
לענין: ת"ד 33220, ת"א 61330

חבר מיסודה של חבר המתרגמים

המחלקה המשרדית

מקצוענים עם המלצות

1. כתבניות עברית מנוסות
לעבודות מיידיות
2. כתבניות מנוסות למעבדי תמלילים:
לניר, אי.בי.אם, וורדמיל, א־ב וורדסטאר ואחרים – לעבודה מיידית
3. מזכירות כתבניות דו לשוניות
(רצוי שפת אם אנגלית)
לעבודה מיידית ומעניינת
4. כתבניות אנגלית
+ טלקס + עיבוד תמלילים
לעבודה מעניינת
למתאימות תנאים טובים, שכר גבוה.
עבודה מעניינת ויחס אישי
תל־אביב, בן יהודה 100, טל: 03-221214

א. זליג
אנשים מעולים לתפקידים בכירים
בכירים לקריירה חדשה
עבור חברה תשייתית/מסחרית בת"א
דרושה

א. מנהל כספים

התפקיד: אחריות כוללת על המערכת הכספית/חשבונאית, שמירה על רווחיות החברה, ניהול מו"מ פיננסי, דווח ובקרה.

הכישורים: בעל השכלה אקדמאית מתאימה — רצוי תואר שני במנהל עסקים, נסיון עשיר בנושאים המפורטים (בתעשיה) ויכולת לנהל צוות עובדים.

אנו מחפשים:—

א. מנהל הנדסת "ייצור ותפ"י" למפעל מוביל בתחום אופנה וטקסטיל באזור ת"א.

ב. חשב עבור חברה תעשייתית בת"א.

ג. כלכלן (עי בתחום תמחיר, תחשיבים וכלכלה).

סודיות מובטחת

למשרה א' — להתקשר לטל. 03-657510, 03-657530.
בימי א'-ה' בשעות 9.00 — 17.00.
למשרות ב', ג', ד' — להעביר קורות חיים כתובים בעט כדורי על נייר ללא שורות ולציין את היד הכותבת אל: א. זליג, ת.ד. 4230, רח' גאולה 42, תל־אביב.

עירית כפר־סבא

מכרז על משרה פנויה

סגן מנהל המחלקה לגביה

התכונות הדרושות: בעל ידע בהנהלת חשבונות, בעל ידע ונסיון במינהל, בעל כושר ונסיון בניהול צוות עובדים, בעל כושר הבעה בכתב ובעל־פה, רצוי בעל נסיון בעבודה בתחום המוניציפלי.

דרגת המשכורת: בהתאם לכישורי המועמד.

מועמדים מתאימים מתבקשים להגיש הצעותיהם בכתב למזכיר העיר בצרוף קורות חיים והעתק המלצות ומסמכים המעידים על השכלה ונסיון עד יום 23.6.87 שעה 12.00 בצהרים.

יצחק ולד
ראש העיריה

לחברה להנדסת חשמל
דרושים:
*** חווטים**
ללוחות חשמל
*** חשמלאים**
למיתקני חשמל
*** מסגרים**
למיתקני חשמל
בעלי ידע, בוגרי בתי ספר מקצועיים ובעלי ניסיון — יתרון.
נא לפנות טלפונית 04-724397

לחברה ארצית לבטון מובא
דרוש
מנהל למפעלנו בטבריה
* מהנדס / הנדסאי בניין
* ניסיון בשיווק – רצוי בענף הבניה
* מגורים בטבריה – חובה
נא לפנות בכתב ת.ד. 10253 חיפה

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
מחלקת המנגנון ת"ד 92 ים 91920

משרה פנויה מס' ח/250/87

רכז/ת תכנון תא אזורי כולל

המחלקה להתיישבות מקום: באר שבע

הכישורים הדרושים
1. בעל/ת תואר שני בתכנון עיר ואזור.
עדיפות לבעלי/ות תואר ראשון בכלכלה
2. בעל/ת נסיון של לפחות 3 שנים
3. בעל/ת רשיון נהיגה ורכב פרטי
הדרגה המוצעת
6/9 בדרוג מקצועי
התאריך האחרון להגשת הצעות: 26/6/87

אנו מתרחבים...
... בתל־אביב, חיפה וירושלים

דרושים:

1. באגף תקשורת
★ אנשי שווק מיומנים ורציניים למערכות טלפונים אמרלד.
★ מקדמת מכירות באמצעות הטלפון עם נסיון בתאום פגישות לאנשי מכירות ואיתור לקוחות.

2. אגף OFFICE AUTOMATION
★ אנשי שווק מיומנים ורציניים בעלי נסיון במכירה למנהלים ומקבלי החלטות בעולם העסקים.

תנאים נדרשים:
★ גיל עד 30
★ רכב פרטי - חובה
★ נכונות לעבודה קשה
תנאים הולמים למתאימים

לקביעת ראיון:
תל־אביב, חיפה 03-7512666
ירושלים 02-248666

גמא תקשורת בע"מ
ת.ד. 7219, רמת גן 52171

ההסתדרות הציונית העולמית
המחלקה לנוער וחלוץ

דרושים

1. מדריכים/ות

להדרכת קבוצות נוער תנועתיות מדרום אמריקה לחודשים אוגוסט עד נובמבר 1987
הנתונים הדרושים
– ידיעת השפה הספרדית או פורטוגזית
– לאחר שירות צבאי
– עדיפות לבעלי התנסות בעבודה חינוכית עם בני נוער
– מגורים במקום חובה
על המועמדים להתקשר ל־03-259351 03-264271 שלוחות 79/80

2. מדריכים/ות

להדרכת קבוצות נוער תנועתיות מדרום אמריקה, אמריקה הצפונית ואירופה בחודשים ספטמבר 87' עד ינואר 88'
הנתונים הדרושים
– ידיעת השפה הספרדית ו/או אנגלית ועברית
– לאחר שירות צבאי
– עדיפות לבעלי התנסות בעבודה חינוכית עם בני נוער
– מגורים במקום חובה
על המועמדים להתקשר להלנה – מכון למדריכים טלפון 02-717421

3. חובשים

לליווי טיולים של בני נוער וסטודנטים מחו"ל בקיץ תשמ"ז 1987 בחודשים יולי – אוגוסט
הכישורים הדרושים:
– בוגרי קורס חובשים קרביים בצה"ל
– ידיעת שפה זרה (אנגלית, צרפתית)
נא לפנות אישית למחלקת הנוער והחלוץ רח' קרן היסוד 19 א' ירושלים בצירוף צילום, תעודת חובש או טלפונית 02-208548-9 02-208511

דרושים
חיילים, סטודנטים, בוגרי שמיניות
להפצת פרוספקטים בבתי ספר
בבקרים באיזור ירושלים
לפרטים: מיום א 8.00-15.00 03-730432

Bordeaux
למפעלנו בירושלים
דרושים

1. תדמיתנים
2. תופרות
3. תופרות מודלים
4. בחורות לביקורת ואריזה

5 ימי עבודה בשבוע בתנאים טובים, פרטים ☎ 02-534283/4

קריירה בע"מ שרותי כח אדם

כרסמים/חרטים
קובנציונלי או C.N.C, בוגר בי"ס מקצועי. נסיון 3-5 שנים. קריאת שרטוט. 5 ימים. נכונות לעבודה במשמרות ושעות נוספות. שכר גבוה למתאימים.
רתכים
שריון או חשמל בעלי נסיון לעבודה קבועה, 5 ימים. נכונות לעבודה במשמרות ושעות נוספות.
רתכי ארגון
בעלי נסיון תעופתי. רצויה ידיעת אנגלית או צרפתית.
מכנאי אחזקה
בוגרי בי"ס מקצועי במכניקה לעבודה קבועה בתעשיה במשמרות, 5 ימים.
מכונאי רכב/דיזל
מנוסים לעבודה קבועה במוסך מרכזי.
מלגזנים
מנוסים בעלי רשיון נהיגה.
בוגרי 11-12 שנות לימוד
אשר יוכשרו כמבקרי טיב ומפעילים בקו ייצור. נכונות לעבודה במשמרות.
תל־אביב דיזנגוף 155 03-240291/2
נתניה שמואל הנציב 17 053-338901
קריירה. הכוח שלנו הוא כוח אדם

למפעל תעשייתי גדול בתל־אביב
דרוש/ה

עוזר/ת למנהל מדור שכר

הכישורים הנדרשים:
● ניסיון בהכנת משכורות ממוחשבות
● ידע בחוקי עבודה
● ידע נרחב בחישובי שכר
● דייקנות, רצינות ומסירות
המעונינים יפנו בכתב יד, בצרוף קורות חיים, לת.ד. 2646 ת"א, לידי מנהל מדור שכר. נאה לציין שכר נדרש.

למשרד אדריכלי נוף
דרושים
1. אדריכל־נוף מנוסה בתכנון וניהול פרוייקטים
2. מהנדס או הנדסאי
להתקשר בין השעות 06:00 - 04:00 אחה"צ
טלפון: 03-260765

למפעל תכשיטים בירושלים
דרושים/ות
צורפים ומשבצים
ברמה גבוהה
טל: 02-721058

לחקר ימים ואגמים לישראל בע"מ
דרוש/ה
עובד/ת מחקר
★ רצוי בעל/ת תואר M.Sc.
★ בעלת נסיון בביולוגיה מולקולרית
נא לפנות לד"ר כורי
טלפון: 04-515202

למלון דן כרמל
דרושים(ות)

קופאי/ת לילה

עם רקע מוכח ונסיון
בעבודה על מכונת NCR-250

מפקחי/ות משק בית

טבחים/ות

עם תעודות ונסיון מוכח במלונות 5 כוכבים.

לפנות למחלקת כח אדם טלפון 04-382611

דן כרמל

CAPRICE
כפיס פורצת קדימה

לסניפנו בחיפה דרושים/ות:

*** לוטשי יהלומים לאבנים עגולות**
* ידע קודם בליטוש ברלנד וקצוות למטה יתרון
* מועמדים יפנו לטלפון 04-723211 עבור ויקטור

למוסד פיננסי גדול באיזור ירושלים
דרושים/ות

פקידי/ות קהל

הכישורים הדרושים:
★ בעלי/ות השכלה תיכונית מלאה (12 שנות לימוד)
★ לאחר שירות צבאי או שירות לאומי
★ עד גיל 30

המעונינים יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 593 ירושלים 91004

מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע"מ

עובד/ת מעבדה

הכישורים הדרושים:
תואר מגיסטר בביוכימיה או אימונולוגיה
ניסיון בעבודה בתרביות תאים
מכרז מס' 42/87
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב אל מחלקת משאבי אנוש, מוסד הטכניון למו"פ בע"מ, קרית הטכניון חיפה – 32000, עד יום 21.6.87. בציון מס' המכרז המתאים.

לסניפנו ברחובות ואשדוד
דרושים/ות
למחלקה הטכנית

1. **הנדסאי אלקטרוניקה**
לדגמי מטריציה/לבדיקות סופיות
2. **הנדסאי מכונות**
לציוד אלקטרוני
3. **מנהל חשבונות מדופלם**
4. **קניין**
למפעל אלקטרוניקה, ידע ברכיבים אלקטרונים
5. **חרט מנוסה**
6. **צבעי תעשייתי מעולה**
7. **לטש נירוסטה**
או בעל נסיון בניקוי חול
8. **חשמלאי מוסמך**
9. **מנהל מחסן**
נסיון ברכיבים אלקטרונים
10. **מלחימות מעגלים**
מודפסים למשמרת שנייה
11. **עובדי ייצור**
למפעל חדש

למחלקה משרדית

1. **מזכירה עברית/ אנגלית** בכירה
2. **פקידת יצוד**
+ הדפסה עברית/אנגלית
3. **פקידת יבוא**
נסיון בעמילות מכס + אנגלית.

למתאימים שכר גבוה ותנאים סוציאלים מלאים הכוללים הוצאות, ימי חג, מתנות, בינוד ועוד...
כדבר פרטים נוספים נא לפנות לסניפנו ברחובות הרצל 187 בבסר 08-455904, באשדוד רוגוזין 8 055-32221.33644

דנאל
החברה לשירותי כח אדם
תל־אביב • ירושלים • באר־שבע
רחובות • אשדוד

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

דרוש/ה

עורך/ת דין

לתפקיד בכיר במרכז להתדיינויות משפטיות של האגודה לזכויות האזרח בישראל

תאור התפקיד:
יצוג לקוחות בהליכי בג"ץ ובבתי משפט אחרים אחריות לניהול המרכז
כישורים דרושים:
נסיון בהופעות בבתי משפט (רצוי בבג"ץ)
מקום העבודה: ת"א
תחילת העבודה: אוגוסט, ספטמבר
היקף משרה: מלאה
מועמדים/ות יפנו בכתב בצרוף קורות חיים והמלצות לת.ד. 8273 ירושלים
(מכרז ערד)
עד 26.6.87

למוסד לילדים בירושלים
דרושה
מזכירה לחצי משרה
– נסיון בניהול משרד ובהדפסה
– ידע באנגלית
לפנות בין השעות 09.00-12.00 לפנה"צ
טלפון: 02-430998

חוות הנוער הציוני ע"ש ד"ר ישראל גולדשטיין
The Israel Goldstein Youth Village of Hanoar Hatzioni

דרושים

* מורה לכימיה
* מורה לאפיה
* מורה לפקידות קבלה
* מורה לאנגלית

נא לפנות
לכ"א ת.ד. 117 ירושלים 91000

חבר
דרושים

מלחימים/ות, חווטים
למעגלים מודפסים צבאיים

מבקרי/ות איכות לנ"ל
גם לעבודה עפ"י תקן צבאי
בעלי נסיון של שנתיים לפחות

למשרדנו דרוש/ה
מועמד/ת לעבודת כח אדם
למשרה מלאה, עד גיל 30

דרושים

1. מזכיר/ה שליטה בעברית ובאנגלית עם נסיון במעבד תמלילים, למשרה מלאה.
2. עוזרות בתחום גיוס כספים נסיון בעבודות מזכירות וכשר אירגוני רב למשרה חלקית.
עבור "הקרן החדשה לישראל" 02-634830
3. מזכיר/ה שליטה והדפסה בעברית ובאנגלית, עם נסיון במעבד תמלילים, למשרה חלקית.
עבור "שתיל" 02-634079

לחברה לשרותי הארחה
דרוש
אחראי חדר־אוכל וקפיטריה
נסיון בעבודה דומה, הכולל אחריות על צוות עובדים
נסיון ואירגון מסיבות וארועים
לפנות לטלפון: 02-882295, 02-811601

למכירה

עסק מבוסס באפרידר אשקלון
החשקעה הדרושה $8,000
פרטים בטלפון: 055-35213

תלם בע"מ
שרותי כוח אדם

מקצועיות לכל מקצוע
עברנו למשרדנו החדש
רח' בן־יהודה 19 ירושלים
טלפון 02-242312

דרושים/ות לנו: –

★ **מזכירות עברית אנגלית**
★ **הנדסאי אלקטרוניקה**
רצוי יוצא חיל אוויר
★ **מנהלי עבודה** למפעלים תעשייתיים

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
מחלקת המנגנון ת"ד 92 ים 91920

דרושים/ות

בכפר הנוער דמת הדסה בקריית טבעון

מדריכים/ות חינוכיים/יות
אמהות בית – מדריכות

שכר לפי דרוג עובדי הוראה
נא לפנות טלפונית ל־04-934343
או בכתב לרמת הדסה – קרית טבעון

למלון פלאזה טבריה
דרושים
* סגן מנהל קבלה
* מלצרים/יות
* טבחים
* ברמן
* פקיד קבלה / קופאים
* השמלאים מוסמכים

לבעלי ניסיון מוכח נא להתקשר למחלקת כח אדם טלפון: 06-792233, 06-720887

מ.ש.פ. עובדים במקצועות

עבור משרד לייעוץ שיווקי
דרושה מזכירה
היקף המשרה — 26.5 שעות שבועיות
ימים א׳—ה׳ מ־12.00 עד 16.30
יום ו׳ מ־8.00 עד 12.00
כמו כן שעות נוספות גמישות בתשלום
כישורים: הדפסה ברמה גבוהה,
קשרי אנוש נעימים וקורקטיים,
קשר וקבלת לקוחות, טיפול בחשבונות,
העבודה מתבצעת באוירה לא פורמלית
בקרב קבוצת אקדמאים צעירים.
על המועמדת להיות תושבת ת״א או סביבותיה
ולא יותר מבת 30

נא לפנות בכתב יד תוך פירוט קורות חיים לת״ד 13012 ירושלים 91130

דרושים
1. מזכיר/ה שליטה בעברית ובאנגלית עם נסיון במעבד תמלילים, למשרה מלאה.
2. עוזרות בתחום גיוס כספים נסיון בעבודות מזכירות וכושר ארגוני רב למשרה חלקית
עבור "הקרן החדשה לישראל" 02-634830
3. מזכיר/ה שליטה והדפסה בעברית ובאנגלית, עם נסיון במעבד תמלילים, למשרה חלקית.
עבור "שתיל" 02-634079

למחלקת דקורציה
של
המשביר לצרכן
דרוש/ה
מעצב/ת תפאורה לחלונות ראווה
לראיון נא לפנות למחלקת דקורציה טל׳ 03-899629

דרוש
גרפיקאי
ART DIRECTOR
בוגר בצלאל או ויצ״ו
עדיף נסיון מעשי במשרד פרסום
תנאים מצויינים למתאים/מה
טלפון לקביעת ראיון
04-526602
מיום א׳ בבוקר
פרסום אימפקט

תפן
תעשיות תכשיטים בע״מ
(ליד כפר הוורדים)
למחלקת השיווק דרוש
סוכן להפצת תכשיטים
לחנויות באזור המרכז
★ ניסיון במכירות ★ בעל רכב ★ תידרש ערבות ★ שכר גבוה למתאים
נא לפנות לטלפון 04-976948 אלת.ד. 52 מגדל תפן מיקוד 24959
TJ Tefen Jewelry Manufacturers

למפעלי אנמו ורגוס נהריה
דרוש
מכונאי אחזקה
למכונות בעיבוד שבבי
ידע בהדראוליקה ופנאומטיקה
5 ימי עבודה בשבוע
ארוחות חמות מוגשות במסעדת המפעל
הסעה מעכו והקריות מובטחת
תנאים טובים למתאימים
מועמדים בעלי ותק של 3 שנים ומעלה בתעשייה מתבקשים לפנות אל יצחק טל טלפון: 04-825811

לדקורה נהריה בע״מ
דרושים:
מפעילי אקסטרודר
לציפוי כבלים חוטי חשמל
בעל יכולת לעבודה עצמאית
ניסיון של חמש שנים לפחות
העבודה במשמרות
להתקשר טל. 926755 920241

דרושים:
אנשי מכירות
לעבודה מענינת
רצוי בעלי רכב באיזור
חיפה, קריות, עכו ונהריה
שכר גבוה למתאימים 04-730999

לחברה מסחרית בחיפה
דרושה
פקידה — מזכירה
בעלת ידע בהדפסה
+ רקע בהנהלת חשבונות
המעוניינים יפנו בהזדמנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 34157 חיפה

סונול ישראל בע״מ
למשרדנו הראשי בחיפה
דרוש/ה
רואה חשבון לתפקיד בכיר ואחראי כסגן חשב
רק מועמדים מהשורה הראשונה בעלי נסיון מוכח של מספר שנים בניהול מערכות חשבונאיות מורכבות וממוחשבות, בעלי ידע ונסיון בארגון והפעלת אנשים מתבקשים לפנות בכתב יד ולציין פרטים על הכשרתם ונסיונם לאגף כח אדם ומינהל ת.ד. 214 חיפה 31001
סודיות מובטחת

יותר טוב מנפאור
לסניף חיפה
המחלקה הטכנית
■ **טכנאי קרור ומכונות** מנוסה במכשירי קרור ביתיים/בדיקות מעבדתיות ואחזקה שוטפת.
■ **טכנאי אלקטרוניקה** מנוסה בתחום דיגיטלי אנלוגי.
■ **כתב טכני** מנוסה. אנגלית חובה.
■ **טכנאי/הנדסאי אלק׳** מנוסה במערכות אלקטרוניות בתעשיה.
■ **קניין אלקטרוניקה** מנוסה, לעבודה מגוונת ואחראית. אנגלית חובה.
-לפנות לגיוד קורן-
המחלקה המשרדית
■ **מזכירות ע/א** מנוסות.
■ **כתבניות עברית** מנוסות.
■ **כתבניות ע/א** מנוסות.
■ **מעבדות תמלילים** מנוסות
-לפנות לברוריה-
■ **מנהלי חשבונות** מסוג 3 ומעלה בתעשיה.
-לפנות ליהודית-
תנאים סוציאלים כחוק למתאימים
העצמאות 104, א-ה 8:00-14:00
טל: 04-530051
מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית
ירושלים • תל־אביב • חיפה
באר־שבע • רחובות

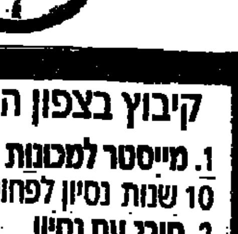

קיבוץ בצפון הארץ מחפש:
1. מייסטר למכונות סריגה עגולות 10 שנות נסיון לפחות.
2. סורג עם נסיון למכונות סריגה עגולות
נא לפנות בכתב יד עבור "סורג", ת.ד. 6098 חיפה

המדור החם
ההצעות הכי לוהטות בעיר

★ **מעבדות תמלילים מנוסות**
א״ב׳, וורדמיל, איינשטיין, וואנג, לאניר, וורדסטאר.

★ **מעבדות תמלילים עברית-מנוסות**
עבודה לשעות הבוקר והצהריים.

★ **קלדנית**
אם את בעלת נסיון,
יש לנו עבודה טובה בשבילך.
במקומות מגוונים ומעניינים,
לתקופה ממושכת ובתנאים מצויינים.

★ **פקידים פקידות**
יוצאי צבא.

מזכירות עברית/אנגלית
לעבודה במישרות מלאות
שליטה טובה בע״פ ובכתב,
באנגלית ובעברית, נסיון הכרחי.

-.1,600 ש״ח לחודש (לפחות)
לרתכי שריון
מנוסים ועצמאיים בעבודתם,
לעבודה אחראית
לתקופה ממושכת מאוד.
בנוסף, 5 ימי עבודה,
ארוחות חמות, הסעות,
ומלוא התנאים הסוציאליים — כחוק.

-.2,000 ש״ח לחודש (לפחות)
לכרסמים וחרטים
קונבנציונאליים מנוסים ועצמאיים בעבודתם.
לעבודה אחראית לתקופה ממושכת מאוד.
בנוסף, 5 ימי עבודה, ארוחות חמות, הסעות,
ומלוא התנאים הסוציאליים — כחוק.

מלחימות
(מרכיבות ומחווטות)
5 שנות נסיון או יוצאות במצ״א
למשמרת ראשונה ושניה.
מאזורי: ת״א, הרצליה, נתניה, פ״ת,
לוד, ראשון־לציון, חולון, בת־ים, אשדוד.

★ **חיפאים!**
כל ההצעות הלוהטות במדור זה
מופנות גם אליכם. פנו לטל. 04-530051

כתבניות מנוסות
עברית, עברית/אנגלית

-.900 ש״ח!
למרכזניות מנוסות, ליום עבודה מלא.

מנהלי חשבונות
מנוסים סוג 2 ר3
לעבודה לתקופה ממושכת.

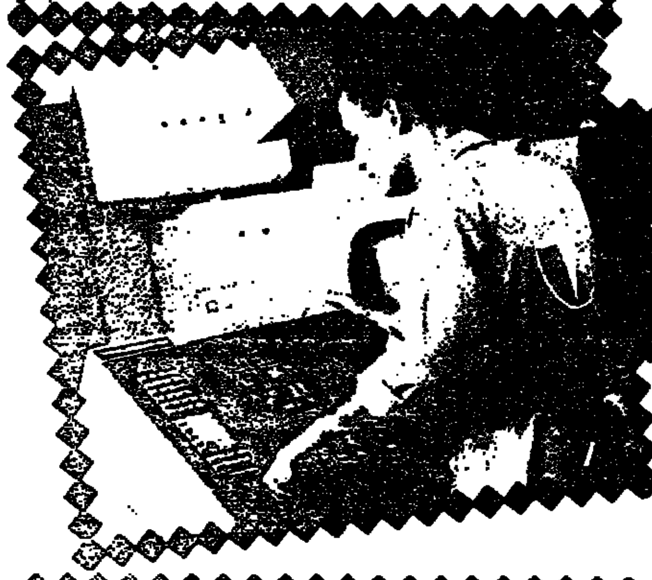

למועמדים המתאימים:
שכר גבוה, תנאי העסקה מצויינים
ומלוא התנאים הסוציאליים- כחוק.

מפעילי ציוד מתוחכם
רקע באנגלית טכנית,
לעבודה בירושלים טל: 02-233436
כתב טכני
שפת אם אנגלית בעל נסיון באלקטרוניקה

מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

יותר טוב מנפאואר
רח׳ בן יהודה 12, ת״א,
טל. 284128, 298877, א׳-ה׳ 8.00-14.00

ADMARK

למלון חוף התמרים בעכו
דרושים/ות:
* מלצרים/ות
* טבחים
* פקידי קבלה
* חדרניות
לפרטים לפנות לטל׳ 04-912891 לפנות לעזרא.

מנהל סניף
מאיזור רחובות
נסיון בהשמת כח־אדם, ידע מוכח בשיווק, תכנון ופיתוח סניף, ניהול וארגון עובדים + קשרים עסקיים עם תעשיות ומפעלים - שאפתן נמרץ ובעל רכב פרטי הכרחי
בצרוף קורות חיים לפנות לת.ד. 1334 תל אביב 61013
ולציין ע״ג המעטפה ד/ 17
03-289597

לחברת שיווק בענף האלקטרוניקה
דרושה:
מקדמת מכירות
הכישורים הדרושים:
• לאחר שרות צבאי.
• נסיון קודם יתרון.
• רכב יתרון
לקביעת ראיון לפנות לטלפון 04-523190 בין השעות 14.00 — 16.00

למפעל תעשייתי דרוש
יוצא צבא
רב סמל משמעת רציני ותקיף
אחריות על:
משמעת
חצר
ביטחון
כיבוי אש
לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 91 מגדל העמק

וולטה ברמיאל בע״מ
למפעלנו בכרמיאל המיצרים
מוצרי פלסטיק מתוחכמים לייצוא
דרושים:
הנדסאי/טכנאי מכונות
* תכנון מכונות ומתקנים
* הכנת תיקי ייצור
* ניהול מו״מ עם ספקי חוץ
מכונאי מנוסה
* אחזקה שוטפת של המפעל
* בניית מכונות חדשות
* ידע במסגרות וריתוך יתרון
* מגורים בכרמיאל יתרון *
נא לפנות טלפונית 989778, 04-985243

לסניף כרמליה, אלכסנדר ינאי 1
טל. 255948/9
דרושים/ות
1. אחראי/ת לפקוח והשגחה: לאחר שרות צבאי.
פנסיונר בלבד
בעל ניסיון ברשתות שווק/מרכולים בתי כלבו.
המלצות חובה
2. קופאי/ות
לפני/אחרי שרות צבאי
עבודה במשמרות בוקר/אחה״צ.

לבי״ס תיכון דנציגר
קרית שמונה
דרושים
מורים/ות מעולים
למקצועות: ספרות, תנ״ך, תושב״ע
מתמטיקה, היסטוריה, ערבית
הדרכת של״ח
בדבר פרטים נא לפנות לראיון [illegible]
טל בבי״ס: 06-940348, 06-942870
ובבית: 06-940592

קרירה בע״מ
שרותי כח אדם
למוסד פיננסי גדול
טלרים/ות (פקידי אשנב)
בוגרי 12 שנות לימוד
אשר יוכשרו לתפקיד בבנק.
תל־אביב דיזנגוף 155 03-240291/2
נתניה שמואל הנציב 17 053-338901
קריירה הכוח שלנו הוא כוח אדם

לאויס השכרת רכב
בסניף חיפה ונהריה
דרושים
AVIS
דיילי/ות השכרה
☆ מעל גיל 21 - שנה רישיון
★ דוברי השפה האנגלית
★ עדיפות לבעלי ניסיון בענף התיירות
נא לפנות לסניפי אויס בחיפה
נתנזון 28 ובנהריה — הגעתון 40

לכל־בו אשקלון
של
המשביר לצרכן
דרוש
עובד אחזקה
בעל רישיון חשמלאי עוזר
למשרה חלקית
לראיון נא לפנות למשרדי הכל־בו
רח׳ הרצל 27 אשקלון

שופר־סל
לסניף רמת אשכול ירושלים
דרוש/ה מחסנאי/ת
המעונינים מתבקשים לפנות
למנהל הסניף, רח׳ פארן
רמת אשכול ירושלים
טל: 02-814166

صكنا من الاهل

هكذا [illegible] الأصل

הלוח הארצי הארץ חדשות

דרוש
עובד
לפי שעות
המכיר היטב
את
תוכנת הלוטוס
טל' 02-243338

בית פלוס

אביזרי איכות לעיצוב הבית
לסניפנו החדש בקריות - דרושים:

★ - **מעצבת ומתכננת מטבחים** - בעלת נסיון, לניהול המחלקה.
★ - **מוכרת** - בעלת רקע בעיצוב או תכנון.
★ - **נגר רהיטים** - מומחה להרכבת מטבחים.
★ - **סטודנט לארכיטקטורה** - לקידום מכירות.

לפנות בטלפון: 643505, בשעות הבוקר.

לבית חולים "אלישע"
דרושה
לבורנט/ית מוסמך/ת
עם ניסיון של 3 שנים
בהמטולוגיה
למשרה חלקית
לקביעת ראיון להתקשר
למורים 04-389121

דלתא DELTA
לדלתא גליל תעשית בע"מ
דרושה:
פקידת מתפרה
* בוגרת תיכון
* עדיפות לבעלת ניסיון, לימודים וקורסים שונים בנושא
* רצוי מגורים בסמיכות המסביבה
נא לפנות טלפונית 04-988888 רגב ראובן

עובד לוי
דרושה/ה
תיעוש האבן והבניה
מנהל/ת חשבונות
כישורים נדרשים: נסיון מוכח סוג ... לפחות
לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים ונסיון
לרוד נוה שאנן 8 ירושלים

דרושה
מזכירה
לניהול משרד
* ניסיון במחשב
* הדפסות בעברית ואנגלית
טלפון 04-528776 לפנות למרית

דרוש/ה
סוכן/סוכנת מכירות
לשיווק מוצר פרסומי בחיפה והצפון
· רצוי רכב ·
· עדיפות לבעלי נסיון ·
לפנות טל. 535374
להתקשר החל מיום א'

"דקל"
שירותי כח אדם והחזקה בע"מ
מרכיבות/מלחימות
עם ניסיון לעבודה במפעל עתיר ידע
לתקופה ארוכה עם אפשרות קליטה במפעל
תנאים סוציאליים מלאים
04-726729

מישלב
בפיקוח משרד החינוך והתרבות
דרושים/ות
מורים
במקצועות
✔ **אנגלית** לכתות י"א-י"ב
✔ **אנגלית** להכנה לבגרות בכתות מבוגרים
✔ **לשון** להכנה לבגרות בכתות מבוגרים

בעלי כשורים מתאימים להוראה יפנו למזכירות בית הספר בין השעות 09.00-11.00 טל. 04-520797

נשיונל סמיקונדקטור National Semiconductor

הצטרף לצוות המייצר את המעגלים המשולבים של דור העתיד. לנו דרושים:

מפעילי ציוד מתוחכם משרה: 8006

תאור התפקיד:
- בקרה והפעלת ציוד ייצור מתוחכם

כישורים נדרשים:
* בוגרי תיכון בעלי "ראש פתוח" ונטיה טכנית
* ידיעה בסיסית של השפה האנגלית
* נכונות לעבודת משמרות

פקידה כללית משרה 3306

תאור התפקיד:
- סיוע למזכירות המפעל במתן שירותי משרד כלליים.
- ניהול ספריית המפעל כולל מעקב הזמנות ספרים וכתבי עת.

כישורים נדרשים:
* הדפסה טובה בעברית ואנגלית
* נכונות לעבודה מאומצת
* ידיעת השפה האנגלית, יתרון

נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים, תעודות וציונים אל: נשיונל סמיקונדקטור א.ס. בע"מ ת.ד 619 מגדל-העמק 10556 עבור מחלקת כח אדם, לציין את מס' המשרה וטלפון להתקשרות.

מודעה זו מיועדת לנשים וגברים כאחד

פרסום שפי

נשיונל סמיקונדקטור National Semiconductor

הצטרף לצוות המייצר את המעגלים המשולבים של דור העתיד. לנו דרושים:

מפעילי ציוד מתוחכם משרה: 800

תאור התפקיד:
- בקרה והפעלת ציוד ייצור מתוחכם

כישורים נדרשים:
* בוגרי תיכון בעלי "ראש פתוח" ונטיה טכנית
* ידיעה בסיסית של השפה האנגלית
* נכונות לעבודת משמרות

פקידה כללית משרה 3306

תאור התפקיד:
- סיוע למזכירות המפעל במתן שירותי משרד כלליים.
- ניהול ספריית המפעל כולל מעקב הזמנות ספרים וכתבי עת.

כישורים נדרשים:
* הדפסה טובה בעברית ואנגלית
* נכונות לעבודה מאומצת
* ידיעת השפה האנגלית. יתרון

נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים, תעודות וציונים אל: נשיונל סמיקונדקטור א.ס. בע"מ ת.ד 619 מגדל-העמק 10556 עבור מחלקת כח אדם, לציין את מס' המשרה וטלפון להתקשרות.

מודעה זו מיועדת לנשים וגברים כאחד

פרסום שפי

המגן
לסניף חיפה דרושים/ות

עובדי ייצור
לפחות 11 שנות לימוד יוצאי צבא מאזור נהריה, עכו והגליל המערבי.
– לתקופה ממושכת

סייעות לרופאי שיניים
לחצי משרה, לעבודה קבועה

מהנדס אלקטרוניקה/מחשבים
3 שנות ניסיון בבקרה סיפרתית/אנלוגית לעבודה קבועה

מהנדס מכונות
מנוסה בעבוד שבבי/חישול, לעבודה קבועה, תושב הגליל המערבי

מרכיבות / מלחימות
מנוסות, למפעל גדול + ניסיון צבאי

מכונאי רכב
10 שנות ניסיון, למשרה מלאה וקבועה

עובדי נקיון
מאזור נהריה עכו למפעל גדול

קלדניות ומעבדות תמלילים
מנוסות WR/WM ראיב

לכל המשרות הסעות + ארוחות
תנאים סוציאלים מלאים

תיגבור – רח' סוקולוב 14 חיפה
טל. 671454, 04-641282

הדרך הטובה לעבודה!

להברה במפרץ חיפה דרושה
מדפיסה
בעלת ידע בהדפסה
(רצוי במעבד תמלילים)
ש"ע בימים א'-ה' 13.00-19.00
יום ו' 09.00-14.00
תנאי שכר הוגנים למועמדת המתאימה
נא לפנות טלפונית: 04-740197

דרושה
תדמנית/ן
בעלת ניסיון של שנתיים לפחות בענף הקונפקציה
המעוניינים יפנו
אל נסים מלכה טל' 06-571025/6 נצרת עלית
בין השעות 7.00 – 16.00

דרוש נהג/שליח

למשרדנו דרוש נהג עם קטנוע המוכן לבצע שליחויות בעיר בנוסף לנהיגה ברכב המשרד.

שעות העבודה: 08:00 - 16:30
5 ימים בשבוע.
(נסיעות מחוץ לעיר, לפי הצורך).

לפנות בימים א', ב' בין השעות 16:00 - 14:00 לציונה, טלפון 04-334040.

בינג לינאל

דרוש/ה
סוכן/סוכנת מכירות
לשיווק מוצר פרסומי בחיפה והצפון
· רצוי רכב ·
· עדיפות לבעלי נסיון ·
לפנות טל. 535374
להתקשר החל מיום א'

בינג לינאל
דרוש/ה
יועץ פיננסי
בעל השכלה פורמלית
נסיון רחב בייעוץ וניהול פיננסי
ויכולת גיוס לקוחות.
מקום העבודה בחיפה
המעוניינים יפנו בכתב לת.ד. 4868 חיפה עבור משרה 706.
נא לציין מספר טלפון.

דרושים/ות
לשנת הלימודים תשמ"ח

* **מורה להוראת המחשב**
(¼ משרה) עדיפות לבעל/ת ניסיון.
* **מורה להוראת הערבית**
במשרה חלקית.

נא לפנות לבית ספר "סולם צור"
טלפון: 824363, 04-825272

למועצה מקומית מעלות תרשיחא
דרוש
מנהל מחלקת חזות העיר
דרישות התפקיד:
★ 12 שנות לימוד ומעלה
★ בעל רקע טכני
★ ניסיון בניהול צוות עובדים גדול
★ יכולת לנהל מו"מ עם גורמי פנים וחוץ
★ עדיפות לבעלי ניסיון, לבעל תעודת תברואן מוסמך
★ מגורים במקום חובה
לפנות טלפונית 04-979403 למנהל כח אדם

להברה עתירת ידע דרוש/ה
עורך בכיר למעגלים מודפסים
הכישורים:
★ שנתיים נסיון לפחות בעריכה ממוחשבת
★ רצוי רקע כטכנאי/הנדסאי מחשבים או אלקטרוניקה
למועמד המתאים מובטחים תנאי העסקה מעולים
נא לפנות לת.ד. 4171 חיפה

למכון רפואי פרטי בחיפה
דרושים
רופא כללי/משפחה
לעבודה במכון במשרה חלקית.
רופא
לבצוע בדיקות בשטח כולל א.ק.ג. נייד.
טל. 242335, 04-251202

למפעל במפרץ חיפה
דרושה:
למשרה מלאה
קופאית
מסודרת וחרוצה עדיפות לעובדת בנק לשעבר
נא לפנות בכתב לת.ד. 10286 מפרץ חיפה 26112

לחברה לשרותים
דרושים:
עובדי ניקיון מיומנים
לעבודה קבועה.
בעלי נסיון לניקוי חלונות ופוליש להתקשר
מיום ו' טל' 04-532058

SOS כח אדם
דרושים לנו:

● **מנתח מערכות**, תואר שני, נסיון לפחות 5 – 6 שנים
● **כלכלן**, שליטה באנגלית, סיפול בנושא תקציב, תמחיר ויבוא
● **מהנדס מכונות** לתכנון מתקני מבלטים
● **מהנדס / הנדסאי** מכונות, הבנת תהליכי יצור בעיבוד שבבי C.N.C ותכנון מתקנים
● **הנדסאי / טכנאי** תעשיה וניהול או יצור עם רקע בתחום האלקטרוניקה
● **הנדסאי / טכנאי** בד"ס
● **ממונה כ"א** נסיון בתעשיה הברזל
● **מזכירה** הדפסה עב/אנ ועבוד תמלילים.
● **כתבנית** מהירה לעבודה על מעבד WORDMIL
● **מנהל** עבודה למפעל בתחומי חרטות, עבוד שבבי, רתוך וכרסומת
● **חשמלאי** מוסמך לאחזקה במפעל תעשייתי
● **מסגר / מכונאי** אחזקה לתעשיה
● **מסגרים** לעבודות חוץ
● **חרטים** וכרסמים לעבודה במשמרות, תנאים מעולים
● **רתכים** רצוי נסיון ב-CO_2
● **מכונאי** רכב למנועי דיזל/בנזין
● **בוחן** רכב עם תעודת הסמכה
● **מכונאי** צ.מ.ה לעבודה מיידית
● **ממעולים לתעשיית** המזון, בוגרי 12 – 10 שנות לימוד יוצאי צבא, קידום מהיר
● **לרשת שיווק** ארצית בוגרות 10 – 12 שנות לימוד, שליטה בשפה העברית, יום עבודה 6 שעות
● **קופאיות** לעבודה זמנית, שכר גבוה במיוחד
● **עובדות נקיון** ל-8 שעות במשרד ממשלתי, תנאים מעולים
● **מרכיבות** ומלחימות בעלות נסיון, הסעות ותנאים נוחים
● **מנה"ח** למשרה מלאה רצוי מענף המזון
● **עובד יצור** והרכבה לתחום האלומניום
● **קניין**, ידע בקריאת שרטוט והשפה האנגלית

תעסוקה מוקדם. ב SOS
רח' קדיש לוז 5 קריית מוצקין טלפונים 762721, 752848, 04-784813
משרדי החברה פתוחים ברציפות בין 08.00 — 19.00

נילית בע"מ [redacted]
תעשיות ניילון ופוליאסטר
אנו מחפשים מועמדים לדור הבא של
ראשי צוותים ליחידות תחזוקה
דרישות התפקיד:
הנדסאי/טכנאי מכונות.
נסיון מעשי בן 5 שנים לפחות בתעשיה.
נסיון עבודה במתקנים כימיים/טכסטיליים — יתרון.
ידיעת אנגלית.

מועמדים מתאימים יוכשרו לתפקידי ניהול תוך כדי עבודה מעשית.

מנהלי משמרת
למחלקות הייצור
דרישות התפקיד:
בוגרי בי"ס תיכון או מקצועי לפחות.
בעלי רקע ניהולי או פיקודי קודם.
סדר, כושר ארגוני ויחסי אנוש טובים.
נכונות לעבודה ב־3 משמרות ובכלל זה בשבתות ובחגים.
גיל 24 לפחות.
לבעלי רקע טכני — יתרון.

100 לתעשיה העברית

המודעה בתיאהסת למועמדים ולמועמדות כאחד
נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים למחלקת כח אדם
ת.ד. 276 מגדל העמק 10500
סודיות מובטחת

פרסום שפי

למפעל עתיר טכנולוגיה
העוסק בבניית מכונות בעפולה
דרוש
חשמלאי מוסמך או ראשי
כישורים נדרשים
1. ניסיון של מספר שנים בתעשייה (עדיפות לתעשיית מכונות).
2. ידע וניסיון בפיקוד בקרה ותקנים בחשמל. (רצוי ניסיון וידע בנושא אלקטרוניקה ובקרים מתוכנתים).
* אזור מגורים עפולה והסביבה
* למועמד המתאים מובטחת עבודה עצמאית ורבת אתגר
לקביעת ראיון לתאם טלפונית בימים א' עד ה'
טלפון 06-594977, או 06-591054

למפעלנו בנהריה
דרושים
אנשי ביקורת טיב
עדיפות לבעלי ניסיון או הכשרה בביקורת איכות או השכלה תיכונית
לפנות בכתב לתולצבק ת.ד. 50 נהריה עבור ביקורת טיב

מליה Mella
חברה בינלאומית לנסיעות
למשרדנו בקריות
דרוש/ה
פקיד/ה מורשה
בעל/ת נסיון ותעודה
ליום עבודה מפוצל
נא לפנות טלפונית ביום א' ה- 14.6.87
בין השעות 11.00-14.00
לטלפונים 3- 740462, 4- 740453

להברה עתירת ידע דרוש/ה
עורך בכיר למעגלים מודפסים
הכישורים:
★ שנתיים נסיון לפחות בעריכה ממוחשבת
★ רצוי רקע כטכנאי/הנדסאי מחשבים או אלקטרוניקה
למועמד המתאים מובטחים תנאי העסקה מעולים
נא לפנות לת.ד. 4171 חיפה

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
דרוש/ה
מזכירה כתבנית דו לשונית בפקולטה לרפואה
הכשורים הדרושים:
★ השכלה תיכונית מלאה
★ ידיעת השפה העברית על בוריה
★ ידיעה טובה בשפה האנגלית (קריאה וכתיבה)
★ הדפסה טובה בשתי השפות הנ"ל
★ ניסיון קודם בעבודות משרד מגוונות, רצוי ידע בעבודה במעבד תמלילים
הערה: המשרה הינה בהיקף 50% עם הגדלה זמנית להיקף 85%
מס' המשרה: מד/140
מועמדים/ות מתאימים/ות העונים/ות לדרישות יפנו בכתב בצירוף קורות חיים ונסיון קודם,
שמות ממליצים ומספר המשרה עד יום 21.6.87
אל אגף כח אדם קריית הטכניון חיפה 32000

למפעל תעשייתי דרוש
יוצא צבא
רב סמל משמעת רציני ותקיף
אחריות על:
משמעת
חצר
ביטחון
כיבוי אש
לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 27 מגדל העמק

לחברת שירותים דרושים
★ מנהל סניף לחיפה — עם ידע טכני
★ מזכירות — לאיזורים חיפה ונהריה
★ נהגים — מעל 15 טון
★ מנהל אחזקה — מאיזור נהריה
לפנות טל' 04-928411, 04-643440

RS שרותי כח אדם
השרות המוסמך 1987

למחלקה לבכירים ומחשבים דרושים

★ **רוקחים:**
— עם +2 שנות נסיון, רצוי בבית מרקחת פרטי.
— מקום העבודה — חיפה והצפון.
— ידיעת שפות — יתרון.

★ **מהנדס מכונות בכיר:**
— +6 שנות נסיון, בתכנון תבניות ליציקות לחץ.
— לאזור ת"א.

★ **ביו כמאי:**
— (דוקטורט) לניהול מעבדה.
— התמחות: תחומי רפואה.
— רצוי נסיון קודם בתעשיה.
— מקום עבודה — אזור ת"א.

★ **איש שיווק:**
— בתחום ביו־כימיקלים, וכימיקלים אורגניים.
— רקע מקצועי בכימיה/ביו־כימיה.
— נסיון מוכח כאיש מכירות.
— מקום עבודה — אזור ת"א.

★ **טכנולוג:**
— (מהנדס מזון/כימיה/בוגר הפקולטה לחקלאות) ניהול, ופיקוח על היצור.
— 5 שנות נסיון בתפקיד דומה.
— אנגלית, גרמנית — יתרון.
— מקום העבודה — צפון הארץ.

★ **מהנדס חשמל:**
— +3 שנות נסיון בתכנון לוחות חשמל.
— מקום העבודה — באזור ת"א.

מחשבים:

★ **מתכנת:**
— 5 שנות נסיון על I.B.M-38 + קובול, רקע במערכות לוגיסטיקה.
— מקום עבודה — באיזור ת"א.

★ **הנדסאי מחשבים:**
— +3 שנות נסיון, בפיתוח חומרה על — 8086.
— סיווג בטחוני.
— מקום עבודה — ת"א.

★ **מתכנת:**
— +3 נסיון על I.B.M-38 בקובול (רק ממלאי שני התנאים יענו).
— מקום עבודה — איזור ת"א.

להתקשר ל: 03-202460 — לאסתר.
נא להביא תולדות חיים בשני העתקים.
אר.אס כבר אחרים 134, ת"א.

לרב־בריח
דרושה
כתבנית
הכשורים:
★ הדפסה עברית אנגלית
★ יחסי אנוש טובים
★ ניסיון בתפקיד דומה
להתקשר לגילה בטלפון 04-726116 או 15
בין השעות 8.00 — 14.00

לבית דפוס
דרושה:
מדפיסה
עברית/אנגלית
בעלת ניסיון בעבודה עם מחשב
שעות עבודה 7:00-12:00 יום שישי בוקר.
לטלפן 04-667718/9 לערנה או אריה

למפעל לעיבוד פח במפרץ חיפה
דרוש
מנהל ייצור
בעל ניסיון מוכח של 5 שנים לפחות בענף הפח
כישורים
מהנדס/הנדסאי (ייצור או מכונות)
כשרון וידע בניהול צוות עובדים
(40 עובדי ייצור)
לפנות בכתב יד + קורות חיים לת.ד. 1046 קריית מוצקין מיקוד 26102 עבור

יותר טוב מנפאואר

לסניף חיפה
המחלקה הטכנית

■ **טכנאי קירור ומכונות**
מנוסה במכשירי קרור ביתיים/בדיקות מעבדתיות ואחזקה שוטפת.

■ **טכנאי אלקטרוניקה**
מנוסה בתחום דיגיטלי אנלוגי.

■ **כתב טכני**
מנוסה. אנגלית חובה.

■ **טכנאי/הנדסאי אלק'**
מנוסה במערכות אלקטרוניות בתעשיה.

■ **קניין אלקטרוניקה**
מנוסה, לעבודה מגוונת ואחראית.
אנגלית חובה.

-לפנות לגיור קורן-

המחלקה המשרדית

■ **מזכירות ע/א** מנוסות.
■ **כתבניות עברית** מנוסות.
■ **כתבניות ע/א** מנוסות.
■ **מעבדות תמלילים** מנוסות.

-לפנות לברוריה-

■ **מנהלי חשבונות**
מסוג 3 ומעלה בתעשיה.
-לפנות ליהודית-

תנאים סוציאלים כחוק למתאימים

העצמאות 104, א-ה 8:00-14:00
טל: 04-530051

מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית
ירושלים • תל־אביב • חיפה
באר־שבע • רחובות

דלתא DELTA טקסטיל שיווק בע"מ
דרוש/ה
סוכן/ת מכירות בכיר/ה
באזור המרכז
הכישורים הדרושים:
* ניסיון מוכח במכירות (5 שנים לפחות).
* יכולת ניהול מו"מ
* בעל/ת רכב.
לקביעת ראיון נא להתקשר
לנחמה 03-9231552

חבר
מיסודה של חבר התחרטים?

המחלקה הטכנית

1. מהנדס חשמל - נסיון בלוחות חשמל, לעבודה באיזור חולון
2. הנדסאי קירור/מיזוג אויר - לעבודה מיידית, נסיון שנתיים לפחות, רצוי איזור ראשל"צ והסביבה
3. מלחימות מחזוסות מנוסות - רצוי יוצאות הד"א או מדיעין לספעל בתחומי באזרן
4. מפעילי C.N.C - נסיון שנתיים לפחות רצוי ידע בתכנות ויוא"ר עבוד לאיזור הרצליה והסביבה
5. חשמלאי תעשיה מוסמך - לספעל תעשייתי, נסיון של שנתיים לפחות מגורים באיזור ב"ת, כ"ס ושרון
6. חרש כרסם קונבנציונלי - לעבודה באיזור חולון
7. צבעי תעשיה (פיסטולט) - לעבודה מיידית באיזור חולון
8. מכונאי אחזקה - נסיון שנתיים לפחות לעבודה בספעל באיזור ב"ת והסביבה
9. מסגר רתך מנוסה - לפרויקט זמני באיזור כ"ס, רצוי הכירון והשרון
10. רתכים מנוסים/מעולים - לעבודה מיידית בשרון

תל-אביב, בן יהודה 100, טל: 03-221214
ירושלים, ינאי 6, טל: 02-234265
חיפה, שמריהו לוין 5, טל: 04-662966

הארץ

יום ו' כ"ה סיון, תשמ"ז
12 ביוני 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 בקס – 810012 טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההבצלת 2 טל' 224245-6, ת"ד 273 מיקוד 91002 חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166-8, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה חרדי, גרשון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת כתב-יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

הנשיא חייב בזהירות

אחת מסגולותיו הבולטות של הנשיא חיים הרצוג היא יכולתו המרשימה להביא בפני ציבור שומעיו, באופן מאוזן ובהיר, את דבריו בעניינים שעל סדר יומנו. תגובותיו – ואף החלטותיו, כמו בחנינת מורשעי מחתרת הטרור היהודי – עוררו מדי פעם מחלוקת, אך בדרך כלל משכיל הרצוג למצוא את הדרך הנבונה לדבר בלי להיכוות.

נאומו בפני ועידת הליברלים העצמאיים שלשום לא יירשם כהצלחה כזאת. הנשיא ביקש להביע את דעתו על הסגנון הרווח בפולמוס הפוליטי אצלנו. אגב כך נקט הרצוג, בדברו על הפוליטיקה הישראלית, ניסוחים שנשיא צריך להישמר מפניהם. משקיפים שונים – ובכללם עיתונאים, שעליהם יצא קצפו לא פעם – רשאים לומר שאנו שקועים "במסכת מבוערת של פוליטיקה (...) אנו עדים שוב ושוב לפוליטיקה הישראלית בכיעורה (...) מסכת מבוערת של הכפשות והשמצות (...) השאיפה להשיג אצלנו כותרת בעיתון מעבירה אנשים על דעתם". הנשיא הרצוג חייב בזהירות רבה יותר כאשר הוא מתפתה לאפיין את הזירה הפוליטית.

לדבריו של הנשיא יש הד מיוחד. די והותר מצויים בקרבנו מי שסיגלו – אכן באשמת הסגנון הציבורי – זלזול ואף בוז כלפי הפוליטיקאים. אין זה מעניינו של הנשיא להעמיק תחושה זו ולתת לה את הגושפנקה הרמה שלו. צורתו של המאבק הבין-מפלגתי אינה סימפאטית כלל ועיקר, אך ראוי לנשיא שייזהר פן באמירותיו יצייר אותה בצבעים דוחים כל-כך בשביל שומעיו: אוזניהם ממילא נוחות לקלוט ביטויי דיסקרדיטאציה של הפעילות הפוליטית בארץ.

גם לגופו של עניין יש מקום לפקפק בהיגיון של חלק מדברי הנשיא. מה פשר ההתרפקות הזאת על "ימי הזוהר האחרונים של אחדות לאומית שלמה" כפי שמצטיירת בעיני הרצוג תקופת מלחמת ששת-הימים? אלה היו זמנים מיוחדים במינם, שאיננו רוצים בשחזורם לא מצד הנסיבות ולא מצד האחדות הכפויה שהתחייבה מהם.

תמציתה של הדמוקרטיה הפרלמנטרית אינה באחדות בין הגושים הפוליטיים המתחרים. גם ממשלת-האחדות הנוכחית היא אילוץ שמגרעותיו רבות מספור.

מוטב היה לנשיא להיות חסכן בהתבטאויותיו על עניינים פוליטיים, ובכך לעשותן נחשבות ומועילות יותר. וכאשר יבחר חיים הרצוג לגלות את דעתו, הראוי ימצא את הדרך – לפי מיטב המסורת של הופעותיו הציבוריות – להימנע מהרגלת שומעיו לאמירות שדיוקן ההיסטורי אינו בדוק ולכאלה שיש בהן אף נזק כאשר הן באות מפיו.

מכשלת המתנחלים

מאת פולס

עו"ד אליקים העצני האשים, בישיבה של המועצה המקומית קרית-ארבע, את אלוף פיקוד המרכז, אלוף עמרם מצנע, כי "הוא משרת את הערבים, שאם דהיישה מול קריית ארבע – צה"ל עם דהיישה". אין צורך להשחית מילים כדי להוכיח עד כמה מגוחכת האשמה הזאת. צה"ל מגמתו לקיים חוק וסדר בשטחים המוחזקים, ואם היסוד הבריוני שבציבור המתנחלים מתנפל על מחנה פליטים ערביים, שומה על קציניו וחייליו להכשיל את התפרעותו.

לא העסקן מקריית ארבע, אלא הרמטכ"ל, רב אלוף דן שומרון, תיאר את המצב הבטחוני-פוליטי כהווייתו, עת אמר ביום ג' בוועדת החוץ והבטחון של הכנסת כי "צה"ל מצליח לקיים את הסדר והחוק בשטחים מפני שהוא מגן על הערבים; אם אלה יחושו כי צה"ל אינו מגן עליהם, תהיה מעמסת אחזקת השטחים גדולה יותר" ("הארץ", 10.6).

המשימה של קיום חוק וסדר בגדה המערבית ורצועת עזה נעשית ממילא קשה יותר ויותר; אם תאבד התחושה בקרב המוני התושבים הערביים כי צה"ל משתדל למלא את תפקידו בלי להיות מודרך על ידי נציגי המתנחלים, תתעצם השפעתם של ארגוני המחבלים ותאי אוהדיהם המקומיים, וגילויי ההתנגדות הערבית יחזו ויחריפו. למרבה הצער, הידיעה שפורסמה ב"הארץ" שלשום לפיה ערבים מדהיישה ירו באקדחים על חיילינו. אולם מי לידנו יתקע כי כלי-ירי לא ימצאו את דרכם לידי יושבי דהיישה ובלאטה ויופעלו נגד כוחות הבטחון?

כל התנכלות מצד מתנחלים תרבה אהדה בקרב הרוב הלא-מעורב מקרב האוכלוסיה הערבית ליחידי ההתפרעויות המבוגרים ולמבצעין משורות הנוער; ואם כי אין ספק כי צה"ל מסוגל לדכא כל נסיון של התקוממות וסדר – דווקא אלה שרוצים להוסיף ולקיים שלטון ישראלי בכל השטחים המוחזקים, צריכים היו להיות מעוניינים בכך שאמצעי התקשורת לא יצטרכו לדווח שצה"ל החזיר את הסדר על כנו, אחרי שנהרגו ערבים לעשרותיהם. "נצחון" מסוג זה עלול לעורר הדים גם בין ידידים נאמנים שנמנעו עד כה לדרוש מישראל שתתפנה מהשטחים המוחזקים, בלי שהושג הסכם שלום עם ירדן וסוריה.

כלום ישנם בין המתנחלים כאלה המבינים לאשורו את המצב המדיני שישראל שרויה בו? אולי כאלה אינם חסרים כליל, אבל קולם אינו נשמע, והרוב נוהג בניגוד לאינטרס אשר דווקא הוא צריך היה להתחשב בו. אף מתקבל הרושם שהמתנחלים דוחפים להחרפת המצב ואף להסטים להרבות התגרויות – תוך תקווה כי תגובה אלימה מצד הערבים תכריח את הממשלה להכביד את ידה על "המקומיים", והכל שהתנגשויות בינם לבין כוחות הבטחון יעלו במספר רב יותר של קרבנות, כן יגדל הסיכוי להתקרב אל פתרון דרסטי של הבעיה – אם לא באמצעות גירוש הערבים על פי מגמה, אז או בדרך של מנוסה מבהלה המונית אל מעבר לגבול.

הציפיה להתפתחות מסוג זה לא התאמתה נוכח הסכנה אשר הפלאנגות של באשיר ג'מייל ערכו במחנות הפליטים של סאברה ושתילה; ואין מקום להעריך כי ערביי הגדה המערבית ורצועת עזה יהיו מוכנים לנטוש את בתיהם, אלא אם כן גדודי טנקים מאיימים לדרוס אותם. ערביי ארץ-ישראל למדו את הלקח של שנת 1948: לא כדאי להיות פליט.

אם המתנחלים רוצים להוסיף ולשבת בגדה המערבית וברצועת עזה, עליהם להסתגל לצורת קיום של מיעוט בתוך רוב ערבי שיעלה עליהם במספר בשיעור ששום תוספת שהם יכולים לגייס לשורותיהם, לא תוכל לתקן לטובתם. ויהיה עליהם לוותר על כל נסיון להרתיע את ממשלת ישראל – גם זו שבראשותו של יצחק שמיר – מלקיים את החובה המוטלת עליה כבעל ממשלה של מדינה מתוקנת.

שנים רבות מדי הם פונקו על ידי הממשלות וגם על ידי מערכת הבטחון, כל עוד רב-אלוף רפאל איתן ("רפול") כיהן כרמטכ"ל. מאוחר מאוד – אבל אנו מקווים שלא מאוחר מדי – הוכיח להם עתה יצחק רבין, כי "הם חיים ומתקיימים שם בזכות צה"ל; לא הם מגינים על עצמם – צה"ל, השב"כ והמשטרה מקיימים את הבטחון המאפשר להם לחיות שם".

יש לברך את שר הבטחון שסוף סוף אזר עוז להפריך את האגדה כאילו ההתנחלויות בגדה המערבית ורצועת עזה מגבירות את בטחון ישראל. לאמיתו של דבר הן מטילות עול נוסף ומיותר על מערכת הבטחון שתפקידה היה קל יותר, לולא היתה נאלצת לשמור על משה לוינגר, דניאלה וייס ודומיהם.

ומה עם הערבים הפלשתינים, אנשי הטרור המאורגנים והבלתי-מאורגנים והמון אוהדיהם? כלום ישבו בשקט, לא יידו אבנים ולא ישלחו בקבוקי תבערה, לא ישלפו סכינים כדי לדקור ביהודים ולא ישתדלו להציב מטעני חומר נפץ כדי לפגוע ביהודים, אם הממשלה תצליח לרסן את המתנחלים?

ספק רב. אחרי עשרים שנות כיבוש גדל דור ערבי צעיר אשר מנוי וגמור אתו שלא להתנהג כמו דור אבותיהם בשנת 1967. איזה עתיד צפוי לאלפי הסטודנטים הערביים בתום לימודיהם באוניברסיטאות ובמכללות? מיעוט מועט מהם יהגר מן הארץ; אבל הרוב יישאר ויחפש דרכים כדי להביע את מחאתו.

כיצד מתארים בחוגי הליכוד, התחיה והמפד"ל (שראשיהן גוש אמונים צמוד בתוך מסגרתם) שישראל תוכל להוסיף ולשלוט על קרוב למיליון וחצי ערבים הסבורים כי עצמאות וריבונות מגיעות להם לא פחות מאשר לעמי אפריקה השחורה, או, מכל מקום, אינם רוצים שעם זר ימשול בהם?

במוקדם או במאוחר נצטרך להתנער מהאקספרימנט אשר גלשנו לתוכו מתוך פירוש מוטעה של נצחון צה"ל במלחמת ששת הימים. ההימנעות מסיפוח שהליכוד הסכים לה תוך התחשבות במעמד (אשר גם הוא נושא באחריות למישגה הפטאלי ("תוכנית אלון"), שוב אינה מספקת פתרון לבעיה. נחוץ לחפש דרך כדי להיפטר מהמלכודת שנכנסנו לתוכה מתוך אמונת שווא כאילו רק הרחבת גבולנו עד לנהר ירדן תואמת את שליחותה הציונית של המדינה היהודית. כלום הרגשנו את עצמנו פחות ציונים בשלהי מלחמת הקוממיות, משום שהסתפקנו בהישגינו הצבאיים דאז?

ישראל מצווה לשמור על דמות המדינה כמדינה יהודית ומדינה דמוקרטית גם יחד. לא נהפוך משקנו; אבל לאורך ימים – אין בטחון ללא שלום. קידומו של תהליך השלום הוא מיצווה. כמה רבבות מתנחלים אינם רשאים לחבל בקיומה.

רב-אלוף דן שומרון

אליקים העצני

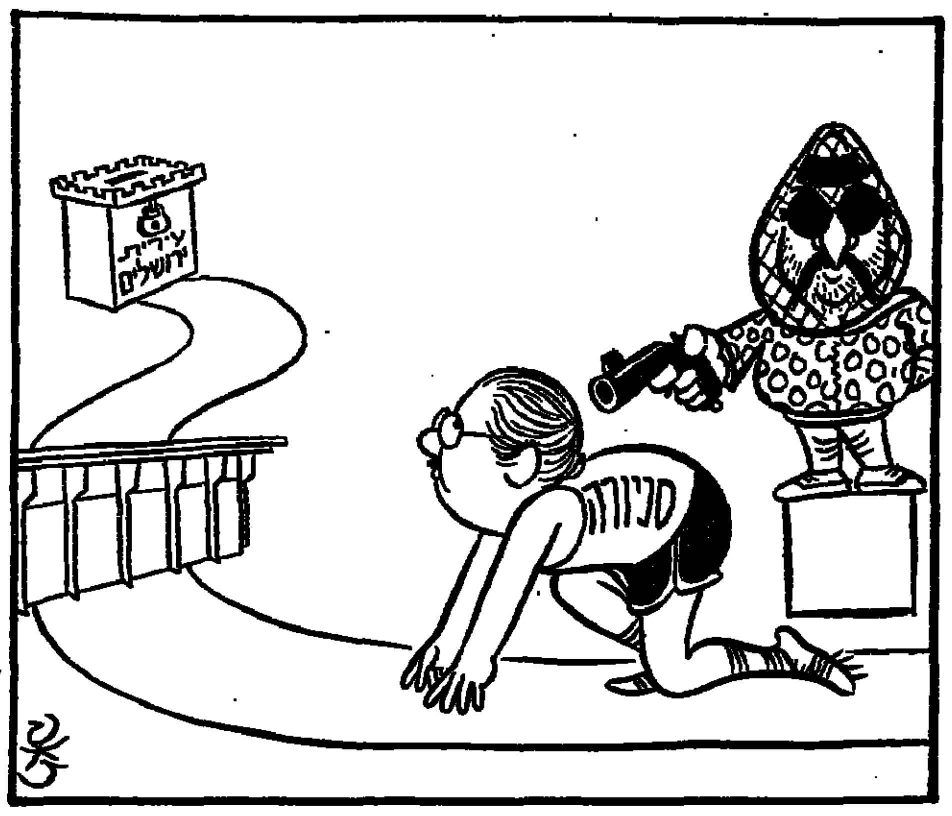

הברווז צולע מאד

ועידת ונציה הוכיחה כי כוחה של ארה"ב מספיק רק לעסקת טילים מרשימה עם הסובייטים אך בנושא השיט במפרץ הפרסי יהיה צורך לחכות לנשיא חדש כי על רייגן אי אפשר עוד לסמוך

מאת א. שווייצר

למראה התוצאות המעשיות הדלות של דיוני שבעת גדולי העולם התעשייתי, אשר נערכו על רקע נופה הייחודי של ונציה, מתבקשת הערה ברוח הפתגם: תפסת מרובה, לא תפסת. משערי החליפין של המטבעות הראשיים ועד למגיפת האיידס, מן המשטר בדרום אפריקה ועד למאבק עולמי בנטילת סמים – ובעצם מה לא נידון בשלושת ימי הוועידה? ואמנם ברוח אותו פתגם, לא תפסו המנהיגים: ומן הסתם ידעו מראש, שלא יתפסו. וכי כיצד יכלו לגונן שפע הנושאים שבהם החליטו להתעסק.

היו פרשנים שהעירו, כי שבעת המנהיגים שנפגשו בוונציה לא התכנסו אלא לשבת-אחים שמרניים: לבד מן הנשיא פרנסואה מיטראן, ששת הנותרים עומדים בראש ארצות הנשלטות ע"י מה שמוגדר כמרכז-ימין. אך האמת היא, כי השקפת עולם לא נוצרת במוחות האח"מים בשעה שהם נוסעים למפגשים בין-לאומיים: אך כאשר לא מדובר בשיקום ומסגר של אינטרסים, עשויה הקירבה הרעיונית להשרות אוירה נינוחה על הדיונים. ואמנם, אוירה נינוחה כנראה לא חסרה בוונציה.

פרשנים מבקרים מבית

לגבי חלק מן הנושאים הושגו סיכומים, שמעשיותם המפוקפקת היא תוצאה של חוסר אונים של הממשלות שראשיהן התכנסו למפגש. כך למשל הפתרונות של הסובסידיות החקלאיות, המעודדות ייצור עודף של עודפי חיטה, בשר, חלב וכו': משתתף מפוכח ברעיונים העיר, כי זו משימה לטווחים ארוכים מאד. או הקביעה, ששערי המטבע הבין-לאומי צריכים יציבים עתה בשיעור משקל: לגבי אלה קובעות ממשלות ובנקים מרכזיים פחות מן העודד ונוטה לפעולה של ספקולאנטים, אשר על פי הוראותיהם לברוקרים שלהם מתחוללות התנודות בשווקים הפיננסיים.

ואולם, לא כל הנושאים היו מן הסוג המרחף באוויר. ידוע היה, כי ארה"ב מבקשת את תמיכתם המעשית של יתר באי הוועידה במימוש מדיניותה המוצהרת התקיפה כלפי אירן, קרי השיט במפרץ הפרסי. משאלה זו נתקלה בסירוב, וזאת מן הטעם הפשוט, שבעיני נמעניה אבדה אמינותו של ממשל רייגן. לא בכל: הממשל השכיל לכופף את הסרבנים להסכים לעסקה סובייטית-אמריקאית בדבר הרחקת הטילים לטווחים בינוניים מיבשת אירופה. אך היפוך השלם עוד לפני המפגש בוונציה, שבאיו נתבקשו רק לברך על המוגמר – וכך עשו. אחדים מהם בפנים חמוצות. אך בעניין המפרץ הפרסי, נותרה ארה"ב לבדה.

הבא לשאול, מדוע, לא צריך להרחיק בחיפושו אחר נימוקים. שכן, בארה"ב עצמה נמתחת ביקורת, גם מצד מי שיש להם מה לומר בזירה, על הרעיון של שליחות כוחות צי אמריקאיים להגנה על מכליות כוויתיות. אמנם, מקצת מן הביקורות משכנעת רק למראית עין. נכון שהנפט המובל מן המפרץ מיועד ברובו הגדול לצרכנים ביפן ובאירופה, ועל כן מן הראוי, שהצרכנים ישתתפו בעצמם, יחד עם ארה"ב, בהגנה על המכליות. אך ארצות אלו הורגלו, מאז מלחמת העולם השנייה, לסמוך על האמריקאים בהבטחת הגנתם ואמנם, בזה מתמצה המעמד של מעצמת-על, שהיא עושה למען הקליינטים שלה על דעת עצמה ועל אחריותה.

במה מחויבת מעצמת-על

האירופים והיפנים אינם מסכימים לשחרר את האמריקאים מחובתה זו של מעצמת חסות; ואילו המבקרים מקרב חברי בתי המחוקקים, אינם מסכימים עוד לנשיא-ברווז הבלתי מסוגל. אך על כך אולי יכול היה הממשל להתגבר, אילו היה מסוגל להגדיר בבירור את המשימה של כוחות הליווי, ואילמלא ריחף על מהלכיו ספק סביר לגבי נחישות החלטתו לבצע את המשימה ויהי מה. הבריות זוכרות היטב את לבנון, ואת השניות שהתגלתה במדיניות העקשה כלפי אירן. הממשל נראה בעיני מבקריו האמריקאיים, שדעתם לא יכולה אלא להותיר רושם על הסטים באירופה וביפן – כנקרע בין הרצון ליצור פתיחה לעבר אירן ובין הרצון הסותר, להוכיח נאמנות לידידים הערביים. בנסיבות אלה, העדיפו בעלות בריתה להותיר את ארה"ב לבדה בחברת בעיותיה – ומי ילין על כך?

אין זה אלא שהממשל האמריקאי מוכיח זה חדשים, וביתר שאת באחרונה, כי הוא ברווז צולע מאד. כוחו מספיק, כדי לעשות עסקת טילים עם הסובייטים, הואיל וזה מעשה מרשים כשלעצמו, והוא זוכה לתמיכה כללית למדי בדעת הקהל. אך מי ירצה – חודשים אחדים לפני כניסה מלאה למירוץ הבחירות לנשיאות, לקונגרס ולשליש מחברי הסינאט – להיכנס להרפתקה במפרץ הפרסי מול המזלות המסתופפות, תוכה הסתבכות בפתיחה באש, בפצועים והרוגים? ואם כי שר ההגנה ויינברגר מבריז בימים אלה על התחלת מתן ליווי למכליות תוך שבועות אחדים, מוטב להמתין ולראות, מי צודק: השר או הספקנים.

מכאן מבדיל רק צעד אחד אל עניינים קרובים יותר לבית. אם הממשל מתקשה, כדי לומר את הדבר בלשון הזהירה, לזכות בהסכמה מבית להוכיח לאירופה וליפן, כי הוא מוכן ליטול על עצמו את המתחייב ממעמדה של ארה"ב כמעצמה עולמית, כיצד נוכל לצפות לכך, שייכנס במלוא כוחו לעשיית שלום בין ישראל ושכנותיה הערביות. התשובה הפשוטה הקולעת היא, כי זה לא הזמן. זו אינה שאלת הרצוי, אלא של המצוי.

למי שיוצא לקרוא בעיתונות האמריקאית אין צורך להרבות בהסברים: זו שעה של סגירת ספרים, ולא של פתיחת דפים חדשים. אם היה עוד צורך בכך, ונציה הראתה, כי מי שרוצה בשותף אמריקאי כדי שהלה יסייע למהלכיו, מוטב שימתין, עד אשר יכנס נשיא חדש לבית הלבן ויתבסס שם: על הנשיא רייגן, ככל שאהבנו והערכנו אותו, אי אפשר עוד לסמוך.

ראש קטן אצל ראשים גדולים

לריבוי החקירות ההכרחיות לתקינותה של ישראל יש גם מחיר כבד: השרים משותקים

מאת דן מרגלית

"במדינה המתוקנת הזאת" – כך בדיוק התבטא השבוע שר בכיר – "לא נשאר מרחב תמרון לעשייה". הוא ביקורתי ודיבר בכעס עצור על מכת-החקירות שירדה על המדינה. שר אחר כינה את התופעה "חקירומניה". כל עניין מגיע למשטרה. כל נושא משמש לביצוע בידי יריבים. אי-אפשר לנהל את הממשלה. שמעתי מפי מנהיג רב מאולן צברים נמנע משרד בגלל חששו מפני חקירות עתידיות ומהרעיון סר לידיאויות מצד עמיתיו הפוליטיקאים.

אילו לקתה ישראל בחקירומניה כזאת בשנות ה'50 וה'60, לא היה מי שיבנה את הכור הגרעיני בדימונה וענפים שלמים בתעשיה האווירית והצבאית והאופטית-מנגשית היו נגרעים. הכנסת מעולם לא אישרה את הקמת הכור בדימונה ומעיין נמצא לו כספים. בישראל של 1987 היה דוד בן-גוריון נחקר על כך שהעלים בפני עוזריו, ובמקום דברי שבח על המפעל היה נכון. אין צורך להרחיק לכת לצפונות. מאז השופט יוסף פולאק שותקה יוזמת לק"ם.

הבקיאים במעשיה של מחלקה אחרונית זו, ששוכנה במערכת הבטחון לקידום המשק הלאומי – חוששים כי תוך שלוש או חמש שנים תאבד ישראל חלק ניכר מיתרונה על מדינות המזרח-התיכון. עם מערכת השכלה גבוהה כה ענייה ומכוני מחקר ומעבדות בלי תקציבים בי עלולה סגירת הלק"ם להתגלות כטרגדיה לתיעוש ולמדע בישראל. אך באווירה השוררת עתה בארץ לא יעז איש לבקש או להבטיח מיצחק רבין ומיורשיו ליטול על עצמם את האחריות להוצאת ענף כה חיוני כלק"ם.

כן גם השב"כ. מי שבא בדברים עם חוקריו יודע כי חל עיכוב בולט בפעולת מעשי ועדת האחרונים שביצעו ארגוני המחבלים הפלשתינים. אי השקתו של מידה ריכוז הוד בצמת ביתרון מעוררת עצבנות במערכת הביטחון. רבין העריך כי זהו הפיגוע החמור של השנה, אם כי למרבה המזל לא הסתיים באסון חיי אדם. אך שום מפקד לא יאמר לשום חוקר בשב"כ להתאמץ עד כדי הסתבכות במפעם בפני ועדת חקירה. נמצאים כבר פוליטיקאים שמטיפים בגלוי לשפוך את התינוק עם מי-האמבט, בתואנה אלה מי בשב"כ ירצה להתנדב?

בשבועות האחרונים קלטתי רסיסי ידיעות דומות בתחומים רבים. ראש עירייה סיפר לי כי עובדיו, דוחפים כל החלטה כלפי מעלה. במשרד האוצר נוטים פקידים לייעץ לממונים עליהם – עד לשר משה נסים – לנהוג על פי הפירוש המחמיר ביותר כלפי כל אורח, יזם, משקיע. אם השר רוצה – שיקבל את ההחלטה על אחריותו הבעצמו. הפקידים – הדרג הנפגע יותר מן הפוליטיקאים בכל ועדת חקירה – רוצים אליבי המבוסס על מסמכים שיוכיחו כי הם התנגדו מראש.

שכן אי-עשייה והתגוננות ליוזמות הן חברת ביטוח קאריירסטית בפני כל ועדת חקירה משפטית. חוקרים רק כשלונות, ומי שלא עשה דבר – מוגן הפתגם הידוע – אינו שוגה גם לטעויות. מצבה המבורך של ישראל התקלת בעולם ערבי עוין ומתוחכם, כפה עליה לפעול בתנאי התסבכות קשים במיוחד. מה ששרד דיה יכולה לרכוש באנגליה לא תקבה בישראל, אך מה שאדיר אינה מסוגלת להשיג שם – תופש בידה ושלים. מעורבותה של ישראל בפרשיות בעסקות הנשק עם אירן היא תוצאה של מסורת מדינית הכרעה קונקרטית ליטול סיכונים הכרוכים אפיזיים הנובעים ממצבה.

כל מהלך שיש בו סיכון גבוה נושא בחובו גם אפשרות גדולה יותר של כישלון. האם כבואן לבחון את הדברים לאחר מעשה מביאות ועדות-החקירה של המשפטנים בחשבון מה התנאים האובייקטיביים שליוו את העניין הנדון? שונים השים שהתשובה שלילית. הם נדרשים לאמת-מידה מן הרווחה במערב העשיר והשבע. מסקנתם היא כי למרות שהדרג המדיני אינו יוצא בדרך כלל ניזוק – המחול ל"הראש הקטן" הם הסלולה של הפוליטיקאי אל הדר הילה.

שיעור הצמיחה הכלכלית בעולם ב-1987 – עד 3.2%

מרכז האו"ם (עי"ה, ע"צ) – דו"ח האו"ם על כלכלת העולם קובע שהתרחבות הפעילות הכלכלית אינה מהירה במידה מספקת, ואין בה כדי לשים קץ לאבטלה במדינות התעשייתיות ולהעלאת רמת החיים ברוב מדינות העולם השלישי.

הסקר הכלכלי השנתי של האו"ם מציין כי שיעור הצמיחה מתון ולא יעלה השנה על 3.2 אחוזים. יש לצפות שגם בשנת 1988 ישתפר המצב רק במידה מצומצמת.

הדו"ח מתנבא להמשך שיעור אבטלה גבוה במדינות התעשייתיות. גם בעיית החובות הבינלאומיים לא תמצא את פתרונה ויתכן שפער היחות בין מדינות העולם על רקע חוסר האיזון בסחר הבינלאומי תחמיר.

לפי התחזיות יש לצפות ב-1987 לצמיחה בשיעור 2.5 אחוזים בקבוצת המדינות התעשייתיות, ובשיעור 3 אחוזים בשנה הבאה. יפן תגיע לרמה של 3 אחוזים הן ב-1987 והן ב-1988. הצמיחה במערב אירופה תהיה בשיעור אטי יותר.

הסקר צופה כי שיעורי הצמיחה הכלכלית בארה"ב יהיו מצומצמים יותר מ-3.4 אחוז ב-1988.

במדינות המתפתחות יש לצפות לשיעור צמיחה של 2.7 אחוז ב-1987 ול-3.8 אחוזים ב-1988. בתוך קבוצה זו יזכו המדינות המייצאות נפט לשיעור צמיחה גבוה יותר.

הסקר מציין כי מחירי הנפט הגלם ירדו ב-1986. ירידת מחירי הנפט באותה שנה הגיעה ל-46 אחוז. (עי"ד ע"צ)

ממשלת דרום אפריקה החמירה את תקנות הצנזורה

יוהנסבורג (ע"ר). ממשלת דרום אפריקה החמירה אתמול את הצנזורה על אמצעי התקשורת, והחמירה את כוחות הביטחון העומדים בכוננות גבוהה לקראת הפגנות נגד משטר האפרטהייד.

הנשיא פיטר בותה חתם על הצהרה המאריכה את מצב החירום, שלפיו מוחזקים בבתי כלא אלפי אנשים ללא משפט.

פקיד במטה הראשי של המשטרה בפרטוריה אמר שבעקבות קריאה שהשמיעו הארגונים הראשיים הלוחמים נגד האפרטהייד לצאת גל מחאות שיימשכו שבועיים, בוטלו כל החופשות.

בהופיעו לפני בית הנבחרים אמר בותה אמש, כי אין ביכולתו לשים קץ למשטר החירום, מאחר שיש סכנה רצינית ביותר להסלמת מעשי האלימות במדינה.

בהודעה שפרסמה החזית הדמוקרטית המאוחדת, המונה שני מיליוני חברים, נאמר כי על הפועלים להישאר בבית ב-16 ביוני לזכר 575 אנשים שנהרגו בהתקוממות סווטו.

הארכיבישוף האנגליקני דזמונד טוטו קרא לכנסיות האנגליקאיות ברחבי המדינה להפעיל את פעמוניהן היום בצהריים, כדי להזכיר לציבור שדרום אפריקה נתונה זה שנה במצב חירום.

בותה פנה למנהיגי השחורים לפתוח בדו שיח עמו כדי לדון בעתיד האומה, אך רוב מנהיגי השחורים דחו את ההצעה.

כולנו יחד תחת מטריה אחת

מה צריך לחשוב עסקן חרות על אשר מעוללים לו ראשי מפלגתו

מאת עוזי בנזימן

מנקודת מבטו של עסקן חרות מצוי, בעל שאיפות מפורצות, החיים בלתי נסבלים ממש. ראשי מפלגתו מבשלים לו עתה מרקחת כזו שקיבתו צריכה להיות עשויה מברזל כדי לעכלה. לפי שעה אכן נראים הפוליטיקאים של חרות כמי שקורקע מתחתם אדמה; עוברים הם אינם פוצים פה ומצפצפים, ומתירים לראשי מפלגתם להכין להם תבשיל פוליטי שמריח כמותו לא נודע מאז קום המדינה.

זה עשר שנים, לפחות, שתנועת החרות מובילה על גבה לכנסת את עסקני המפלגה הליברלית. עתה, לקראת הבחירות הבאות, מתכוננת תנועת החרות לתת פרסם אל בית המחוקקים לכמה טרמפיסטים נוספים על חשבונם של פעילי המפלגה המשקיעים את כל מרצם וכשרונם בפילוס דרכם אל הכנסת.

בתוך ארבעים המועמדים הראשונים של הליכוד לכנסת הבאה הובטחו בעיקרון 13 מקומות למפלגה הליברלית. אנשים מסוגם של אליעזר קולס, פנחס גולדשטיין, אוריאל לין, פסח גרופר – ובגי יצחק מודעי, אברהם שריר, גדעון פת – שבשום פנים ואופן אינם מסוגלים לגייס תמיכה ציבורית רחבה למועמדותם לכנסת, יגיעו אליה בקלות תחת כנפיה של תנועת החרות. קול הבוחרים "האמורפי" שהעניק לפני עשרים וחמש ושלושים שנה את קולו תמיד לציונים הכלליים ספק אם הוא קיים כיום, ואם אכן הוא ישנו בגלגול חדש, הרי שמספרו קטן ואחוזו נתונה לרשימת מפלגה של "שינוי". אם יילכו הליברלים ברשימה נפרדת לכנסת, ספק אם ישיגו יותר ממנדט או שניים. ברשימת הליכוד הבאה הם יתפסו כשליש מהמקומות הריאליים.

מקומות מובטחים לנוספים מזומנים

כאילו לא די בכך, מוכרים עתה ראשי תנועת החרות מקומות מובטחים לנוספים מזומנים נוספים. בין הרכישות האחרונות של יצחק שמיר ויועציו נמנים, בכל הידוע, דוד עטשי, אהרן אבו-חצירא ויגאל הורביץ. לשניים האחרונים הובטחו שני מקומות בין ארבעים המועמדים הראשונים לכנסת. אסור לשכוח כי גם מפלגת לעם הבטיחה לעצמה מקום אחד או שניים ברשימת הארבעים.

חשבון פשוט מלמד: כמחצית מהמקומות הריאליים של הליכוד תפוסים מראש בגלל התחייבויות מהסוג האמור. לנוסרי העבודה האפורים של תנועת החרות – שהם השלד הארגוני שלה – אין למעשה סיכוי להגיע בתנאים אלה לכנסת. הרי זו בעצם משאת נפשו של כל עסקן מן המניין. הפעילות השוחקת בסניף, המאבק על תפקידים מקומיים, ההתגייסות למבצעים ארציים – כל אלה באים, בדרך כלל, כדי להשיג את התכלית: מקום ריאלי ברשימה לכנסת. סיכוי זה, במקום שיגדל ככל שמצטבר הוותק בפעילות המפלגתית, קטן למעשה בתנועת החרות. על פעיליה ועסקניה לפנות מקומותיהם למען זרים שנספחו לרשימת המפלגה לכנסת בגלל החלטות ציניות של ראשיה.

הרי תנועת החרות היא, למעשה, הלוז הרעיוני, המוסרי והארגוני של הליכוד. כל האחרים אינם אלא שתלים שנעצו על גבה. לתנועת החרות היה ויש מצע מובהק המזוהה עמה זה עשרות שנים; יש לה תשתית ארגונית משלה; יש לה מסורת מפלגתית פנימית ייחודית לה; היא עתה להושי לב של ציבור ניכר לגדי בישראל; היה לה מנהיג בולט שטבע חותם במשך שנים ארוכות ושרישומו עדיין ניכר בחיי יומה. באתה: תנועת החרות היא ישות פוליטית כבירה, מפלגה בעלת צביון בהיר. לכן היה ויש לה מקום חשוב בחיים הפוליטיים בארץ ולכן היא מתחרה ממשית על הנהגת המדינה. הטרמפיסטים הקופצים עליה, אם ביזמתם ואם מחמת עסקות ציניות שיזמו ראשיה, חסרים את התכונות האמורות. הם, ברובם, אנשים חסרי מפלגות חסרי צבע ומשוללי כוח-משיכה אשר מוצאים לעצמם מסתור בטוח מתחת למטריה שפורשת תנועת החרות.

נכונותם של פעילי תנועת החרות להשלים עם דחיקת מקומם מהרשימה לכנסת מעידה כי הציות למנהיג, כפי שנוצק בתקופתו של מנחם בגין, עדיין בתוקף. לכן בולעים עסקני המפלגה את הצפרדעים שבהן מאכילים אותם יצחק שמיר ושותפיו בימים האחרונים.

מקורות מדיניים / עקיבא אלדר

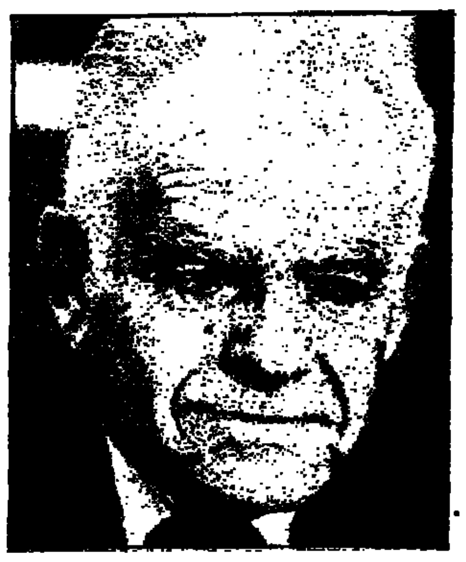

יצחק שמיר

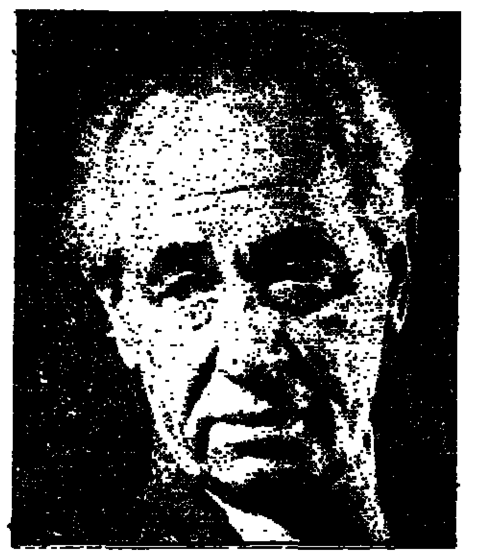

שמעון פרס

חנן בראון

משה ארד

שגריר מארד

שר החוץ שמעון פרס רצה מאד שגריר "טלוויזיוני" בארצות הברית. שר המדע גדעון פת הציע איפוא השבוע למנות את אליקים סיילור. ואכן, דומה היה, כי פרס העביר את מועמדיו מבחן בר קפדני הרבה יותר משאר המבחנים (ניסיון דיפלומטי, יוקרה, הבנה בענייני אמריקה). יוסי ביילין, נמרוד נוביק, איתמר רבי־נוביץ, שמעון שמיר ולבסוף, משה ארד אינם יכולים להתחרות ברוד קמחי ובחנן בראון — אלא בגיל וב־פוטוגניות.

ראש הממשלה יצחק שמיר היה מעדיף לפגוש את דן מרידור, או את אהוד אולמרט בביקוריו בבירת ארה"ב, אולם הבין כי עליו להסתפק בבנימין נתניהו בניו יורק וב"סיוויל סרבנט" בוואשינגטון. למרבה המזל, נפסל קמחי על הסף, אחרת היה שגרירה של ישראל בארצות הברית נאלץ להסתתר מאחורי חסינות דיפ־לומטית כדי לחמוק מצוי הבאה של בית משפט אמריקאי. (אגב, לא לאורך ימים יסכינו קמחי, נמרודי ושוימר עם מדיניות ממשלת ישר־אל. האיסור להעיד, שנועד לסכור את פיו של עמירם ניר, מרחיק אותם מאדמת ארה"ב ופוגע בפר־נסתם ובזיקתם באחר).

נשאר איפוא חנן בראון. האיש שניהל בשנים האחרונות את המ־געים בין ישראל לארה"ב משיתוף הפעולה האסטרטגי, הסכם הסחר החפשי, קול אמריקה ועד הטיפול הכושל, שלא באשמתו, במשבר פולארד. בראון שימש במשך מספר שנים ציר ישראל בשגרירות בוואשינגטון ורכש שם את אמונם והערכתם של רבים מקרב ראשי הממשל והקונגרס. אף על פי כן נשאר בראון במכון ויצמן, ומשה ארד, אשר עיסוקו היחיד בוואשינג־טון היה בתחום ההסברה, זכה למולית הזהב של השירות הדיפ־לומטי הישראלי.

אין זה רק משום שבראון היה המועמד הנבחר של שמיר, דבר שיש בו כדי להחשיד בציציות יתירה. פרס מיטיב לדעת שבראון לא היה צריך לעשות שקר בנפשו על מנת לדבר בזכות ויתורים טרי־טוריאליים. פרס העדיף את ארד, למרות שהוא מכיר ביתרונותיו של בראון בתחום המדיני המעשי. שר החוץ, כמו משה דיין שקדם לו, (ראה גם ספרו של אבא אבן על הדיפלומטיה הזהירה) אינו תופס את השגרירים כמתווכים בינו לבין המנהיגות במדינה שבה הם מו־צבים.

אם ברצונו להידבר עם שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, או עם נשיא מצרים חוסני מובארק, הוא מעדיף לעשות זאת פנים אל פנים, בטלפון או במסר אישי מפיו לשגריר תומס פיקרינג או לשגריר מוחמד בסיוני. לדידו, שגריר הוא שליח הסברה קבוע הממלא את החלל התקשורתי הבלתי נמנע בין ביקורו האחרון של שר החוץ לביקור הבא. עליו לרוח על הלכי הרוח באמריקה ולספר לאמריקאים על ערגתה של ישראל לשלום. את מגעי השלום עצמם ינהל הוא עצמו בירושלים עם פיקרינג וקלבריוס, בעזרתם של ביילין ונוביק.

פרס נאנס בשעתו לצרף את השר גד יעקבי לרשימת המועמדים הראשונה והוא לא הזיל דמעה על פרישתו של זה ממרוץ השגרירים. יעקבי אינו נוהג למחול על כבודו ועל מעמדו וקשה להניח שהיה מסתפק בנאומי צדקה וראיונות מוזמנים בתחנת טלוויזיה מקומית.

יעקבי חשוב מדי, בראון מעשי מדי, רבינוביץ ושמיר פרופסוריים ולוחמתם גם חוסר ניסיון מדיני. אבל רה"מ פוסל אותם.

כמו בנושאים רבים וחשובים, גייס שמיר גם כאן את כל כשר אי־ההחלטה שלו. אילמלא הסתננה הביקורת על אידיאנותה של המפ־לגה בפרשת השגריר גם לעיתונות החשובה באמריקה, היה שמיר שולח את פרס עד למחוז "דרושים" בעי־תונות הישראלית. בחירתו של ארד היתה למעשה התוצאה הטובה ביותר של מכרז פנימי במשרד החוץ לתפקיד השגריר. כפי שהוא נתפס בעיני השר. ארד ("פטי", בפי כל מיודעיו) רכש ניסיון עשיר בהסברה, מתחבב בנקל על הבריות ועל התקשורת, בעל הכשרה משפטית, דבר שאינו מזיק בימים אלה לדיפ־לומט ישראלי בארה"ב וזה בעדו.

לא במקרה היה זה פרס עצמו שלפני־שישה חודשים "העיף" על פיו את ד"ר עודד ערן, בעל ניסיון וידע עשיר יותר בתחום יחסי ישראל־ארה"ב, לתפקיד הציר המ־דיני בשגרירות (במקום אליקים רובינשטיין). שגריר, אליבא דפרס, אינו זקוק לתכונות מעין אלה, הן יכולות חלילה להחזיר לשגרירות משהו מהמעמד והיוקרה שאיבדה מאז הדליף מאיר רוזן את משה ארנס. ושמיר, הוא הבטיח כי אף אם יסתלק המערך או יסולק מהממשלה לא יישאר הליכוד תקוע עם סוכן של פרס בארה"ב. שמיר היה זה שמינה את ארד לשגריר במכסיקו והוא יידע להסתדר אתו גם בארצות הברית.

איך מסתדר מעמדה של ישראל בעיני אמריקה עם מינוי הפשרה הזה. למי איכפת?

החמישית של אפריקה

לרפי אדרי יש חבר בצרפת, יורד ישראלי עשיר, יליד מרוקו העונה לשם מוריס אסור. כיוון שהאופנה האחרונה היא שילוב עסקים בדיפ־לומטיה (ראה יעקב נמרודי ואל שוימר), נענה אדרי בשמחה להצעתו של הידיד להעמיד את קשריו העסקיים עם ממשלת טוגו לרשות ממשלת ישראל. היה זה זמן קצר לאחר ששמעון פרס העתיק את משבו למשרד החוץ וחידוש היח־סים עם מדינה נוספת באפריקה היה נחשב ל"סיפתח" נאה.

השר נתן לאדרי ברכת הדרך והשניים יצאו יחדיו ללומה הבירה ונועדו שם עם הנשיא גנסינגבה איארמה. לאחר ביקור חשאי נוסף של אדרי, שהודלף כמובן מיד, נקבע כי במועד ידוע בחודש ינואר, עם כינוסה של מפלגת השלטון, יכריז מנהיג טוגו על חידוש היחסים עם ישראל, אף לא שעה אחת לפני כן.

במוצאי שבת, פחות מיממה לפני המועד הקבוע, בישרה הטלוויזיה על החלטתה של טוגו לחדש את היחסים עם ישראל. שמו של אדרי הוזכר בידיעה יותר מפעם אחת. סו־כנות הידיעות הצרפתית בירושלים גילתה התרגשות רבה ועוד באותו ערב נחתה הידיעה על שולחנו של איארמה. שעות אחדות אחר כך הבריק נציג ישראל בטוגו כי החמישית של אפריקה נשתתקה עד לוועידת המפלגה הבאה.

התיאור הזה אינו רק פרק בדיפ־לומטיה למתחילים. זהו סיפור חי־דוש היחסים של כל אחת מארבע מדינות אפריקה השחורה עם ישראל במרוצת ארבע השנים האחרונות. כל אחת מהן התחבטה בין האינטרסים שלה במערב, בעיקר בארה"ב, ידידתה הגדולה של ישראל, לבין החשש מפני איומיה של לוב ואף מדינות ערביות מתונות ממנה. לא קסמיו של אדרי ואף לא היהודים העקשניים של פקידי משרד החוץ הביאו את שליטי טוגו להזמין את יצחק שמיר לביקור ממלכתי. העי־תוי יכול להיות מקרי, כמו ביקורו של רה"מ במדינות שכנות. את הבניינים להחלטה לחדש את היח־סים יש לחפש ברבדים עמוקים יותר.

במחקר בנושא יחסה של אפריקה לנושא חידוש היחסים עם ישראל (מכון דייוויס באוניברסיטה העברית) כותב אריה עודה, איש המרכז למחקר במשרד החוץ כי ברוך כלל מבוססת הביקורת האפריקאית נגד ישראל על יסוד אידיאולוגי־מוסרי עם דגש על הסולידריות האפ־ריקאית עם הערבים, בעיקר עם הפלסטינאים. מדינות ערב הצליחו במידה רבה לשכנע את מדינות אחרות אפריקה למצוא קשר פוליטי ואידיאולוגי בין אפרטהייד ונוצצות מזה לבין ציונות מזה.

המחקר מצביע על כך שהתגובות האפריקאיות לחידוש יחסים של מדינות היבשת עם ישראל התמתנו בכל שהזמן נקפ, כך כבר גברה ההכרה כי יש להשאיר את הדבר לשיקול דעתה של כל אחת מהמדינות. תגובותיהן של מדינות ערב להחלטתה של חוף השנהב לחדש את היחסים עם ישראל בפברואר 1986, היו מתונות מאלו שליוו צעד דומה של זאיר ארבע שנים לפני כן. דומה כי ריכוך היחס הערבי הוא תוצאה של החלשת השפעתו של הסיוע הערבי והעוצמה הפוליטית הכרוכה בכך.

חידוש היחסים עם זאיר, ליבריה, חוף השנהב, קמרון וטוגו גם יחד אינו שקול בעיני ישראל כמו כינון יחסים דיפלומטיים עם החשובה במ־דינות אפריקה השחורה, הלא היא ניגריה. במשרד החוץ יש אף כאלה הטוענים כי תאוות היחסים עם כל מי שמוכנה לכך, גם אם היא מושחתת ובלתי מועילה, עולים למשלם המיסים כספים רבים ומיד תרים. על פי פרופסור אקינייס, מנכ"ל המכון הניגרי ליחסים בינ"ל, "חזרות לישראל העמיק הפער האיזון האסטרטגי והבטחוני בין ניגריה ואפריקה כולה לבין דרא"פ".

שאגארי. בהסבירו את התנגדותו לחידוש היחסים עם ישראל, הטעים כי יחסיה ההדוקים של ירושלים עם דרא"פ מחבלים בסיכויים להגיע עמה להסכם. שאגארי ואחרים מדגישים כי בניגוד לישראל סייעו הערבים לחזית הדיפלומטי נגד דרא"פ וכי "קרבן" זה הועלה על מנת להפגין סולידריות עם אפריקה ועל כן עליה לנהוג מידה דומה בערבים.

הסי־איי־איי על גורבצ'וב

כידוע, יש לירושלים יותר מעניין אקדמי גרידא בהתרחשויות הפני־מיות בברית המועצות. בסוף חודש זה ישמע עוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'רד מרפי מפי עמיתו ולדימיר פוליאקוב פרטים על רעיון הוועידה המבינה לוועידה הבינ"ל. ויוזה שה־גיע מוואשינגטון מלמד כי מרפי יוצא לדרכו על מנת לשמוע יותר מאשר להשמיע דברים באוזני הרו־סים. נראה שהוועידה הבינ"ל תעמוד במרכזו של המפגש התקופתי. מדיניותה של בריה"מ במזרח התיכון אינה מנותקת כמובן מההתפתחויות במוסקווה גופה.

בסוף אפריל הופיע מרק זלוטניק, חוקר בכיר במחלקה המטפלת בתכונה הסובייטית בסי־אי־איי בפני פורום של מכון קנן ללימודים רוסיים מתקדמים. דבריו מבטאים את הדעה הנפוצה בקהילת המו־דיעין האמריקאית: מדיניות הרפור־מות של גורבצ'וב אינה נטולת סי־כונים. ההתנגדות באה ממספר מוקדים בתוך הממסד המפלגתי, הממשלתי והבטחוני. הקרע לכך אינו רק ביורוקרטי, אלא גם אידיאולוגי.

חבר הפוליטביורו איגור ליגצ'וב, הנחשב למספר שניים בקרמלין הוא מתנגדו העיקרי של גורבצ'וב. לי־גצ'וב מתנגד ליוזמה להשיפת פקידי מפלגה מושחתים, לנסיונות לדמוקרטיזציה מוגבלת ולקיצוץ בתקציב הבטחון. גורבצ'וב נכשל באישור רפורמות מרחיקות לכת בפלנום המפלגה שהתכנס בינואר. הפלנום גם מנע קידום שלושה מתומכיו הקרובים בפוליטביורו למ־עמד של חבר מלא (ילצין, דובריגין ויעקבלב). הוא עושה מאמצים לכינוס כלל ארצי של המפלגה ב־1988 על מנת לזכות באישור רחב לתכניותיו ולעקוף בכך את הוועד המרכזי.

בכירים בממסד הצבאי תומכים בגורבצ'וב, כמו גם האינטליגנציה. הם מעריכים כי בטווח הארוך תצמח תועלת מהרפורמה בכלכלה. גור־בצ'וב מודע היטב לכך שהוא מנהל משחק מסוכן ושהוא עלול לעמוד בפני אתגר רציני עוד לפני הכינוס המתוכנן ב־88. הסי־איי־איי מעריך כי יש סיכוי טוב שיצליח.

מסדרונות מפלגתיים / אילן שחורי

בעבודה רוצים "חשבון נפש"

למרות הכרזתו של מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס כי עד סוף יולי תצליח מפלגת העבודה לגבש רוב להקדמת הבחירות, הרי בתוך מפלגת העבודה שוררת הר־גשה, כי על הנהגת המפלגה לחדול עתה מהיומרה להביא להקדמת הב־חירות, מפני שהמפלגה, ובעיקר ראשיה, נמצאת כיום באותה מתכו־נת השפל הגדולות שלה מאז המהפך של 1977.

בצמרת העבודה גוברים הקולות לעשיית "חשבון נפש" פנימי לאור שורת האכזבות שפקדו בחודשים האחרונים את המפלגה, שהביאו לביטול הגדול באשראי שהוענק לתנועה בשנתיים הראשונות של ממשלת האחדות הלאומית. הרגשה היא שהמפלגה אינה מצליחה להס־ביר את עמדותיה לציבור, היא הולכת מדחי אל דחי, מנהיג המפלגה מגלה עצבנות רבה ומוביל את התנועה לשגיאות נוספות. כש־השיא היה בכינוס מרכז המפלגה לפני כשבועיים בה תקף פרס את הח"כ אבא אבן בעניין הדו"ח ועדתו.

בין חברי סיעת המערך בכנסת היתה תמיהה רבה השבוע על דבריו של פרס על אפשרות של קניית קו־לות תמורת תמיכת חברי כנסת ביוזמת השלום שלו ובהקדמת הב־חירות. רבים הזכירו את דברי פרס מלפני שבועות אחדים בלבד, כש־גינה בחריפות אפילו מחשבה בנושא זה. בפורום מפלגתי פנימי הביא פרס כסיוע לדבריו את דברי דוד בן גוריון שבירך לא פעם בהטלת כובד המשקל על מטרה אחת תוך פשרה בשוליים. לכך נוספה גם התמיהה על דבריו של פרס כי יש מקום לשקול את רעיון משאל העם בעניין הוועידה הבין־לאומית. רק לפני מספר חודשים ליגלג פרס על רעיון המשאל, כאשר ראשי הליכוד, ערב ישיבת הקבינט המדיני, העלו לראשונה אפשרות למישאל עם. כיום ראש הממשלה הוא המגדיר את דבריו של פרס כ"קישקוש מוחלט וגימיק תקשורתי". פרס, כנראה, מתייחס עדיין למישאל העם בר־צינות, והשבוע הטיל על המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, יוסי ביי־לין, לבדוק את ההיבטים המשפטיים והחוקיים של מישאל עם.

אחד הנסיונות להוליך את מפלגת העבודה ממצבה העגום כיום, הוא הקמתו מחדש של "צוות התגובות" המפלגתי. אחת הטענות העיקריות היתה כי מפלגת העבודה אינה מצ־ליחה להסביר את עמדותיה לציבור והעומדים בראשה אינם מדברים בלשון אחת. מזכ"ל המפלגה, הח"כ עוזי ברעם, יעמוד עתה בראש צוות התגובות בו יהיו חברים שר האנר־גיה משה שחל, חברי הכנסת חיים רמון, דוד ליבאי ושמחה דיניץ. שלוש פעמים בשבוע יתכנס הצוות, תוך תיאום עם פרס, ויגבש את עמדות המפלגה או יגיב על הכרזות הליכוד.

בדיוק כפי שעשתה העבודה בשבע שנות האופוזיציה.

מחיר השתיקה של דוד לוי

דוד לוי: רוגז

טועה מי שחושב כי התיי־צבותו הדו־משמעית של סגן ראש הממשלה דוד לוי לצידו של ראש הממשלה יצחק שמיר במשבר הפוליטי האחרון עם מפלגת העבודה סביב הוועידה הבין־לאומית והנסיונות ל־הקדמת הבחירות, מעידה על הסכמה מחודשת בין השניים ועל שלום־בית בתנועת החרות. מקורביו של לוי כבר הסבירו השבוע כי לתמיכתו של לוי ולשתיקתו בנושאים הפתוח נו־חים לשמיר, יהיה מחיר כבד. זאת, למרות הפגישה בארבע עיניים שהיתה ביניהם השבוע שהוגדרה כ"טובה".

לוי היה היחיד מבין שרי הקבינט שהצביע נגד אישור דו"ח ועדת רוטנשטרייך־צור; גם בדיון שהתקיים לאחר מכן בממשלה הרים ידו נגד המלצות הדו"ח תוך שהוא מערער על האחריות הכוללת שהטילו מחב־רי הדו"ח בכל חברי הממשלה. בין מקורביו התבטא לוי בימים האחרונים בחריפות רבה נגד יצחק שמיר וטען כי לא יתכן שזה יתנער מהאחריות שבפ־רשה. בניגוד לעצת יועציו החליט לוי שלא לתת לפי שעה ביטוי פומבי לדעותיו.

בהתייעצות עם מקורביו אמר השבוע שר השיכון כי בתוקף הסערה הפוליטית הנוכחית יחד זוז ויתבע לאנשי מחנהו את הייצוג ההולם במוסדות התנועה. ואם לא ייענה, תפרוץ מחדש מלחמת הכל בכל. דרישתו של לוי ברורה ביותר: ייצוג נכבד לאנשי מחנהו בהנהלה החדשה של תנועת החרות ובמזכירות ה־תנועה שיפוי במידת מה על כשלונו בוועידה. לוי רוגז בינ־תיים על המנכ"ל החדש של תנועת החרות, פתחיה שמיר, שהחליט להקצות ללשכת מ"מ יו"ר תנועת החרות חדר בקצה הפחות חשוב של מסדרון האי־שים בקומה ה־12 בבית זבוט־ינסקי. לוי תובע כי תינתן לו זכות לבחור בעצמו את החדר הנראה לו, בתוקף תפקידו כאיש מספר שניים בתנועה.

התנחלויות בשיטת החאפ?

ללא קשר לאולטימטום שה־גישה התחייה לליכוד לגבי חי־דוש ההתנחלויות ביהודה ושומ־רון, קיימת זה זמן כוונה בצמרת תנועת החרות להביא להקמת של ישובים חדשים. שמיר ולוי רמזו על כך פעמים אחדות, וה־דבר עמד גם במוקד השיחה בארבע עיניים שהיתה בראשית השבוע בין השניים.

בין שמיר ולוי קיימת כיום הסכמה, כי הקמת ישוב נוסף ב־יהודה ושומרון תהווה הוכחה נוספת כי נחסמה הדרך של שמ־עון פרס אל הוועידה הבין־לאו־מית. אולם שמיר, למרות דעתו של לוי, חושש להביא את הנושא לאישור הממשלה, כי דרישת פרס לקיים על כך דיון בקבינט עלולה להביא להסרת הנושא מסדר היום, בדיוק כפי שקרה לתוכנית השלום של פרס.

בין הליכוד למערך קיימת מחלוקת קשה על פרוש ההסכם הקואליציוני וקווי היסוד של ה־ממשלה באשר להקמתם של ישובים חדשים ביו"ש. ראשי הליכוד מצביעים בקווי היסוד של הממשלה בהם נאמר במ־פורש בסעיף 15 ג'ד': ביצוע החלטות של ממשלות קודמות על הקמת ישובים שטרם הוקמו (27 במספר) יהיה בשנים שלאחר מכן, ואת המועד להקמתם תקבע הממשלה במליאתה. הק־מתם של ישובים חדשים תהיה טעונה אישור רוב שרי הממ־שלה.

ואילו אנשי העבודה, ובראשם השר משה שחל, מציגים את הסעיף הראשון בהסכם הקו־אליציוני בין שתי המפלגות, בו נאמר, כי כל נושא, לרבות נושאים שנקבעו בקווי היסוד כי יידונו במליאת הממשלה, רשאים ראש הממשלה וממלא מקומו לדרוש את הבאתם לקבינט היכול לדון בנושאים ה־מדיניים, הבטחוניים וההתיישבו־תיים הכלולים בקווי היסוד.

לפי אחת הדעות בצמרת הלי־כוד, יש לממש קודם כל את ההחלטות שהתקבלו בממשלת האחדות. הממשלה הרי אישרה עוד בחודשים הראשונים לכי־הונה הקמתם של ששה ישובים חדשים במסגרת ההסכם הקו־אליציוני. ארבעה הוקמו ושניים נוספים, עשהאל וישוב נוסף בצ־פון בקעת הירדן, היו אמורים לקום על ידי התק"ם, שאינו מזרז לממש את ההחלטה, בני מוק של בעיות כספיות. כוונת ראשי הליכוד היא, ככל הנראה, להעלות גרעיני התיישבות בשני המקומות הללו ללא כל דיון רישמי בממשלה או בקבינט. הצעה אחרת, שירדה לפי שעה מסדר היום, היא לאפשר יוזמות התיישבותיות חדשות ביו"ש ללא החלטות ממשלה ותוך העלמת עין של ראש הממשלה שיסרב להביא את הנושא לדיון בממשלה.

גורמים בכירים במפלגת העבודה שהתבקשו להגיב על אפשרות זאת אמרו, כי אם כך יהיו, עוד באותו יום תפרוש מפלגת העבודה מהממשלה.

כספת / נחמיה שטרסלר, יהודה שרוני, יונתן שרמן

בורסה מגמגמת

לפני כחודשים היה די ברור שהבורסה הגיעה לשיא, שממנו יש כיוון אחד בלבד: למטה. למרות זאת, היה קשה למצוא בטורי הבורסה שבעיתונים השו־נים התייחסות פסימית שכזו.

כשהחלה הבורסה אמנם לר־דת, במאי, הופיעו הערכות אופטימיות לרוב שארטרטו העניינים מתייצבים ותחול עלייה מחודשת. מה הסיבה?

כתבי הבורסה, לא כולם, ני־זונים מהברוקרים, והברוקרים ניזונים — פשוטו כמשמעו — מהבורסה. כשהשוק עולה והצי־בור מצטרף ויש יותר פעילות, יש גם יותר עמלות לברוקרים ולבנקים, ולכן הם תמיד "אופטימיים".

כתוצאה מכך שומעים הער־תונאים, כמעט תמיד, הערכות ורודות. הברוקרים מאמינים שכיסוי אופטימי יותר של הבורסה בעיתונים יביא גם לפריחה אמי־תית בשערי המניות.

המסקנה: לעולם יש להוריד איזה 20–30 אחוז מהציפיות האופטימיות שבעיתונות.

אגרות חוב במחיר טוב

למרות שהבורסה ממשיכה לתעתע, ממשיכות קרנות הנ־אמנות לצבור כספים. אם אתה משקיע סופר־סולידי, לך על אגרות חוב. אפשר ישירות ואפשר גם דרך קרנות הנאמנות. רמת התשואה לפדיון באגרות החוב צמודות־המדד מגיעה כיום ל–4.5 אחוז נטו לשנה. אפילו קופות הגמל, שם הכסף סגור ל–15 שנים, אינן מעניקות תשואה כה גבוהה.

למי שרוצה להשקיע כספו לתקופה של עד שלושה חו־דשים, מומלץ להתרחק מהקר־נות ולהשקיע ישירות בשקלים. ניתן לרכוש מק"מ, שבו מגיעה רמת התשואה לפדיון ל־1.4–1.5 אחוז לחודש.

המזנון של רכבת ישראל

השבוע התבשרנו על ההחל־טה לאחד את רכבת ישראל עם רשות הנמלים. אחת הסיבות להחלטה היא חוסר היעילות של הרכבת, ואחד המקומות שבהם ניתן להיתקל בחוסר יעילות זה הוא מזנון הרכבת.

מי שרוצה להגיע למזנון, חייב להידחק בין האנשים ולהידחס לתוך לא מסודר. כשמגיע סוף מקבלים מה שרוצים (שתייה או־סנדביצ'ים), נאלצים להפגין כו־שר לולייני, ולשתות את הקפה תוך התמודדות בלתי־פוסקת עם טלטולי הרכבת.

מזנון קיים גם ברכבות הנוס־עות ברחבי ארה"ב. בנסיעה מניו יורק לוואשינגטון, ניגשנו למז־נון הרכבת ועמדנו בתור מסודר להפליא. והעיקר: כשהגענו למזנון, קיבלנו את ההזמנה בקרטון קטן, שבו הקפה והכרי־כים מונחים בצורה קומפקטית, יציבה ומסודרת להפליא. לתשו־מת לבו של מנכ"ל רשות הנמ־לים שאול רזיאל.

ביטוח דירה ב–170 שקל

זו הפעם השלישית שבה אנו כותבים על ביטוח רכוש. בפעם הראשונה סיפרנו על הקוראים שהחליטו להקים קרן עצמית לביטוח כלי הרכב שלו, במקום לקנות ביטוח, כמקובל, בחברת ביטוח. בפעם השנייה סיפרנו על עורך דין המבטח את רכושו מפני פריצה ושריפה בלבד ובכך חוסך סכומים משמעותיים.

הפעם נרגים את הפרש המחי־רים העצום בין הפוליסה המור־חבת לפוליסה המצומצמת. הפו־ליסה המורחבת מבטחת בפני סיכונים רבים כמו סיכוני מים, צד שלישי, חבות מעבידים, שבר שמשות, ואפשר גם להרחיבה לביטוח אופניים ושבר לטלווי־זיה. אם ערך הרכוש שבדירתך עומד על 40 אלף שקל, תעלה לך הפוליסה המורחבת כ–600 שקל.

ניתן להוריד תשלום עצום זה, אם תהיה מוכן לבטח את דירתך רק בפני הנזקים המשמעותיים: פריצה ושריפה. אז יעלה לך הביטוח כ–270 שקל.

ההפתעה באה כאשר תהיה מוכן לבטח את דירתך לפי הפו־ליסה המצומצמת, וגם להגדיל את ההשתתפות העצמית מ–100 שקל ל–800 שקל. אז יפחתו דמי הביטוח ל–170 שקל בלבד: העסקה הטובה ביותר בעיר.

לא להתפתות לרכוש באשראי

שערי הריבית על אשראי צר־כני הם גבוהים מדי, הן בבנקים והן במסלולי התשלומים שמצי־עים הסוחרים של מוצרי הצריכה השונים.

הריבית הנגבית מהצרכן מגי־עה כיום לכ–40 אחוזים (בחשבון שנתי אפקטיווי) והופכת כל קנייה ליקרה מדי, בעיקר כאשר האינפלציה מסתכמת בכ–20 אחוזים בלבד.

הפתרון הוא לרכוש את המוצר במזומן, להימנע מיתרת חובה בבנק, או להמתין מספר חודשים.

המומחים צופים ששערי הרי־בית בבנקים ירדו במהלך החו־דשים הקרובים עקב שיעורי האינפלציה הנמוכים והרפורמה בשוק ההון. ובנוסף, ההערכה בקרב הסוחרים היא, שצפויה יר־ידה בביקוש למוצרים חשמליים במחצית השנייה של השנה, ויר־ידה זו בביקוש תביא אותם למבצעי מכירה נוחים יותר בחו־דשים הקרובים.

"פול" של צרכני ירקות

אם אתה מוציא 40 עד 50 שקלים בשבוע על ירקות ופירות וגר בבית משותף, אתה יכול להקטין הוצאה זו בחצי, בלי מאמץ רב. כל שנדרש הוא לארגן עוד שלוש משפחות ויחד דיו ליצור "פול" של צרכני יר־קות ופירות.

העיקרון פשוט. מדי שבוע רו־כשת משפחה אחת, בשוק הסי־טונאי בתל אביב, את הירקות והפירות עבור כל ארבע המשפ־חות. המחירים שם זולים בכ–50 אחוזים ממחירי הפירות והירקות בחנויות ובשווקים, והם גם טריים יותר.

הפול נועד לחלוקת הכמות הנרכשת, שכן מעטות המשפחות המחסלות ארגז שלם (הכמות המינימאלית הנמכרת) של עגב־ניות או מלפפונים לפני שהללו מתקלקלים.

יודעי דבר מציינים כי רכי־שות ישירות בשוק הסיטונאי נעימות יותר מאשר סיבוב קניות בשוק הכרמל.

הזדמנות נוספת החודש להגשת דוחו"ת שנתיים

רשויות המס החליטו לדחות בחודש ימים את המועד האחרון להגשת דו"חות מס הכנסה שנ־תיים ל–1986 לחברות.

חברות האמורות להגיש דו־חו"ת, המבקשים לתבוע החזרי מס, יכולים לעשות זאת עד ל–30 ביוני.

בנוסף לכך, נישום החייב בהג־שת דו"ח אישי, יכול אף הוא לדחות את מועד ההגשה בחודש, מכיוון שמס הכנסה אינו נוהג לגבות ריבית על איחור ב–30 הימים הראשונים.

כדאי לציין כי אותם נישומים שאינם חייבים בהגשת דו"ח מס הכנסה — שכירים ברמות שכר נמוכות ובינוניות — יכולים להגיש בקשה להחזר מס גם לאחר ה–30 ביוני.

מעתה: גם החזרי המע"מ צמודים

סכומי היתר ששולמו על ידי — העוסק המורשה — הוחזרו בעבר על־ידי שלטונות מע"מ בסכומם הנומינלי, ללא ריבית וללא הפרשי הצמדה. אך היו עוסקים מורשים ממורמרים ש־תבעו את שלטונות מע"מ חוב בתביעה. בית המשפט הורה להחזיר לתובעים את הפרשי הריבית וההצמדה.

באחרונה תוקן החוק, כך ששלטונות מע"מ ייאלצו מעתה להחזיר את המתנות שקיבלו. התיקון קובע כי סכומי היתר ששולמו בין ה־1 באוקטובר 1984 לבין ה–30 בספטמבר 1986, יוחזרו בתוספת ריבית והצמדה. סכומי יתר ששולמו לפני אוקטובר 1984 יוחזרו בתוספת הצמדה וריבית מאוקטובר 1984.

שים לב: תביעות להחזרים ניתן להגיש רק עד ה–31 ביולי 1987.

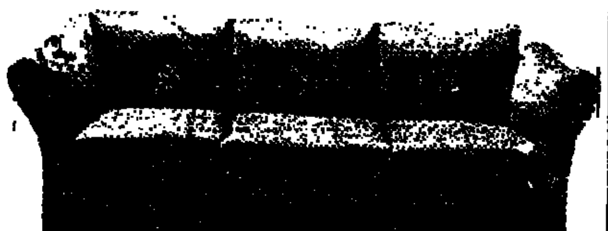

רהיטי הרקו — הרהיטים שהוכיחו את עצמם

בשאומרים רהיטים מת־כוונים למעשה לכל מה שנמצא בתוך הדירה והופך אותה למקום שנעים לחיות בו וכיף לחזור אליו.

בחנות הרהיטים של משפחת הרשקוביץ "רהיטי הרקו" חושבים שהרהיטים שלכם צריכים כמובן להיות מעוצבים בטעם, נוחים לשימוש ומתאימים בדיוק לדירה שלכם. לא ריהוט סטנדרטי שמיוצר בכמויות אלא ריהוט איכותי, שיותאם לטעמכם האישי ולמגבלותיה ומידותיה של דירתכם.

בחנות "רהיטי הרקו" הנמצאת במרכז ת"א (רח' המלך ג'ורג' 70 פינת הנביאים), יקבל אתכם, מר הרשקוביץ, שהוא בנו של מייסד הפירמה יעקב הרשקוביץ, שהיה מייסטר מדופלם בענף הרהיטים עוד בשנת 1923, בעיר וינה שבאוסטריה, וכשעלה לארץ בשנת 1940 פתח כאן מפעל וחנות רהיטים. בניו צבי וחנן ממשיכים במסורת המשפחתית של עבודה קפדנית, חומרים מעולים וגימור מושלם ולראיה הרהיטים שלהם, שכפי שציינה באוזני אחת הלקוחות הותיקות ..."פשוט אינם נגמרים..."

ב"רהיטי הרקו" משתמשים בחומרי הגלם הטובים ביותר, העבודה היא עצמית (דבר נדיר בימינו) לאורך כל שלבי הייצור החל מתיכנון הרהיט עבודת הנגרות וכלה בריפוד ובפוליטורה.

הרהיטים של הרקו הם בסגנון הקלאסי היפה תמיד. תוכלו למצוא כאן פינות ישיבה, פינות אוכל, מזנונים ושידות, חדרי שינה והכל בעיצוב לא סטנדרטי, במבחר גדול ובאיכות ללא פשרות.

למעשה ההמלצה הטובה ביותר של החנות הם הלקוחות עצמם, אלו שקנו רהיטים אצל "הרקו" לפני כמה עשרות שנים והביאו לאחר שנים את ילדיהם ולאחר מכן גם את הנכדים. מסורת משפחתית של ממש, שפשוט אומרת הכל!

ל"רהיטי הרקו" אין סניפים, אולם הם משרתים לקוחות בכל חלקי הארץ.

לזכאים, פטור ממס ערך מוסף.

"רהיטי הרקו" – רח' המלך ג'ורג' 70, פינת הנביאים, תל־אביב טלפון 03-285619

אוניברסיטת תל־אביב

בית — הספר להנדסאים
ע"ש יוסף ורבקה מאירהוף
החטיבה התיכונית

הרשמה מאוחרת
נפתח מקמת בודדים לכיתות ט' ו־י'
לשנת הלימודים תשמ"ח

תלמידים/ות בעלי כישורים לימודיים גבוהים יכולים להגיש מועמדותם

ניתן לקבל פרטים במזכירות ביה"ס, רחוב האוניבר־סיטה 30 רמת אביב 69975, טל: 414069, 420702

חברה טכנית מסחרית

המעסיקה מהנדסים ואנשי מכירות
מעוניינת לקבל
סוכנויות וזכויות הפצה
למוצרים טכניים באזור הצפון

לרשות החברה עומדים משרדים
ושטח אחסון של כ־500 מ"ר

בפרטים נא לפנות לת.ד. 4496 חיפה (לציין ע"ג המעטפה עבור שלמה)

מפעלי תחנות בע"מ

רח' המסגר 38, תל־אביב

מכרז 7/87

א. בדבר הקמת תחנת תדלוק ומבני שרות בחניון "אגד" גבעת שאול ירושלים. מוזמנות בזאת הצעות קבלנים (רשומים כחוק לעבודות בנושא המכרז – חוק הרישום קבלנים תשכ"ט 1969) לעבודות הר"מ:
1. בניה.
2. בטונים.
3. חשמלאות.

ב. על המציע לצרף בעת הגשת הצעתו:
1. תעודת רישום קבלנים כחוק.
2. אישור עוסק מורשה למע"מ.
3. אישור כי הינו מנהל ספרים כחוק.
4. רשימת הציוד העומד לרשותו, תאריך רכישתו, הנסיון שצבר בישום עבודות כבהצעתו, כולל רשימת עבודות אשר בוצע ומועדי ביצוען.
5. אשור רואה חשבון או עו"ד שהמציע הינו מוסמך לחתום בשם התאגיד אותו הוא מיצג.

ג. מסמכי המכרז ימסרו למעונינים במשרדי החברה ת"א רח' המסגר 38, בימים א'–ה' בין השעות 10.00–12.00, 13.00–15.00. תמורת 545 שקל כולל מע"מ. אשר לא יוחזרו.

ד. ההצעות יוגשו בשתי מעטפות סגורות. במעטפה אחת יוכנסו התכניות בלבד ובמעטפה השניה כל שאר החומר הנדרש. על המעטפה יירשם: מכרז מס' 7/87.
המעטפות חייבות להגיע למשרדי החברה בתל־אביב, לא יאוחר מתאריך 22.6.87 בשעה 12.00 בצהרים. המגיש ידאג לקבלת "אישור מסירה" בעת הגשת ההצעה.

ה. על הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית או מזומנים בסך 5% מערך הצעתו לתקופה של שלושה חודשים מתאריך הגשת ההצעה (ההחזרות לא תתקבלנה).

ו. המדד הקובע יהיה מדד הבניה 6/87 כפי שפורסם ע"י הלשכה לסטטיסטיקה.

ז. משך ביצוע העבודה 3 חודשים.

ח. כל ההצעות יוגשו בהתאם מלא למתואר במסמכי החברה. כל שינוי ו/או מחיקה במסמכי המכרז וכן אי מילוי כל המחירים בסעיפי כתב הכמויות, בהתאם למתואר במסמכי המכרז יפסלו את ההצעה, מלבד באותם מקרים בהם הותר הדבר במפורש.

ט. ניתן להגיש את ההצעה על כל העבודה או על פרקים מסוימים בה ובלבד שיצוין במכתב לוואי כי ההצעה מתי־חסת על חלק מהעבודה.

י. המזמין רשאי לבטל סעיפים בחלקם או בשלמותם ללא תביעות כל שהן מצד הקבלן.

יא. המזמין רשאי לפצל את העבודה למספר קבלנים לפי שיקוליו ללא תביעות כל שהן מצד המציעים.

יב. אין מפעלי תחנות בע"מ מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא.

יהודה של
מנכ"ל מפעלי תחנות

הוויכוח על איקרית וברעם

אין יותר נימוקים ביטחוניים שימנעו שובם של תושבי שני הכפרים

מאת זאב שיף

תוך הפרסומים כי קרוב שובם של תושבי איקרית וברעם לכפריהם, כדי לתקן עוול מוסרי ומשפטי שנעשה לאנשים האלה, קיים עדיין ספק אם ראש הממשלה יצחק שמיר יאשר את הצעתו של עמיתו השר משה ארנס. שמיר אינו יכול לשקול את הפרשה הזו בלא לפזול לכיוון מפלגת התחיה והקיצוניים שבמפלגתו, שכל סיוע לערבים או פשרה עמם מקפיצה אותם ממקומם. לתושבי איקרית וברעם הייתי מציע לא להכריז עדיין על חגיגות לרגל שובם לכפריהם. מה שבטוח יותר הוא שארנס, שחונך על ברכי הפיסה הליברלית האמריקאית, ויועצו לענייני ערבים תת-אלוף (מיל.) עמוס גלבוע, עתידים ללמוד מקרוב עד כמה גדולה הצביעות בענייני הערבים ומה רבה השנאה אליהם במפלגות הימין, ולא רק אצלם.

בינתיים סוערות הרוחות גם בקרב תושבי היישובים הסמוכים לאיקרית וברעם, שקיבלו בשעתם את אדמות שני הכפרים. נראה כי הללו אינם יודעים כי כאשר מדובר על "שובם" של תושבי הכפרים, אין כוונה להחזיר להם את אדמותיהם המופקעות. תנאי ראשון ועיקרי לשובם היא הסכמה והתחייבות מצדם לקבל פיצויים בכספים (ולא אדמות תמורת אדמות) עבור קרקעותיהם, ותנאי זה חוזק בהדגשה כי בכל מקרה יוקמו שני הכפרים החדשים על אדמות מדינה או מרעה.

תקדים בית נקופה

הנושא גלש גם לתחרות מפלגתית, מערך וליכוד, על הקול הערבי. בתקופתו של שמעון פרס כראש ממשלה הוכנה במשרד היועץ לענייני ערבים הצעה להחזיר את תושבי איקרית וברעם לכפריהם.

תהיה תוצאת הדיונים אשר תהיה, חשוב שהציבור ידע כי כיום אין יותר סיבות ביטחוניות המונעות את שובם של תושבי איקרית וברעם. השינויים שהתחוללו לאורך הגבול הצפוני ומעברו הם כה רבים, עד שמגוחך לטעון שאם ישובו לכפרים אלה כמה מאות משפחות נוצריות ישראליות, שמהציונות מרוניות, הם יסכנו את ביטחון המדינה. מיליציה נוצרית, צד"ל, שאנשיה הם אזרחים לבנונים החמושים בנשק ישראלי, משתתפת בהגנת הגבול הצפוני של ישראל. הרמטכ"ל הקודם משה לוי השיב כי לצה"ל אין התנגדות ביטחונית להחזרת התושבים לכפריהם. זוהי גם עמדת אגף התכנון בצה"ל כיום. עמדת שירות הביטחון הכללי היתה כי מבחינתו אין התנגדות לשיבת התושבים. הם הציעו אמנם לבדוק אם לא ייווצר בכך תקדים משפטי, אך המשפטנים אמרו כי אין חשש.

למעשה, קיים תקדים הפוך שמעטים יודעים עליו. תושבי בית נקופה, ליד ירושלים, ברחו בעצת צה"ל במלחמת העצמאות לאבו-גוש. לאחר מכן הרס צה"ל את כפרם ובמקומו הוקם ישוב ישראלי. אחרי שנים נמצא הסדר, וחלק מתושבי בית נקופה הערבים קיבלו היתר להקים ישוב חדש בסמוך ליישובם המקורי. מכל האמור לעיל נראה שאם שמיר יטיל וטו על ההצעה להחזיר את תושבי איקרית וברעם לכפריהם, יש להם, לדעת משפטנים, סיכוי טוב לזכות בבג"ץ. מה שרשויות השלטון הרשו לעצמם בראשית שנות החמישים, בהפירן צווים של בית המשפט הגבוה לצדק, ספק אם יותרו לעצמם כיום.

עקיפת החלטות בג"ץ

ימיה של פרשת איקרית וברעם הם כימי המדינה, ומי שיחטט בתולדותיה ימצא בה דפים שאינם לכבוד ישראל. יש בה בפרשה זו הרבה שרירות לב, התעלמות מצווי בית המשפט העליון, שימוש בשם הביטחון לשווא והתנכרויות ציניות שנועדו לגזול את רכוש שני הכפרים.

ראוי להביט בעובדות העיקריות. ב-8 בנובמבר 1948, כשבוע לאחר ששני הכפרים נכבשו על-ידי צה"ל, נתבקשו התושבים לפנותם ל"זמן קצר". התושבים אומרים כי דובר על יציאה לשבועיים. צה"ל לא הכחיש מעולם כי הכוונה היתה פינוי לזמן מוגבל וקצר. בן גוריון כתב אז ביומנו כי הנוצרים שפונו יוחזרו ברצון, כשיק יובטח קו הגבול. חלפו חודשים והתושבים לא הוחזרו, ואילו האזור הוכרז, בספטמבר 1949, כאזור ביטחון. מכאן שמי שלא התגורר שם בקביעות בעת שיצאה התקנה, לא היה זכאי לשוב בלא רשות. יתרה מכך, גם נגד תושב קבוע ניתן להוציא צו יציאה מהאזור.

במאי 1951, משגדשו כל הבקשות, פנו כמה מבני הכפר איקרית לבית המשפט הגבוה לצדק בבקשה להורות על שר הביטחון להחזירם לכפרם. ב-31.7.51 דוחה בג"ץ את טענת המדינה, כי תושבי איקרית וברעם אינם תושבים קבועים משום שלא היו במקום (לאחר שנתבקשו לעזוב) בעת הכרזת השטח כאזור ביטחון. "מכיוון שכך, הרי מיד לאחר שהוציאה פסקה, זכותם של הכפריים לחזור לכפרם. לא היה כל יסוד חוקי לשלול מהמבקשים את זכותם לחזור. כיוון שהתנגדות הבלתי-חוקית, של המשיבים היא אשר גרמה לכך שהתושבים לא חזרו לכפר, סבורים אנו שהמשיבים מנועים כעת מלהכחיש כי המבקשים הם תושבים קבועים".

החותר לשוב כתושבים קבועים היה חד-משמעי. תחילה לא ביצעו השלטונות את הוראת הבג"ץ, ולאחר מכן, ב-10.9.51, שיגר צה"ל צווי יציאה לתושבים. כלומר, התייחסו אליהם כאילו הם גרים כביכול בכפר, וגירשו אותם בפעם השנייה, הפעם בצורה פורמלית ומשפטית. כך התיישרו העניינים מבחינה חוקית, ובעניין זה לא יכול היה בג"ץ לעשות דבר. הוא דחה את עירעור התושבים לבטל את צו היציאה. צה"ל לא הסתפק בכך, וב-25.12.51 פוצצו כל הבתים בשני הכפרים, להוציא כנסיות ומקומות קדושים אחרים.

28,226 דונם

עכשיו בא שלב ההשתלטות על אדמות שני הכפרים, וזה למעשה הפך לעניין המרכזי. תחילה הוכרז האזור כשטח סגור, המחייב רשיון מיוחד ממפקד צבאי כדי להיכנס אליו. המצב המשפטי היה כזה שתושבי איקרית וברעם לא יכלו להיכנס לאזור (למעט, למשל, אישור לביקור בשעות האור בבית הקברות בכפר או בכנסיה). אך מבחינה חוקית הם נשארו בעלי הקרקעות שלהם.

כדי להתגבר על "המכשול" האחרון, התקבל בכנסת ב-20.3.53 חוק רכישת מקרקעין, המתיר לשלטונות להשתלט על נכס וקרקע, אם הוחלט שהוא נועד "לצרכי פיתוח חיוניים, התיישבות או ביטחון". בעל הנכס יהיה זכאי, כמובן, לפיצויים מהמדינה. באיקרית וברעם ניצלו את זכות הפיצויים רק מעטים: שישה מתושבי ברעם ו-68 מאנשי איקרית. אדמות שני הכפרים חולקו בין ישובים ישראליים חדשים. בסך הכל מדובר ב-28,226 דונם (מזה של איקרית 16,120 דונם). מתוך שטח זה הוכרזו 6,422 דונם כשמורות טבע. את הנותר קיבלו שישה ישובים ישראליים, בהם הקיבוצים ברעם וסאסא. הנוגים לפי מספר הדונמים שקיבלו הם שומרה, דובב, אבן מנחם, גורן וסאסא.

פעם נוספת דנה הממשלה בפרשת איקרית וברעם בישיבתה ב-23 ביולי 1972. הדיון הממושך הסתיים בהחלטה להשאיר את המצב כמות שהוא. הרמטכ"ל דדו תמך בהחלטה. כאשר בסוף אותה שנה פג תוקפן של תקנות שעת חירום על אזורי ביטחון, הוחלפו אלה באזורים סגורים לפי תקנות ההגנה. ברעם ואיקרית הוכרזו כאזורים סגורים. וזהו המצב עד היום. מכאן שאם יותר שובם של תושבי הכפרים, יהיה על שר הביטחון יצחק רבין לפתוח בצו את שני האזורים האלה.

השקעה של 5 מ' דולר

תושבי איקרית וברעם מנסים מפעם בפעם לעורר את שאלת שובם. אין כמעט ממשלה שהנושא אינו חוזר אליה בצורה זו או אחרת, תמיד גדוד. כך היה גם בממשלת בגין. התושבים הקימו ועדים שונים, וגם היום יש לכל כפר שני ועדים, מה שמעיד כי קיימת מחלוקת ביניהם. במשך השנים התפזרו התושבים בצפון. מתוך כ-1,800 יוצאי ברעם, שרובם הם מרונים, מתגוררים כ-800 בחיפה, כ-600 בגוש חלב והשאר בצפת ובעכו. יוצאי איקרית, המשתייכים ברובם לעדה היוונית-קתולית, מונים רק כאלף נפשות, ורובם מתגוררים בכפרים שונים בגליל, וכ-65 משפחות בחיפה.

אם יסכים שמיר להביא את הצעתם של ארנס וגלבוע לאישור הממשלה, רק אז אמורים להתחיל הדיונים המעשיים בוועדה שתקבע את כללי ההסדר. ועדה זו אמורה לקבוע היכן בדיוק יוקמו שני הכפרים החדשים. כמעט בטוח שהם לא יוקמו במקום שעליו עמדו פעם, או ממש צמוד אליו, אלא, כאמור, על אדמות מדינה. הוועדה תהיה צריכה לקבוע גם את הקריטריונים לפיצויים, הן עבור האדמות שהופקעו, הן עבור בתיהם, שנהרסו על-ידי צה"ל.

במשרדו של ארנס מדברים על כך ששני היישובים החדשים ישולבו בהגנה המרחבית. יש לקוות כי המשא והמתן לא ינוצל להפעלת לחצים שבני הכפר יתגייסו כתנאי לצה"ל — לא זו הדרך שבה צה"ל צריך לגייס מתנדבים לשורותיו. בנוסף לכך יהיה על הוועדה להתמודד עם השאלה מי יהיה זכאי להתגורר בכפרים החדשים ובאילו תנאים. נראה כי הכוונה היא שיעברו לשם רק כאלה המתכוונים להתיישב קבע באיקרית וברעם החדשים, או לפחות שיתחייבו כי יגורו שם בקביעות מספר שנים.

ההערכה היא שרוב התושבים ינצלו את זכות קבלת הפיצויים ורק כ-100 עד 150 משפחות יתיישבו בכל כפר. זוהי הערכה בלבד, ויתכן שהוועדה תופתע בעניין זה. הערכת מומחים היא שעבור 100 יחידות דיור עם משקי עזר (כ-300—400 דונם בסה"כ למאה יחידות), כולל שטח ציבורי והקצאות עבור פיתוח וכבישי גישה, יהיה צורך בהשקעה של כ-5 מיליון דולר. הבעיה שלפניו אינה נובעת מקשיים בכספים, אלא קודם כל מהתנגדות עקרונית, והחשש, הפסיכולוגי, כי מהלך כזה, בכל שייראה מוסרי וצודק, שולף לבנה מקיר הגדול הניצב בין המדינה ובין בעיית הפליטים הערביים הפלשתינאיים.

הבלונדיני עם הנעל השחורה

אפריל 1986: פלאטו שרון בשיער צבוע יורד מהמטוס כשהבעת ניצחון על פניו ● סיפור אי-הסגרתו לידי הצרפתים מזכיר במידה מסוימת את פרשת ויליאם נקש: עתה מתברר כי בניגוד לשתי חוות-דעת של בכירים בפרקליטות המדינה סירב שר המשפטים לשעבר משה נסים להיענות לבקשת ההסגרה ● לטענת הצרפתים, הכספים שהוציא מהם במרמה מושקעים בתחנה המרכזית החדשה ו"בדיזנגוף-סנטר"

פלאטו שרון (הבלונדיני): הצרפתים רוצים אותו ואת רכושו

מאת צבי הראל

נמל התעופה בן-גוריון, אפריל 1986: בלונדי ושזוף יורד מן המטוס שמואל פלאטו-שרון כשחיוך רחב נסוך על פניו. כמעט שנה לפני כן נעצר בנמל התעופה של מילאנו לשם הגיע בטיסה מישראל. מאז הצליח פלאטו-שרון להגיע ארצה בסיועם של אנשי עסקים מאירופה. פלאטו שרון ממעט לנסוע לחו"ל. נסיעתו למילאנו נשמרה בסוד. הצרפתים המבקשים מישראל את הסגרתו, זה יותר מעשר שנים, מחפשים אותו בכל מקום אפשרי בעולם.

נכון להיום, הצרפתים לא רק מבקשים להסגירו. באמצעות תביעות אזרחיות-כספיות שהוגשו בישראל הם גם מבקשים להניח את ידם על רכושו. הצרפתים טוענים, כי בעקבות פעילותו הפלילית הענפה בצרפת, הוא הבריח את רכושו לישראל, בדרך עקלקלה, באמצעות חברות וארוויות אלמוניות. במסגרת איסוף החומר לתחקיר זה התברר כי לפני שנים אחדות הוכנו חוות-דעת על-ידי בכירים בפרקליטות המדינה שקבעו שיש להסגיר את פלאטו, אולם שר המשפטים לשעבר משה נסים התנגד ליישומן.

במידה מסוימת מזכירה פרשת אי-הסגרתו של פלאטו-שרון את פרשת ויליאם נקש: גם במקרה של נקש החליט שר המשפטים אברהם שריר שלא להסגירו — בניגוד לדעת המומחים במשרדו. רק התערבות בית המשפט הגבוה לצדק הביאה אותו לשקול את העניין מחדש. בשנת 1980, זמן קצר לפני ששר המשפטים שמואל תמיר סיים את תפקידו, היה קרוב פלאטו-שרון, יותר מבעבר, להיות מוסגר לידי הצרפתים. לבקשת השר תמיר הכין עו"ד חיים ברנזון חוות-דעת. חוות-הדעת שהוכנה בעצה אחת עם פרופ' ש.ז. פלר, מרצה למשפטים באוניברסיטה העברית ומחבר הספר "דיני הסגרה", קבעה כי פלאטו-שרון הוא בר הסגרה. באותה תקופה התגבר פרס נוסף. בשלב מאוחר יותר הצטרף גם מנהל המחלקה הבינלאומית בפרקליטות המדינה, עו"ד דניס גולדמן לדעתו של ברנזון וקבע שפלאטו-שרון הוא בר הסגרה. באמצע שנת 1983 פרש ברנזון ממשרד המשפטים ועבר לפרקטיקה פרטית. בתשובה לשאלה אמר כי אינו יודע מה עשו במשרד המשפטים עם חוות-הדעת שהכין בשעתו.

"לפני כשבועיים" פניתי למשרד המשפטים וביקשתי תשובה לסדרת שאלות. השבוע, כעבור עשרה ימים, קיבלתי את התשובות שנכתבו על-ידי פרקליט המדינה עו"ד יונה בלטמן.

שאלה: מה היתה עמדתם של השרים שמואל תמיר (1977—1980) ומשה נסים (1980—1986) בנושא ההסגרה?

תשובה: חלפו מספר שנים עד אשר נתקבל חומר מהצרפתים אשר איפשר לימוד יסודי של העניין לצורך הכנת חוות-דעת לשר המשפטים. במקביל נבחר פלאטו-שרון לכנסת והחלו נגדו ההליכים בפרשת שוחד הבחירות. השרים סברו שקודם יש לסיים את ההליכים נגדו בארץ בפרשת שוחד הבחירות ורק לאחר מכן הוכנה חוות-הדעת על-ידי דניס גולדמן. (באוקטובר 1979 החל משפטו של פלאטו שרון בבית משפט השלום בירושלים וההליך האחרון היה ביוני 1984 כאשר בית המשפט העליון דחה את ערעורו צ.ה.).

בחירות 77' — בריחה מרה

במהלך הטיפול הזהיר סניגוריו של פלאטו שרון, כי הוא יהיה מוכן לחזור לצרפת בתנאי שהתביעה (הכוונה לתביעה הצרפתית) תתמוך בבקשתו להשתחרר בערבות בצרפת. הצעה זו הובאה לידיעת הרשויות המשפטיות בצרפת. נוכח נסיבות העניין ובגלל הזמן הרב שחלף מאז ביצוע העבירות (1969—1972) ובגלל סיום ההליכים בישראל ועובדות נוספות שהובאו לידיעת שר המשפטים משה נסים, הוא החליט שראוי שרשויות התביעה בצרפת יקבלו את הצהרתו של פלאטו-שרון ויאפשרו לו לחזור לצרפת מרצונו לצורך העמדתו לדין.

ראוי לציין, כי ההתיישנות חלה רק על חלק מהעבירות בהן הורשע פלאטו-שרון (גם ב-1984 ניתן בצרפת פסק-דין נגדו). כשהחלו הצרפתים ב-1977 במאמציהם לבקש את הסגרתו של פלאטו-שרון טרם נחשפו דיים מעשי המרמה המסועפים שלו, במיוחד לאור העובדה, כי טרם הסתיימו כל ההליכים בצרפת. זאת ועוד: שרון היטעה את הציבור כאשר טען כי המדובר בעבירות מס ("99 אחוזים", כדבריו) העלולות להצטייר בקרב חלקים בציבור הישראלי כאילו המדובר בעבירות פחות חמורות.

חוות-הדעת המקצועיות במשרד המשפטים סותרות את טענתו של פלאטו. היו אכן עבירות מס אבל היו גם עבירות מרמה חמורות מאוד בהיקפן. הבחירות במאי 1977 הפכו את פרשת פלאטו-שרון לבדיחה מרה: בנוסף למקלט שקיבל בישראל הוא קיבל מושב בכנסת. הרשימה הגלויה אליו. לפלאטו-שרון היו עודפים כאלף קולות כדי להכניס אדם נוסף לכנסת מטעם רשימתו. עד היום, כמו כל ח"כ ששימש קדנציה אחת, הוא נהנה מפנסיה חודשית, לדבריו, בסך 800 ש"ח נטו לחודש והטבות אחרות (למשל, השתתפות בטלפון, ביטוח בריאות ועוד). בעוד שבצרפת היו אנשים אומללים שמיררו בבכי על הכספים שהוא הוציא מהם במרמה היו ישראלים פוגשים אותו ברחוב, מנשקים את ידיו, ומתמינים בעדרה ליישם הבטחותיו שהבטיח. התברר שחלק הגדול, לפחות, היה חסר כיסוי.

עונש מאסר מצטבר של 20 שנה

מדוע מבקשים הצרפתים, עד היום, את הסגרתו?

עניינו של פלאטו-שרון נדון בצרפת בשני מישורים: בית המשפט המסחרי (בתחום האזרחי) ובית המשפט הפלילי. פרקליט המעורה בפרשה זו אמר כי עונש המאסר המצטבר שהוטל על שרון בצרפת, שלא בפניו, כבר מגיע ליותר מעשרים שנה.

במסגרת תביעות אזרחיות כספיות שהגישו הצרפתים בישראל נגד פלאטו-שרון — ושעדיין תלויות ועומדות — הוגשו כראיות פסקי-הדין הצרפתיים משני הסוגים. עיון בפסקי-הדין מעלה את הפרטים הבאים ומסביר את דרכי הרמאות שלו: פלאטו-שרון הפעיל קבוצה גדולה של תאגידים שנשאה את השם "קבוצת לה פורט". תאגיד א' רכש נכס מסוים הזקוק לשיפוץ. תאגיד א' מכר את הנכס לתאגיד ב' במחיר גבוה במיוחד. בתאגיד א' ובתאגיד ב' פעלו שליחיו של שרון, אנשי קש, והמכירה היתה פיקטיבית על הנייר בלבד.

תאגיד ב' פנה לחברת "סוסייטה אוקסיליר היפותקייר", העוסקת במתן הלוואות אפותיקאיות, וביקש הלוואה לשיפוץ הנכס. הכספים נלקחו, הכספים לא הוחזרו. ההלוואות בהיקף של עשרות מיליוני פרנקים צרפתיים ניתנו בין השנים 1971-1973 ושרון נעלם מצרפת בשנת 1972. החקירה בצרפת הוחלה בשנת 1974 ועילתה הראשונית היתה ענייני מיסים של אותם תאגידים שנטלו את ההלוואות. במחצית של שנה זו (1974) הגיע לישראל. הצרפתים טוענים בתביעותם, כי בנוסף למנגנון התאגידים בצרפת הוא הקים מנגנון נוסף של תאגידים בחו"ל ארוז ובשווייץ שבעזרתם הוברח הונו מחוץ לגבולות צרפת.

כך נכתב באחד מפסקי-הדין בצרפת, מינואר 1984, על מעמדו של שרון (לשעבר שמואל שייביץ): "שמואל שייביץ ניצל ממחנה ריכוז גרמני עזב ב-1968 את עבודתו בתחום הגרוטאות ופנה לתחום הנדל"ן, הוא הפך עד מהרה להיות גורם ממדרגה ראשונה בתחום הנדל"ן ובחברה הפריזאית. הוא היה היזם המפקד של אירגון שהוא ניהל ממשרדו בשדרות השלום 4, בפריז. שייביץ קבע את כל המדיניות של חברות אלה, הוא קיבל דיווח יומי על ניהולן של החברות. משם הוא גייס בעצמו, או באמצעות אחרים, את מנהלי החברות או אנשי קש אחרים; הוא ניהל משא ומתן על תכניות הרכש ועל רכישת השליטה בחברות. הוא מסר הנחיות לשם הקמת חברות בדויות והנחיות בדבר הפרוטוקולים של אסיפות כלליות של מועצות המנהלים".

במקום אחר בפסק-הדין נכתב על הקבוצה שבראשה עמד פלאטו-שרון: "החל משנת 1973 ושנת 1974 דאגו (הכוונה לאנשי הקבוצה) לפזר את ההשקעות באפיקים מתחומים שונים ובמקומות שונים. הכל נעשה במעשה במסווה של חברות זרות. נרכשו כ-110 תמונות וליתוגרפיות מאנשי אמנות בעלי שם כמו: שאגאל, דאלי, דופי, מתה, פיקאסו, רנואר ואוטרילו בסכום כולל של כ-40 מיליון פרנקים צרפתיים. הכל נרכש על שם של חמש חברות הנשלטות על ידי שייביץ "...דברי האמנות מושכנו לטובת מספר בנקים בשווייץ לשם השגת הלוואות כמו הלוואה על סך 700 אלף דולר שהוענקה בפברואר 1975".

עוד נכתב בפסק-הדין הצרפתי מינואר 1984, כי בשנת 1973 החל פלאטו שרון להשקיע כספים בפרויקטים בישראל ובדרום אמריקה (בוונצואלה ובברזיל). בפסק-הדין מוזכרים הפרויקטים של התחנה המרכזית החדשה ו"דיזנגוף-סנטר" שלטענת הצרפתים השקיע בהם פלאטו-שרון את הכספים שהוציא במרמה. על דרך פעולתו המיוחדת בעסקיו בכתבה הבאה.

(כתבה ראשונה בסדרה)

לעיניך בלבד

"כל המבצע הזה לא עלה לי הרבה כסף, רבע מיליון דולר, הסתכלתי לאיש בעיניים בלבד בלי להוציא מלה ועליתי למטוס. אני עומד לפרסם ספר על הפרשה הזו"

את פעילותו של פלאטו-שרון אופפים מספר סיפורים מסתוריים. אחד המרתקים שבהם הוא סיפור טיסתו לאיטליה ולכידתו במילאנו (אוקטובר 1985). הדיל הוא ממעט לנסוע לחו"ל מחשש ללכידתו על-ידי הצרפתים. לא ברור מה עשה במילאנו. בכל-ד' דחוף מאוד שהיה צריך לעשות. לגרסתו של פלאטו-שרון, לבי- סיבת נסיעתו לשם היא מידע שביקש לקבל באירופה על פושע נאצי.

קצין המודיעין של המשטרה לשעבר סמי נחמיאס אמר לי, כי סייע לשלטונות הצרפתים להביא למעצרו של פלאטו על אדמת איטליה. נחמיאס מספר, כי במסגרת קשריו עם הרשויות בצרפת מסר מידע נגד פלאטו-שרון ואחת עשה. לדבריו, מספר עסקים מצפוניים. לדבריו, פלאטו-שרון עשה הכנות קפדניות מאוד לנסיעה זו ביניהן ניסיונות דמה כדי להטעות את המעוניינים ללוכדו באירופה.

על נסיבות בריחתו מידי האיטלקים סיפר לי השבוע פלאטו: "כאשר אני נעצרתי הובאתי לפני שופט ואמרתי לו מיד למה אני צריך להיות קורבן של הצרפתים. אמרתי לשופט האיטלקי תראה, בישראל הגישו הצרפתים בקשת הסגרה ואחרי כל הרבה שנים התברר שזה אינו מספיק. הייתי עצור באיטליה קרוב לחצי שנה. ארבעה חודשים הייתי עצור בבית מעצר וחודשיים במעצר בית עם פיקוח. בית המעצר שם זה לא כמו באברבנל. שם יש תנאים טובים יותר במיוחד כשמשלמים כסף.

איך ברחתי? רב יהודי במילאנו בשם הורד הזמין למסיבת בר-מצווה של בנו בה השתתפו 500 מעשירי יהודי אירופה. הרב הורד היה בא כל יום לבקר אותי בבית המעצר. באותה מסיבת בר המצווה הכרתי אנשי עסקים יהודיים שעזרו לי אחר כך להגיע לישראל. במבצע הבריחה השתתפו 12 אנשים. נסענו בשלוש מכוניות. המכונית שבה אני נסעתי היתה המכונית האמצעית. אני ישבתי במושב האחורי. לכל מכונית היה מכשיר ווקי-טוקי. כאשר מכונית ראשונה עברה, למשל, במעבר גבול של איטליה-שווייץ היא דיווחה לשתי המכוניות הנוסעות אחריה שהכל בסדר ואפשר לנסוע הלאה.

איך העבירו אותי בגבול? פשוט נתנו כסף. מה אתה חושב. שם הולך הכל בכסף. אותי אפילו לא בדקו. איך עליתי על המטוס? האנשים שהיו אתי כיוונו אותי ללכת בלי לפספס מבוקים. הסתכלתי לאיש בעיניים בלבד, בלי להוציא מלה, ועליתי למטוס. כל המבצע הזה לא עלה לי הרבה כסף, רבע מיליון דולר. אני עומד להוציא ספר על הפרשה הזו.

חיבוק הדוב

הרעיון שהעלה חנא סניורה להשתתפות בבחירות לעיריית ירושלים הוא רק רכיב אחד בתיאוריית החיבוקים של סרי נוסייבה. חבקונו, ספחונו, הוא אומר לישראלים, ובבוא היום נוכל אנחנו לחבק אתכם חיבוק דוב ולהשיג רוב במוסדות המייצגים של מדינתכם

מאת אודי ניר

"חנא סניורה מכר את פרוות הדוב עוד לפני שהספיק לצוד אותו. אבל הדוב הזה מגדל סרי נוסייבה זה זמן", כך התבטא השבוע אחד מותיקי העיתונאים במזרח-ירושלים, בפרפראזה על פתגם ערבי עממי. גם ד"ר סרי נוסייבה עצמו, מרצה למדעי המדינה באוניברסיטת ביר-זית ואחד האינטלקטואלים הבולטים בשטחים, לא שבע נחת השבוע מכך שרעיון הבוסר שלו, שהתגבש במסגרת תיאורטית מופשטת, נקטף בטרם הבשיל. מה גם שהרעיון להשתתף בבחירות לעיריית ירושלים היה רק רכיב אחד, שעדיין איננו ישים להערכתו של ד"ר נוסייבה, במערכת תיאורטית רחבה שגיבש.

סרי נוסייבה מטפח זה זמן תיאוריה של חיבוקים, חיבוקי דוב. חבקונו, הוא אומר לישראלים, ספחו אותנו והעניקו לנו שוויון זכויות כמו ל"ערביי 1948" (כך מכנים הפלשתינאים את ערביי ישראל). בבוא היום נוכל אנחנו לחבק אתכם חיבוק דוב, להשיג רוב במוסדות המייצגים של מדינתכם, ולהכריע אותה בדרכים דמוקרטיות. כלומר, לחסל את המדינה הציונית בדרך דמוקרטית לחלוטין ולהפוך אותה למדינה חילונית ודמוקרטית. בכך יוגשם החלום ה"גדול" של תנועת השחרור הלאומית הפלשתינית, תחת שג "זכות השיבה" של הפליטים לכל חלקי פלשתין ובכלל זה יפו, רמלה ולוד.

גם אל בני עמו הוא מדבר בשפת החיבוקים, קורא להם לעשות אהבה ולא מלחמה, ולהקטין את הפער הדמוגראפי בין האוכלוסיה היהודית של האזור לבין האוכלוסיה הפלשתינית. במושגים של אמצעי מאבק בטווח הארוך, במישור האסטרטגי, מסביר ד"ר נוסייבה, לפלשתינאים אין כלל צורך במאבק מזוין.

שתי אופציות לפשרה צודקת

בלהט הסערה שעוררה הודעתו של חנא סניורה על כוונתו להשתתף בבחירות לעיריית ירושלים, פירסם סרי נוסייבה מאמר בעיתונו של סניורה "אל-פג'ר", ובו הוא מסביר את הבסיס הרעיוני-היסטורי לתרותה: "לפני יוני 1967 היה משהו שנקרא 'הבעיה הפלשתינית'. בעיה זו נבעה מהרחקתם של הפלשתינאים ממולדתם והקמתה של ישראל כמדינה (...) בעקבות מלחמת 1967 נוצרה בעיה חדשה, שנקראה 'בעיית 1967'. בעיה זו נבעה בראש ובראשונה בהשתלטות ישראל על טריטוריות במהלכה של המלחמה (...) היה זה הגיון פוליטי בריא, בקרב הפלשתינאים ובעיקר בעולם הערבי, שהוביל למחשבה כי פתרון בעיית 1967 אינו זהה לפתרון הבעיה הפלשתינית, וכי מאמץ דיפלומטי להשיב את האדמות הכבושות מ-1967 אינו צריך להיות קשור לפתרון הבעיה הפלשתינית הבסיסית, כדי שלא להכביד — בדרך זו או אחרת — בזקיקותה של מדינת ישראל (...)"

"בתחילת שנות ה-70", כותב נוסייבה, "משהו החל להשתנות. כנראה עקב היערכות פוליטית חדשה של ארצות-הברית וישראל, העולם הערבי למד בהדרגה להבין, בין השאר בגלל מלחמת 1973, שכדי להתמודד עם המציאות, שתי הבעיות הפלשתינאיות צריכות להיפרד אחת. במלים אחרות, בעיית הפלשתינאים כעם שאין לו מדינה צריכה להיפתר — אם בכלל — בגבולות הגדה המערבית ורצועת עזה". במשך הזמן, מסביר ד"ר נוסייבה, גם העמדה של אש"ף היתה כי יש להקים מדינה פלשתינית עצמאית בשטחים שנכבשו ב-1967, בצד מדינת ישראל.

"אך בשעה שעמדת הפלשתינאים והערבים השתנתה בהדרגה, בכיוון של הכרה במדינת ישראל, העמדה הישראלית השתנתה בכיוון ההפוך". הישראלים גימדו את הבעיה לכדי בעיה טריטוריאלית גרידא, והאלמנט האנושי של הבעיה כמעט נעלם מעיניהם. "אם בתחילה היו שתי בעיות נפרדות, ובמהלך הדרך שתי הבעיות נחשבו שני היבטים של בעיה אחת, הרי שבמשך הדרך נוצר שלב שלישי, שמטרתו היתה לבטל את הבעיה הראשונית. מה שמתרחש עתה הוא ניסיון לגמד את כל הדילמה הפלשתינית לכדי בעיית גבולות וביטחון בין ישראל לבין ירדן".

מסקנתו של נוסייבה "לפלשתינאים כעם יש רק שתי אופציות לפשרה צודקת. אופציה אחת היא זו של שתי מדינות לשני העמים. והאופציה השנייה היא של מדינה דו-לאומית, שבה הפלשתינאים ייהנו מאותן זכויות פוליטיות הנתונות בידי הישראלים. בין הזכויות האלה, בצד חוק השבות היהודי, חייבות להיכלל הוראות האו"ם הנוגעות לזכות השיבה של הפלשתינאים. אלה הן שתי האפשרויות של מה שיכול להיחשב פתרון צודק: חלוקה של האדמות בין שני העמים או חלוקה של השלטון באדמות האלה בין שני העמים. ורק ישראל, כמי שמחזיקה בכל הקלפים, צריכה להחליט איזו משתי האופציות תוגשם".

בעיצומו של סיפוח זוחל

למעשה, טוען נוסייבה, ככל שעובר הזמן הולכת אופציית הסיפוח ומתממשת. בהרצאה כביכול של "שלום עכשיו" בפברואר השנה, הסביר נוסייבה את הנקודה הזאת: "כשאמרתי — הניחו לישראל להמשיך בסיפוח, דבריי לא היו בהכרח קול קורא במדבר. למעשה רק נתתי ביטוי לתהליך אבולוציוני-התנהגותי שכבר קיים במציאות". לא רק על תהליך כלכלי-חברתי של "סיפוח זוחל" מדבר נוסייבה בהקשר זה, אלא גם על תהליך מנטאלי שעובר על הפלשתינאים, שאכבם מסתגלים בהדרגה למציאות הישראלית אך במקביל דורשים בהדרגה עוד ועוד זכויות המוקנות לישראלים. ככל שמואץ תהליך הסיפוח הזוחל, כך גוברת המודעות של הפלשתינאים לפער הקיים בינם לבין הישראלים בתחום זכויות אזרח וזכויות פוליטיות. אם וכאשר ייענו להם הזכויות הללו, בשוויון מלא לזכויות של הישראלים, לא ירחק היום שבו יוכלו הפלשתינאים להביס את הישראלים במאבק על צביונו המדיני של חבל הארץ הזה, תוך שימוש באותן זכויות.

מדעות מן הסוג הזה הגיעה את חנא סניורה לפרסם את הודעתו האומללה על הכוונה להתמודד בבחירות, לראשונה, לעיריית ירושלים. אם סניורה אכן יממש את הצעתו, ביום מן הימים, עלול להיווצר מצב שבו נבחרים לא ציונים ואף אנטי-ציונים יוכלו לקבוע את צביון החיים בבירת ישראל. אם יסופחו השטחים המוחזקים, כפי שסופחה מזרח-ירושלים, הפלשתינאים מן השטחים ישתתפו בבחירות למוסדות השלטון בישראל, עלול חזונו של ד"ר נוסייבה להתגשם.

ההיבט האסטרטגי בתורתו של נוסייבה, היבט האמונות למאבק הלאומי-פלשתיני, התחדד השבוע בדברים שאמר ליומן הפרו-אש"פי הרוקטיבארי ביותר באופיו, המופיע במזרח-ירושלים, "אשעב", היומן המתחרה ב"אלפג'ר" של סניורה. לנוכח הגינויים וההסתייגויות של הפלשתינאים מהכרזתו של סניורה, שהיו כמעט מקיר לקיר, חש עצמו ד"ר נוסייבה כמי שחייב להעמיד את תורתו בפרופורציה האקדמית הראויה, ולהחזיר את עצמו למעגל הקונצנזוס הלאומי הפלשתיני.

בעיית הכבוד הלאומי

מסביר אפוא נוסייבה למראייניו: "אש"ף הפגין גמישות פוליטית ודיפלומטית רבה בכוונתו להגיע להסדר שלום עם ישראל על יסוד החלוקה. עמדתו זו של אש"ף התגבשה במשך העשור האחרון. אך עמדותיה של ישראל, לעומת זאת, הלכו והקשיחו, ועיקשותה לדבוק באדמות שכבשה ב-1967 הלכה וגברה. מכיוון שכך, התחלתי לדבר על ההתרחקות מאימוץ תוכנית השלבים, ומרעיון הקמתה של מדינה בצד מדינת ישראל, ותחת זאת חזרתי להבליט אסטרטגיה פלשתינית חדשה-ישנה — רעיון הקמתה של מדינה דו-לאומית על כל אדמת פלשתין".

כשנשאל במפגיע אם הוא תומך בהכרזתו של סניורה, אמר סרי נוסייבה, מי שהניח את היסודות התיאורטיים ליוזמת סניורה: "הבסיס הוא שנזכור כי הבעיה איננה בעיית ירושלים בלבד כבעיה נפרדת, אלא היא בעיית פלשתין, ובעיית פלשתין אינה בעיית הגדה והרצועה בלבד, אלא היא בעייתו של עם. ובעייתו של עם היא בעיית הכבוד הלאומי, שאין אפשרות להגשימו אלא בשחרור ובהגדרה עצמית. אם כל הרעיונות האלה הם העומדים מאחורי הצעתו של סניורה, ולכך הוא התכוון, הרי שאני תומך בה תמיכה מלאה".

סרי נוסייבה הוא אמנם תופעה אינטלקטואלית יחודית בנוף המנהיגות הפלשתינאית בשטחים. אך בכל זאת הוא משקף באורח מובלט כמה תופעות אופייניות הרווחות בשטחים. הוא משקף דור צעיר, תוסס, משכיל ומתוסכל מן המבוי הסתום המדיני. בקריאתו לחדד ולהחריף את השלכותיו הבלתי-נמנעות של הסטטוס-קוו, הוא משקף את החרדה מפני השתגרות והיתפסות לכאורה של מצב אנומאלי במהותו. הוא משקף דינאמיות של מחשבה ומעוף במישור המדיני, ומבליט בכך את חוסר המעש והיעדר היוזמה בשאלת השטחים בקרב המנהיגות בישראל, את שנת החורף הרובית של המנהיגות הפוליטית הישראלית בכל הנוגע לשאלת השטחים, הנמשכת כבר עשרים שנה.

אכזבה מרה מהפגישה עם פרס

סרי נוסייבה (39), נשוי לאשה אנגליה ואב לשלושה ילדים, הוא בנו של אנואר נוסייבה, מי שהיה אחד האישים הפלשתינאים הבולטים בשלושים השנים האחרונות וכיהן בסידרה של תפקידים רשמיים בממלכה הירדנית, ביניהם שר ההגנה בממשלת ירדן ושגריר הממלכה בלונדון. משפחתו היא מן הוותיקות והאצילות בירושלים.

את לימודיו האקדמיים החל באוניברסיטת אוקספורד בבריטניה והשלימם באוניברסיטת הרווארד בארצות-הברית. שם קיבל תואר דוקטור בתחום הפילוסופיה המוסלמית. בשנת 1977 שב לירושלים לאחר שהייה ארוכה בחו"ל לצורך לימודים ועבודה. החל ללמד באוניברסיטת ביר-זית. במשך תקופה של שנה לימד כמה קורסים בתחום התמחותו גם באוניברסיטה העברית בירושלים.

ד"ר נוסייבה מעורה היטב במתרחש בחברה הישראלית ובהתפתחויות בזירה הפלשתינית, ומרבה לפרסם מאמרים המשקפים דעות קונטרוברסאליות בעיתוני מזרח-ירושלים.

בתקופה האחרונה נכלל כמה פעמים במשלחות של פלשתינאים תושבי השטחים שנועדו עם מנהיגים פוליטיים שונים, אשר ביקרו בישראל. נטל חלק גם בפגישה עם שמעון פרס לפני כשלושה חודשים, ובעקבותיה הביע בפומבי אכזבה מרה וחריפה על שהשתתף בה, בגלל חוסר הנכונות שפרס הפגין לדעתו.

אבא של חולון

כשעלה עם אנשי הטלוויזיה אל גג בניין העירייה, נתמלא פנחס אילון גאווה למראה העיר שהצליח לבנות במשך שלושים וארבע שנים בהן כיהן כראש עיר

מאת מרדכי ארציאלי

לאחר שלושים וארבע שנות שרות רצופות, פרש השבוע פנחס אילון מראשות עיריית חולון. אין זו תופעה שכיחה שראש עיר יפנה מרצונו את כסא ראש העיר, ואין תקדים לכך שראש עיר בארץ, וכנראה גם לא במדינות אחרות, כיהן בתפקידו ברציפות יותר משלושים וארבע שנים. הוא אומר: "השתתפתי בהרבה כנסים בינלאומיים של ראשי ערים ומעולם לא פגשתי ראש עיר שהיה בתפקיד שנים כה רבות. אמרו לי שיש להכניס אותי לספר השיאים של גינס".

לדבריו, ישנן סיבות רבות לפרישתו. "הגעתי למסקנה שאין לי יותר מה לחדש. מיציתי את עצמי. הדברים חוזרים על עצמם ופשוט נמאס לי. גם בריאותי לקוייה". לפנחס אילון מלאו 78 שנים אך מוחו צלול, שמיעתו טובה מאד, זכרונו אינו בוגד בו והוא נעזר במשקפיים רק לקריאה. העברית שבפיו טובה והוא מסתייע בפסוקים מהתלמוד והמישנה — גירסא דינקותא מהלימודים ב"חדר" ובישיבה בימי נערותו בפולין.

כשהוכרזה חולון ב-1950 לעיר, התגוררו בה חמישה-עשר אלף נפש. שנה לאחר מכן התמנה אילון למ"מ ראש העיר, ומאז 1953 הוא שימש ברציפות, עד השבוע, ראש העיר. היום מתגוררים בחולון 165 אלף תושבים, והיא העיר הרביעית בגודלה, אחרי ירושלים, תל-אביב וחיפה. אילון אינו ממודר ואין בו סוג. "אני פורש בסיפוק רב. בראשית השבוע עליתי עם אנשי הטלוויזיה לגג בניין העירייה בן תשע הקומות וראיתי את העיר מכל עבריה. עם כל הצניעות באמת נתמלאתי גאווה. אני יכול להסתכל לכל אדם בעיניים. בניתי עיר. לא התעשרתי. אין לי רכוש. אורח חיי צנוע וזו גם התשובה לשאלתך מה הסיבה שנבחרתי שמונה פעמים ברציפות, מהן פעמים בבחירות אישיות".

לשאלה מי היו ראשי הערים מהם למד, אותם ניסה לחקות הוא משיב: "מקריניצי, מפנחס רשיש ומאבא חושי. מחושי למדתי את התקיפות, כיצד לעמוד על המשמר, לא להיות רכרוכי, לא להתכופף ולא לוותר. מרשיש למדתי שאין דבר העומד בפני הרצון. הוא לא גבול מגודלים והלך רק בדרך שהתווה לעצמו. מקריניצי למדתי את הבעל-ביתיות. שלושתם היו עבורי דוגמה. והיום נשארתי יחידי מאותה חבורה." ומה על טדי קולק וצ'יץ? "אני מעריך את שניהם, אבל מהם לא למדתי ואני לא מתקנא בהם או בערים שלהם. תל-אביב היא מטרופולינית וירושלים היא יוניקום".

אין ספק כי מקריניצי למד אילון להיות צנטרליסט ומספרים שנהג לחתום על כל צ'ק, גם על סכום פעוט. אבא חושי יצא בכל יום בשעה חמש בבוקר, לראות כיצד מבצעים פועלי הניקיון את עבודתם. פנחס אילון לא חיקה אותו. מרשיש למד, כנראה, לצעוק, לצאת מהכלים ולהרגע כעבור עשר דקות.

על השאלה האם לא ביקש להגיע לכנסת, להיות שר, הוא משיב: "כל ראשי הערים הטובים לא הלכו לכנסת. לא רצו ללכת לכנסת. לא קולק, לא קריניצי, לא אבא חושי, לא רשיש. צ'יץ רצה והתחרט מזמן. תמיד חשבתי שהעשייה, המעשה, חשובים יותר מהדיבורים. חשוב יותר לבנות עיר בישראל מאשר לשבת על הספסלים האחוריים בכנסת ולהאזין לדיבורים. מי שקבעו במפלגה את מועמדי הרשימה לכנסת אמרו: אילון מצליח אז למה שילך לכנסת. אני משוכנע שאם הייתי נכשל כראש עיר הייתי מגיע לכנסת. יש הנמקות לכך ואל תבקש ממני לפרט. יש סיבה נוספת שלא הגעתי לכנסת — אני לא קונפורמיסט ולא אומר 'אמן'."

"הראש נשאר וזה מה שחשוב"

אילון לא גילה לי שרצה מאד להיבחר לכנסת. בשלוש מערכות בחירות עשה מאמצים רבים להיבחר לכנסת ברשימה המרכזית ונכשל. בימי ה"גוש" במפא"י ההיסטורית — ה"גוש" בראשות אשכול, שרגאי נצר וזמרקים, היה גם אילון מאנשי ה"גוש". אך לאחר שה"גוש" לא תמך בו ולא סייע לו להיבחר לכנסת, נמנע מכל קשר עם קליקה במפלגה ומיעט לבוא לישיבות המרכז. כשהגיעו אליו חברי מפלגה ובידיהם "פתקים", כדי שיקבלם לעבודה בעירייה — סילקם בזעם. גם חברי סיעות אחרות בעירייה אומרים שהוא קיבל לעבודה רק אנשים שחשב שהם מוכשרים וטובים ולא עניינה אותו דעתם המפלגתית.

פנחס אילון נולד בעיר הקטנה אופטוצ'נה שבמרכז פולין לאב שהיה מסוחרי "מתנגדי" — "אבי לא אהב את החסידים". סבתו מצד אמו היתה נינה של הגאון מוילנה. הוא למד ב"חדר", ב"שטיבלך" ובישיבות. אך אין הוא שוכח לציין שסיים גם את בית הספר העברי "יבנה", שאביו היה בין מיסדיו. יום אחד התפקר. "אני זוכר שבאו לאבי וסיפרו לו שראו אותי בגילוי ראש ואבא השיב: הראש נשאר וזה מה שחשוב".

לעסקנות הגיע פנחס אילון בגיל צעיר, כשהשתתף בעידוד בהקמת חזית הכשרה לעלייה לארץ-ישראל. הוא נמנה עם המעטים שזכו במכסת הסרטיפיקטים. אך מאורעות 1929 שיבשו את צאתו לישראל. בפברואר 1930 נשא לאשה את מרים, בת למשפחת חסידי גור. כעבור חודש עלו בני-הזוג לארץ.

לא חלף זמן רב עד שנפגש בבית הפועלים בתל-אביב עם שאול מאירוב מכנרת. כזה שהזוג הצעיר יצא לכנרת, שם יתחיל אירוח ויסיעם בעגלה לכנרת. פגישה מקרית עם ד"ר צבי לופט, יו"ר המרכז החקלאי, שינתה את תכניתם. הוא הציע להם לצאת לאחת משתי המושבות — הרצליה או רעננה. "יצאנו להרצליה, ראינו חבורה חקלאית והדבר שבה את ליבנו. שכרנו חדר עם מטבח משותף והתחלתי לעבוד בפרדסים. השתכרתי 20 גרוש ליום וזה היה הרבה".

העבודה, שהידרדר העסקנות קיננו בו. נבחר במושבה למזכירות מפלגת פועלי ארץ ישראל, והיה פעיל בלשכת העבודה ובמזכירות מועצת הפועלים. ד"ר לופט שהתרשם מכישוריו העבירו למרכז החקלאי בתל-אביב, לעסוק בעריכה ובאדמיניסטרציה של "השדה", בטאון חקלאי ארץ ישראל.

במחצית 1935 החל הרומן של אילון עם חולון, או מה שנקרא באותם הימים העיר חולון. "נודע לי שמקימים שכונת הפועלים ליד תל-אביב. הציעו לי להשתכן בה. נסעתי ועיני חשכו. ראיתי רק חולות וכמה בתים קטנים". בספטמבר 1937 עברו בני-הזוג להתגורר בשכונה שנקראה "קרית-עבודה". גם כאן הרבה במהרה לפעילות ציבורית. "הייתי פעיל בבית-הספר הראשון שבו למדו ששים תלמידים. הייתי יו"ר ועד ההורים ועסקתי בפעילות התרבותית".

באותם ימים שרר מתח רב בין תושבי "קרית עבודה" שרוב תושביה היו יוצאי קיבוצים, סוציאליסטים, שראו עצמם כעילית שבין תושבי שכונת הפחים החדשה אגרובנק, פליטים מכרים ותימנים שהיו, רחמנא ליצלן — מזרחים.

ב-1939 התלקח ויכוח בין תושבי שתי השכונות על הקמת מועצה מקומית. צבי ברנזון, לימים שופט בית המשפט העליון, כתב את חוקת המועצה המקומית שהיתה מהפכנית. בחוקה נקבע, למשל, שלכל תושב מגיל 18 תהיה זכות בחירה למועצה. בתל-אביב לא היתה אז זכות בחירה לדיירי-משנה. ברנזון קבע בחוקה מס-גולגולת. מעין מס הכנסה לוקאלי. אך הממשלה הבריטית התנגדה וביטלה סעיף זה.

התעוררה השאלה מי יהיה יו"ר המועצה המקומית. הלכו לשפרינצאק, מזכיר הוועד הפועל של ההסתדרות, שהציע כ"נשיא" עולה חדש מצ'כיה, איש תנועת העבודה, שיהיה מקובל על תושבי שתי השכונות. ד"ר חיים קוגל, שלימים היה ראש העיר הראשון של חולון, נבחר ל"נשיא" המועצה. אילון נבחר למועצה המקומית רק ב-1950, כשחולון זכתה במעמד של עיר. שנה לאחר מכן נתמנה למ"מ, אך המשיך לעבוד במרכז החקלאי בתל-אביב. רק עם פטירתו של ד"ר קוגל ב-1953 באו אלי ואמרו: 'ניתן לך מבוע, מלך תהיה לנו'.

"אולי בושה לומר, אבל פרצתי בבכי. רציתי להתפרנס מעבודה ולא מעסקנות. אבל זימה ארן ושרגא נצר לחצו עלי. את הסכמתי התניתי בכך שיסדירו קודם לכן את עניין הפנסיה של האלמנה קוגל."

"אותם ימים מנתה חולון 7,000 נפש, רובם התגוררו בבדונים, צריפים ופחונים. בחורף 1952/3 היה שטפון גדול ונדרתי נדר שתנאי המגורים יתוקנו. הלכתי לגולדה, שהיתה אז שרת העבודה, ושכנעתי אותה לבנות מאתיים יחידות דיור. כל אב משפחה נתבקש להביא לעירייה עשרים לירות, דמי הרשמה לשיכון. כולם הביאו. אך הכסף "נאכל" בקופת העירייה.

"היו אז הפגנות של 'לחם ועבודה'. תעשייה לא היתה. היום מועסקים באזור התעשייה בחולון יותר מארבעים אלף עובדים. אזור התעשייה שלנו הוא השני בגודלו בארץ אחרי מפרץ חיפה. בעבר לא ראו במפלגתי בעין יפה את העובדה שאני נותן הנחות והטבות לתעשיינים. אתה רוצה שהעשירים יתעשרו עוד יותר? שאלו אותי. דחיתי אותן בתוקף ואני לא מצטער על כך".

אבל חולון היא עיר ללא בתי מלון, מועדוני-לילה ומסעדות פאר. "גם בבתים וברמת-גן אין בתי-מלון ומסעדות פאר. עלי לציין כי גם חיי המסחר לא התפתחו כפי שרציתי. הקרבה שלנו לתל-אביב, עיר המטרופולין, היא שמנעה את ההתפתחות הרצויה. זו עובדה שאותה לא ניתן לשנות. יש לנו מרכז מסחרי גדול, אך האם הוא יכול להתחרות במבחר ובהיצע של תל-אביב?"

אתה מאשר, איפוא, שחולון היא פרבר של תל-אביב. אומרים. "בשום אופן לא. בימיו של יהושע רבינוביץ, הייתי בעד עיר מאוחדת, מטרופוליטנית. דנתי בנושא עם רבינוביץ אך כשהלך לעולמו קבר צ'יץ את הרעיון. אני לא בא אליו בטענות. יש לו ראייה משלו".

מדוע החלטת לפרוש דווקא עתה, ולא לפני הבחירות המוניציפאליות האחרונות ב-1983? "רציתי כבר אז לפרוש. ההורי פרישה חוקים עלד בי אחרי האסון, לאחר שנפטר בני, איש משרד החוץ, שגריר יועץ בהד לגר. היה ויכוח בבית ובתי הציעה שלא אתמודד כי יתכן ואנחל מפלה. דווקא דברים אלה דירבנו אותי. אמרתי שאם אחליט לרוץ, אני משוכנע שאזכה לפחות בחמישים אחוז. התמודדתי וזכיתי ביותר מחמישים אחוז, ובקרב החיילים הצעירים זכיתי לשמונים אחוז. החלטתי להמשיך כי צריך הייתי עוד לסיים כמה פרוייקטים. רציתי גם להתגבר על הקשיים הכספיים של העירייה. הצלחתי. שאל במשרד הפנים ותיווכח שמצבה הכספי של חולון, הוא הטוב ביותר מבין כל הערים במדינה. אני גאה על כך. מעולם לא ראיתי את עצמי מנהיג, אלא אדם העומד על משמרתו ולכן תושבים רבים קוראים לי "האבא של חולון"."

صكنا من الاهل

مطابق للأصل

הכרזת מלחמה על האיידס

שרות
DER SPIEGEL
מיוחד ל"הארץ"

בהחלטתו על בדיקות המוניות פועל רייגן בהתאם לאינסטינקטים האולטרה־השמרניים שלו. גורמים אחרים בממשל ממליצים על מערכת הסברה ומזהירים מפני הרתעתה של האוכלוסייה הפגיעה ביותר למחלה

את המלה הנוראה הזאת לא מצליח הנשיא להגות אפילו בשיחותיו עם עוזריו הקרובים ביותר. אם הוא נאלץ לדבר על כך, משתמש רונאלד רייגן במלת צופן, מלת "הסי". בכך הכוונה לקונדום הנחשב חיוני ביותר במאבק בהתפשטות מחלת האיידס הקטלנית. ברור שלנשיא בן ה־76 יש בעיות משלו עם מארה זו, שבה חלו כבר 35,988 אמריקאים ושעד לסוף השבוע שעבר עלתה בחייהם של 20,798 מהם. במשך זמן רב התייחס רייגן השמרן למחלה חשוכת־המרפא עד כה כבעיה "מוסרית" יותר מאשר רפואית, אולם עכשיו. בדיוק שש שנים לאחר פרסום דו"ח האיידס הראשון בארה"ב, עמד גם בחוד המגלגל, חוד העבודה של נשיא ארה"ב, על חשיבותה של המחלה.

ביום הנאום של מאי היתה הנשיא בראשונה בפומבי בפני הקרן האמריקאית לחקר האיידס (שבראשה עומדת השחקנית אליזבת טיילור) את השקפותיו על המאבק באיידס חכה בתגובות שזה זמן רב אינו מורגל בהן: קריאות בוז משורות האורחים. למען המאבק באיידס הם שילמו 250 דולר תמורת כיכאר־בתקפל או 25 אלף דולר תבורות שולחן.

אמצעים קונקרטיים להסברה ולחינוך בני ארצו לא העלה רייגן. בניגוד למרגרט תאצ'ר השמרנית בלונדון, עדיין לא הוציא רייגן אף דולר אחד כדי לפרסם מודעות פרסומת בנושא זה בעיתונים או למימון מסע הסברה בטלוויזיה. כמקום זאת הוא הודיע על בדיקות הם מקיפות לגילוי נוגדני האיידס. הבדיקות, בפיקוח הממשל הפדראלי בוואשינגטון, ייערכו למהגרים, לדרים הרוצים להשתקע בארה"ב ולאורחים היושבים בבתי־כלא פדראליים. רייגן יבדוק את השאלה אם יש להחיל את הבדיקות גם על בתי־החולים של מינהל החיילים המשוחררים, שבהם יכולים חיילים לשעבר להיבדק ולהתאשפז. כבר עכשיו חייבים כל החיילים ואנשי שירות החוץ לעבור בדיקות לגילוי איידס.

ממשלות ארה"ב חדש הנשיא להורות על בדיקות לכל המבקשים להינשא, כתנאי לקבלת רשיון נישואין, כמו גם על בדיקות בבתי־כלא הנמצאים בשליטת המדינות ושלטונות מקומיים. גם כל הסובלים ממחלות מין אחרות יחויבו בבדיקה. הנשיא נרתע משימוש במלה "בדיקת חובה". הוא דיבר רק על "בדיקות שגרתיות", אולם גרי באואר, יועצו לענייני פנים של רייגן, הבהיר שאישקו של הבוס שלו נבע רק מסיבות טאקטיות. אם אורח יסרב לעבור בדיקת איידס, יהיה עליו לומר זאת בבירור טרם מעשה. אומר באואר על הנוהג בעתיד: "זה יהיה כפי שנוהג עתה בבתי־חולים. הם לוקחים דם, אבל לא אומרים לך כל מה שבדקתם לעשות בו".

"הינשאו, והישארו נאמנים"

בנאומו שם רייגן קץ למחלוקת חריפה בממשלו בדבר המדיניות שיש לנקוט בנושא האיידס. בעוד שר החינוך, ויליאם בנט, סבור כי יש לערוך בדיקות איידס אצל כל החולים בבתי־החולים ואין בכוונתו להוציא כספים פדראליים על הסברה בנושא, אומר קצין רפואה ראשי, אוורסט קופ, פקיד הבריאות הגבוה ביותר במדינה, כי בדיקות המוניות כאלה יהיו מזיקות, שכן הן ידחיקו דווקא את הקבוצות הפגיעות ביותר באוכלוסיה ויניעו אותן להשתמט, מפחד הפליה. אם יוסר מעטה האלמוניות מנושאי הנגיף, מסכימים כל המומחים שאנשים כאלה יכולים לחשוש ובצדק מאובדן ויירתם, מקום עבודתם ואפילו הביטוח שלהם. מרווין סילברמן, אחד מראשי הקרן לחקר האיידס, אומר בביטחון: "אם תהיה איי־פעם במצא רשימה של חולי איידס, לא יהיה אפשר לערוב לחשאיותה".

קופ אפור־הזקן, רופא מנוסה, מדבר לפיכך בעיקר בזכות תוכנית הסברה דרסטית שתספק מידע ישיר על "מין בטוח" תרבר גם על השימוש בקונדומים. אומר קופ: "אנו נלחמים במחלה, לא בעם". חינוך הסברה הם לדידו "העסק היחיד" נגד המחלה שעד כה אין לה מרפא.

בהחלטתו על בדיקות המוניות פועל הנשיא בהתאם לאינסטינקטים האולטרה־שמרניים שלו. את המסר של ממשל הנשיא אפשר לנסח במלים אלה: "התרחקו עכשיו ממין, חכו לבעל או לאשה העתידים, הינשאו והישארו נאמנים". המחלוקת בממשל על מגמת המדיניות מגעה עד כה את דימונה של ועדת האיידס, שעמה אמור הנשיא להתייעץ בכל הנושאים הקשורים להידבקות במחלה. בעיקר פתוחה השאלה אם תכלול הועדה גם הומוסקסואל מתוך נציג קבוצת האוכלוסייה הנפגעת ביותר. עם זאת, נראה שבאמצעות מאמצי הסברה נמרצים, שיעור ההידבקות בקרב ההומוסקסואלים באמריקה אינו עולה עוד. אולם הסיכויים להציב הומוסקסואל, מומחה לענייני איידס, בסביבתו של רייגן – קלושים. איש מיועציו אינו רוצה להמליץ בפני הנשיא על בחירה כזאת. "יש אנשים שירגישו מאוד לא בנוח" אם יצטרכו לעבוד עם הומוסקסואל, הגדיר פקיד בכיר בבית הלבן את האווירה במקום.

הסגר לנושאי הנגיף

במדינה גבר בינתיים פחד האיידס כדי כך, שהמחלה היא כעת הנושא השני בחשיבותו במאבק המוקדם לבחירות מועמדים לנשיאות – לאחר המצב הכלכלי, אך לפני מדיניות החוץ. למתחרים על המועמדות לנשיאות ארה"ב בבחירות נובמבר 1988 מופנות יותר ויותר שאלות על המרשם שלהם נגד איידס. אולם פרשנים פוליטיים אינם יכולים לאמוד את השפעות המחלה על המהלך הפוליטי ועל ההתרצות דעת־הקהל בארה"ב. לדברי מומחה למשאלי דעת־קהל במפלגה הדמוקרטית, הנושא מתפתח "כמו לבה מותכת, להטה, ללא כל שליטה".

לפי שעה אפשר רק לקבוע, שהקריאות הכוללות להימנעות מיחסי מין מחוץ לנישואין, המושמעות זה זמן רב מפי המטיף הטלוויזיוני הימני פט רוברטסון, שהכריז גם על מועמדותו לנשיאות, אינן נחלת האוכלוסיה בכללותה. אך לדעת יועצי בחירות רפובליקאיים, הד רב יותר מוצאת הצעה שתפגע רק במיעוט: הכנסתם להסגר של נגועים באיידס שאינם מוכנים לוותר על נהגיהם המיניים המסכנים לפיכך אחרים. הויכוח בעד ונגד הסגר לנושאי הנגיף עלול להיות בקרוב לבעיה המרכזית בויכוח הפוליטי על האיידס.

הפחד מהידבקות כבר לובש צורות מוזרות, ולא אחת גם מעליבות. כאשר כתריסר שוטרים בוואשינגטון ערכו לא מכבר בשעות השחר פשיטה במועדון שמבקרים בו הומוסקסואלים רבים, הם חבשו מסיכות ועטו כפפות־גומי־צהובות. ליד הבית הלבן במהלך הפגנה נגד מדיניות האיידס של רייגן, לבשו השוטרים כפפות־גומי צהובות בהדקות, למקרה שיהיה עליהם לכבול ולפנות במקום את המוחים שהתיישבו ברחוב. זאת אף כי הידבקות באיידס ממגע עור אינה אפשרית.

עוד לפני שלוש שנים, בבחירות האחרונות לנשיאות, נחשבה מחלת האיידס בארה"ב בראש ובראשונה "מחלה של הומואים", שלגביה לא רצו מועמדים להתבטא. בינתיים היתה המחלה בכמה חלקים בארה"ב לסיבת המוות הראשונה במעלה של גברים בשנות העשרים שלהם, מצב שתוצאותיו לא ישוערו. כבר כיום כל אחד מבין 30 אמריקאים בגילים 20־50 חולה איידס. באחרונה נמסר כי מדענים אמריקאיים במערב אפריקה גילו נגיף איידס חדש, לפי שעה השלישי במספר. מומחים מחשבים כי מספר החולים בשנה הבאה יעלה פי שלושה, ל־100 אלף. המחלה גם בולעת כספים רבים. ב־1991 יעלה הטיפול הרפואי בלבד בחולי איידס לפחות 10 מיליארדי דולר.

בעלת אחוזה

מאת ג'ייקוב יאנג וריצ'ארד בוקיי
שרות
Newsweek
מיוחד ל"הארץ"

בפיליפינים מתרבים הספקות באשר להתחייבותה של אקינו בנושא הרפורמה האגררית

מאנילה, הפיליפינים

החיים בהסיינדה (אחוזה) לואיזיטה מציגים כמה ניגודים צורמים. בדרכם למסלול הגולף בעל 18 החורים עוברים השחקנים על פני שכונה של חורבות מטות ליפול, מקום מגוריהם של פועלים חקלאיים. בתשעה כפרים אחרים הפזורים על פני 48 אלף דונם של שדות סוכר חיות אלפי משפחות איכרים בצפיפות בבקתות ובצריפונים, ונאבקות על מקומות העבודה המועטים הקיימים. העוני בכפרים אלה שוחק. רופא מקומי מעריך כי 30% מהילדים לבוטי הסהבות בלואיזיטה סובלים מתת־תזונה. אבל על הגבעה המשקפת מעל שדות קני הסוכר במה שמכונה בשם באריו אלטו, ניצבים חצי תריסר בתים גדולים כאשכול מסביב למגרשי טניס מצוחצחים וברכת־שחייה מפתה למראה. אפילו סוסי האחוזה זוכים לפינוק: קריר ושוב להם באורוות שבהן הותקן מיזוג־אוויר.

יש מאות־אחוזות ומטעים־גדולים בפיליפינים. מן הכל 10% מהאוכלוסיה מחזיקים בבעלותם 90% מהקרקעות. אולם דבר אחד מבדיל את הסיינדה לואיזיטה משאר האחוזות הענקיות: זהו ביתה של משפחת קוחואנגקו, שבתה המפורסמת ביותר היא במקרה הנשיאה קוראזון אקינו. כאשר התמודדה על תפקיד הנשיאות, התחייבה אקינו להעמיד את הרפורמה האגררית בעדיפות עליונה של ממשלתה. אולם כעת מתחילה אקינו להסס, כאשר המדובר בלקיחת האחוזה מאחיה ומאחיותיה וחלוקתה בקרב האנשים שעיבדו את השדות בזיעת אפם זה דורות.

אמנם על הנייר אקינו אינה מגלה רתיעה בנושא הרפורמה האגררית. עוזריה ניסחו תוכנית מקיפה לחלוקת קרקעות, שעל־פיה יחולקו במרוצת עשר השנים הבאות הקרקעות של כל חוות הסוכר, הקוקוס, האורז והדגנים, לבד מהחוות הקטנות ביותר. בעלי האחוזות יקבלו מזומנים וניירות ערך או לחלופין מניות או נכסים בחברות שהוחרמו על־ידי הממשלה מהדיקטטור פרדינאנד מרקוס ומקורביו.

סיבוב חדש של גביית עדויות

מובן שאפשרות כזאת מעלה את המתח של המשפחות שנכסיהן הענקיים הבטיחו להם פריווילגיות במעמד פיאודליות וכוח פוליטי מתמיד. למרות תפקידה, עדיין רואים פיליפינים עשירים את אקינו כאחת משלהם, והם יצאו במערכה מתואמת לשכנע אותה למתן ולמסמס את תוכניתה. הלחץ ממשפחתה חזק במיוחד. לדברי אנשים המתמצאים בנעשה בממשל, אחד המתנגדים העיקריים להצעת הרפורמה האגררית הוא אחיה של אקינו, חוזה (פפינג) קוחואנגקו שכוחו הולך וגדל והמפקח על הסיינדה לואיזיטה השוכנת במחוז טארלאק מצפון למנילה. עד כה, אומר ההיסטוריון הפיליפיני רנאטו קונסטנטינו, "לא מצאה הנשיאה את הרצון הפוליטי להתעלות מעל האינטרסים של משפחתה ומעמדה."

ידידים של אקינו אומרים כי פוליטיקאים שמרנים הפחידו את הנשיאה וגרמו לה להאמין כי הצרבית המאסיבית עלולה להיכשל, להרוס את התשתית החברתית הכפרית ולהתדיד את אחדי הכפר במצב של סערה פוליטית. ואכן כשבוע שעבר נראה היה כי ממשלת אקינו שוב מתקפלת בפני הפצרות העשירים ובעלי הרכוש. במה שנראה בעיני הכל כויתור, הסכימה אקינו לפתוח מחדש את הדיון על ההצעות בסיבוב חדש של גביית עדויות בפומבי. פיליפינים עניים רבים חוששים כי אקינו עצמה לא תחליט מה לעשות בנושא האחוזות הגדולות ותשאיר אותו לדיונו של הפרלמנט החדש, שיפתח את מושבו ביולי. מכיוון שחברי הפרלמנט באים רובם משכבות העלית העשירות, צעד כזה יוסל קרוב לוודאי סופית את הרפורמה האגררית.

תומכי הרפורמה טוענים כי אם לא תפעל אקינו במהירות, המתחים המעמדיים יקרעו את המדינה לגזרים. הם אומרים שהאזורים שבשליטת בעלי האחוזות הגדולות אינם רק מן העניים ביותר במדינה, אלא גם מהווים קרקע פוריה לגיוס חברים לתנועת הגרילה "צבא העם החדש" המונה 20 אלף לוחמים.

אקינו: האם תתקפל בפני הפצרות העשירים?

בקומץ המחוזות שבהם הקרקעות מחולקות בצורה צודקת ושווה יותר, כמו למשל בבאטאנגאס, העוני אינו כה מרוד, ממשיך הטיעון, ול"צבא העם החדש" יש פחות הצלחה.

"אם האנשים הם אדונים לאדמתם וזוכים בפירות עבודתם, הם יגנו על האדמה, לא יתקפו אותה", אומרת שרת התיכנון הכלכלי, סוליטה מונסוד. אולם מתנגדי חלוקת הקרקעות אומרים שזו שאלה פתוחה אם מסירת רכוש לידי איכרים אנאלפבתיים ברובם תביא לרווחה באזורי הכפר או להשכנת שלום עם "צבא העם החדש". רבים מהם אינם מאמינים שממשלת אקינו תוכל לגייס את הסכום הדרוש לפיצוי בעלי הקרקעות, למעלה ממיליארד דולר. הם גם אומרים כי מנילה תצטרך לספק סכומי ענק לשירותים כהכשרת איכרים ומתן אשראי לרכישת ציוד ודשנים. והצעות הראשוניות של הממשלה, שצפו התנגדות זו, מדברות על מיליארד דולר נוספים למטרה זו בלבד. "הטיעונים נועדו לדחות את הערכית לנצח", אומרת מונסוד.

נכסים אדירים

קל לראות מדוע מעמד בעלי האחוזות בפיליפינים מנסה לעכב ולדחות את הרפורמות. חלוקת רכוש תקצץ באורח דראסטי בכוחן של כמה משפחות עשירות, שזה דורות ראו במחוזות כפריים את נחלותיהם הפרטיות. מעטים יכחישו שמשפחת קוחואנגקו מההסיינדה לואיזיטה נכללת בקטיגוריה זו. ואכן נכסיהם האדירים שימשו זה מכבר נושא למחלוקת, בעיקר לאחר תביעה שהגיש המיניסטריון לרפורמה אגררית ב־1980. שורשיה של תביעה זו נעוצים בשנות ה־50, כאשר אביה של אקינו הבטיח לבנק הממלכתי של הפיליפינים כי יחלק "את ההסיינדה הזאת בין איכרים זעירים". בתמורה קיבל את הזכות להשתמש במטבע חוץ יקר־ערך כדי לרכוש את בית הזיקוק לסוכר של האחוזה ואת האדמות מסביב. כעבור זמן סירב לוותר על שדות הסוכר הרווחיים וטען כי ההסכם אינו בר־אכיפה. פסקדין שניתן בסוף 1985 הורה ליורשיו והם אקינו, לחלק את האדמה בתמורה למחירה המקורי". הוגש ערעור, התלוי ועומד לפי שעה.

בינתיים גורמים היבטים אחרים של שושלת קוחואנגקו רבת־העצמה מבוכה לאקינו. אפילו בתקופת שלטון מרקוס, היתה למשפחה יד בשלטון בטארלאק. אחד מבני דודיה של אקינו, אדוארדו (דאנדינג) קוחואנגקו, היה ממרעי הקרובים של מרקוס. בניסיון לנטרל את כוחו הפוליטי המקומי של דאנדינג העניק כנראה בעלה של אקינו, בניניו אקינו שנרצח ב־1983, סיוע ל"צבא העם החדש" שהיה אז בשלביו המוקדמים. לדברי אנשי גרילה לשעבר, ביקר אקינו במסק את אנשי הגרילה בפינות הנידחות של לואיזיטה. ברנאבה בוסקאינו, שהיה מפקד ל"צבא העם החדש", סיפר לא מכבר ל"ניוזוויק" כי אקינו גם הניע את ביתו בסבילה "כמקום מפגש" לכמה חברים פצועים".

"כאשר הופל מרקוס נפל עמו דאנדינג. "ענף המשפחה" שלו נמנית הנשיאה נעשה שוב לחוטר השליט בטארלאק. שינויי השלטון הבין־משפחתיים: מאששים קבלה הנשמעת זה מכבר בקרב פיליפינים: יקרה אשר יקרה, לבסוף השלטון נמצא בידי סיעה זו או אחרת של מעמד בעלי הקרקעות.

השפעתו של פפינג

תומכיה של קורי מאמינים כי היא שונה, אך גדלה הדאגה לנוכח האימפריה המתפשטת של אחיה פפינג. בטארלאק מחליפה המכונה הפוליטית שלו בשיטתיות פקידים מקומיים באמנים. המשטרה שאלה מדוע עדיין פועלת בגלוי במחוז רשת של קוויטה ופרוסקשן, כמו בתקופת מרקוס. מבקרים אומרים שפפינג הציב את מקורביו בתפקידים רווחיים בבתי ההימורים ובנבלים ברחבי המדינה, וכמנהיג מפלגת פידיפי־לאבאן של הנשיאה וחבר־פרלמנט חדש, מצפים כי תהיה לו השפעה גדולה בפרלמנט.

פפינג מכחיש כי ביצע עבירה כלשהי, אך מודה שצבר השפעה ניכרת. "ביקשתי מאנשים רבים לתמוך בקורי כאשר המצב היה קשה, לסכן את העסקים שלהם ואת חייהם", הוא אומר. "אני מרגיש אחריות כלפי אנשים אלה".

מידת השפעתו של פפינג עלולה להכריע במידה רבה מה תהיה החלטת הנשיאה בנושא הרפורמה האגררית. כפי שהדברים עומדים כעת, כמה מחוקקים בהסיינדה לואיזיטה מתפלאים שאקינו בכלל הוחזיקה לכת כפי שעשתה בנושא. בשנה שעברה היא הציעה כי המטע הזה יהיה בין מקבלי הפטור מתרכנית חלוקה מקיפה יותר, מכיוון שאין בו אריסים קבועים, והתעלמה בנוחות רבה מאלפי האנשים העובדים בשורת הסוכר של המשפחה. הצעת הרפורמה האחרונה אינה מבחינה בין אריסים לפועלים חקלאיים קבועים. על־פי אפשרות אחת, יוכלים עובדי המטע להחזיק בבעלות קיבוצית על האדמה, להחכיר אותה לאחרים או להקים מפעל משותף עם בני קוחואנגקו. "צריך להיות לנו חלק באדמה", אומר ליאודגריו באלאגג, בן 67, שאביו, תשעת ילדיו ו־37 נכדיו כולם עבדו או חיו בלואיזיטה.

ברור שרבים מעלים סימני־שאלה לגבי כוונה של אקינו, במקומו להאמין. אומר איש איגוד פועלים החקלאיים בלואיזיטה, "אבות אבותינו שמעו כולם אותן הבטחות". עניי לואיזיטה גם חוששים מתוכנית של חברה בבעלות המשפחה לפנות מן המטע את בתי הפועלים, אולי כדי להסום מראש דרישות על הקרקע.

אף כי לאקינו יש בית במטע והיא מבקרת באזור זה, מרבית עובדי ההסיינדה לא ראו אותה מעולם. מאז נבחרה לנשיאה השינוי הגדול היחיד היה הקמת גדר וחיזוק לאורך הדרך למגרש הגולף, כדי להסתיר את המראה הלא מלבב של בתי הפועלים. על קיר בבניין המינהלה של המטע מודבקת כרזת־בחירות ישנה המכריזה על אקינו כ"תקווה היחידה של המדינה". הכרזה דהתה מאוד, אך לפחות לפי שעה איש לא תלש אותה מהקיר.

מדור הקרינה

מאת אדוארד באהר
שרות
Newsweek
מיוחד ל"הארץ"

"סרקופג", מחזה פרי עטו של עיתונאי סובייטי המועלה עתה בלונדון, מתאר ללא כחל וסרק את נסיבות האסון בצ'רנוביל ואת אוזלת־היד של הדרגים הבכירים. אזהרה גם למערב

לונדון

ולאדימיר גובאריוב, עורך מדור המדע של "פראבדה", היה הכתב הראשון שהגיע לצ'רנוביל לאחר האסון הגרעיני שם. תחילה הטילה בריה"מ איפול על הידיעות בנושא, אך אחר כך היו מאמריו הדיווחים המוסמכים הראשונים לעולם מבחוץ על מה שאירע שם. לגובאריוב, הזוכה ליחס כבוד במעמד המדעי והספרותי כאחד בארצו (הוא מחזאי ובימאי סרטים תיעודיים כמו גם עיתונאי), היתה גישה בלעדית. שאיש לא זכה לדוגמתה לפקידים, למהנדסים, למומחי־בטיחות, לרופאים ולקורבנות הקרינה. כאשר הירחון הספרותי "זנאמיה" (הדגל) ביקש ממנו לכתוב מאמר ארוך על נסיונותיו בצ'רנוביל, הוא כתב במקום זאת מחזה נוקב ופסימי – "סרקופג". המחזה פורסם בגיליון ספטמבר 1986 של הירחון, ומקורות בריטיים המקורבים לגובאריוב אומרים, כי גורבצ'וב עמד על כך שהמחזה לא רק יודפס אלא גם יועלה על הבימה.

מאז הצגת הבכורה שלו בעיר טאמבוב הקטנה בנובמבר 1986, הוצג המחזה בכל רחבי בריה"מ. כעת, בתרגומו המעולה של מייקל גלאני, "סרקופג" כלול ברפרטואר של התיאטרון השקספירי המלכותי ל־1987. מבקרים בריטיים הכתירו את המחזה כמחזה החשוב של השנה. כדוגמה לגלזנוסט (בימים שלפני גורבצ'וב אסונות ותאונות תעשייתים היו נושא־טאבו באמצעי התקשורת בבריה"מ) הוא מספק עדות גלויה וקולעת לאוזלת־היד בדרגים הבכירים ומהווה כתב אישום של החברה הסובייטית בכללותה.

עד ופרשן

עלילת המחזה מתרחשת ב"מכון לבטיחות קרינה" – בלשון נקיה, מרפאה לחולים סופניים במחלת הקרינה. לפני שצפירת האזעקה נשמעת בצ'רנוביל הקורבנות מתחילים לזרום. החולה היחיד במחלקה הוא בסמרטני (המלה הרוסית ל"בן אלמוות"), הניצול הבלתי סביר של תאונה גרעינית שהוא עצמו היה אשם בה (הוא היה שרוע שיכור כלוט במעבדה בשעה שלא היה צריך להיות שם בכלל). בסמרטני, שאותו מגלם ניקולאס וודסון בעוצמה אירוה ובמינון תגובות שרותיות כאילו היה אריאל (מ"הסערה" של שקספיר), שספג קרינה גרעינית, הוא גילומם של הסיכונים הגרעיניים. הוא איבד את כל שערו ואת מרבית שיניו, עורו מכוסה מורסות והוא יודע שלא ייצא את המחלקה הסטרילית עד סוף חייו. בדומה לקורבן איידס, כשלה כל המערכת החיסונית שלו.

כהסתייד את ייאושו ואת זעמו מאחורי ציניות עליזה, בסמרטני הוא עד ופרשן כאחד לאירועים בתוך המחלקה. בדרכו הגרוטסקית הוא עצמו מסמל תקוה שקורבנות שספגו מינון קרינה גבוה יכולים מדי פעם לשרוד.

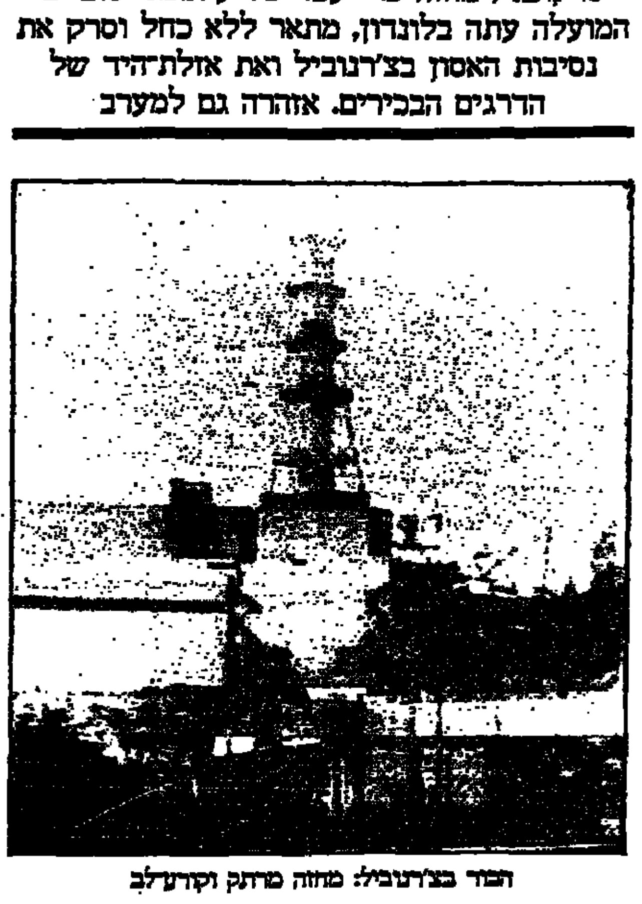
הכור בצ'רנוביל: מחזה מרתק וקודר־לב

עם בואם של נפגעי צ'רנוביל, התאים הריקים בעורף הבימה מתחילים להתמלא בתוך חברתי שאפשר היה לזהותו: איכרה זקנה הדואגת לפרתה, מפקד כבאים קולני וכו' שסיכן את חיי אנשיו מכיוון שהורה להם להסתובב ללא צורך באזורים שנפגעו מקרינה גבוהה, מנהל המפעל הגרעיני שהפעיל את מערכת האזעקה הכללית רק לאחר שהסיע את משפחתו למקום מבטחים, עובד המעבדה שלא הצליח לאתר את שיעור הקרינה הקטלני (מונה־הגייגר שלו היה לקוי) וכמה גיבורים אמיתיים שנאבקו בלהבות בידעם ללא ספק אילו סיכונים הם נוטלים על עצמם.

"המערכת סגרה את המערכת"

בתחילה מתקוממים הניצולים נגד החזקתם סגורים, מכיוון שאינם חשים עצמם חולים. אך בהדרגה שערם נושר, עורם מתכסה כתמים אדומים ושומות שחורות קטלניות. כמה מהם יודעים שאין להם סיכוי להישאר בחיים. אחרים מהם מגלים אופטימיות מופרזת. בינתיים ממשיכים עובדי המפעל הגרעיני להתווכח על סיבות התאונה, ובתוך כך גוזרות עטופות מסולקות בדיסקרטיות מהתאים. "יש לנו הכורים הגרעיניים הטובים ביותר", מתפאר אחד מאנשי הצוות. רק הרופאים האמיצים הכורעים תחת נטל העבודה יודעים כי הגופות ייקברו בארונות עופרת וכי איזור הכור עצמו יישאר סרקופג מבטח כדי למנוע את הסכנה של דליפת קרינה מסוכנות.

גובאריוב מנחית כמה מהלומות. כפי שמנהל המפעל בצ'רנוביל אומר לחוקר: "זה יהיה הרבה יותר טוב לשכוח לגמרי את כל התאונה. אלה חדשות רעות להרבה אנשים העומדים הרבה יותר גבוה בסולם ממני". וכאשר החוקר שואל מי היה אחראי למשגה הקטלני של סגירת מערכת ההתראה לשעת חירום, לועג בסמרטני: "המערכת סגרה את המערכת. המערכת שדואגת לכך שאיש לא ייקח אחריות".

מעבר לכתב האישום במחדל ביורוקרטי ובאוזלת־יד, משקף המחזה את מודעותו הגוברת של הציבור לסכנות האנרגיה הגרעינית. "זה אינו עידן המדע. זה עידן האסונות", אומר בסמרטני. במחזה מציין גובאריוב כי "העלילה מתרחשת לרוע המזל בזמן הנוכחי". בעוד הנפגעים המגיעים למכון מתווכחים, נאבקים ולבסוף מתים, רוחשת מתחת לפני השטח תחושה של אבדון ואיום משתמע של הרס עולמי.

הבימה הבוטה היחידה של תעמולה רשמית נשמעת במהלך שיחה בין בסמרטני ומדען אמריקאי המבקר במקום (שדמותו עוצבה בבירור על־פי דמותו של רוברט גייל, המומחה להשתלת מח־עצמות שטס לבריה"מ לאחר אסון צ'רנוביל): "תאמר לאנשים שלך, לאלה שהאצבע שלהם על הכפתור, תאמר להם שאם איי־פעם ילחצו עליו לא יישאר דבר. יום דבר". אך זו רק נקודה רגעית במחזה מרתק וקודר־לב.

הקרן לפרסי יצירה לקומפוזיטורים
מטעם ראש הממשלה

פרס יצירה לשנת תשמ"ח

ועד הנאמנים של הקרן מודיע לקומפוזיטורים תושבי ישראל, כי אפשר לפנות אל הקרן לקבלת פרס יצירה לשנת תשמ"ח.
המעוניינים יפנו אל הקרן לקבלת תקנון ושאלון.
פניות על גבי שאלון, יש למלא ולהחזיר לקרן עד יום ששי, יג' בתמוז התשמ"ז – 10.7.1987 – לפי הכתובת:
ד"ר אביגדור שתן, מזכיר הקרן, רח' תל־חי 3 תל־אביב, 64334.

פרופ' עמי מעייני
יו"ר ועד הנאמנים

האוניברסיטה העברית בירושלים

ביה"ס לחינוך – המחלקה להשתלמויות מורים

להלן רשימת הקורסים אשר יתקיימו בקיץ תשמ"ז
בביה"ס לחינוך בהר־הצופים בירושלים

שם הקורס	מיועד למורים	תאריכים	סה"כ שעות
1. מקרא: הוראת החוק במקרא, פרקים בהיסטוריוגרפיה	חט"ב + תיכון	28־30.6.87	24
2. משמעת: א. בעיות משמעת בביה"ס (למתחילים בנושא)	כלל המורים	28־30.6.87	20
ב. בעיות משמעת בביה"ס (השלמות לבוגרי הקורס משנים קודמות)		1.7.87	6
3. יצירתיות: א. יצירתיות והחנוך (למתחילים בנושא)	חט"ב + תיכון	2־3.7.87	20
ב. יצירתיות וחנוך (לבוגרי הקורס משנים קודמות)		15־16.7.87	14
4. ביולוגיה – מיקרוביולוגיה	חטיבה עליונה	30.6־1־2.7.87	20
5. השתלמות למורים בצרפתית	חט"ב + תיכון	30.6־2.7.87	25
6. ספרות	חט"ב + תיכון	5־7.7.87	24
7. השתלמות באנגלית־כנס מורים	כלל המורים	15־16.7.87	16
8. גיאוגרפיה: גיאוגרפיה הסטוריה של א"י	חט"ב + תיכון	21־23.6.87	24
הערה: 21־22.6: הרצאות, 23.6־סיור			
9. תקשורת וחנוך	כלל המורים	13־14.7.87	16
10. פלורליזם בישראל: דתיים־חילוניים	כלל המורים	12־14.7.87	20
11. השתלמות מורים בערבית עיונים בטקסטים ערביים קלאסיים (התכנית החדשה)	חטיבה עליונה	9־11.8.87	20
12. חנוך לחיי משפחה וחנוך מיני:			
א. למורי החנוך היסודי		12־14.7.87	20
ב. למורי חט"ב והחטיבה העליונה		12־14.7.87	20
13. מתימטיקה תכנית הלמודים החדשה: וקטורים	חטיבה עליונה	12־16.7.87	40
14. ללמוד וללמד אמנות הקשורה בחגי־ישראל סדנא	ב"ס יסודי	8־9.7.87	16
15. גאולוגיה: פרקים נבחרים בגאולוגיה	חטיבה עליונה	8־9.7.87	16
16. לשון, הבעה ותרבות הדבור	חטיבה עליונה	24־26.6.87	20

בדבר פרטים והרשמה נא לפנות לטלפון: 02-882036/7

הסתדרות מדיצינית הדסה
בית־הספר לסיעוד ע"ש ה. סאלד
היחידה ללימודי המשך בסיעוד

מודיעים על פתיחת קורסים על־בסיסיים לאחים/יות מוסמכים במחצית דצמבר 1987

★**סיעוד בטיפול נמרץ כללי ולבבי,**
משך הקורס כ־7 חודשים.

★**סיעוד בחדר ניתוח,**
משך הקורס 9 חודשים:

הקורס יתקיים בחדרי הניתוחים החדשים והמתקדמים של המרכז הרפואי האוניברסיטאי בעין־כרם ובהר־הצופים. הקורסים מוכרים לתעודה ע"י אגף הסיעוד במשרד הבריאות. למועמדים מתאימים, אשר ייבחרו לעבוד במוסדותינו, יינתנו מלגות וסיוע בדיור. פתיחת הקורסים מותנית במספר הנרשמים.

ההרשמה במשרד ביה"ס לסיעוד בקרית־הדסה. נא לפנות לגב' רחל כהן שאולזון ת.ד. 12000, מיקוד 91120, טלפון 02-447148, עד 1.7.87.

אוניברסיטת תל־אביב
הפקולטה לאמנויות
החוג לקולנוע וטלויזיה

האוניברסיטה הפתוחה

"פולמוס" – פורום לעיון בקולנוע וספרות
יום עיון בנושא
דמות האחר – סטריאוטיפים ושבירתם בספרות ובקולנוע

09:30 דברי פתיחה: פרופ' ארנון צוקרמן
09:45 יו"ר: ד"ר ג'אד נאמן
ד"ר מיכל פרידמן: מ'שלושה ימים וילד' עד 'עתליה' - האשה בקולנוע הישראלי - דיוקנה של נעלמת
ד"ר לילי רתוק: קרבן מסומן או הלא מובן – דמות האשה בסיפורת הישראלית
גב' ענת זנגר: התפתחות היסוד הנשי בקולנוע הישראלי
11:15 הפסקה
יו"ר: ד"ר מיכל פרידמן
ד"ר חמוטל בר יוסף: הנשים ומה שמאחוריהן ב'שלושה ימים וילד' - הסיפור והסרט
ד"ר נורית גרץ: שתי נשים – 'מיכאל שלי' ו'עתליה' – הספרים והסרטים
12:30 הפסקה
13:30 יו"ר ד"ר נורית גרץ
ד"ר ג'אד נאמן: דרגה אפס בקולנוע
ד"ר אלה שוחט: 'סאלח שבתי' רפורטונה: אידיאולוגיה של מזרח ומערב
פרופ' הלל וויס: שבירת הסטריאוטיפ הספרדי כ'מולכר' וב'קופסה שחורה'
מר נחמן אינגבר: תבניות נרטיביות בסרט הישראלי הפופולרי
15:30 הפסקה
15:45 יו"ר: ד"ר יגאל משיח
פרופ' מנחם פרי: הערבי כמטאפורה בספרות העברית בשנים האחרונות
ד"ר נסים קלדרון: האחר בסרטיו של יצחק (צפל) ישורון
גב' תרזה קונלר: האחר כבבואת העני: דמות הערבי ב'שתי אצבעות מצידון' וב'אותנסי פומלר'
ד"ר עדי אופיר: בניית זהות עצמית והרחקתו של האחר
17:15 הקרנת הסרט: 'חוץ הגדר'

יום העיון יתקיים ביום א', 14 ביוני 1987, י"ז בסיון תשמ"ז
באולם פאסטליכט, בנין מכסיקו אוניברסיטת תל־אביב

המדור החם
ההצעות הכי לוהטות בעיר
ראה בלוח העיר.
המדור החם

בין דהיישה לקריית ארבע

מאת אורי ניר

ביום שלישי השבוע התכנסו כמה מפעילי הציבור הבולטים בקריית־ארבע בלשכתו של ראש המועצה, שלום ואך. הוילצוח, כמעט־באונס, לחזור בו מהודעת הגינוי שלו להשתוללות המתנחלים בדהיישה. הידיעות על הפגיעות בכלי רכב ישראליים על כביש ירושלים־חברון, שורמו ללשכתו של ואך, סייעו להכרזת המשכבעים. למרות אבן הודיע ואך כי דבריו נאמרו בהשפעת עדויותיהם התורצדיות של קציני צבא בכירים, שהותירו אותו פעור פה, ובכלל, לא היו אלה דברי גינוי אלא אמירה של מה שצריך להיעשות בפעולות של הבעת מחאה.

המשתוללים מקריית־ארבע הדמתפרעים בדהיישה ידועים כנראה טוב ממנו מה צריך להיעשות: תיכנון ואירגון מראש, פרצי אלימות חסרי מעצורים, היעדר סייגים במעט באלימות נגד חיילי צה"ל — כל אלה איפיינו השבוע את מעשי האיבה משני צידי הגדר שהוצבה מול מחנה הפליטים דהיישה.

הן המתפרעים היהודים מקריית־ארבע, והן המתפרעים הערבים, מיידי האבנים מדהיישה, התארגנו מראש לפעילותם. שרשרת תגובות האלימות ותגובות האלימות־שכנגד הגיעה השבוע לשיאים בעימות שבין פלשתינאים למתנחלים בגדה המערבית, והנגר רושם שרצף ההתרחשויות מוביל למצב של היעדר שליטה.

תגובה למהומות בדהיישה: יה כלבים, הבו עוד נשחוט אותם...

משני צידי הגדר

שתי עדויות ראייה שמענו השבוע על סדרות התקריות של השלכת האבנים במחנה הפליטים דהיישה ביום שלישי. אחת של עדי שהיה במקום, והשבוע הדברים לא יוכבר שמו, האחרת של סא"ל (מיל.) יהואל לביא, מפקד גדוד ההגנה המרחבית באיזור יהודה. מכוניתו של לביא נרגמה באבנים בכביש שליד דהיישה, והוא מצא עצמו בתוך מטר שוטף של אבנים, שהוכנו מבעוד מועד. שתי העדויות, בנוי הגירסה הרשמית של שלטונות הצבא, משרטטות בצבעים עזים את הדינמיקה של התקוממות עממית מאורגנת, העלולה להפוך בעתיד לשיגרה בלתי־נסבלת.

כך סיפר איש מחנה דהיישה:

"לפנות ערב הגיעה למחנה מכונית של מתנחלים, ועצרה ליד החיילים. הם אמרו שבאו לפייס את החיילים שם, אחרי אירועי שבת בערב. נתנו להם ממתקים. כשעצרה מכונית המתנחלים, עצרו עוד מכוניות של מתנחלים ליד הכניסה הראשית. זה הספיק כדי להיחשב במחנה כפרובוקציה. היתה אווירה מתוחה במחנה, ונשמעו קריאות לרדת לרחוב הראשי. ירדו עשרות צעירים בצורה מאורגנת. הצבא קרא להם להתרחק. הם אמרו לצבא שקודם ירחיק את המתנחלים, כי זה מחנה ערבי, ואין להם מה לחפש בו.

"בשלב הזה, כולם היו בטוחים שהמתנחלים שבו באו לעשות פרובוקציה, כמו בסוף השבוע שעבר. אנשים עלו על הגגות, ואחר כך התחילה פעולה מאורגנת של תושבי המחנה. הם השליכו אבנים על המכוניות שעברו בכביש. כבר היה חושך. הצליחו לפגוע בכמה מכוניות, ואז הגיעו תגבורות של הצבא.

"אחר־כך, כוחות הצבא התחילו להשיב אש לכיוון המפגינים, ולירות רימוני גז מדמיע. היה הרבה גז, והם לא יכלו להיכנס לתוך המחנה. כשהצבא נכנס פנימה, זה היה מצב תאודה, התחיל לקרוא ברמקולים לאנשים להתרכז ברחבת בית הספר של אונר"א. אמרו שכל האנשים בגיל 13 עד 80 צריכים לרדת לשם. היתה נהרה גדולה. אלפים. התחילו לחקור מאות צעירים, ועצרו עשרות מתוכם. לקחו אותם במשאיות נגד לוח. בינתיים סרקו מבית לבית, בסיוע גז מדמיע וחוקרים. כך נמשך הדבר עד עלות השחר. צריך להבין שהיה כעס רב מאוד בקרב האנשים, אחרי שהמתנחלים תקפו את המחנה בשבת. זה היה פחדי מצגים לבוא כשכולם ישנים, ולירות. הרגישו פה, שחייבים לגמול להם. הרגישו מושפלים. המתנחלים תוקפים את המחנה, והצבא יורה בו גז מדמיע עלינו".

סא"ל (מיל.) יהואל לביא סיפר: "חזרתי מחגיגת בר־מצווה בירושלים לכיוון הבית שלי בגוש עציון. כשהגעתי למרכז דהיישה ראיתי בצד שמאל של הכביש שני נערים עם אבנים בידיים. ראיתי אותם זורקים. אבן אחת פגעה בשמשה הקדמית של המכונית שלי, וניפצה אותה. עצרתי. נסעתי אחורה, עד שעמדתי מול הסימטה שאליה נמלטו הנערים, ורק האבנים גבר. נסעתי עוד אחורה, לכיוון סיור צבאי שסייר לאורך הגדר. אמרתי להם: זורקים אבנים, תתחילו לפעול. הם היו ממש המומים, מבולבלים, חיילי מילואים. ניסו להתקשר במכשיר הקשר שלהם. יצאתי מהמכונית וחזרתי אתם. כשהם עמדו מול הסימטה זרקו עליהם מטר אבנים. הרבה מאוד. הם לא הגיבו. עמדו מולם, ולא עשו דבר.

"כמה דקות אחר־כך הגיע מפקד בכיר, ויהיה באוויר. היו שם כחמישה־עשר ערבים, שנסוגו פנימה, אבל המשיכו להמטיר אבנים על הכביש ולנפץ בקבוקים על הכביש בכניסה למחנה, כדי לגרום תקרים למכוניות. ג'יפ אחד אמנם קיבל פנצ'ר. הכל היה מתוכנן ומאורגן מראש, כמו מבצע צבאי. היו שלושה מוקדים של ידוי אבנים. אחד פגע באוטובוס, אחד פגע בי, ואחד בג'יפ צבאי.

"הזוטרים האלה צריכים לדעת שאנחנו עוקבים אחריהם, שהם שקופים לנו. ואם, משפחה שמגג הבית שלה זורקו אבן, צריך לשים על הגשר ולשלוח מפה. רק ככה זה ייפסק".

קדרוד ובן־ישי

שמואל בן־ישי ויעקב קדרוד, שניהם תומכי תנועתו של הרב כהנא בקריית־ארבע, מוחזקים כמי שהיו בין הפעילים בהתפרעות בדהיישה. נגד קדרוד הועלו בבית המשפט חשדות של ניפוץ שמשות של מכונית ערבית, מאבק עם קצין צה"ל, ואף ידוי ברובה האישי שלו לתוך מחנה הפליטים בכיוון בתי התושבים. כשנעצר, לפי החשד, ניסה לתקוף את החיילים.

בן־ישי, לעומתו, לא נעצר. עם זאת הוא הודה כי היה בין יוזמי הפעולה, ואמר כי יתמוך ויפעל למען המשך פעולות מן הסוג הזה. את שמואל בן־ישי פגשנו השבוע בקריית ארבע, כשהוא סובב במכוניתו עם אחד מידידיו ומדביק בישוב כרזות בגנות האלוף עמרם מיצנע. על מתניו תלוי בהפגנתיות אקדח וביזן מברשת נוספת דבק.

הכוח לסיעת "כוח" במועצת קריית ארבע, רמי וייר, ישב באותה שעה בלשכתו של ראש המועצה בתוך חבורת המשכבעים. אחת הסיבות שהביעו את שלום ואך לחזור בו מגינוי מעשי האלימות בדהיישה, היתה הרצון לשמור על שלמות הקואליציה שלו עם תומכי "כך". ה"כהניסטים" אינם מוקצים מחמת מיאוס בקריית־ארבע.

להיפך. במוצאי שבת הם רשמו לעצמם הישג בלתי־מבוטל, כשהצליחו לרתום עשרות מהתושבים להשתתפות בהתפרצות האלימה בדהיישה, וליצור סביבה קונסנזוס. בהדרגה מתחזקים ומתגבלים תומכי כהנא בקריית־ארבע. יעקב קדרוד, לשעבר מחמוד אליג'עברי, מעיד על עצמו שהוא ידיד קרוב של הרב כהנא. קדרוד הוא סיפור מיוחד. תופעה תמוהה על רקע ריקמת היחסים שבין יהודים לערבים באיזור חברון. אולי דווקא עיר כזו, שבה יהודים רוכשים עוד ועוד מאחזים בתוככי ריכוז של אוכלוסיה ערבית, יכולה להצמיח תופעות כמו קדרוד. כשהיה בן 15 החליט להיות יהודי. בני משפחתו המוסלמית האדוקה התייחסו להחלטה כאל גחמת נעורים חולפת, אך מחמוד התעקש. כעבור פחות משלוש שנים עבר את בחינות הגיור בבית הדין הרבני בירושלים, הפך סופית ליעקב קדרוד, והתקבל כחבר מן המניין בקהילת המתנחלים של קריית־ארבע. אחר כך התגייס לצה"ל ביוזמתו. אחד ממאמניו הראשונים היה מישע משכן, מוותיקי הישוב, שנחשד בהנהגת המתפרעים בדהיישה.

לפני שנה, לאחר שנישא לגיורת ממוצא צרפתי בקריית ארבע, פירסמה רונית מטלון ראיון עם קדרוד במוסף "הארץ". "על ערבים אי אפשר לסמוך", אמר אז. "שבמקום צבא יעשו עבודה למען המדינה. שיתגרנו בסולל בתוך שלוש שנים, וככה יצילו את הכלכלה. אנחנו נהרגים בלבנון. הם לא ייהרגו בעבודות בניין. אני יודע, כי נלחמתי שנתיים בלבנון. שיפעילו קצת את הראש שלהם, הערבים. יש יותר מעשרים מדינות סביבנו, אבל הם עקשנים. ערבים הם מטומטמים. הם יכולים להוציא את כל היהודים בלי לירות כדור אחד, אבל הם לא מבינים את זה".

אביו של יעקב, מכבה את בנו, מחמוד, "שקרן", "בוגד". "כמה חודשים לפני שהחליט להיות יהודי, נפגע מחמוד בתאונה. נפל מבניין בן שלוש קומות, ואשפז בית חולים בתל־אביב. מאז הוא לא אותו הדבר". כנראה שכך, ורק כך, יכולים בני המשפחה להסביר לעצמם את התופעה המתמיהה.

האלוף מצנע: דיוקן

קצין בכיר ששירת עם מצנע במשך מספר שנים: "יש לו מחשבה צבאית מקצועית ותפיסת עולם רחבה. אישיותו עצמאית, מקורית פורצת בזכות עצמה. מצנע הוא איש המעורר כבוד"

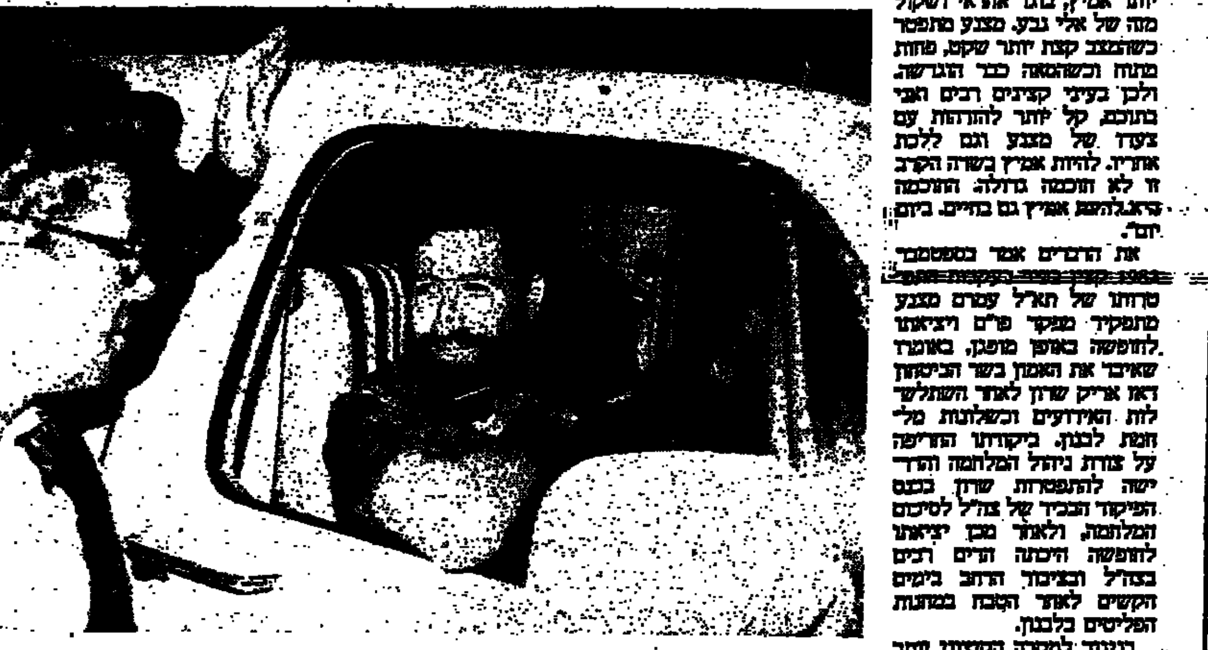
האלוף מצנע. שתיים לפנות בוקר, דהיישה: יש על מי לסמוך

מאת דן סגיר

"זהו צעד אמיץ מאוד. צריך לזה הרבה אומץ. במיוחד במצמה, כשלפניו קריירה מזהירה, או לפחות בטוחה מאוד. לדעתי העיתוי של מצנע הוא הרבה יותר אמיץ, בוגר אחראי ושקול מזה של אלי גבע. מצנע מתפטר כשהמצב קצת יותר שקט, פחות מתוח וכשהטעאה כבר הוגרשה. ולכן בעיני קצינים רבים האבי בתוכם, קל יותר להזדהות עם צעדו של מצנע וגם ללכת אחריו. להיות אמיץ בשדה הקרב זו לא חוכמה גדולה. החוכמה היא להיות אמיץ גם בחיים, ביום יום".

את הדברים אמר בספטמבר 1982 קצין בכיר, בעקבות הודעתו של תא"ל עמרם מצנע מתפקיד מפקד פו"ם ויציאתו לחופשה באופן מופגן, באומרו שאיבד את האמון בשר הביטחון דאז אריק שרון לאחר השתלשלות האירועים וכשלונות מלחמת לבנון. ביקורתו החריפה על צורת ניהול המלחמה והדרישה להתפטרות שרון בכנס הפיקוד הבכיר של צה"ל לסיכום המלחמה, ולאחר מכן יציאתו לחופשה היכתה הדים רבים בצה"ל ובציבור הרחב בימים הקשים לאחר הטבח במחנות הפליטים בלבנון.

בניגוד למקרה הקיצוני יותר של אל"מ אלי גבע שהיה בעבר פיקודו של מצנע, לא הקיאה המערכת הצבאית מתוכה את האלוף, אשר לביקורתו ולעמדותיו היו שותפים קצינים בכירים רבים נוספים שלא היה להם האומץ לתת לה פומבי. מצנע שהיה בתקופת המלחמה סגנו של ינוש בן־גל מפקד הגיזרה המזרחית שמול הסורים, נשאר בצבא והתמנה כעבור זמן לראש מחלקת המבצעים במטכ"ל, ובחודש פברואר 1986 הועלה לדרגת אלוף וקיבל את תפקיד עוזר ראש אג"מ. שמו של האלוף הודיש לא השתרבב למאבקים השונים סביב מינוי הרמטכ"ל הי13 ובאמצע חודש מאי השנה, לאחר כניסת דן שומרון לתפקיד הרמטכ"ל ומינוי האלוף אהוד ברק לסגנו, קיבל את תפקיד אלוף פיקוד המרכז.

האלוף עמרם מצנע (42) נשוי ואב לשלושה ילדים המתגורר בקיבוץ. הוא בוגר הפנימיה הצבאית שליד ביה"ס הריאלי בחיפה. במלחמת ששת הימים נלחם כקמב"ץ בגדוד של סא"ל אהוד אלעד ז"ל מחטיבת גודויש ואוגדת טל. במלחמה זו נפצע והכה בציון לשבח מהנימוקים הבאים: "בקרב על מוצבי רפיח נפגע הטנק שלו והוא נפצע בפניו ובכתפו אך המשיך להילחם. בקרב על מוצבי אל־ג'ירדי נפצע שוב חמה לאחר מכן נפצע בשלישית מרסיסים, אך המשיך בביצוע משימתו. פונה בחצות הלילה לאחר יום הלחימה הראשון." במלחמת יום הכיפורים, שבה נלחם כמפקד גדוד בסיני, נפצע שוב והכה בציון לשבח של הרמטכ"ל. לאחר המלחמה התמנה לקצין אג"ם של גייסות השיריון, מפקד חטיבה סדירה, יצא ללימודים בבית הספר הגבוה למלחמה בארה"ב ופיקד על אוגדת שיריון. האלוף מצנע זכה להערכה רבה של מפקדיו ופקודיו במשך השנים בחיל השיריון. "מצנע שייך לסוג המפקדים ההולכים ונעלמים בצה"ל; לוחמים ואנשי רוח, האנשים היפים של הצבא. הוא איש העט והחרב, הרוח והרובה. מפקד אחראי עם כריזמה. אנשים יכלו ללכת אחריו בעינים עצומות. יש לו ראייה מקורית, יוצאת דופן, ומחשבה מאוד לא קונבנציונאלית."

"הוא בחור לתפארת, איש מרשים מאוד. שקול, רציני וצנוע מאוד. היינו גאים לומר שמצנע הוא המג"ד שלנו. בגדוד היתה אווירה יפה ובריאה מאוד בזכות אישיותו. היתה אחדות. ידענו שיש על מי לסמוך. הגדוד היה הבית שלו. הרגשנו כמו משפחה אחת. הוא נתן חום וביטחון, ידענו שיש מי שדואג לנו". דברים מפי חיילת ששירתה תחת פיקודו כאשר היה מג"ד בחטיבה שבע. קצין בכיר ששירת אתו מספר שנים אומר: "יש לו מחשבה צבאית מקצועית ותפיסת עולם רחבה. בניגוד לאחרים, שום בני טיפוחים, אישיותו עצמאית, מקורית, פורצת בזכות עצמה. הוא לא טיפוס שמעריצים אותו כמו כוכב. אין אצלו פופולריות זולה. הוא לא יודע לעשות את זה. מצנע הוא איש המעורר כבוד".

למרות שמעולם לא נתן האלוף עמרם מצנע פומבי להשקפותיו הפוליטיות, בחוגי המתנחלים ביו"ש לא היו מאושרים, אם להשתמש בלשון המעטה, ממינויו לאלוף פיקוד המרכז ובמילא הגורם הצבאי הבכיר שמטפל בעניינים. רבים מהם זוכרים אותו כאחד המפקדים הבכירים שפיקדו על פינוי חבל ימית. משימה אותה ביצע בצורה נחושה תוך התנגשויות עם התושבים המתנגדים מילוליות עם אנשי "התחיה" ובראשם ח"כ יובל נאמן.

גם יציאתו הפומבית בקריאה להתפטרות אריק שרון לאחר כשלונות מלחמת לבנון לא הוסיפה לו מעריצים רבים מקרב אנשי מחנה פוליטי זה. לזה נוספה השבוע התבטאותו החריפה בדבר "מעשה הנבלה", לתיאור השתוללות המתנחלים במחנה הפליטים דהיישה במוצאי השבת שעברה.

מחוץ לתחום

על כביש ירושלים חברון, באמצע מחנה הפליטים דהיישה, הציב המינהל האזרחי שלושה שלטים גדולים בצד הדרך. אחד בעברית, אחד באנגלית, אחד בערבית. הודעות למסיירים ביהודה ושומרון: "הסיור ביהודה ושומרון מותר, פרט למקומות הבאים: 1) מחנות פליטים 2) מחנות צה"ל 3) שטחי אימונים ושטחים סגורים 4) גשרי הירדן".

מחנות פליטים הם אפוא מחוץ לתחום. מחנה פליטים, משמעותו בעיות.

כך אומרת גם פאטמה הזראן. כששואלים אותה כמה נכדים יש לה, היא מתחילה לספור, ומתייאשת. "הרבה". ביתה שוכן במרחק מטרים ספורים מן הבית האחרון של מחנה דהיישה. אך בליל ההתפרעות של המתנחלים נופצו כל הזגוגיות שלה.

"אנחנו לא פליטים", מדגישה פאטמה הזראן. "באנו הנה מהרא, ליד חברון אחרי המלחמה הגדולה, ב־1948. רק הולשנו לגור כאן. זה מקום טוב, ליד הכביש. אבל אנחנו לא משלמים. צריך להתרחק מהרע". המחנה, במרחק פסיעות אחדות משער ביתה, הוא לדידה טריטוריה אחרת לגמרי. "אלה שם זורקים אבנים, אבל אנחנו — מה לנו ולכל זה. כשבאו הנה הקצינים הישראליים הגשים מהמחנה המשטרה, אמרתי להן שילכו מכאן. מה יש להן פה. אבל טוב שממשלת ישראל שומרת עלינו, כאילו אנחנו הילדים שלה. אחרי ששברו את הזגוגיות, בא הנה המושל הצבאי. אמר שהוא מצטער, שילם על כל התיקונים. רוצה שלא יהיו בעיות. לא נורא, רק חבל על הבנים. נבהלו מאוד כששמעו את הירייה. התבאתי אותם מתחת למיטה, וחיכיתי שייגמר. שמעתי איך נשברים הזגוגיות. אחר כך נתתי להם לשתות מים ושמן. זה מעביר את הפחד. אבל הם עדיין קצת מבוהלים".

דר־איום

עשרים שנה אחרי כיבוש ישראל לשטחים, המצב של הדראיום בתוכם הולך ומחמיר. נקיטה של אמצעי ביטחון חריפים יותר, תרפה אולי חלק מהמתיחויות באזורו הגבי, אך לא יותר מכך.

השבוע שוחח עיתונאי ישראלי עם אחד מתושבי דהיישה, ושאל אותו שאלת תם: "תגיד, למה הילדים האלה זורקים אבנים? מה יש להם מזה?"

האיש ענה מובכה: "תראה, יש פה עם תחת כיבוש. הם מאבק לעצמאות".

אנשים מסביב גילגלו עיניים לשמיים, ונדו בראשם. כאומרים: "אמנם זה תקליט שחוק, אך הוא יתנגן עוד זמן רב".

"תזוז חיילצ'יק"

מאת דן סגיר

"ואהבת לרעך כמוך" ואהבת העם היושב בשומרון לא כל כך התקיימו במוצאי השבת האחרונה בשערי מחנה הפליטים דהיישה, עת נאבקה קבוצה של כ־50 מתיישבים יהודים בכוח קטן של צה"ל שניסה לבלום בעדם מלתת "טיפול" הולם לתושבי המחנה, ממנו נזרקו אבנים בשבת לעבר מכוניותיהם.

תגובתו החריפה של אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע וההדים שעוררה מכל הכיוונים, בעיקר מכיוון המתנחלים, המחישה שוב ובצורה חריפה, את המורכבות של מצב הכיבוש והשליטה על שטחים מאוכלסים ע"י יהודים וערבים בכפיפה אחת. צה"ל מצא עצמו, ולא בפעם הראשונה, נאלץ לעסוק בהגנה על תושבים ערבים מפני יהודים במקום להתרכז במשימות אבטחה ושה"ט.

"דהיישה זה הורע האיבה סימן לבאות", אומר גורם צבאי בכיר ביהודה ושומרון, "ולהתכונות הטעונה והבלתי משכבעת שמדובר בהודע הוא מצביע על התבטאויות ראשי המתנחלים היהודים שגינו את תופעת ההתנגשות עם חיילי צה"ל". תגובות החיילים והמפקדים שהיו מעורבים בתקרית דהיישה היו קשות. "אני מזועזע", "לא האמנתי שאגיע למצב שבו אאלץ להרביץ ליהודים, או לעמוד בתווך בין יהודים יורים לכיוון בתים של ערבים", אומרים שניים מהחיילים שהיו מעורבים.

יחד עם זאת, גם מפקד הגדוד שהיה מעורב וחייליו, מבחינים האף מרגישים שיש לזכור שמדובר במספר קטן של קיצונים ולא בכלל תושבי יו"ש. צה"ל בנוי להגן על גבולות המדינה ולהילחם באויב, אומרים המפקדים הבכירים בשטח, אתה לא מאמן חייל לטפל בהפגנות ובהפרות סדר. החיילים ומפקדיהם רואים את נושא ביטחון הפנים כתחום ששייך באופן טבעי למשטרה. אולם לחיילים שמגיעים לשרת באיזור מסבירים שמדובר ב"שטח צבאי" באחריותו המלאה של צה"ל על כל המשתמע מכך. תופעת הסרבנות לשירות בשטחים נדירה ביותר ובשנה האחרונה הוכנס רק חייל אחד לכלא (איש מילואים) בעקבות סירובו לשרת באזורים אלה.

בחודשים האחרונים ישנם מספר מוקדי חיכוך קבועים בין צה"ל למתנחלים. אליהם נוספות מדי פעם פעולות מחאה והפגנות ועצמות המתגרדות "ספונטניות" מצד המודגולים בעקבות פיגועים חבלניים. הדוגמא הבולטת האחרונה לפני דהיישה היתה "ליל הבקבוקים" של דניאלה וייס מכירית גוש אמונים בקלקיליה, שנערך בעקבות זריקת בקבוק התבערה על מכונית משפחת מוזס מאלפי מנשה. החיילים הבודדים שהיו שם באותו הלילה נרמסו הגרה ע"י הפורעים תוך השמעת כינויים מעליבים ומזולזלים בנוסח "חיילצ'יק" וכד'.

"פקודות נאציות"

מוקד חיכוך מתמיד הוא קבר יוסף בשכם. קבוצה של כ־20 מתנחלים יהודים מנסים בהתמדה להתיישב במקום למרות שהוחלט כי ישמש רק כאתר תפילה ולימוד. בראש הקבוצה עמד רחבם אל־דובי שנגדו הוציא לא מכבר אלוף הפיקוד צו הגבלה ואיסור הימצאות באיזור שכם. אחרים הם הניסיונות להרחיב את ההתיישבות ברובע היהודי בחברון ללא אישור, מערת המכפלה, ועד לפני זמן מה גם התיישבות באיזור יריחו.

ההתנגשויות בין הצדדים נושאות בעיקר אופי של התגברות פאסיווית מצד המתנחלים להוראות אנשי צה"ל, השמעת הערות כמו: "אתם מקיימים פקודות נאציות" וניסיונות לפרוץ מחסומים כפי שאירע בשבוע שעבר. לפני כמה חודשים הוקם "ועד למען ביטחון התנועה בכבישים" שהחברים בו מזוהים בדרך כלל עם תנועת "כך" בקרית ארבע. חבר מועצת הקריה מטעם "כך" מסביר בצורה בוטה לשם מה הוקם הוועד: "הצבא אינו מצליח להשתלט על התופעה של זריקת אבנים על מכוניות ולכן הולטנו שאם הצבא לא יעשה סדר, אנחנו נעשה סדר." בנושא דהיישה אמר אותו בן שיח השבוע שהפעולה לא היתה חריפה מספיק: "דם מבוקה בדם ולא בזכוכית. זאת אומרת שהתגובה האמיתית שהיתה צריכה להיות היא לרסק פרצוף של ילד בן 8 מדהיישה ולרסק שיניים של אישה בהריון ולעשות להם את אותם הדברים שהם עושים לנו. רק ככה הם מבינים". בצה"ל חוזרים ומדגישים שבעיקרון היחסים עם רוב רובה של האוכלוסיה היהודית ביו"ש הם תקינים וישנו שיתוף פעולה מלא בין הצדדים.

בהוראות הקבע של הצבא אין פקודות מיוחדות לחיילים כיצד עליהם להתמודד עם הפרות החוק והתגרויות בהוראות הצבא הבאות מצד המתיישבים. הצבא נמצא שם, אומרים בצה"ל, כדי להגן על ביטחון היהודים וכשמכבות בשטח הוא אחראי באופן טבעי גם על שלומם של הערבים. החיילים מתודרכים למנוע מהיהודים כניסה לאיזור שהוגדר כ"שטח צבאי סגור" ונגד אלו המפירים הגבלה זו יש להגיש תלונות במשטרה. בצה"ל מאשימים את המשטרה ומערכת המשפט בסחבת בהגשת תביעות והבאה לדין של מפירי הוראות הצבא, לדברי אנשי צבא בכירים באיזור, הופכים העיכובים את כל התלונות ללא אפקטיוויות וחסרות טעם.

גיבוי למפקדים בשטח

עקרונית מותר לחיילים לבצע "נוהל עצירת חשוד" גם נגד יהודים (אזהרה בקול רם, יריות באוויר ורק לכיוון הרגליים במקרה הצורך), אולם בצה"ל מדגישים שירית לכיוון רכב פורץ מחסום אמור להתבצע רק במקרה של רכב החשוד בביצוע פעילות חבלנית. לחיילים מותר להשתמש ב"כוח סביר" נגד יהודים המפירים הוראות החוק ובכל מקרה יש למפקד בשטח שיקול דעת משלו ומצפים ממנו להפעיל אותו. ב"פרשת דהיישה", יותר מבכל דוגמא אחרת בעבר, נתן הפיקוד הבכיר של הצבא, אלוף הפיקוד, הרמטכ"ל וכן שר הביטחון, גיבוי למפקד בשטח לפעול בצורה נמרצת נגד המתנחלים.

בגזרה משרתים מלבד חיילי סדיר גם אנשי משמר הגבול וחיילי מילואים. הפקודות ונוהלי העבודה לכולם זהים, אך בעיה מורכבת יותר נוצרת במקרה של אנשי מילואים בעלי מודעות פוליטית מפותחת הרגישים יותר למשימות כפייית הסובה והמגוגרות לעיתים להשקפת עולמם הפוליטית. בצה"ל משתדלים לא לגייס אנשי "הגנה מרחבית" מהישובים לפעילות ביטחון שוטף באיזור, אולם הציפיה המוצהרת בצבא היא שהשקפות פוליטיות של אנשי המילואים מכל גוני הקשת הפוליטית, לא יבואו לידי ביטוי בעת מילוי תפקידם.

לאנשי הישובים ביו"ש יש מידע שוטף ומלא על המתרחש באזורם. הישובים מחוברים לרשת הקשר הצה"לית ובמקרים רבים הם מגיעים למקום האירוע עוד לפני הצבא על כל המשתמע מכך. לצה"ל אין התנגדות למשמר אזרחי בתוך הישובים, אולם הוא מתנגד בתכלית להקמת גוף אזרחים שיסייר בכבישים מחוץ לישובים. משמרות כאלו עלולים להפריע לצה"ל בפעולותיו ויכולים להיות מקור לסיכון. היתקלות משמרות כאלה בסיור של צה"ל בלילה עלולה להסתיים באסון.

ב"פרשת דהיישה", אמר קצין צה"ל בכיר, אחד ממנהיגי המתנחלים היהודים באיזור, נשברו שלושה כללי יסוד חשובים, ועל כך הוא מצטער: זו היתה הפעם הראשונה שנגעו פיזית בחיילי צה"ל, עד לאותו ערב לא יצאו המתנחלים להפגין עם כלי נשק ולבסוף, הפעם לא נעשה מיון זהיר של המשתתפים, דבר שהוביל להידרדרות מצב העניינים. הדובר מכה על חטא אך הבעיה היא שישנם רבים אחרים שאינם עושים זאת.

האוניברסיטה הפתוחה

יום עיון
בנושא
חשיבה: הבטים ובעיות

14:00 **ד"ר דן זכאי**
"הסתברות סובייקטיבית"

15:00 **ד"ר תמר גלוברזון**
"הקשר בין התפתחות קוגניטיבית וסגנונות חשיבה"

16:00 **ד"ר בני שנון**
"בעיית ייצוג המשמעות"

יום העיון יתקיים ביום ראשון, י"ז בסיון תשמ"ז, 14 ביוני 1987, באולם ההרצאות של האוניברסיטה הפתוחה, רח' קלאוזנר 16, רמת־אביב.

יום העיון מתקיים במסגרת הקורס "עקרונות יסוד בתהליכים קוגניטיביים"

האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים
ע"ש רובין
מודיעה בזאת על

הרשמה לבחינות כניסה מועד ב' לשנת הלימודים תשמ"ח — 88־1987.

בחינות הכניסה יתקיימו בתאריכים 21־19 ביולי 1987 לחוגים הבאים:

- החוג לאומנויות הביצוע
- החוג לתורת המוסיקה, ניצוח וקומפוזיציה
- החוג להכשרת מורים
- החוג למחול ולתנועה

הלימודים הם לקראת התואר .B.Ed. Mus., B.Mus תעודת אמן ולימודים לקראת תואר .M.A. Mus ו־B.A. Mus בשיתוף עם האוניברסיטה העברית. בעת הצורך קיימת אפשרות לקבל יעוץ מקצועי אצל מורי האקדמיה. על מנת לקבוע פגישה יש להתקשר למזכירות האקדמיה — טל. 02־232636.

על התלמידים המעוניינים להשתתף במכינה המתקיימת בחודשי הקיץ להרשם במזכירות האקדמיה.

בנוסף למפעל המילגות הקיים — האקדמיה מעניקה מילגות מיוחדות ללימודי כלי הנשיפה, זכרים ורקדנים, וסטודנטים מצטיינים.

מועד אחרון להרשמה — 30.6.87

פרטים ניתן לקבל במזכירות האקדמיה — קאמפוס גבעת רם, ירושלים. טל: 02־232636 בימים א'־ה', בשעות 13:00—09.00.

עיריית תל־אביב־יפו
מנהל החינוך הנוער והתרבות

משרד החינוך והתרבות
אגף לתרבות ואמנות
המחלקה לאמנות

מכון אבני לאמנות הציור והפיסול

תערוכת עבודות של תלמידי — המכון

תתקיים ביום ד', כ"א בסיון תשמ"ז 17.6.87 בשעה 17:00 במרכז המכון רח' לחי (דרך לוד) 66, תל־אביב.

דברי פתיחה:

מר נתן וולוך — סגן ראש עיריית תל־אביב ויו"ר הועד המנהל של המכון.
ד"ר דן רונן — סגן מנהל אגף התרבות והאמנות, משרד החינוך והתרבות. סגן יו"ר הנהלת מכון אבני
מר יעקב וכסלר — יועץ אמנותי – מכון אבני.
אדריכל אבי גלוזמן — מנכ"ל מכון אבני.

התערוכה תהיה פתוחה, בין השעות 10.00־19.00 ימים א'־ה' ותינעל ב־30.6.87.

נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים תשמ"ח ללימודים סדירים במסלול 4 שנתי לתעודה ולקורסים שנתיים בכל מקצועות האמנות.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

הודעה למנויים

שבידיהם כרטיסי־כניסה לחזרה הכללית ביום א', 14.6.1987

אנא שימו לב !
תחילת החזרה בשעה 10.30 לפנה"צ
(ולא אחה"צ כפי שנדפס)

אתכם הסליחה

קבלת מודעות ל"לוח העיר"
מ־8.00־20.00

"פרסום פון"
אשראי מיוחד!!!
03־738707 03־735588
לבעלי כרטיסי אשראי

אוניברסיטת חיפה
הפקולטה למדעי הרוח

משרד החינוך והתרבות
המרכז לשילוב
מורשת יהדות המזרח

החטיבה ללימודי יהדות ספרד
ולימודי יהדות ארצות האסלאם

מזמינים את הציבור לכנס חוקרים
בנושא:
"מסורת ומודרניות ביהדות ספרד וביהדות ארצות האסלאם — עשור לפעילותו של המרכז לשילוב מורשת יהדות המזרח במשרד החינוך והתרבות"

אשר יתקיים
בימים י"ח־כ' בסיון תשמ"ז (15־17.6.1987) באולם המצפור, קומה 30 של מגדל אשכול באוניברסיטת חיפה

תכנית הכנס

יום ב' 15.6.87

13.00־10.00 **מושב א' — יהדות צפון אפריקה; יחסו של האסלאם ליהודים**
פותחים: פרופ' א' רונן, פרופ' ב' בר־דוד, מר כ' ישע
מרצים: ד"ר ל' שיטרית, ד"ר ס' וורד, ד"ר ש' בר־אשר, הרב מ' עמאר

16.00־14.15 **מושב ב' — שירה ופיוט**
מרצים: ד"ר ב' בר־תקוה, ד"ר א' חזן, ד"ר מ' שרף

18.30־16.30 **מושב ג' — רב־שיח: "שילוב המורשת או שילוב המורשות?"**
משתתפים: פרופ' ע' שנהר, מר כ' ישע, פרופ' ע' שילד, פרופ' א' גראבויס, פרופ' ל' לבציון, ד"ר צ' מלאכי.

22.00־20.00 **ערב שירה ופיוט** (באודיטוריום מס' 1 — הבנין הרב־תכליתי), להקת צפון־מערב במחורזות פיוטים ושירים ובמסכת "חתן וכלה בשירת יהודי מרוקו".

יום ג' 16.6.87

11.00־9.30 **מושב ד' — המסורת בפולקלור**
מרצים: פרופ' ע' שנהר, פרופ' י' אבישור, פרופ' דב נוי

13.00־11.30 **מושב ה' — יהדות המזרח התיכון**
מרצים: ד"ר מ' רוזן, ד"ר ל' ברנאי, ד"ר מ' לסקר

16.00־14.15 **מושב ו' — המסורת במוסיקה**
מרצים: פרופ' א' שרביט, ד"ר א' עילם־אמזלג, ד"ר צ' פרידהבר

18.30־16.30 **מושב ז' — רב־שיח: "חברה, תרבות ופוליטיקה בישראל 1987"**
משתתפים: ד"ר ל' שיטרית, פרופ' א"ב יהושע, פרופ' ש' דשן, פרופ' ס' סמוחה, פרופ' דן סגיר.

יום ד' 17.6.87

11.00—9.45 **מושב ח': סוגיות בתולדות יהודי מרוקו**
מרצים: ד"ר ד' מנור, ד"ר ד' כהן

13.00—11.30 **מושב ט' — סוגיות בלשונות היהודים**
מרצים: פרופ' א' מצר, ד"ר ת' אלכסנדר וד"ר ב' חוך־רוקס, מר ג' בר־אורן

16.30—14.15 **מושב י' — עליה, ציונות ועדתיות**
מרצים: מר א' בר־יעקב, ד"ר א' חיים, ד"ר ל' אברהמי

פרטים נוספים במזכירות הפקולטה למדעי הרוח, אוניברסיטת חיפה, קומה 18, במגדל אשכול טל. 04־240־122/123 או אצל ד"ר ל' שיטרית 04־251422

هكذا من الأصل

[illegible]

ספרים טובים
זמורה ביתן
מחירון שבוע הספר העברי תשמ"ז
מחירי שבוע הספר בטור השמאלי

סיפורת / עברית
הנבואות השחורות של דקטה / מאיר אגסי	25.50	19.00
ערבה / אהוד בן עזר	20.80	15.50
עד כלות / גמבה אמיר	27.30	20.50
החזות הנבובה / רומן פריסטר	19.60	14.50
בחירה / ישעיהו אוסטרין	24.25	18.50
ביתו של אדם / צבי אריד	15.50	11.50
שיגעון בשניים / מאיה ארטס	16.00	12.00
הנאהבים והנעימים / אהוד בן עזר	18.30	13.50
השקט הנפשי / אהוד בן עזר	15.50	11.50
המלחמה אוהבת גברים צעירים / י. לב	14.50	10.50
שיני הלב / יהונתן גפן	13.00	9.50
שלושה שבועות של פחות / יעל ויין	15.00	11.00
מחפשים את גואלמן / אמנון דנקנר	19.60	14.50
כנפיים בלי לעוף / נורית חליף	17.60	13.00
כתם לידה / דוד טסה	9.60	7.00
לפתוח בן קדן / יגאל לב	14.50	10.50
עין ההוריקן / יגאל לב	16.00	12.00
שמש שחורה / יגאל לב	8.00	6.00
זירעות חכמים / רם מואב	17.60	13.00
לנוח, נוידקען הנגדי / רם מואב	17.60	13.00
המר והנורי / מירית מיק (שם-אור)	34.00	25.50
שגעון ושמו אליס / עמוס אטינגר	32.70	24.50

סדרת עמודים
הורש / שמעון בלס	18.90	14.00
התוכי שתק פעמיים / ראובן מירן	18.90	14.00
נראה לאחרונה / הדרה לזר	18.90	14.00
עד עולם אהבה / דוד שיץ	27.30	20.50

שירה
חוג / נורית זרחי	14.50	10.50
כמה בלים / יהונתן גפן	9.00	6.50
דבר אוטומטי, עשויות שירים / מאיר ויזלטיר	13.80	10.00
שהוא רק הוא—הוא / יהושע סרפי	11.50	8.50
שירים בקצה המנהרה / גילי ברמל-פלוימן	11.50	8.50
שערת אסתר / אייל מגד	11.50	8.50
לתור אחרי אישה / יצחק שלו	13.00	9.50
רחל (כל הכתבים) / רחל	44.45	33.00
מנגן שירת הארכיטקט / שלי אלקיים	13.00	9.50
בדמי ימיו / יהודה פרן	13.00	9.50

מחזות
תמונות מחיי נשואין / אינגמר ברגמן	10.50	7.50
עליזתה ונפילתה של העיר מהגוני/ברכט	13.00	9.50
סיפור דוד ברודיק / אדמון רוסטן	20.80	15.50

מספרי דן בן אמוץ
זיכרונות הדרך / דן בן אמוץ	18.90	14.00
זיונים זה לא הכל / דן בן אמוץ	18.90	14.00
יומני של מלחמה / דן בן אמוץ	13.00	9.50
בליל הגאות הצלולה / דן בן אמוץ	29.90	22.50
לא שם זין / דן בן אמוץ	11.50	8.50
לזכור ולשכוח / דן בן אמוץ	16.00	12.00
משחק ילדים / דן בן אמוץ	13.00	9.50
ספורי אבו נימר / דן בן אמוץ	25.50	19.00
סיפורים מה סיפורים. שם / דן בן אמוץ	18.90	14.00
עוד איך לעשות מה / דן בן אמוץ	24.25	18.00
קריעה חמה / דן בן אמוץ	17.60	13.00

הקלסיקה של המאה
רומן בגדים / ברטולט ברכט	18.90	14.00
במערב אין כל חדש / אריך מריה רמרק	16.00	12.00
למי צלצלו הפעמונים / ארנסט המינגווי	19.60	14.50
אני רעב / גאורג פינק	14.50	10.50
אהוב / יוסף רות	16.80	12.50
אניות המוות / ב. טראוון	15.50	11.50
אפלה בצהריים / ארתור קסטלר	18.30	13.50
בן הארץ / ריצ'רד רייט	20.20	15.00
הגרון של ונדסבק / ארנולד צווייג	20.20	15.00
הריב על הסמל גרישה / ארנולד צווייג	23.60	17.50
המלך פחם / אפטון סינקלר	17.60	13.00
הצלב השביעי / אנה זגרס	22.70	17.00
מה מריץ את סמי / באד שולברג	20.80	15.50
עולם חדש מופלא / אלדוס האקסלי	18.90	14.00
קספר האוזר / יעקב וסרמן	21.40	16.00
שלושה גברים בשלג / אריך קסטנר	16.80	12.50

סיפורת צרפתית
הולדת מכשפות / מוריס דאקס	18.30	13.50
אשה שבורה / סימון דה-בובואר	16.80	12.50
דמם של אחרים / סימון דה-בובואר	19.60	14.50
מכת החפר / אלבטי / מרגריט יורסנאר	15.50	11.50
הו, אחו בני התמונה / ריצ'רד ברוטיגן	9.60	7.00
בני החול / אלבר כהן	16.80	12.50
הספר אשר לאמי / אלבר כהן	11.50	8.50
בחורים טובים הזמנו / פטריק מודיאנו	15.50	11.50
חלה נוגה / פטריק מודיאנו	11.50	8.50
משמר הלילה / פטריק מודיאנו	11.50	8.50
נעורים / פטריק מודיאנו	15.50	11.50
תעודת זהות משפחתית / פטריק מודיאנו	16.00	12.00
מגון לשקו / אבה פרבו	20.80	15.50
בעקבות הזמן האבוד / מרסל פרוסט	14.50	10.50
תעתועות ימים / מרסל פרוסט	13.80	10.00
הגשם של הרוח דיאגרדל/ריזמן ראייגה	10.50	7.50
הילדים הנוראים / ז'אן קוקטו	10.50	7.50
שלום לאשת הגורא / אגרי קלוזור	20.20	19.00
ג'ין אייר / שרלוט ברונטה	29.90	22.50
אור ירח / גי דה-מופאסאן	13.00	9.50
האדום והשחור / סטנדל	20.20	15.00
מנזר פרמה / סטנדל	18.90	14.00

סיפורת אנגלית
שלום לגרנת (2) / נואל בארבר	59.85	44.50
הנערה בנרנריה / ריצ'רד אדמס	18.50	13.50
אדמה אלילים / עדנה אובריין	18.30	13.80
נערה ירוקת עיניים / עדנה אובריין	13.00	9.50
נערות הכפר / עדנה אובריין	15.00	9.60
יוליסס / ג'ימס ג'ויס	27.30	20.50
עושה הנפלאות / דן ג'ייקובסון	11.50	8.50
ג'והי אוסוולד / רואלד דאל	16.80	12.50
רבקה / דפנה דה-מורייה	20.80	15.50
הג'ינג'רמן/ג'יימס פטריק דונלווי	27.30	20.50
בין המערכות / וירג'יניה וולף	11.50	8.50
הגלים / וירג'יניה וולף	16.80	12.50
השנים / וירג'יניה וולף	14.50	10.50
החדר של ג'יקוב / וירג'יניה וולף	18.90	14.00
מרת דאלוויי / וירג'יניה וולף	16.80	12.50
נשים אוהבות / דיוויד הרברט לורנס	28.60	21.50
מרתה קווסט / דוריס לסינג	24.50	18.00
נישואים כהלכה / דוריס לסינג	24.50	18.00
קיץ בטרם חשכה / דוריס לסינג	15.00	11.00
בכבלי אנוש / סומרסט מוהם	24.50	18.00
הפרוטה והירח / סומרסט מוהם	18.30	13.50
נחמות זרים / איאן מקיואן	13.00	9.50
הים הים / אייריס מרדוק	20.80	15.50
הנסיך השחור / איריס מרדוק	14.50	10.50
הנעים והטוב / איריס מרדוק	16.80	12.50
בית למר ביזוואז / ויאדיה ס. נאיפול	27.30	20.50
רחוב מיגל / ויאדיה ס. נאיפול	19.60	14.50
המצודה / ארצ'יבלד ג'וזף קרונין	20.80	15.50
בושה / סלמאן רושדי	27.30	20.50
גבר נשוי / פירס פול ריד	20.80	15.50
ולה נוליגנין / פירס פול ריד	16.80	12.50
ים סרגאסו הרחב / ג'ין ריז	13.00	9.50
אש משמים / מרי רנו	17.60	13.00
הנער הפרסי / מרי רנו	16.80	12.50
משורר התהילה / מרי רנו	17.60	13.00
משחקי קבורה / מרי רנו	18.90	14.00
המלון הלבן / דון מ. תומס	18.90	14.00

סיפורת אמריקאית
פגישה בסמארה / ג'ון אוהרה	17.60	13.00
פלפלר / ג'ויס קרול אוטס	22.20	16.50
חם / ג'ויס קרול אוטס	21.40	16.00
עשו בי כרצונכם / ג'ויס קרול אוטס	20.20	15.00
העולם על פי גארפ / ג'ון אירווינג	23.60	17.50
מלון ניו-המפשייר / ג'ון אירווינג	22.70	17.00
הקץ החי / סטנלי אלקין	15.50	11.50
ההפוכה / ג'ון אפדייק	14.50	10.50
הנשאו לי / ג'ון אפדייק	14.50	10.50
דצמבר של הדיקאן / סול בלו	19.60	14.50
שכנים / תומס ברגר	19.60	14.50
אם ושתי בנותיה / גייל גודווין	22.20	16.50
אבות / הרברט גולד	15.50	11.50
אוהבים ועריצים / פרנסין דגרמלסי גריי	28.60	21.50
כלב רע / דן דה-לילו	13.80	10.00
בר / ג'ים דוג'	15.50	11.50
אגם הסבלנים / אדגר לורנס דוקטורוב	18.30	13.50
ספר דניאל / אדגר לורנס דוקטורוב	18.30	13.50
רגטיים / אדגר לורנס דוקטורוב	17.60	13.00
גברים במלכודת / ג'יימס דיקי	16.80	12.50
ריו / בארי האנה	15.50	11.50
דרך ונוס / שירלי האזרד	20.80	15.50
אשה עצמאית / אליזבת פורסיית היילי	18.30	13.50
משתו קרה (2) / ג'וזף הלר	28.60	21.50
אבא / ויליאם וארטון	18.30	13.50
ציפורי / ויליאם וארטון	18.90	14.00
לבבות / הילמה וולינצר	20.80	15.50
ארוחת-בוקר של אלופים / קורט וונגוט	17.60	13.00
בית מטבחיים חמש / קורט וונגוט	16.80	12.50
הסירנות של טיטאן / קורט וונגוט	17.60	13.00
צפור-כלא / קורט וונגוט	18.30	13.50
מרג'ורי מורנינגסטאר / הרמן ווק	27.30	20.50
גבורת לב-בודד / נתנאל וסט	11.50	8.50
יום הארבה / נתנאל וסט	11.50	8.50
פחד גבהים / אריקה ירנג	18.30	13.50
התנוק של זפת / טוני מוריסון	19.60	14.50
שירת התלין (2) / נורמן מיילר	27.30	20.50
מודרין הגברים / לנארד מיקלס	14.50	10.50
רגל לרוחה / רוברט סטון	21.40	16.00
האוטוביוגרפיה של א. ב. טוקלאס/סטיין	22.20	16.50
בחירתה של סופי / ויליאם סטירון	20.20	15.00
הג'ונגל / אפטון סינקלר	21.40	16.00
שמי ארם / ויליאם סרויאן	15.50	11.50
הדור השני / הווארד פאסט	20.20	15.00
המהגרים / הווארד פאסט	20.20	15.00
המורשה / הווארד פאסט	20.20	15.00
המיסמד / הווארד פאסט	20.80	15.50
האשה האחרת / גייל גודווין	19.60	14.50
ספינת שעשועים / עדנה פרבר	21.40	16.00
ספר האורות / חיים פוטוק	20.80	15.50
בית האלוהים / סמיואל שם	28.60	21.50
אבודות סבורות / ארווין שו	18.30	13.50
לחם על פני המים / ארווין שו	17.60	13.00
ג'ק הקודש / פול תרו	20.20	15.00
חוף מוסקיטו / פול תרו	20.20	15.00
יהושע או ועכשיו / מרדכי ריצלר	28.60	21.50
המרוץ מסיינט-אורבין / מרדכי ריצלר	14.50	10.50
השיעור באנטומיה / פיליפ רות	21.40	16.00
זהו כגבר / פיליפ רות	16.80	12.50
סופר הצללים / פיליפ רות	15.80	11.80
צוקרמן ללא כבלים / פיליפ רות	15.50	11.50
מפגש נדבאור / ג'ודית רוסנר	16.00	12.00
אמלין / ג'ודית רוסנר	18.90	14.00
אוגוסט / ג'ודית רוסנר	22.20	16.50
קן הקוקיה / קן קיזי	16.00	12.00

סיפורת גרמנית
גרנד הוטל / ויקי באום	18.90	14.00
בולהורד בתשע וחצי / היינריך בל	16.00	12.00
בית ללא שומרים / היינריך בל	20.20	15.00
הכבוד האבוד של קתרינה בלום / היינריך בל	13.00	9.50
מצעד של חריה / היינריך בל	18.30	13.50
ימים ללא שינה / יורק בקר	13.00	9.50
ידיד העולם כולו / יורק בקר	18.30	13.50
דג הפוך / גינטר גראס	29.90	22.50
המעקר בפלגטה / גינטר גראס	15.00	11.00
להיות ראש או תרנגלים נוצצים / גינטר גראס	13.80	10.00
מיתמנו של שבלול / גינטר גראס	14.80	10.50
תוף הפח / גינטר גראס	21.40	16.00
שובו של קצובה / ארתור שניצלר	18.30	13.50
אלם / זיגפריד לנץ	17.60	13.00
המופת / זיגפריד לנץ	18.90	14.00
השיעור בגרמנית / זיגפריד לנץ	18.90	14.00
הנתין / היינריך מאן	21.40	16.00
פרופסור אונרט / היינריך מאן	16.80	12.50
לוטה בוויימר / תומס מאן	19.60	14.50
המנטורה / ברנרד קלרמן	22.70	17.00
בני אופרמן / ליון פויכטוונגר	18.30	13.50
גויא / ליון פויכטוונגר	21.40	16.00
מלחמת היהודים / ליון פויכטוונגר	18.90	14.00
ארם בהולקן / מקס פריש	15.50	11.50
אונגו שטילר / מקס פריש	21.40	16.00
כחול הזקן / מקס פריש	15.00	11.00
מונטוק / מקס פריש	13.00	9.50
המשפחה מנטולו / פרנץ ורפל	16.80	12.50
העוצר של סירה מאודרה / ב. טראוון	15.00	11.00
קוסמי הכותנה / ב. טראוון	16.80	12.50
סנורים / אליאס קאנטי	13.80	10.00
אומללות שמחה בחלקה / פטר הנדקה	10.50	7.50
בית הצרבור / מרטין ולזר	15.00	11.00
~~סוס-בורח / מרטין ולזר~~	14.50	10.50
עבודת הנפש / מרטין ולזר	16.80	12.50
שער הנצחון / אריך מריה רמרק	21.40	16.00
קברות הקפוצוצים / יוזף רוט	17.60	13.00

ספרי סטפן צווייג
אנשים וגורלות / סטפן צווייג	18.90	14.00
במבוכת הרגשות / סטפן צווייג	15.00	11.00
העולם של אתמול / סטפן צווייג	18.90	14.00
לולה מופלא / סטפן צווייג	18.30	13.50
מרי אנטואנט / סטפן צווייג	24.50	18.00
קוצר רוחו של הלב / סטפן צווייג	21.40	16.00
שעות הרות גורל / סטפן צווייג	16.80	12.50

אומברטו אקו
שם הוורד
27.00 ש"ח

סיפורת מלשונות שונות
רומן עם קוקאין / מ. אגייב	16.00	12.00
ארץ החמס / ז'ורז' אמאדו	19.60	14.50
גבריאלה, ציפורן וקינמון / ז'ורז' אמאדו	20.80	15.50
דונה פלור ושני בעליה / ז'ורז' אמאדו	20.20	15.00
רועי-לולה / ז'ורז' אמאדו	18.90	14.00
תרזה באטיסטה / ז'ורז' אמאדו	18.90	14.00
שם הוורד / אומברטו אקו	36.60	27.00
החייל האמיץ שווייק (2) / ירוסלב האשק	28.60	21.50
זכרונות מאפריקה / איסק דינסן	19.60	14.50
סיפורי חורף / איסק דינסן	18.30	13.50
ציפור הלילה המתעקבת / חוסה דונוסו	28.60	21.50
האחים אשכנזי / ישראל יהושע זינגר	39.15	29.00
מסיבת גן / קתרין מנספילד	13.00	9.50
ימי רעה / גבריאל גארסיה מרקס	15.00	11.00
סופת שלכת / גבריאל גארסיה מרקס	15.00	11.00
האיש שאהב ילדים / כריסטינה סטד	22.20	16.50
לחם ויין / איגנאציו סילונה	17.60	13.00
פונטמרה / איגנאציו סילונה	18.30	13.50
ספל זיכרונות / זיאו ארבאלדו ריבירו	15.50	11.50
הנרדף / אלחו קרפנטייר	15.00	11.00
מלחמת הזמן / אלחו קרפנטייר	15.00	11.00
מלכות העולם הזה / אלחו קרפנטייר	16.00	12.00
עידן האורות / אלחו קרפנטייר	29.90	22.50
אהבות מגוחכות / מילן קונדרה	22.70	17.00
הקלות הבלתי נסבלת של הקיום / מ. קונדרה	18.90	14.00
ספר הצחוק / מילן קונדרה	18.90	14.00
המובס / גיורגי קונרד	18.90	14.00

סיפורים
דרך רבה מדי / ג'ון אפדייק	16.80	12.50
סיפורי המתקה / רואלד דאל	18.90	14.00
תאוות / יצחק בשביס-זינגר	16.80	12.50
חבית הקסמים / ברנרד מלמוד	16.00	12.00
חלושי השכל תחילה / ברנרד מלמוד	16.80	12.50
בובעו של רמברנדט / ברנרד מלמוד	16.80	12.50

רבי מכר
הבת הסוררת / ג'פרי ארצ'ר	22.70	17.00
קין והבל / ג'פרי ארצ'ר	22.70	17.00
נשים נבונות / ג'ודי בלום	20.80	15.50
אשת נכסים / ברברה טיילור ברדפורד	27.30	20.50
קולו של הלב / ברברה טיילור ברדפורד	31.50	23.50
ציפורים מתות בסתר / קולין מקאלוג	22.70	17.00
אשה הבורחת / הלן ון סלייק	16.00	12.00
אהבה שלא הותה / הלן ון סלייק	19.60	14.50
צוואה עיוורת / עמוס אטינגר	28.60	21.50
זן ואמנות אחזקת האופנוע / ר. מ. פירסיג	18.90	14.00
בחורה מסואצ'ו / יוסי גינסברג	22.20	16.50
שם הוורד / אומברטו אקו	36.60	27.00

ספרי אדם בקו האש
הגשר על הנהר קוואי / פייר בול	15.50	11.50
הזר הקטנה / בלד מטריאנר	14.50	10.50
חיש ואגבור / ניקולאס מונסארט	19.60	14.50
המרד על הקיין / הרמן ווק	27.30	20.50
הקרועים והמתים / נורמן מיילר	39.15	29.00
הצנטוריונים / ז'אן לארטגי	18.90	14.00
התג האדום של האומץ / סטיבן קריין	13.80	10.00
זעקת הקרב / ליאון יוריס	39.15	29.00
כפירי אריות / ארווין שו	27.30	20.50
מלך עכברוש / ג'יימס קלאוול	20.20	15.00
מסע הרכבה / בסטמן	13.00	9.50
מעתה ועד עולם / ג'יימס ג'ונס	34.00	25.50
פורצי המחסומים / פול בריקהיל	13.50	10.00

דוד קרויאנקר
פתחים בירושלים
44.50 ש"ח

מלחמה / דוקומנטרי
בין מלחמה והסדרים / צוות מכון שילוח	16.80	12.50
רעידת אדמה באוקטובר / זאב שיף	18.90	14.00
עשירי למנין / רומן פריסטר	17.60	13.00
גשר אחד רחוק מדי / קורנליוס רייאן	20.20	15.00
מלחמת הצוללות / קיל רגיף	20.20	15.00
בל יעלה השחר / אבינער גולן	10.50	7.50

מלחמה / סיפורת
הנשר נחת / גק היגינס	21.40	16.00
סופה קרבה / גק היגינס	15.00	11.00
מילכוד 22 / ג'וזף הלר	21.40	16.00
מלחמה וזכרון / הרמן ווק	39.15	29.00
רוחות מלחמה / הרמן ווק	36.60	27.00
מסע האימה / רוברט סטון	15.50	11.50
ס"ס בריטניה / לן דייטון	17.60	13.00

קסמי המזרח הרחוק
מנציו / רוברט אלגוט	22.70	17.00
הר געש / שוסאקו אנדו	15.50	11.50
המצור על קרישנפור / ג. ג. פארל	28.60	21.50
פזור אביב / בו באו לדר	22.70	17.00
שוגון (2 כרכים) / ג'יימס קלאוול	39.15	29.00
היכלות ראווה (2 כרכים) / מ.מ.קיי	39.15	29.00
חלוקת השלל (רביעיית הראג') / פ. סקוט	23.60	17.50
יום העקרב (רביעיית הראג') / פ. סקוט	23.60	17.50
היהלום שבכתר (רביעיית הראג') / פ. סקוט	23.60	17.50
מגדלי הדממה (רביעיית הראג') / פ. סקוט	23.60	17.50

ספרי מתח
בת האנגלי / מיסר אוהס	24.50	18.00
משבר באתונה / דסמונד באגלי	16.00	12.00
מתת שמים / דסמונד באגלי	16.00	12.00
האי הנעלם / מיסר בבגלי	15.00	11.00
הנערה מים קורסו / מיסר בבגלי	14.50	10.50
איש המרחק / ויליאם גולדמן	16.00	12.00
שיטת הרומאים / ב"ד. גלמן / בין קליב	15.00	11.00
דאנץ שוד / בין גיבורי דאג	16.80	12.50
מרגל האתמול / לן דייטון	18.30	13.50
פרשת רוגל / לן דייטון	17.60	13.00
זקית / ויליאם דיהל	24.50	18.00
לגעת בשפן / גק היגינס	17.60	13.00
מולו של לוסיאנו / גק היגינס	18.30	13.50
סולו / גק היגינס	18.30	13.50
ושכן יעמוד על ימינו / המס הרליך	18.30	13.50
ידידים / המס הרליך	17.60	13.00
כוכב דלתא / ג'וזף וואמבו	28.60	21.50
המגלים של אלוהים / ו.ס. טיילר	18.90	14.00
הקיץ של קטיה / טרווניאן	19.60	14.50
שיבומי / טרווניאן	20.20	15.00
ההמורשת / ג'ון לה-קארה	17.60	13.00
המרגל שחזר מן הכפור / ג'ון לה-קארה	16.80	12.50
המתופפת הקטנה / ג'ון לה-קארה	21.40	16.00
התלמיד המגובר / ג'ון לה-קארה	20.20	15.00
כל אנשי סמיילי / ג'ון לה-קארה	20.20	15.00
התולה / טל יעדי	18.90	14.00
המנגן האנתרין / באיו מארש	17.60	13.00
נפילה חופשית באנרגוון / ג'ון ד. מקדונלד	18.30	13.50
עור קנמון / ג'ון ד. מקדונלד	18.30	13.50
מבצע שלדג / ברלר סימונר	16.00	12.00
אל תגע בכסף / אלבר סימונן	18.30	13.50
מותו של אנגלי / מגדלן נאב	18.30	13.50
אקדמה לטירור / הלן מקינס	17.60	13.00
פארק גורקי / מרטין קרוז סמית	18.90	14.00
גורם זר / לורנס סנדרס	20.80	15.50
מבצע לומבארד / לורנס סנדרס	18.90	14.00
החטא השני / לורנס סנדרס	17.60	15.00
החטא השלישי / לורנס סנדרס	18.30	13.50
האחות הקטנה / ריימונד צ'נדלר	20.80	15.50
משולש נורמאנדי / בסמון סקוט	39.15	29.00
קמלוט השחורה / דאנקן קייל	15.00	11.00
קרזות / רובין קוק	17.60	13.00
עלפנן הודפים / רובין קוק	16.00	12.00
מגבי המוות / רובין קוק	15.50	11.50
הכבוד של פריצי / ריצ'רד קונדון	18.30	13.50

ג'פרי ארצ'ר
קין והבל
17.00 ש"ח

מדע בדיוני
מורקהיים / פול אנדרסון	15.50	11.50
קנטמן / בן בובה	16.00	12.00
הפרדוקס האבוד / פרדריק בראון	13.80	10.00
בבל 17 / סמיואל ר. דלייני	15.00	11.00
טריטון / סמיואל ר. דלייני	19.40	14.50
מהעיר הדוממת / סמיואל ר. דלייני	14.50	10.50
מרגליות אפפור / סמיואל ר. דלייני	16.80	12.50
נובה / סמיואל ר. דלייני	15.50	11.50
על בני מוליאור שבה / רוברט סילברברג	15.00	11.00
החלום בסורת מרדן / כריסטופר פריסט	17.60	13.00
מכונת החלל / כריסטופר פריסט	16.80	12.50
גולוי עיניים / ג'ין הארלי	22.20	16.50
מיטן / ג'ין הארלי	18.90	14.00
הענק השחור / פרד הויל	16.00	12.00
העולם בוער / אורסולה קרובר להיגוין	13.80	10.00
ביטארי / ג'ין לאנג'	15.00	11.00
הפרוזדור השחור / מיכל מורקוק	16.80	12.50
הקיבריאדה / סטניסלב לם	20.80	15.50
עולם של מאאאבוס / לארי ניבן	16.60	12.80
ענוו של התבזרת / פרנק הרברט	16.00	12.00
הקוסם בעשו של אלוהים / ניבן / פורנל	28.60	21.50

סיפורת קלה
עמנואל / עמנואל ארסן	11.80	8.80
אשתה / ג'ודי בלום	15.80	11.50
אבק כוכבים / ויליאם גולדמן	16.00	12.00
שלושה / ויליאם גולדמן	16.00	12.00
שתים בחולים, אין מוצריות / גייל פרין	15.50	11.50
הקסם השרשתי / ז'יאן די פתט	15.50	11.50
גלגלים / ארתור היילי	15.50	11.50
מוטרון התשוקות / ארווינג וולאס	16.00	12.00
התאגי / ליאון יוריס	24.25	18.00
חיים שבשולה / אריה לובניק	15.00	11.00
טורוף מנותו / קולין מקאולה	19.40	14.50
בן עדן בוער / בלווה פלין	20.20	15.00
ירוק שי / בלוחה פלין	22.70	17.00
רוחות גורל / בלוחה פלין	18.90	14.00
בוא ממוג היון / סינתיה פרימן	16.00	12.00
קשר דם / סידני שלדון	16.00	12.00
המסדר / אליהה קאזאן	21.40	16.00
תבנים / אוליין קרונד	15.00	11.00
ההיה / שירלי קונרן	27.30	20.50
חבורות / ז'אן קרולייה	16.80	12.50
מזאגנה של חומות / גייל רובינסון	16.00	12.00

היסטוריה
מגאדליים / פ.ל. גאנגהוף	18.90	14.00
אירופה מאז נפוליאון / דייויד תומסון	39.15	29.00
אירופה של רונזים / אליזבת וסקון	21.40	16.00
אנשי יוון / פלוטארכוס	32.70	24.50
אנשי רומי / פלוטארכוס	32.70	24.50
אנשי יוון ורומי / פלוטארכוס	32.70	24.50
האיסלם בהיסטוריה / ברנרד לואיס	20.20	15.00
ההיסטוריה של ארה"ב (2) / מוריסון	37.90	28.00
התוקה האמריקאית / צ'רלס הרמן מריצש	15.00	11.00
תמגים (רבקון להיסטוריה)	15.50	11.50
המכבים / משה פרלמן	31.50	23.50
ההוויה האמריקנית / ארתור גוסטלד (טורך)	18.90	14.00
התנך והחרב / ברברה טוכמן	28.60	21.50

מוריסון/קומגר/לכטנברג
ההיסטוריה של ארה"ב
28.00 (2 כרכים) ש"ח

מן הספרות על השואה
ארלשטיין נגד הזמן / רות בונדי	20.80	15.50
מלך היהודים / לזלי אפשטיין	18.90	14.00
המלחמה נגד היהודים / לוסי דווידוביץ	24.25	18.00

ארץ-ישראל
ביצורי ירושלים / מאיר בן-דב	37.90	28.00
תל-אביב הקטנה / דן בן-אמוץ / חיים חפר	22.20	16.50
ארץ ציון ירושלים / דן בן-אמוץ / חיים חפר	25.50	19.00
בעקבות השוחדין הבוחר / שלמה שבא	21.40	16.00
מדינה בעוזיה / בוריס כרמי / שלמה שבא	24.50	18.00
מן היישוב לצבא-הגנה / מאיר פעיל	24.25	18.00
פתחים בירושלים / דוד קרויאנקר	59.85	44.50

האמת / מדע ומדינה
מורה המנוחים / חוזה אורטגה אי-גאסט	15.50	11.50
פוליטיקה והעשר בישראל / אשר אריאן	21.40	16.00
ותולדות המחשבה הכלכלית/אורתר/בלנסטלד	26.00	19.50
קארל פופר / ישעיהו ברלין	18.90	14.00
כסף / ג'ון קנת גלבריית	20.80	15.50
חיים על פי השכל / משה קרוי	15.50	11.50
פילוסופים כבני אדם / ברעמי שרמשטיין	23.40	17.80

אולגה איווינסקייה
בשבי העיתים
17.00 ש"ח

ביאוגרפיות
עד מעט החיים / דני בירן	13.80	10.00
שיבא, רופא לכל אדם / רות בונדי	22.20	16.50
בשבי העיתים / אולגה איווינסקייה	22.70	17.00
שם הצופן: הענבה / אבינער גולן / דני מנקס	19.60	14.50
קול קרא בחשיכה / דבורה עומר	19.60	14.50
אל ראש ההר / דבורה עומר	18.90	14.00
ההגרה לבית לוי / רומן פריסטר	19.60	14.50
ללא משרה / רומן פריסטר	31.50	23.50
זכרונות שלא נכתבו / קטיה מאן	9.00	6.50
שנת הפריסן / אליגיה טוד	14.50	10.50
הלפור באנחן / אליאס קאנטי	16.80	12.50
הלשון שנגלה / אליאס קאנטי	16.80	12.50
התשוקה לחיים / אירווינג סטון	28.60	21.50
מכבר השוק ואשן / יוסף בלוף	18.90	14.00

טבע / בעלי חיים
בראשית היתה אפריקה / רוברט ארדרי	14.50	10.50
האמנה התבררתית / רוברט ארדרי	18.90	14.00
הציווי הטריטוריאלי / רוברט ארדרי	18.90	14.00
צורחים כבני אדם / רוברט ארדרי	18.90	14.00
החיים הנסתריים של הצמחים/פ.ב.בירד	19.60	14.50
בין הפילים / איאן ואוריה דוגלאס-המילטון	20.20	15.00
כל הדברים מבהוקים בהם / ג'יימס הריוט	20.20	15.00
כל הדברים נבונים ומופלאים / ג'יימס הריוט	20.20	15.00
כל היצורים, גדולים וקטנים / ג'יימס הריוט	20.20	15.00
את כלם ברא אלוהים / ג'יימס הריוט	18.30	13.50
על-טבע / לייאל ווטסון	18.90	14.00
ימי בובר / דסמונד מוריס	18.90	14.00
אין כלבים רעים / ברברה וודהאוס	16.00	12.00

פסיכולוגיה
האהבה / ליאו בוסקאליה	15.30	11.50
הצעקה הראשונית / ארתור יאנוב	21.40	16.00
אשה לבד / נעמי גל	13.00	9.50
אזורי הטעות שלך / ויין וו. דייר	15.80	11.80
אתה המנתך בגשים / ויין וו. דייר	19.60	14.50
אהבה על תנאי / הדדה ויאהל (יולסיד)	16.00	12.00
מגעים / הדדה ויאהל (יולסיד)	16.80	12.50
על הסף / הדדה ויאהל (יולסיד)	15.00	11.00
גשטאלט / פרדריק סלומון פרלס	18.90	14.00
עוגנים לא סגורים / מני סקארף	23.60	17.50
שגעון / ברטן רייבר	15.00	11.00
יהצלחה / מייקל קורדה	19.60	14.50
פסיכולוגיה לא לפסיכולוגים / דוד רוזי	18.90	14.00

מיגל דה-סרוונטס
עלילות דון קישוט
15.50 ש"ח

קרלוס קסטנדה
האש שבפנים
17.50 ש"ח

דבורה עומר
אל ראש ההר
14.00 ש"ח

מאיר בן-דב
ביצורי ירושלים
28.00 ש"ח

אוריאל אופק
לקסיקון לספרות ילדים
33.00 (2 כרכים) ש"ח

סימון דה-בובואר
אשה שבורה
12.50 ש"ח

פרנק מיור
איזה בלגן
8.50 ש"ח

כל כתבי
רחל המשוררת
33.00 ש"ח

פין
מר אל, כאן אנה
12.00 ש"ח

סלמאן רושדי
בושה
20.50 ש"ח

קולין מקאלוג
ציפורים מתות בסתר
17.00 ש"ח

מילן קונדרה
אהבות מגוחכות
17.00 ש"ח

עמודים לספרות עברית

הדרה לזר
נראה לאחרונה 14.00

ראובן מירן
התוכי שתק פעמיים 14.00

שמעון בלס
הורש 14.00

דוד שיץ
עד עולם אהבה 20.50

תלוש הזמנה / גזור ושלח

אם יש ברצונך לקנות ספרים מן הרשימה שבעמודים אלה, אנא, מלא את התלוש שלמטה (אפשר גם לצרף רשימה נפרדת), את התלוש יש לשלוח — בלווית המחאה על הסכום הכולל של ההזמנה (המחירים בתוקף לגבי הזמנות שיגיעו אל הוצאת הספרים עד ה-10 ביולי 1987). אין צורך בדמי משלוח.

יש לשלוח התלוש אל:
זמורה ביתן - מוציאים לאור, ת.ד. 22385, תל-אביב 66586

שם מלא ______ עיר ______
רחוב ______ מספר ______ מיקוד ______
ת.ז. ______ טלפון ______
מצורף צ'ק על-סך ______ ש"ח לפקודת זב"מ בעבור הזמנתי
תאריך ______ חתימה ______

	שם הספר	מחיר
1		
2		
3		
4		
5		
		סה"כ

זמורה, ביתן - מוציאים לאור

אקטואליה

יורים ובוכים / נחום ברנע	15.50	11.50
הקשר הליבנוני / אריה אבנרי	22.70	17.00
רגע אחרי / אריה אבנרי	21.40	16.00
מבוכת הליכוד / אלכס אנסקי	9.40	7.00
המדריך אחורי הנסיך הפורים/הגר/תקבר	19.60	14.80
מתבגים / אברהם שוויצר	15.00	11.00
המקל והגזר / שלמה גזית	21.40	16.00
שביתת הרופאים / דם ישי	21.40	16.00
י' פרשות / שלמה שמיר	19.60	14.80

ספרי־עזר

לקסיקון אופק לספרות ילדים / א. אופק	44.45	33.00
מילון צרפתי־עברי / יהושע קניאל	36.60	27.00
מילון אנגלי־עברי לעברית מדוברת /	26.00	19.50
מילון עולמי לעברית מדוברת /	26.00	19.80
אלף מונחים בעת ההרצה (לקסיקון) / י. עילם	32.70	27.00
מילון לשפת התקשורת (בישוק) / א. שפריר	26.00	19.50
מילון ערבי־עברי / רחמים רגואן	33.70	24.50

משפחה — גידול ילדים

שולחן הנוך / שמשון עופר	26.00	19.50
הורים אחרי גיל 50 / ב. קאמלכן / ב. אקרמן	20.80	15.50
הולד ויובחרו / דן אמיתי	39.15	29.00
הורק / גורדון בונק	26.25	18.00
לגדל ילד מוכשר יותר / גלן דומן	18.90	14.00
להיות הורים טובים יותר / ג'ואן בק	18.90	14.00
אחרי הגירושין / ג. ס. ולרסטין / ג. ב. קלי	20.30	15.00
אבי ואני / נוסי פרויד	23.40	17.50
שלוש השנים הראשונות / ברטון ווייט	20.80	15.50
פחדי ילדים / בנג'מין ב. וולמן	17.40	13.00
מפלטי דרכים / ניל שוור	26.00	19.50
מפגרים / ניל שוור	23.40	17.50
להיות אב / מיכאל יורסון	20.20	15.00
בעיות משמעת אצל ילדים / יואל גולדברג	22.30	16.80

בין לבינה

מלאכת נשים עלי משכב / אריה סתר	21.40	16.00
באתן בטין / דבורה פילסס	16.00	12.00
לעצמך — מימוש האהבה / לוני גרפילד ברבך	16.80	12.50
האמנות להתפכח / דניאל גולדסטין	16.00	12.00
כל גבר וגבר / מסגנה הנשק	16.00	12.00
מין טוב / רות וסטהיימר	20.80	15.50
כל הטובים נשואים / מרלין קלא	18.30	13.50
אהבה בשבוע / מוגנם טוסט	18.30	13.50
מלחמת מין במין / ג'ון דובין / מייקל למבר	17.40	13.00
איך לאהוב אשה / מייקל מורגנשטרן	15.80	11.50
איך לאהוב גבר / אלכסנדרה פני	15.80	11.50
כך עושות כולן / איירין קסוולה	16.00	12.00
דרך קצרה על הערבות סוטות / סנדרה קוהן	16.00	12.00

תזונה / בריאות / רפואה

דיאטת F: העיקר הבריאות / אודרי איטון	19.60	14.80
היפוגליקמיה / רמאל בלנר	23.40	17.50
תיקון בגוף / ארתור ריזנלד	21.40	16.00
בריאות ללא אמונות תפלות / עזרה זוהר	21.40	16.00

בישול

טעם החיים / רות בונדי	18.30	13.80
על קצה המזלג / אביבה גולדין	20.30	15.00
בישול להקפאה / דליה למדני	23.40	17.50

ילדים שונים

פו הדב / אלן אלכסנדר מילן	20.80	15.50
אנחנו שנינו / אלן אלכסנדר מילן	18.30	13.50
הבית בקרן פו / אלן אלכסנדר מילן	18.90	14.00
עכשיו אנחנו שש / אלן אלכסנדר מילן	18.90	14.00
יאותה בלנסי / פרנק מייר	11.50	8.50
יאותה בלנסי השוב / פרנק מייר	11.50	8.50
ילד זה לא מה שחשבת / אורה נתיב	6.45	4.80
עמים ואנשים / מיטר סמיר	13.80	10.00
חובת נוח / מיטר סמיר	9.00	6.50
ספר הבלשים הגדול והמהודר / ריצ'רד סקארי	15.50	11.50
דוק קוראש / מיכל דה־הרטוגס / ביים ריבס	20.80	15.50

אגדה / אלונה פרנקל	11.50	8.50
ספר האותיות / אלונה פרנקל	6.45	4.80

אלן אלכסנדר מילן
פו הדב
15.50 ש"ח

ההורוסקופים

סימני מזל / בהירית בנט	32.25	24.50
סימני שמש / לינדה גודמן	21.40	16.80
סימני אהבה / לינדה גודמן	54.15	40.50

הומור וקריקטורות

דבר אחר / בן נר / גינץ / קרמן / שמר	35.25	26.50
בקו רענן / רענן לוריא	18.90	14.00
בדחא — פתגמיו ועלילותיו / רחמים רגואן	31.50	23.50
המה אתם עושים בשביל מדינה? / מושיק לין	19.90	14.00
צחוק ביום חול / מושיק לין	18.90	14.00

אוריגמי

קיפולים / מרי גורדון	9.40	7.00
קיפולים באוויר / מרי גורדון	9.40	7.00
קיפולים בשירות / מרי גורדון	9.40	7.00
קיפולים על המים / מרי גורדון	9.40	7.00
גור זאבים / סטרלינג נורת	15.50	11.50
פרינ / סטרלינג נורת	14.50	10.50
ילדי המסילה / אדית נסביט	15.50	11.50
הקמע / אדית נסביט	15.50	11.50
מחפשי האוצר / אדית נסביט	15.00	11.00
היפה השחור / אנה סיואל	15.50	15.50
הקרקס מגיע / נואל סטריטפילד	15.50	11.50
ציואת, אחולת הפר / בריס סטרינגר	15.00	11.00
פוליאנה / אלינור פורטר	15.50	11.50

הרייט המרגלת / לואיז פיצהיו	15.50	11.50
מר אל, כאן אנה / פין	16.00	12.50
הנרי ויויד / קית רובינסון	15.50	11.50
[illegible] / הנגר קנאוס	15.00	11.00
[illegible] / ויליאם קלי	20.50	15.50
מי גנב את השפן הוורוד? / ג'ודית קר	15.00	11.00
טיפר ויוק / ארתור רנסום	17.40	13.00
השלולית מעיקול גול / טום מקגואן	9.40	7.00
הפלישים הצעירים / ר.ב. מקגרגור	16.00	13.00
סוד יער האגוזים / ר.ב. מקגרגור	15.50	11.50
הפנתה השחורה / סקוט אודל	13.50	10.00
ידידתי פליקה / מרי אוהרה	15.50	11.50
סקרלט פימפרנל / הברונית אורצי	17.40	13.00
[illegible] / ג'ואן אייקן	15.00	11.00
[illegible] / ג'ואן אייקן	15.00	11.00
ג'ים והמפלצות / מיכאל אנדה	16.00	12.00
ג'ים כפתור הקטר / מיכאל אנדה	15.50	11.50
מומו / מיכאל אנדה	15.50	11.50
הנסיך האבוד / פרנסס הודגסון ברנט	15.00	11.00
הפנטל השחור באוויר / נורטון ביסטר	15.50	11.50
קיזי, הילדה הצוענייה / רומר גודן	15.00	11.00
אריך אר־שם / מריה גריפה	14.50	10.50
ג'יימס והאפרסק הענק / רואלד דאל	14.50	10.50
דני אלוף העולם / רואלד דאל	15.50	11.50
העי"ג / רואלד דאל	15.00	11.00
מוריוס / רולף רקר	15.00	11.00
בומר שלטון האשמים / אלפרד ג'וזף הנטי	15.00	11.00
הגזר רמוס / ג'ואל צ'נדלר הריס	15.50	11.50
הטירה השחורה / לויד אלכסנדר	16.80	12.50
המלך העליון / לויד אלכסנדר	16.80	12.50
טירת ליר / לויד אלכסנדר	16.80	12.50
טרן הנודד / לויד אלכסנדר	16.80	12.50
ספר השלושה / לויד אלכסנדר	16.80	12.50
שטפון בעיקול קסטיס / בן לוסיין בורמן	9.40	7.00
תחת הקסטיס / אלווין ברוקס וייט	14.50	10.50
סטיוארט קטינא / אלווין ברוקס וייט	9.60	7.00
תרועת הברבור / אלווין ברוקס וייט	15.00	11.00
בית קטן ביער גדול / לורה אינגלס ויילדר	15.00	11.00
בית קטן בערבה / לורה אינגלס ויילדר	15.00	11.00
בן חקלאים / לורה אינגלס ויילדר	20.00	15.00
עיר קטנה בערבה / לורה אינגלס ויילדר	15.00	11.00
[illegible] / ג' רול הין	48.00	34.50
[illegible] / מדלן לנגל פרנקס	15.00	11.00
ארמון הצפרדעים / [illegible]	13.00	9.50
כובע הקוסם של המומינטרול / ט. יאנסן	15.00	11.00
קיץ מסוכן בעמק המומינים / טובה יאנסון	15.00	11.00
אחיינו של הקוסם / קלייב סטייפלס לואיס	14.50	10.50
המסע בספינת השחר / קלייב סטייפלס לואיס	14.50	10.50
הנסיך כספיאן / קלייב סטייפלס לואיס	14.50	10.50
הסוס והנער / קלייב סטייפלס לואיס	14.50	10.50
כס הכסף / קלייב סטייפלס לואיס	14.50	10.50
הקרב האחרון / קלייב סטייפלס לואיס	14.50	10.50
[illegible] / [illegible]	13.80	10.00
[illegible] / [illegible]	16.00	12.00
האחים לב־ארי / אסטריד לינדגרן	15.00	11.00
[illegible] / אסטריד לינדגרן	15.00	11.00
אלוף הבלשים בלומקוויסט / א. לינדגרן	15.00	11.00
מדיקן / אסטריד לינדגרן	15.00	11.00
מדיקן והרפתקאות [illegible] / אסטריד לינדגרן	15.00	11.00
הנערים מרחוב פאל / פרנץ מולנר	15.00	11.00
אבודים בישימון הקרח / פארלי מואט	15.00	11.00
קללת הקבר הויקינגי / פארלי מואט	15.00	11.00

מבחר לילדים ולנוער

גבעת השפנים / ריצ'רד אדמס	22.20	17.00
קתלין, אבא, שובי הביתה / סקוט אודל	15.00	11.00
בגדי המלך החדשים / הנס כריסטיאן אנדרסן	18.90	14.00
אלוף בצלות ואלוף שום / חיים נחמן ביאליק	11.50	8.50
פיטר פאן / ג'יימס מתיו ברי	20.00	15.50
בת הגלים / צביה גלין / ברוך רביב	9.40	7.00
הרוח בערבי הנחל / קנת גרהם	19.60	14.50
רובין הוד / רוג'ר לנסלין גרין	21.40	16.00
ילדת הנהר / [illegible]	14.50	10.50
ההוביט / ג'ון רונלד רעואל טולקין	16.00	12.00
[illegible] / ג'ון רונלד רעואל טולקין	9.00	6.50
[illegible] / מיכאל ם. רשו	14.50	14.50

יוסי גינסברג
בחורה ממואיצ'י
16.50 ש"ח

איסק דינסן
קרנבל
19.00 ש"ח

רומר גודן
קיזי, הילדה הצוענייה
11.00 ש"ח

זמנים
רבעון להיסטוריה
11.50 ש"ח

כריסטינה סטד
האיש שאהב ילדים
16.50 ש"ח

דן מירון
בואה, לילה
17.70 ש"ח

משה שמיר
חום השני
19.70 ש"ח

מרים ילן שטקלים
בחלומי
12.70 ש"ח

חגית בנזימן
כשאבא היה קטן
11.80 ש"ח

דורית אורגד
ידידי הנחלים
11.80 ש"ח

ח.נ. ביאליק
שירים ופזמונים לילדים
11.80 ש"ח

אברהם צביון
רקויאם לאורות מדבר
17.70 ש"ח

שלמית הראבן
משיח או כנסת
19.70 ש"ח

ח.נ. ביאליק
ספר האגדה
34.00 ש"ח

ספרים טובים דביר

מחירון שבוע הספר העברי תשמ"ז

מחירי שבוע הספר בטור השמאלי

ארץ־ישראל

אסינר שלום / העיתונות הבעיה הערבית הוצעות הבריטיות	33.90	25.00
איש שלום מ' / בצילן של מלכויות	19.60	14.70
בן־ישראל, א' / אגדות הארץ	10.50	8.00
בן־ששון ח"ה / תולדות עם ישראל (3 כר') כ"א	19.60	14.70
גולב נ' / תולדות היהודים בעיר רואן בימי הביניים	13.10	9.80
דובנוב ש' / תולדות החסידות	23.40	17.70
/ דברי ימי עם עולם (10 כר')	72.00	54.00
דינור ב"צ / ישראל בגולה (9 מתוך 10 כר'), כ"א	13.10	9.80
הבוק אליהו / בכל זאת יש בה משהו (ממשרי ת"א)	33.90	25.00
הורליס ע' / בהיכנסת בארץ־ישראל	42.00	31.00
מנבלם מ"א / פרקים חדשים לתולדות א"י ובבל	10.50	8.00
יבניאלי ש' / תקופת חיבת ציון (2 כר')	19.60	14.70
יפה ב' / ויקנה של ארץ ישראל	23.40	17.70
כץ ש' / יום האש	14.40	10.80
כ"ץ לוריא / מלכי בית־חשמונאי	31.50	23.50
מגשל חיר / אנשי כנסת הגדולה	19.60	14.70
סמולנסקי פ' / פרקים בתולדות הישוב	13.10	9.80
צ'ריקובר י' / היהודים והיונים בתקופה ההלניסטית	19.60	14.70
רפל י' / אגדות ארץ־ישראל וירושלים	21.00	15.70
שור נ' / תולדות צפת	31.50	23.50
פלוקס ד' / כלאי זרעים והרכבה	23.40	17.70

חכמת ישראל

אחד העם / על פרשת דרכים (3 כר') כ"א	7.90	6.00
אלבק ח' / מבוא למשנה	15.80	11.80
אלבק ח' / דיני הממונות בתלמוד	26.30	19.70
אפרתי ב' / שניים אל היהדות	7.90	6.00
אפשטיין י"נ / מבואות לספרות התנאים	31.50	23.50
/ פירוש הגאונים לסדר טהרות	23.40	17.70
בובר מ' / תורת הנביאים	7.90	6.00
בזק י' / צורות ותכנים במזמורי תהילים	17.00	12.70
גולדברג ל' / על הלכה ואגדה	7.90	6.00
גרוס ב' / נצח ישראל	7.90	6.00
- הגדה של פסח / במדרש א' ויזר	13.10	9.80
הורודצקי ש"א / ספר שבחי הבעש"ט	7.90	6.00
/ החסידות והתורה	9.10	6.80
היימאן א' / תורה הכתובה והמסורה (3 כר')	52.50	39.00
הלוי א"א / אגדות האמוראים	10.50	8.00
/ האגדה ההסטורית־ביוגרפית	13.10	9.80
/ עולמה של אגדה	7.90	6.00
/ ערכי האגדה וההלכה, (4 כר') כל כרך	10.50	8.00
/ פרשיות באגדה	13.10	9.80
/ שערי האגדה	7.90	6.00
וינר א' / ספר המבואות לספרי התנ"ך	29.40	22.00
- מדרש רבה—שיר השירים / במדרש ש' דונסקי	13.10	9.80
- מדרש שמות־רבה / ההדיר ופירש א' שנאן	14.40	10.80
נפתל איש / אלו מציאות	23.40	17.70
ספר האגדה / בעריכת ח"נ ביאליק וי"ח רבניצקי בכ"א	45.90	34.00
ספר האגדה / בעריכת ח"נ ביאליק וי"ח רבניצקי (2 כר')	52.50	39.00
- ספר הכוזרי / יהודה הלוי, תרגם אבן־שמואל	23.40	17.70
/ עם מבואות הערות והמפתחות		
ספר המועדים / בעריכת י"ט לוינסקי (9 כר') כ"א	17.00	12.
קויפמן י' / מכבשונה של היצירה המקראית	7.90	6.00
רפל ד"ר / הויכוח על הפלפול	7.90	6.00
שד"ל / פירוש לחמשה חומשי־תורה	14.40	10.80
שכטר י. / אוצר התלמוד (לקסיקון)		
- ששה סדרי משנה / פירוש ח' אלבק, כ"א	15.80	11.80
- תנ"ך / במדרש אשר זהר (17 כר')	189.00	140.00

ספרות / מקור

אהרליכט ר' / הרי החושך	7.90	6.00
ביאליק ח"נ / אגרות שלושה הארבעה (עולם מכתב יד)	10.50	8.00
/ כל כתביו, מהדורת פאר (4 כר')	78.80	59.00
ביאליק ח"נ / כתבים (בכרך אחד)	26.30	19.70
ביאליק היה אומר / מבחר אמרות ביום ר' בקר	7.90	6.00
ביאליק ח"נ / ספורים (ד"ל)	7.90	6.00
בן ישראל א' / אגדות הארץ	10.50	8.00
בן ציון ש' / כל כתביו (בכרך אחד)	23.40	17.70
ברגמן ד' / רצח בעין כנרת	9.10	6.80
ברדיצ'בסקי מ"י / כל מאמריו	23.40	17.70
/ כל ספוריו	23.40	17.70
/ ממקור ישראל	23.40	17.70
/ חיי משה איש האלוהים	13.10	9.80
/ ישו בן חנן	13.10	9.80
/ סיני וגריזים	13.10	9.80
/ שאול ושאול	13.10	9.80
ברנר י.ח. / כל סיפוריו (בכרך אחד)	23.40	17.70
ברקוביץ י"ד / הראשונים כבני אדם	13.10	9.80
/ כל כתביו (3 כר')	72.00	54.00
גוטמן ב' / עיר קטנה ואנשים בה מעט	14.40	10.80
גורדון י"ל / מרוה (בכרך אחד)	23.40	17.70
גורדון־לאשוך ב' / אשת הזיף	10.50	8.00
הראובני ש' / שואת הנסים	11.80	8.80
הורגש מ' / דמשק שלי	7.90	6.00
כהן יעקב / כתבים (2 כר'), כ"א	23.40	17.70
- כנסת / דברי ספרים לזכר ח"נ ביאליק (10 כר')	189.00	140.00
מוהליבר יוסף / מעשיות עם לבנים	7.90	6.00
מנור י' / צורות ביהודה וקדושה	5.90	4.40
סמולנסקי מ' / בני ערב (2 כר')	10.50	8.00
עקבי מ' / כרמי שלי (רומן)	15.80	11.80
פרץ י"ל / כל כתביו (10 כר')	72.00	54.00
/ כתבים (בכרך אחד)	23.40	17.70
צבען א' / רקיעים לנערת שכבר (רומן)	23.40	17.70
שופמן ג' / כתבים (5 כר')	72.00	54.00
שטיינברג יהודה / כל כתביו (בכרך אחד)	23.60	17.70
שטיינמן ע' / שעה מספרי המעשיות של ר' נחמן מברסלב	13.10	9.80
שטיינמן א' / פילים בפרדס	7.90	6.00
שמיר מ' / לא רחוקים מן העץ	23.40	17.70
שנאור זלמן / כתבים (10 כר')	72.00	54.00
שנאור זלמן / פרחים ונחלות (בכרך אחד)	23.40	17.70

ספרות / תרגום

ג'ורג' אליוט / מידלמרץ' (רומן)	45.90	34.00
אש ש' / פטרבורג, וארשה, מוסקבה (3 כר')	31.50	23.50
בלוק א"ר / ההורגת בו	19.60	14.70
ברוד מ' / אורות קטנה (רומן)	7.90	6.00
גולדברג ל' / (תרגמה הבירה, אוקסן תיקולס)	10.50	8.00
דנן א' / מיטואס	9.10	6.80
דנן א' / ספורים ירושלמים	9.10	6.80
דרושה הולפרוק א' / עץ היהודים (תרגמה הבירה לאה גולדברג)	7.90	6.00
וודהאוס ב' / לחם ורוק למתים	13.10	9.80
וולף ד' / פלאש	7.90	6.00
ולאדימוב ב' / רוסלן הנאמן	5.90	4.40
טולסטוי ל"נ / מותו של איבן איליץ'	19.60	14.70
טולסטוי ל"נ / סונטת קרויצר	23.40	17.70
טנאו ש' / הפרח הכחול	10.50	8.00
לביאנגע ק' / הנערה התמימה	9.10	6.80
לימון א"ב / ריאגר	15.80	11.80
מאריר קיס / יורג יבנאי	5.90	4.40
מנן מ' / את אהבת מאמני?	7.90	6.00
/ בעוד חודש, בעוד שנה	7.90	6.00
/ חיוך מסוים	7.90	6.00
/ שלום לך עצבות	7.90	6.00
סלטיקוב־שצ'דרין / האדונים לבית גולובליוב	9.10	6.80
פנקל ח"י / שודדי ים יהודיים	13.10	9.80
פרץ י"ל / כל כתביו (10 כר')	72.00	54.00
רוב־גרייה א' / הקנאה	15.80	11.80
/ טוביה החולב (ד"ל)	9.10	6.80
/ ימים טובים (ד"ל)	7.90	6.00
/ כתבים (6 כר')	72.00	54.00
/ לשם מה צריכים היהודים ארץ משלהם	13.10	9.80
/ מוטל בן פייסי החזן (ד"ל)	7.90	6.00
/ מעשה שאין לו סוף, צורות — בן	10.50	8.00

שירה ומחזות/מקור

/ עוברה	10.50	8.00
אלדן ל' / המישה פרקים, שירים	7.90	6.00
ביאליק ח"נ / שירים תרג"ו—תרנ"ה (מהדורה אקדמית) / עורך: דן מירון	23.40	17.70
ביאליק ח"נ / שירים (ד"ל)	7.90	6.00

הגות, מחקר וביקורת

-אהבת פתגמים: (אנתולוגיה) / בעריכת י' אלדד	10.50	8.00
אנטק א' / גמות ח"ג	13.10	9.80
ברשביץ א' / יהלום ולהאמין	7.90	6.00
בלפור א' / מנהיגות ורוחות בישראל	13.10	9.80
ברגמן ג' / צחוק בין קמטים	15.80	11.80
ברתנא א' / הלשים והמלאכים	17.00	12.70
גולמן א' / יסודי המשפט העברי (2 כר')	23.40	17.70
דנה י' / הפואטיקה של השירה העברית בימי הביניים	23.40	17.70
הראבן ש' / משיח או כנסת	26.30	19.70
ברנר־לנפולד צ' / השקפות עולם והשתקפותן בספרות ילדים	17.00	12.70
לחובר פ' / תולדות הספרות העברית החדשה (2 כר')	23.40	17.70
מירון דן / בואה, לילה	23.40	17.70
מנקא ל"א / כתבים נבחרים	7.90	6.00
פנחס ש' / על ח"נ ביאליק (בשיתוף עם שוקן)	17.00	12.70
שחר ש' / המעמד הרביעי	15.80	11.80
שמיר מ' / חום השני	26.30	19.70

אמנות

אויסלנבוים א' / נוף הארץ המנוגדת, מהדורה עברית־אנגלית	10.50	8.00
אמנות העולם: קרמת אסיה, תקופת האבן, בודהיזם, כל כרך	23.40	17.70
ארויגא א' / רישומים מקסט מאת סמואל בקט בעברית, אנגלית וצרפתית	15.80	11.80
ברש י' / ארכיטקטורה בעידן הטכנולוגיה הראשון	14.40	10.80
חלה א' / ארץ הצבי (ר"ב ציורים)	31.50	23.50
טובע א' / ירושלים רישומים, מהדורה עברית אנגלית	10.50	8.00
מושנזאק ל' / ספר התאטרון	17.00	12.70
פוגנ י' / נופים חינוכי עץ, מהדורה עברית ואנגלית	10.50	8.00
צימנלה / אלבום, מהדורה עברית אנגלית אבני קודש	10.50	8.00
קרקואר ל' / מעלה ירושלים אלבום, מהדורה עברית ואנגלית	10.50	8.00
רוזוק א' / המטאפורה בתיאטרון ובשירה	7.90	6.00
שאגאל ב' / מרה דולקים עם 46 רישומים של מארק שאגאל	10.50	8.00
שוסקרדט ד' / התרוסים הרצפתיים אבן	19.60	14.70
שוורץ י"ל / צורי נוף בישראל העתיקה, מהדורה עברית ואנגלית	10.50	8.00
שווייק י"ל / מראות בישראל העתיקה, מהדורה עברית ואנגלית	10.50	8.00
שטרוק ה' / האדם והאמן	7.90	6.00
שרשר ד' / בארץ הנגב אלבום, מהדורה עברית ואנגלית	10.50	8.00
The Modern Museum/svia M'	45.90	34.00

פסיכולוגיה, חינוך

אורוש ד' / האדם והכתב יד (גרפולוגיה)	23.40	17.70
/ כתב יד והאישיות (גרפולוגיה)	23.40	17.70
/ כתב יד והמציאות (גרפולוגיה)	14.40	10.80
בגימון ה' / לצאת מן המבוך	10.80	8.00
בוינגסקי / ורמיה העיקרים של הפסיכולוגיה	7.90	6.00
הלפרן ב' ואי' / השלכות	14.40	10.80
וולף מ' / נפש הילד	7.90	6.00
טאוב ג' ועגוחים ב' / הגורם האנושי בעבודה	23.40	17.70
מורנו ב' / בעיות התאבדות	13.10	9.80
יונג ק"ג / האני והלא מודע	7.90	6.00
/ הפסיכולוגיה של הלא מודע	13.10	9.80
/ על החלומות	13.10	9.80
/ פסיכולוגיה אנליטית וחינוך	7.90	6.00
פראנקל ו' / האדם מחפש משמעות	9.10	6.80
/ האל הלא מודע	9.10	6.80
/ הזעקה הלא נשמעת למשמעות	9.10	6.80
/ השאיפה למשמעות	9.10	6.80
פרויד ז' / כתבים נבחרים (5 כר')	72.00	54.00
פרויד א' / האני ומנגנוני ההגנה	13.10	9.80
/ תקנות והאתולוגיה בילדות	9.10	6.80

מדעי הטבע / רפואה

אילני י' / לקסיקון למזון, תזונה ודיאטה	23.40	17.70
באטלר ב' / הביולוגיה הדרושה והמשמעותה לאדם	7.90	6.00
דור מ' / לקסיקון זואולוגי (2 כר')	85.00	63.00
הנריק ומרקס / הקשר הגנטי	10.50	8.00
נגליך ח' / לקסיקון בוטני (2 כר')	39.40	29.00
פולבר פ' / האקוסטיקה ומקומה ברפואה של ימינו	14.40	10.80
שרם מ' / נעורים לאורך ימים	7.90	6.00

משפטים

אלבק ש' / דיני הממונות בתלמוד	26.30	19.70
כהן ח' / העשייה הפלילית	19.60	14.70
כהן ח' / משפטו ומותו של ישו הנוצרי	10.50	8.00
פרוסקין ג' / דרך משפט בירושלים	10.50	8.00
קסאן ש' / הרשעה והנע	7.90	6.00

חברה — פוליטיקה

אילת א' / יומן סרטר־בגיאסקי	9.10	6.80
אהרונסון ד' / יומן אהרון אהרונסון	17.00	12.70
בוכנון ש' / מבוא לתורת היחסים הבינלאומיים	3.90	2.90
הרכבי י' / עמדת ישראל בסכסוך ישראל־ערב	3.90	2.90
כץ ש' / אורות סרובה	9.10	6.80
/ יום האש	14.40	10.80
לנדר [illegible] / עבודת בדשיזה	10.50	8.00
פינגביג ב' / מסת בשאלות הזמן	7.90	6.00
פרווידנברג ג' / דוברס אותן	10.50	8.00
פרידלנדר ש' ומאור זאב / ערבי ישראל	5.90	4.40
קירקור ס' / מבחר כתבים	7.90	6.00
שמוטר ש' / מברים בתנועת סואת	7.90	6.00

היסטוריה

בן־ששון ח"ה / תולדות עם ישראל (3 כר'): ימי קדם, ימי הביניים, העת החדשה, כ"א	19.60	14.70
דובנוב ש' / דברי ימי עם עולם (10 כר')	72.00	54.00
האפר צ' / סין	5.90	4.40
פנלי מ"י / יון העתיקה	7.90	6.00
י' צ'ריקובר / היהודים והיוונים בתקופה ההלניסטית	19.60	14.70
רוזנאו ואי' / על סף העולם המודרני	23.40	17.70
שחר ש' / המעמד הרביעי	15.80	11.80

מנחם דור
לקסיקון לזואולוגיה
(2 כרכים) 63.00 ש"ח

יהונתן גפן
הדרקון הלא נכון
10.80 ש"ח

ספרי עזר ועיון

אהרליך ח' / שירת ח"נ ביאליק (אנתולוגיה)	19.60	14.70
אגר מ' / מה אני שח	33.90	25.00
בנזהר א' / לשון מקרא ולשון חכמים (2 כר')		
- הקוראן / תרגם א' בן שמש		
טאוב ומגוחים / הגורם האנושי בעבודה	23.40	17.70
פלמן ר' / דיני חברות		
פלמן ר' / דיני פרוק חברות		
תלמוד בבלי / עריכה י"נ אפשטיין, בבא קמא, בבא מציעא, בבא בתרא, כ"א	19.60	14.70
— תנ"ך / במדרש אשר זהר (17 כר')	189.00	140.00

מילונים ולקסיקונים

אוצר התלמוד / (לקסיקון), י' שכטר		
אנציקלופדיה של הווי ומסורת ביהדות / לוינסקי (2 כר')		
לקסיקון בוטני / ח' נגליך (2 כר')	39.40	29.00
לקסיקון דביר לפרמקולוגיה / מהדורה עברית. מ' ליסק	23.60	17.70
לקסיקון זואולוגי / מ' דור (2 כר')	85.00	63.00

סיון ולבנסון
מילון מגידו החדיש
(2 כרכים) 68.50 ש"ח

לקסיקון למזון, תזונה ודיאטה / י' אילני	23.40	17.70
לקסיקון לשימור הלשון / ר' סיון	23.40	17.70
לקסיקון מקראי / סוליאלי וברכה (2 כר')	60.40	45.00
לקסיקון ספרות העולם / י' סגבסקי (4 כר')	45.90	34.00
מילון כיס עברי־אנגלי ואנגלי־עברי / גור־כרמון	9.10	6.80
מילון כיס עברי־גרמני וגרמני־עברי / גור־טור־סיני	9.10	6.80
מילון כיס עברי־צרפתי וצרפתי־עברי / גור־קרניאלי	13.10	9.80
מילון מגידו החדיש, עברי־אנגלי / סיון ולבנסון	31.50	23.50
מילון מגידו החדיש, אנגלי־עברי / סיון ולבנסון	60.40	45.00
מילון עברי / י' גור	45.90	34.00
מילון שמושי / י' גור	13.10	9.80
השרשים בישראל / ח' נגליך / הי' אלטור (מגדיר)	26.30	19.70

ספרי ילדים

אבן שושן אמותו / ספר הבריחה לילדים	10.50	8.00
אופק א' / ההזה המלא של הירח	10.50	8.00
אורגד ד' / ידידי הנחלים בגרסתם הדרומית	15.80	11.80
אמיתן א' / הילד עילם, היונה והמבול	7.90	6.00
ביאליק ח"נ / אגדת המלך שלמה	7.90	6.00
/ אלוף בצלות ואלוף שום	9.10	6.80
/ בתוך הגן (התקין א' אופק)	13.10	9.80
/ שירים ופזמונות לילדים	15.80	11.80
בלפמן ד' / מי מכיר את ניסן ורחמים?	10.50	8.00
בנזמן ח' / בתבה אחת	9.10	6.80
/ כשאבא היה קטן	7.90	6.00
/ כשאמא היתה קטנה	7.90	6.00
/ כשנוסעים לארץ רחוקה	9.10	6.80
/ משפחת ירחות	7.90	6.00
בנזמן ח' ורדן ח' / יוקק צובע את השמים	9.10	6.80
/ מר קו והגברת נקודה	10.50	8.00
גוליה ע' / סיפור מחפשת בית	10.50	8.00
גפן י' / הדרקון הלא נכון	14.40	10.80
/ הכבש השישה עשר	7.90	6.00
/ הכוכבים הם הילדים של הירח	7.90	6.00
/ ילד הברוכות	10.50	8.00
/ ספורים שעת אהבת במיוחד	7.90	6.00
/ שירים שעת אהבת במיוחד	7.90	6.00
/ שירים שעת אהבת במיוחד (אנגלית)	7.90	6.00
גר צ' / גני שבחי וקלומבוס הקטן	7.90	6.00
דשא מ' / אבא תן לי יד	9.10	6.80
דוידית ר' / בואו לטיול	7.90	6.00
הורן ח' / מה קרה אתמול	7.90	6.00
הסטוריק מ' / התוש שלי	7.90	6.00
זרחי נ' / האבן החלקה בטבעת	7.90	6.00
/ הגורה שרצתה להיות זברה	9.10	6.80
חיימוביץ ד' / לבדי ולא לבדי	7.90	6.00
ילן־שטקלים מ' / אני רצו גמדים	9.10	6.80
/ בחלומי	17.00	12.70
/ המסע אל האי אולי	7.90	6.00
/ יש לי סוד	11.80	8.80
/ מעשה בילדה	9.10	6.80
/ ספר דני	7.90	6.00
/ שיר הגדי	17.00	12.70
/ שירים וסיפורים	37.80	28.00
עמור ד' / הבריחה אל החופש	9.10	6.80
עקביא מ' / ההפתעה באוטובוס	9.10	6.80
פנקרלי־עמור א' / כוכבים בליל	11.80	8.80
/ סהרורית מלא	7.90	4.00
/ על מה תודה	7.90	6.00
/ שירי ילדים	10.50	8.00
/ שלום ילדים	7.90	6.00
קאר ד' / אני צפרדע, אני צפור, אני עץ (זוגה)	9.10	6.80
קיפניס ל' / אלף	9.10	6.80
/ בית	10.50	8.00
/ חדיון התורה (בראשית, שמות)	7.90	6.00
/ שלה מלא	7.90	6.00
קלו מ' / מזאר אלף ללמוד	7.90	6.00
/ הברווזה המבולבלת	14.40	10.80
רותמים ד' / אל תפנק אותי	7.90	6.00
ריצ'רדס / ילדה שומר המגדלור (תרגם א' אופק)	13.10	9.80
שיר ס' / ברוך הבא את נמצא	14.40	10.80
/ חבוקים	9.10	6.80
/ תולי	7.90	6.00
תמוז ב' / חיי הכלב ריזי	7.90	6.00

ספרים לנוער

אורגד ד' / אל מקום חדש	9.10	6.80
בלפמן ד' / חיים משונים	10.50	8.00
גרליה ע' / ידידים מעבר להר	13.10	9.80
/ יומן נעורים	7.90	6.00
גוטמן נ' / עיר קטנה ואנשים בה מעט	14.40	10.80
גרנות צ' / בעבלי אהבה ראשונה	7.90	6.00
/ הכל התחיל בשקיעה	7.90	6.00
/ חבורת נחשון בסבך הריגול	7.90	6.00
/ חבורת נחשון בעקבות פורצים	7.90	6.00
/ חבורת נחשון ותכנית הסנהדרין	7.90	6.00
הורגש מ' / דמשק שלי	7.90	6.00
לוז צ' / עיר יונים	7.90	6.00
מגד א' / אהבת נעורים	7.90	6.00
סמולנסקי מ' / בני ערב (2 כר')	10.50	8.00
/ פרקים בתולדות הישוב	13.10	9.80
פנקל ח"י / שודדי ים יהודיים	13.10	9.80
פרנק א' / יומנה של נערה	10.50	8.00
רוק ב' / ילדי השכונה במחתרת	7.90	6.00
שייכנלד א' / גן הלב של תל־אביב	10.50	8.00
שמדר ש' / יש רגעים	9.10	6.80
שמיר מ' / סיפורים בשלושה קולות	7.90	6.00

תלוש הזמנה / גזור ושלח

אם יש ברצונך לקנות ספרים מן הרשימה שבעמודים אלה, אנא, מלא את התלוש שלמטה (אפשר גם לצרף רשימה נפרדת). את התלוש יש לשלוח — בלווית המחאה על הסכום הכולל של ההזמנה (המחירים בתוקף לגבי הזמנות שהגיעו אל הוצאת הספרים עד ה־30 ביולי 1987). אין צורך בדמי משלוח.

יש לשלוח התלוש אל:
הוצאת דביר, ת.ד. 149, תל־אביב 61001

שם מלא ________ עיר ________
רחוב ________ מספר ________ מיקוד ________
ת.ז. ________ טלפון ________
מצורף צ'ק על־סך ________ ש"ח לפקודת דביר בעבור הזמנתי
תאריך ________ חתימה ________

	שם הספר	מחיר
1		
2		
3		
4		
5		
	סה"כ	

הוצאת דביר

صكرا من الاهل

תרבות וספרות

האשה הערפד, הגבר השפן

חיי נישואים/ רומאן
מאת דוד פוגל
הוצאת הקיבוץ המאוחד/ספרי סימן קריאה/בית הוצאה כתר, ירושלים, 344 עמ'

מאת יורם ברונובסקי

הקורא הקשוח ביותר יתרגש לנוכח הספר הלגנדרי הזה, הרומאן היחיד של המשורר דוד פוגל, כשהוא מד בח לפניו במהדורה חדשה, נתון במסגרת סדרת־מבחרים פופולארית — כביכול. עוד ספר־קריאה אחד מיני רבים. בתי־מעט יכולים היו להתוודע במשך השנים אל המהדורה הראשונה שלו, מהדורת "מצפה". עוד זכורה לי יפה תחושת ההתעלות שאחזה בי כאשר זכיתי להימנות עם בתי־מעט אלה, כאשר אפשר לי חבר בעל הטופס היקר־ערך לקרוא בו. בספרייתו, במשך כמה ימים ירושלמיים קרים, המתקשרים עכשיו בזיכרוני בי אווירת וינה של פוגל. וינה זו טרק במעט הגומה אפשר לראות בה את הגיבורה הראשית של הרומאן "חיי נישואים". הזכר, מתלהב אמריקאי צעיר (אז, והיה זה לפני שנים רבות כבר) לספרות עברית, חלם על תרגום "חיי נישואים" לאנגלית, כשהוא מבא לספר קאריירה עולמית ממש. זכור לי שעם כל התלהבותי חלקתי עליו בכך: קסם הרומאן של פוגל נראה לי קשור ללא הפרד בעברית היהודית שלו, השבתי שכל טעמו ייגזל ממנו אף בתרגום המעולה ביותר. עתה, למקרא המהדורה החדשה, מתחזק בי הרושם ההוא מלפני כעשרים שנה. בקסם שמהלך עלינו הרומאן הזה ממלאה השפה תפקיד ראשי, ואולי יותר נכון יהיה לומר: תפקיד ראשי ממלא בו גורם הזמן, על התחבולות והאירוניות שהוא מאמן בהן, על הדיאלקטיקה העדינה של ריחוק וקרבה שהוא עורך בינינו לבין הרומאן, בין תוכנו וצורתו, אפילו תוכנו לחוד וצורתו לחוד. ובין הקורא אותו בשנת 1987, שהוא שונה כבר מן הקורא אותו בשלהי שנות השישים, כאשר חדש למדי היה גילויו של פוגל המשורר, הסבתו לשירה העברית של המשורר האבוד כביכול, שנעשתה לראשונה בשנת 1966, עם צאת מהדורת דן פגיס של "כל השירים". (שתי מהדורות נוספות עתידות היו להעשיר בהרבה את אוצר "כל השירים" הללו)

המהדורה הנוכחית של "חיי נישואים" שונה, כאמור, ממהדורת "מצפה" בשנת 29—1930. היא נעשתה מתוך כתב־יד של פוגל שהגיע רק בשנים האחרונות לידי המהדיר, לאחר שמנהל מכון "גנזים" גילה אותו (את כתב היד) בין ניירותיו של הסופר אשר ברש. המהדיר, מנחם פרי, מסביר בהערה בסוף הספר את העקרונות שהנחו אותו בעריכת המהדורה החדשה, רובה, אך לא כולה, לאור כתב־היד של המשורר. על ערכה ואף הלגיטימיות של המהדורה החדשה ניטשו כבר ויכוחים אוזים בעיתונות, אולי עוד יבואו פולמוסים נוספים בעניין זה, שדרכם לעורר מחלוקת. מנחם פרי גם מזמין את המחלוקת הזאת בראותו בה, במשפטי הסיום של הערת הסיום שלו, סימן ל"אינטנסיביות" של ספרות חיה. דומה שכל מהדורה שואפת להביא את "חיי נישואים" לתוך זרמה של הספרות החיה — כוונה יפה ותמה, ככל שכרוכה בה אולי ההתעלמות מן הקסם ההן שבראיית התיישנותה של הפרוזה הזאת, שייכותה בעליל לספרות העבר, כגורם ראשון במעלה בהנאה ממנה.

כך או כך, אין ביכולתי ובכוונתי להיכנס כאן לפולמוס המעניין בדבר הלגיטימיות והערך של המהדורה החדשה. מקריאת המהדורה הישנה נותרו לי רק זיכרונות שאינם מספיקים לדיון כזה, ואף יתר על כן: אינני מאמין שזהו באמת עניין עקרוני כל־כך. ההתרשמות מ"חיי נישואים" כתיתנו החדשה היא שזו יצירה אותנטית לחלוטין של דוד פוגל. ההבדלים, רבים ככל שיהיו, אינם עקרוניים. טעמה של הפרוזה הפוגלית במהדורה החדשה הוא שוב אותו טעם דרמטעמי, בעייתי משהו, המעניק לספר את עיקר קסמו. בקצרה: אני משוכנע לגמרי ש"חיי נישואים" במהדורת־פרי הוא הרומאן האותנטי של דוד פוגל, וראוי להתייחסות כאל "המקור הקדוש".

העברית הזאת שמלפני חצי מאה ויותר מפתיעה, מפליאה. גם אחרי קריאת ברנר וגנסין, הקודמים לפוגל (והוא למד הרבה מברנר), אי אפשר שלא להשתאות לנוכח אפשרויותיה, כמעט כליי־סופיותה של השפה שהיתה אז עדיין כמעט "לשון מתה" — בייחוד בשביל פוגל וסביבותיו ברוב ימי חייו — ואתה קורא בה מתוך הבנה ספונטאנית ומיידית, ויכולת להעלות תמונות מדויקות מתוך המלים שגם הן מדויקות.

אבל בין השפה הזאת של "חיי נישואים" ובין העברית שלנו עומדות גם מחיצות רבות, מסוג מיוחד, כך שיהיה זה מגוחך לגמרי לומר שהרומאן כתוב פשוט בלשון העברית שלנו. ולא היא — קסמו נובע מתוך המעמד הזה הגבולי. זו כמעט־לשוננו — ואין זו לשוננו. הריחוק מוסיף לה את הקסם הזה, יוצר מעין תחתית כפולה כמעט לכל מלה, לכל משפט. כמעט כל ביטוי של פוגל הוא לדידנו בבחינת "על יד" הביטוי העברי המקביל לו כיום. איננו אומרים או כותבים "סקירה ראשונה" כשכוונתנו לומר "מבט ראשון", ואיננו אומרים "מבכיף" כשכוונה היא ל"מחוויר". אבל הביטויים של פוגל מובנים לנו מיד, ואף זוכים בכוח פיוטי נוסף, הכוח שהקנה להם הזמן, ושאולי לא היה מכוון כלל.

הריאליזם הלשוני שאליו שאף בעליל פוגל זכה בהארה פאראדוכסאלית מידי הזמן שחלף: הוקנה לו כוח פיוטי, סוריאליסטי. הקסם שנוצר הוא מן הקרוי כיום ברוחס, ומכוון אל הקסם שבקריאת "דון קיחוטה" כרד מאן פרי עטו של פייר מנאר, המשורר הצרפתי בן המאה התשע־עשרה מתוך הבדיה של בורחס. הפרוזה של פוגל טעם לה של תרגומים ישנים, תרגומים ראשונים של הסיפורת האירופית לעברית, כשהמתרגם מגשש כל הזמן אחרי המלה המדויקת — לעתים קרובות טועה, אך בעצם קולע גם באשר הוא "טועה".

מושגי הטעות והתקינות, כמו מושגי הישן והחדש, מתהפכים לנוכח הפרוזה הזאת. מתחילים במשחק דיאלקטי מעורר ביניהם. הטעון העברי מכוון לשנת 1925 — שנת התרחשות הרומאן — ולשנת 1987 (או גם 1967) גם יחד. התוצאה היא העברית המדויקת ביותר בה אפשר להיתקל. הדיוק כאן שונה לחלוטין מזה של עגנון שעיצב לו "נוסח", סגנון לו סגנות ונרדש לו ברוב סיפוריו — גם הסיפורים דוגמת "פנים אחרות" ו"רופא וגרושתו" העולים על הדעת פה ושם לנוכח "חיי נישואים". פוגל מנסה לברוח מכל נוסח ומכל סגנון — כפי שניסה לברוח מפני אלה ברנר — לתוך הריאליזם הגמור, לתוך הרצון לומר במדויק את שביקש לומר. ר דווקא בעברית איזו הראיות כישלון מובטח, הצלחה וראית ואיזה תנס: כלום לא ידע שאין דבר כזה "ריאליזם לשוני"? נדמה שלא ידע — בשביל זה היה המשורר שהיה — ומאי־ידיעה זו נחל את כוחו, ואנו נחלים את קסמה הנדיר של הפרוזה הפוגלית. הוד־קסמה נמשך עלינו מתוך "חיי נישואים". וכן גם מן הנובלות "לנוכח הים" ו"בבית המרפא", שתיהן ילידות אותו ריאליזם לא־אפשרי ("אי־אפשרי" בלשונו של פוגל), המתעלם מכך שאין באמת "ריאליזם" בספרות, וביחוד לא בספרות העברית!

הטעם שאנו טועמים, כמעט על כורחנו, בלשונו של הרומאן הזה עשיר (אולי טוב שהוא עשיר לכך) להשכיח מאתנו את העובדה ש"חיי נישואים" איננו רומאן טוב, הוא ממש גרוע כאשר קוראים אותו קריאה ישירה, פשוטה, תמימה אשר לכמנה הוא לכאורה מחכה. בקריאה כזאת הרומאן הזה הוא קיטש חקייני, מטופש למדי, עשוי בידיים נעדרות כל עידון כמעט. שני הגיבורים הראשיים, שני בני הזוג, הם דמויות עשויות קרטון — גזורות בגסות מתוך עדמות הספרות או העיתונות היומעה כ"זינאית". כשטסיתוצאר הזה מכוון לכמה קלישאות מפורסמות והמתקשרות ברפיפות לאווירת שלהי־המאה הווינאית. יסודות "ווינאיים" שכאלה מצויים כמובן ברומאנים וינאיים רבים — למן העברית ועד העידית שבהם, למן ארתור שניצלר ועד רוברט מוזיל — אבל רומני שכשם רומאן וינאי בעל ערך כלשהו אין היסודות כאלה כה חוסמים, כה פרימיטיביים. כמו ב"חיי נישואים". לקלישאת־היסוד שהיא "סאדו־מאזוכיזם" (מובן שהמושג אינו נזכר בספר) ניתן ברומאן הפירדש ישיר והילי ביותר. רודולף גורדוייל, הגיבור הראשי, הוא מאזוכיסט, ואילו אשתו, הברונית תיאה פון טאקו, היא סאדיסטית. הוא המאזוכיסט המוחלט והיא הסאדיסטית המוחלטת. הדמות שלה, ממש כמו דמותה שלה, לקוחה מתוך המדריכים האלמנטאריים של הפסיכולוגיה ואולי פשוט מתוך הדמיון העממי הפשטני שהיקנה ל"מאזוכיסט" ול"סאדיסטית" דמויות כאלה, כיון מודלים או סטריאוטיפים דידאקטיים־כמו. גורדוויל הוא "טוב", תיאה היא "רעה". בעיצומו של דבר, הדגם של הרומאן הוא אגדה־לילדים, לאו דווקא רומאן פסיכולוגי כלשהו.

האפיון שמאפיין פוגל את דמויותיו, הפיגולוגיה שלו, הוא כה תמים וקלישאי עד שאי־אפשר לשער שהוא לא הכיר בכך. שהוא לא כיוון לכך שהרומאן שלו יובן לאו דווקא כרומאן פסיכולוגי ריאליסטי. אלא כמין ניסיון פיוטי במיתולוגיה, ואולי אפילו כמין ניסיון בפארודיה. לתוך דמותה של תיאה אסף את כל הקלישאות והאפיונים של "האשה השטן" הנודעים את רד־

הציוני וההזייאתה של העברית ("יסעו להם אל המסרנים. אני נשאר כאן. כאן האוויר לנשמתי" — אומר וכיזון לפאריס, לאחר הרפתקה הארצישראלית הכושלת שלו) פעלה בצורה נודדת לצורך יצירתה של סיטואציה מיתולוגית. היהודי הקטן העלוב המתחתן עם בת־האצולה המנוונת (כמובן) הוא היסוד ההכרחי. נקודת־המוצא של המיתולוגיה הזאת. משפחתה המנוונת של ה־

עם פרסום המהדורה החדשה של הרומאן "חיי נישואים", מצויים מעתה בידי הקורא כל החומרים הדרושים להתוודעות מלאה אל יצירתו של דוד פוגל — זה היוצר הנידח שהרומאן העיקרי שלו הוא הפרוזה המרכזית בתוך יצירתו כפולת־תחתית, הסגורה והפתוחה בעת ובעונה אחת

מאני־הקיטש של סוף המאה, לא רק הוינאית. כבר במפגש האהבה הראשון של תיאה וגורדוייל בחדר במלון (עמ' 38 ואילך) ניתנים סימני האשה־הערפד שבתיאה. "הפכה אליו פניה, שנסתמן בהן עכשיו ביטוי אכזרי ושואף דם, נעצה בו זוג עיניים כרוסח, כאילו כדי להכניעו לחלוטין, והחזק אותו הרתיעה עצמה אחורנית תקפה שינה במפרקתו כחיה דורסנית". המשפט הזה, שכמותו הפיקו למאות ולאלפים ברומאני־הקיטש של הימים ההם (רק של הימים ההם? לא פעם נקלע לידי המשך של "רומאן־בהמשכים" באחד השבועונים תמיד יימצא בו משפט ממין זה), אינו יכול להיות אלא בעל כוונה פארודית־סאטירית תחת עטו של דוד פוגל. "חיי נישואים" הוא קיטש מרוכז כל כך שכמו מאליה נוצרת פארודיה נאה על הז'אנר הזה. שוב עולה על הדעת הזיקה הסמויה שבין "חיי נישואים" ו"דון קיחוטה".

טעותי היא שהשפה העברית היא הכלי העיקרי שדברש לו פוגל בפארודיזאציה זו של הרומאן למשחרות, שהוא עורך ב"חיי נישואים". השפה המיתולוגית עדיין, תרומה שפוגל לא ציפה כלל להצלחת המפעל

אצילה, שהוא גם מין ערפד מכוער, כוללת, כמובן, גם אח פסיכופאט, האוהב לרצוח תחולים. האשה־ערפד מתעללת בגבר־שפן (גורדוייל מכונה "שפך" כפי אשתו) לפי הנוסחה הקבועה של רומאן־הקיטש הדקאדנטי (ניתוח נרחב של המוטיבים הללו בספרות סוף המאה מצוי בספרו הידוע של מאריו פראץ הקרוי "הגסיסה הרומאנטית" בנוסח האנגלי שלה). פוגל ברש את הרומאן שלו בכל מיני הפרוורסיה שיכול היה למצוא בספרות התקופה, כך שהרומאן מסתיים במשכב ששוכבת תיאה עם גבר זר לעיני גורדוייל, שיגעונו של גורדוייל מרוב קנאה, שיגעון שסופו הרצח שהוא רוצח את תיאה. בסיטואציה תמימה למשכב הזה של האשה לנוכח עיני הבעל שוכב גורדוייל עצמו עם אשתו של אותו הגבר, בתחילת חיי הנישואים שלו עם תיאה. תוסיף על כל בית הקפה — ה"טיפוסים" והכרזיים שלו — ותקבל רומאן דקאדנטי קלישאי בתכלית, מיתולוגי ממש. וכל זה — כולל הבבנות בין רמות דיבור ומגילשתן — כאילו כל העלילות המשונות הללו לא התחוללו בגרמניה, אלא דווקא בעברית בטבעית־גמורה, כלומר בפרוורסיה־גמורה. איננו יכול להאמין שפוגל התכוון לריאליזם כלשהו, הוא יוצר יצירת־ספרות מודעת בתכלית לספרותיות שלה, למלאכותיות הגמורה שלה. העברית — שפה מלאכותית בשביל פוגל — שימשה אותו להפליא לשם התכלית הזאת. על כן לא נכונה לחלוטין היא ההערה של גרשון שקד בדבר היותו של הרומאן "חיי נישואים" רומאן אוסטרי־וינאי הכתוב "במקרה" בעברית (על ההערה חוזר בעל הכיתוב על כריכת הספר). העברית כאמצעי ליצירת המלאכותיות או הנגבהה היא מהותית לגמרי לגבי רומאן זה. אך גרשון שקד, באחרית־הדבר הנאה שלו לרומאן, אינו נדרש כלל לאפי הפארודי שלו, אלא קושר אותו במישרין ובפשטות עם מסורת הדקאדנס בספרות האוסטרית או האירופית. ואולם דומה שהיחס של "חיי נישואים" אל המסורת הזאת הוא יחס של הלעגה ופארודיה. באמצעות ריכוז היתר ופישוט־היתר של המוטיבים הקבועים של הספרות הדקאדנטית. להחמיץ את היסוד הפארודי הזה של "חיי נישואים" פירושו לקרוא אותו קריאה פשטנית, ישירה, תמימה. בקריאה כזאת הכרח הוא לראות ברומאן ספרות־קיטש מטופשת בתכלית, אנאכרוניסטית לגמרי כבר בשנים שבהן נכתב הספר. אלא שפוגל לא התכוון לריאליזם בספר זה, אלא לאנטי־ריאליזם וליתר דיוק לפארודיה של הריאליזם.

מובן שאפשר גם להתעלם מכן האספקטים התכניים הבעייתיים הללו של "חיי נישואים" ולהתייחס לספר כאל רומאן־אווירה, רומאן של משורר. פוגל שאל לו כביכול את העלילה הגרושה ביותר, שכמותה יכול היה למצוא בכל הרומאנים־בהמשכים שבכל השבועונים הוינאיים או אף הפאריסאיים והתייחס אל העלילה כאל אותו נתח שזורקים לכלב כדי לפתותו (כהגדרת נאבוקוב את עלילת הרומאן מבחינת הסופר כיחסו לקורא), ושזר סביבה את התיאורים המפעימים של וינה, ביחוד וינה הלילית, שהופכים דפים רבים ברומאן הזה לפואמות בפרוזה נפלאות, המזכירות פה ושם את הפואמות בפרוזה של בודלר, המשורר הגדול הראשון של המטרופולין המודרנית. המנאימות, החטאה. דפים כאלה הם למשל, אלה המתארים את בית־המחסה שאליו מגיע גורדוייל לאחר שתיאה גירשה אותו מביתו, וביחוד דפי הסיום של הספר, המתארים את נדודיו הליליים של גורדוייל בעיר המזיהמנה. כאן גם עולים מחדש אותם הדים גנסיניים שרומז להם בעל הכיתוב על כריכת הספר (ואנו נזכרים בכך שגנסין אהב מאוד את הפואמות בפרוזה של בודלר ואף תרגם מהן). תמונת הדרה אשר "פרש רצועת זוהר רחבה ואלכסונית לרוחב המיטה ועל גבי הכותל שכנגד", המאירה על סגנות הרצח החותמת את הספר, היא תמונה בודלרית מושלמת. כאן פוגל הוא משורר גדול לא פחות משהיה משורר בשיריו.

כשאתה נותן דעתך על כך דומה שדרכו של פוגל היתה דומה בכל הסוגים שלהם נתן חילו. הוא שאל את הקליפות, את התבנים ואת האמצעים הספרותיים החיצוניים, מכל הבא ליד — והוא מילא את הקליפות הללו בעברית הייחודית שלו, שייחודה בכך ששאפה לא להיות מיוחדת. תבני "בבית המרפא" ו"חיי נישואים" הם מקלישאות הספרות האירופית של התקופה, והם מקוריים להפליא בלבושם העברי, שאין בו לעולם כל מקריות. במידה מסוימת נכון הדבר גם לגבי "לנוכח הים" — לדעתי המושלמת ביצירות הפרוזה של פוגל — אף שהם נוצרות בעיית מיוחדות שלא כאן המקום לדון בהן. הדבר נכון גם לגבי שיריו המוקדמים לכאורה את השירה האכספרסיוניסטית הגרמנית והאוסטרית בת הזמן (טראקל), ומתוך הזיקה הכמעט־גלויה הזה מוציא פוגל אפקטים יחודיים ומקוריים ביותר. אבל זה ראוי נושא גדול מן המסגרת הנוכחית.

דוד פוגל, המתגלה בעשורים האחרונים, לא גילה עוד את כל קסמיו לקורא העברי, אפילו האינטגראליות של יצירתו הפרוזאית והשירית עודה נעלמת מעיני הביקורת, כמדומה. עתה מצויים בידי הקורא הזה כל החומרים הדרושים להתוודעות מלאה שכזאת אל יצירתו של היוצר הנידח והמרכזי הזה — וזה החשוב ביותר. הרומאן הגדול כולו "חיי נישואים" הוא בלי ספק הפרוזה המרכזית בתוך היצירה הזאת כפולת־התחתית, יצירה סגורה ומגובשת בעת ובעונה אחת.

האמן במתקן־עולם

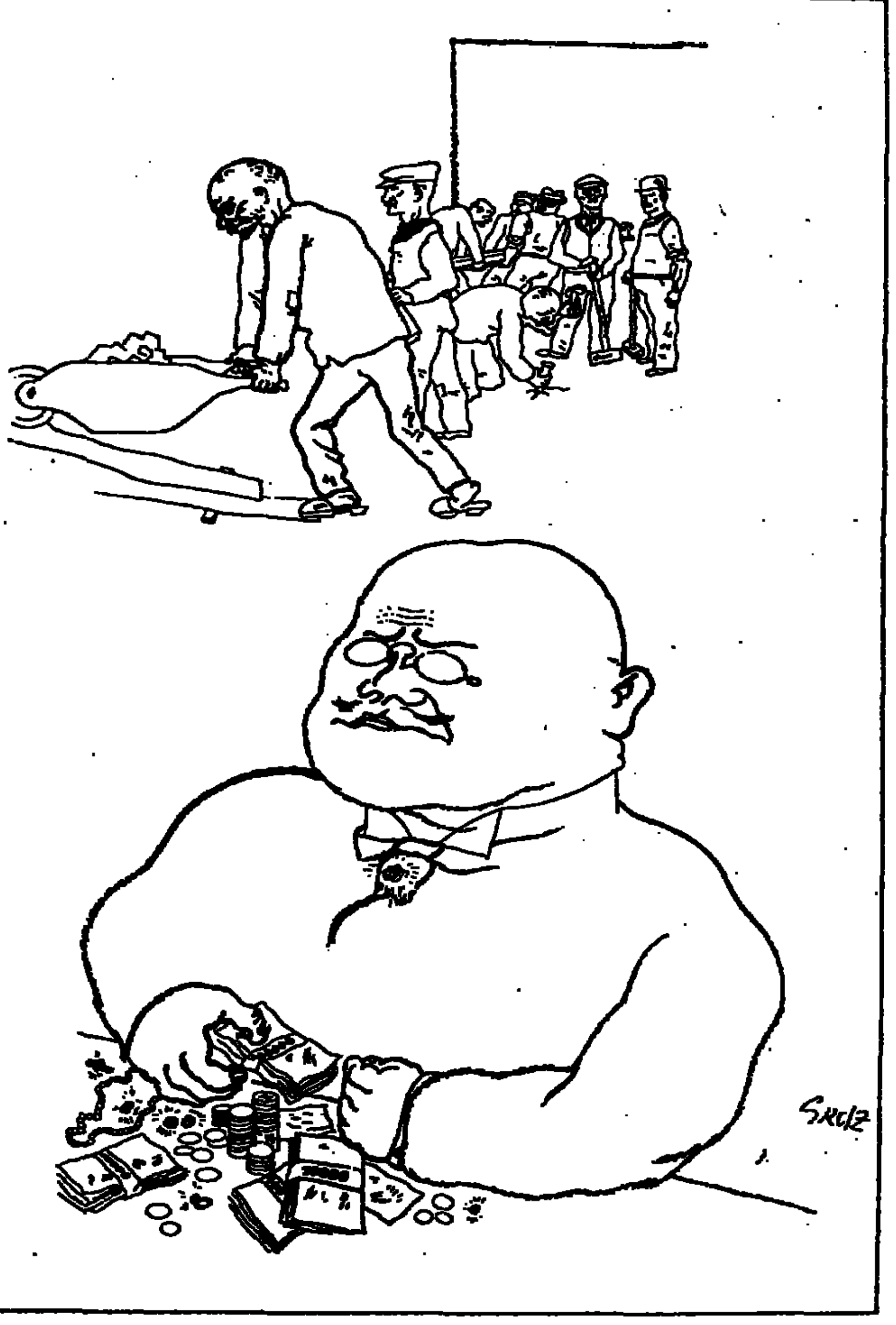

גאורג גרוס: "אינפלציה", 1923 — ניפוץ אלילים

גאורג גרוס, מוזיאון תל־אביב, ביתן הלנה רובינשטיין.

מאת נסים מבורך

כומר־טומוס מאון צלב על קצה חוטמו, ולידו שני קצינים, מתועבים למראה, האחד גרמני והשני אוסטרו־הונגרי, וברקע מלאך המוות. איור זה שהכין גאורג גרוס ל"חייל האמיץ שווייק" מבטא היטב את ההומור השחור שלו, שבסיועו הוא הצליף ללא רחם בכל שהסיתו את מידת הרחמים בעורת החרב, הממון, הביורוקראטיה ושאר כוחות רשע שרתם האדם לשירותו. אבחות פרגול אלה, אשר הכאיבו, כך נראה, גם למצליף עצמו, בוקעות מתוך 167 העבודות של האמן הגרמני גאורג גרוס (1893—1959), וזה במקביל לתערוכה גרמנית אחרת. זו השאלה מן המוזיאון של ופרטאל, המוצגת בבניין המרכזי של המוזיאון, בשדרות שאול המלך, ולאחר תערוכה אחרת נוספת ממקור גרמני, שהוצגו במוזר זה בשנים האחרונות.

גרוס הצעיר, פאציפיסט ומתקן־עולם מקצועי, לא חסך שבטו מאבירי־המלחמה וההון של ארצו. באותן שנות־דיכאון של שלהי מלחמת העולם הראשונה והאדריה. הוא תרם את חלקו לניפוץ האלילים. כגון הקיסר המתוסכן, זקוף־השפם ובוזלול־הורע והגנראל לודנדורף השתצן. לעומת זה לא הצליחו גרוס וחבריו לשבור את המיתוס של הפילדמארשאל פון הינדנבורג, אשר עתיד היה כשבית־מותו הנכילי המכש בקטורת־הוץ הנשענת על גליל־הטוטם, שקל עורפו, למנות את היטלר לקאנצלר האחרון של רפובליקת ויימאר, ובכך לחתום על גזר־דין המוות שלה, ושל עשרות מיליוני בני־אדם.

בשנת 1917 מצטרף גרוס כמעט מטבע הדברים לזרם "דאדא" המהפכני, שקרא תיגר על סדרי־החברה שאפשרו את אימת המלחמה. בשנה ההיא, שנת מהפכת־אוקטובר, הוא אף נתפס להתלהבות קומוניסטית, כפי שמקבל הדבר ביטוי בשניים מן המוצגים בתערוכה זו. שנתיים לאחר מכן יוצר דיוקן־עצמי בשביל צ'ארלי צ'אפלין בדרך מעין אכספרסיוניסטית־אישית וקודרת, ד קוביסטית מצד היבטה החזותי. הפרופיל הסכמטי שלו משולב שם עם מיני התולים מרושעים, ישבנים, ירכיים נקביים מדולדלים ומבנים מאיימים אשר כולם נוטלים חלק במערך סימבולי רב־עצמה. באותן שנים (1917—1924) הוא יוצר גם את מערכת העבודות המרצינות את אוספת

תולדות מאבק משולש

אופציה ירדנית
מאת דן שיפטן
הוצ' הקיבוץ המאוחד, 1986, 509 עמ'

מאת אברהם שוייצר

מקובל לתאר את המאבק על ארץ־ישראל כמשיכת חבל היסטורית בין שתי תנועות לאומיות: היהודית מכאן, הפלשתינית מכאן. התרומה העיקרית של ספרו של דן שיפטן להבנת הסכסוך, אשר לדעת משקיפים רבים הפך את אזורנו לאחד ממוקדות הסיכון לשלום העולם כולו, היא בערעור התפישה הדו־קוטבית. עולה מן הספר הנשען על מחקר העשוי על פי כל כללי ההיסטוריוגראפיה, לרבות תיעוד עשיר ורב־מקורי, כי על ארץ־ישראל נאבקו, בעצם מאז כינון המנדאט הבריטי־ישראלי בתום מלחמת העולם הראשונה, ובוודאי מאז החלה להסתמן נסיגת בריטניה ממנו, לא שני מתעבים אלא שלושה: היישוב היהודי, הלאומנות הפלשתינית והשושלת ההאשמית שמרכזה בעבר הירדן.

המבנה המשולש של הסכסוך הוא אשר יצר, כפי שעולה ממחקרו של שיפטן, את הבסיס לשותפות מסוג מיוחד בין היישוב (ולאחר מכן מדינת ישראל) מכאן, ו בין ממלכת עבר הירדן (לאחר מכן ירדן) מכאן, על חשבון התנועה הלאומית הפלשתינית. זו האופציה הירדנית להסדרת הסכסוך על ארץ־ישראל. ומן הראוי להוסיף כאן, אף על פי ששיפטן אינו עוסק בהיבט זה, כי ראיית האופי המשולש של הסכסוך מתנת גם ביסוד תפיסתם של הלה שמיר ושרון, המבקשים להסליס את בציעת התנועה הלאומית הפלשתינית על הגדה המזרחית של נהר הירדן. בשתי התפישות מוקרב אחד המשתתפים במאבק, כדי שהשניים הנותרים יבואו על סיפוקם.

מעורבותה של הממלכה ההאשמית היתה מראשיתה שונה במניע הראשי שלה מזו של היישוב ושל ערביי ארץ־ישראל. שני האחרונים היו מודרניים, בהיות טיעונם על הארץ מבוסס על עקרון הלאומיות, ואילו מקים השלוחה הדרומית של בית המלוכה ההאשמי, עבדאללה, פעל מתוך מניעים שושלתיים: הוא ביקש להרחיב את מלכותו המדברית ולהכליל בה את החצי המערבי של המאנדאט הבריטי המקורי. מתוך ידיעתו המבוססת, כי לא יוכל להגיע להסכמה בירחון עם הלאומנות הפלשתינית, הוא ביקש להידברות עם נציגי היישוב. באופן אידיאלי מבחינתו, היהודים היה מגבל לאוטונומיה של היישוב בתוך הממלכה המורחבת. אך ב־1947, כאשר קצו של המאנדאט הבריטי כבר נראה באופק, הוא נע לעבר הכרה בריבונות יהודית על חלק כלשהו בארץ־ישראל.

הנהגת היישוב עם בן גוריון בראשה, התכוננה כבר אז למלחמה המסתמנת הבאה עם ערביי הארץ, ואליבא דבן־גוריון, עם פלישת הצבאות הסדירים של ארצות ערב השכנות. תקוותם היתה שיצליחו להוציא את ירדן — אשר צבאה, בפיקוד בריטי, נחשב לעיל ביותר בין הצבאות הערביים אשר ישב בתוך גבולות ארץ־ישראל — מן המערך הערבי הלוחם. תקווה זו נכזבה, כמו גם בימינו אלה ירדן ראתה את עצמה חלשה מכדי שתוכל לפעול מחוץ לקונצנזוס הערבי. אך משנוכח עבדאללה במהלך הקרבות, כי היישוב עתיד לגבור לבעלי בריתו הערביים, הוא חידש את ההידברות. והוא היה גמיש דיו כדי להשלים עם המציאות הצבאית, שעל פיה גדל מאוד חלקה של ישראל בשטחה של ארץ־ישראל המערבית על חשבונו שלו. מן הצד השני בא בן־גוריון לקראתו. בעוד שבחודשי הקיץ 1948, הוא עדיין שקל לגרש את הלגיון מן הארץ, תוך התעלמות מן המצריים בנגב, הרי לאחר מכן שינה את האסטראטגיה בכוונו את חוד המתקפה של צה"ל נגד הכוחות המצריים, אגב השלמה עם הנוכחות הירדנית ביהודה ובחלקים נרחבים של השומרון. קורבנה של ההסכמה היתה התנועה הלאומית הפלשתינית, בכוחות משותפים סילקו אותה ישראל וירדן ההאשמית מזירת ההחלטות בשעת הפקת המסקנות הפוליטיות מאירועי מלחמת העצמאות.

מה שהתרחש בחודשים הגורליים בין החלטת האו"ם בנובמבר 1947 ועד לחתימת הסכמי־הפסקת־האש באביב 1949, מסופר ומתועד בפרוטרוט במחקרו של שיפטן. חשיבות הקטע הזה בתולדות היחסים המיוחדים בין ישראל וירדן הוא בכך שמוצגים בו הכלל ותת אינטרסים אסטראטגיים, מרוחב התפיסות והנוגה של צעדים למימושם — במלחמה ועד לאספארמתם אינטימי בין שותפים לכל דבר. מאז, הגם שחלפו כבר כמעט 40 שנה בקירוב, לא השתנה העיקר בנתוני היסוד. אף על פי שישראל שולטת כיום בכל ארץ־ישראל, נותרו בעינם השאיפה הירדנית לחזור אל מעבר לגדה המזרחית של הנהר. הכוח הצבאי העודף של ישראל ועיקר העיקרים האויב המשותף, התנועה הלאומית הפלשתינית, כן נותרו יורשי הנהגת היישוב ב־1947, פרס וחבריו במפלגת העבודה, ויורשו של המלך עבדאללה, המלך הירדני חוסיין.

סיפורו של שיפטן לא נעצר ב־1949. בחלקו השני של המחקר הוא משרטט את מה שהתרחש מאז בתחום היחסים בין ישראל וירדן. שטף הסיפור לא נבלם, אף כי הפירוט והתיעוד נעשים דלים יותר. כה שמובה ופירים הדיוק ההיסטורי האפשרות לאבות על יסוד ודיקומנטאציה אבינה את בעקיעים ותימוקים של הגבשות הפעולות. אך חולשות אלה, בבידה והן מתגלות פה ושם בספר, שמחבר מבריח, "Tour d'horizon" כלומר סיור אופקים כללי, אחר שישאו את הקורא מוגש לו במבנן הכוזה לכל נפש. סיפור מבנה על היחסים המיוחדים בין שתי בריתות שכנות־אויבות־שותפות, אשר ספק אם ייכבא בעתיד מי שיוכל להשיגו או לכפעו באופן מהותי. קריאה מומלצת למומחים ולהדיוטות כאחד (על אף 509 העמודים הרצופים).

לגברים בלבד

הג'ינג'רמן
מאת ג'.פ. דונליווי
מאנגלית: איל מגד
הוצ' זמורה, ביתן, 1987, 271 עמ'

מאת הנרי אונגר

האם יכול מישהו לנחש מתי נכתב הספר שהוא קורא? הרומאנים שמעטר סיגנם מבצבץ מכל דף שלהם. נודיעים מאוד. "הג'ינג'רמן" הוא אחד מהם. זו חשיבותו. אי־אפשר היה לכתוב אותו לפני שכתבו אותו. זו אינה טאוטולוגיה. ה"ג'ינג'רמן" אינו ניתן להחזה. הוא נעוץ שם, בדבלין של כוכי מרזח וקובות יאוש בדיוק בשנות החמשים. אף שמעולם לא נקב בתאריך. יצירתו במרקם הזמן איננה מזו של מגדל הביג בן. מהם מקורותיו של דונליווי? אין להעלות על הדעת שדונליווי יתאוה באיזה ויעוד ספרותי מבלי לחולל מהומה רבתי. הוקה עליו שישפוך מרק בזוקה של ג'יין אוסטן, או שיגנה למוזמן בפינה את אחת האחיות ברונטה, ואם יעלה בידו — את שלושתן כאחת, את הנרי ג'יימס ואת מורדית יבריו עם גיזוק עסיסי ראשון, והצאצות שישפוך על אירלנד תגרומנה מבוכה לשאו ולג'וים. אף כי הם לעולם לא יהדו בה. רק לאחר שימלטו כולם, בין הכיסאות ההפוכים והשירים ישיק כוסית שיכורים ויזמר מקהלות נתכנס עם ראבלה ופרנסואה ויאן. הוא כמעט מין לעצמו. אבל זו איננה דיאגנוזה ספרותית. סגנונו אינו משתנה בחידושים מופלגים לבד מבסיינו המבצערת לשבץ בתי שיר גרועים בסיום פרקיו. הלשון העסיסית יותר משהיא ספרות היא מרכיב של תרבות דיבור, דבר שלא הקל את מלאכתו של המתרגם אשר רדף בשאר־רוחו סלנגי ובדרכה אהבה אחר האקרובאטיקה המקנית של המקור. אני מנסה לומר שחשיבותו של דונליווי היא בכתיבה אך לא בספרות. לאישוש קביעה זו הבה נבחן את הקשר בין נושא שהוא אנארכיזם מרסרי לגיבורו שהוא התגשמות הגרדפה של האימורליסט.

אימורליזם אמתי כמוהו כמוזיקה. התרבות אינה מררה בו, אך היא מוקסמת מהאפשרות שהיה קיים. "הג'ינג'רמן" אומר דברים חשובים ובלתי־אפשריים גם יחד. הוא רכש לעצמו חבורה של אפיציותים שאין להתבייש בה בין הגרפים של הסנריק לפוקר־ארוחות שרלוק הולמס בבית מס' 221 בביקר סטריט. מבלי להתכחש למצפני הספרות ולמצפוניה אנו רואים ב"ג'ינג'רמן" מסמך מאותו מין משובח עליו המליץ אריסטו. כלומר, פיסה בהיסטוריה של הרוח, שיש לה הסגולה להינעץ בלבנו היום ובדמיוננו החי. מטרתי היא להסביר לא מדוע זהו רומאן גדול, אלא מדוע הוא חשוב למרות שאינו גדול כלל.

דונליווי השתלם ברבות הזמן באמנות הסיפור ועתיד היה לכתוב לפחות יצירה אחת, ה־SINGULAR MAN, שהיא פינת המר השמורה לו לבדו. אך לעולם לא יצליח לחזור על מעלל זה שהפך אותו בין לילה לא רק למפורסם — כי מהן פרסום בימינו — אלא ל"גיבור תרבות" מהסוג של טולקין, סלינג'ר וג'ק קרואק. ו"גיבור תרבות" הבה נאמר זאת בגלוי — הוא פחות מנביא אך יותר מסופר.

מדוע "גיבור תרבות"? מה נותן לו בתרבותנו הכשר לייצגה? האדם של דונליווי מגנדר על־ידי רשתות המצוקה. תביעות כלכליות להוצאות אותו במר. שכנים רודפים את פרטיותו עד לכברות השוק. עמיתיו משגיחים על מעידותיו, תוצנות הכרך אורבים לו בצאתו, ובביתו — מפלצות המשפחה. הוא נותן בתורתה מתמודד עם מלים על הכל. הנוס הזה, היצג, רץ. מאבוס רייק אחר לאחר, תויד אומלל בין שקתות ריקות, מנצלף בין מסלולי־משוכות שלעולם אין לראות את סופם. זהו הדור הסיזיפי החדש: סיזיפוס הפל מן הצד המיתולוגי אל השפלה העיקשת של מצוקות היומיום. חייו הם גיהנום על־פי ההגדרה של דנטה — מקום המצמית תקווה. אין תמה שהאמריקאים התמזו בסוג זה של כתיבה. אבל בעוד שותפיו לפאראנויה, כרליק אליסון, אלן פרידמן וג'וזף הלר, הפרו מתוך שחוות אלה של יאוש את התגלגלים — מונק דונליווי מתוכן לתוך הנרד. מי שאינו שייך לתרבות הודיפה לא יבין קסם זה, ואת הצמא שלנו להרס גמור. סבסטיאן דנג'רפילד שייך למשפחה של האחים מארכס. הוא אנארכיסט והאקסטזה שהוא מרוה בה את הצמאים לקצת פרי מפיסטופלי נשענת על הכשרון שלו לרמוס את הרומסים, להשתיק את הנרגנים, ולהפר את כל הלאוים שהמיטה על ראשנו הקשה שברוחניות — זו המתקראת מצפון. ואת כל אלה הוא עושה בהוראה יחידה האומרת: "הער". העו לבהוף את הרגע ולשכוח את כל השאר.

ה"הער" הזה הופך את "הג'ינג'רמן" להתגשמות בדירה של האסתטיקה הפרוזייאבית בכלל ושל מתכון הגיבור שלה בפרט. ההזדהות שלנו עם גיבורי קושינסקי המתמודים באקרובאטיקה של גילוי עריות או עם ג'יימס בונד, אינה מגיעה לסף הפיתוי המוצע כאן. הגיבורים ההם סובלים מסקס־אמפ נמוך. אנו יודעים שאפילו שון קונרי לא בראה כמו 007, ואילו הגיבור הזה אין בו כלום מן הפלאי, כלומר, מן המפוקפק. מה יעצור בעדנו מלהסיח בעיסה אותה הגונה בשיפולי גבו של הסופר־אנו משבית השמחות כפי ששהה זאת הוא? גם אתה — אם תרצה — תוכל לחרף בגלוי את מה שאתה משקץ בסתר, תוכל, אם תרצה, להתפלש בבתי מרזח, או על יצועה של חמודת לילה המתפנקת מאליה ביום. וגם אתה רשאי להכות את אשתך או לרסק אגרטל סיני עתיק אל הקיר. אם תרצה. אבל — אתה לעולם לא תרצה. ולכן סבסטיאן דנג'רפילד יעשה את אלה במקומך.

בניגוד לתהליף־רולום אחרים הוא אינו בלתי אפשרי, אדרבא, הוא אפשרי־מידי. מזה ברור שהרבה מאוד תלוי בעיצוב הגיבור. הדמות הזאת היא חסרת רציפות וקטועה עד כדי לעורר חשד שלא עלה בידי הסופר להחזיק ברסינו את הפאראמטרים שלה במשך הזמן הנחוץ לגיבושה המלא. אך האמת היא שמדובר כאן בפגם פונקציונאלי. חיוני שדנג'רפילד יצטייר כמי שאינו אחראי לכלום — זה מבחנו העליון של מרד ההתרסה המתמרת. כל עיצוב של דמות עקבית, השומרת גרעין מוגדר של "אני", היה מחזיר תבנית של סדר לגיבור המפיץ מהרשה של כאוס. ואילו כך אנו חווים את הבלי־תיהורי של עולם שנשלף מתוך מערכת חוקית. המעקב אחר הדמות נקטע באכזריות. המעבר מאפיזודה אחת לאחרת אינו רציף, אוכלוסים שתפקידים "למלא" את פערי הזמן והסיטואציה הם מעורפלים. על־ידי כך מתהווה הבו חוויית ה"הבל פתוח", שהיא נוסחת החיים של הספר?

תקווה אחרונה זו מביאה אותנו להרהור נוסף. בעצם "הג'ינג'רמן" הוא קתנמול של כבוד מעולם הספרות האקזיסטנציאליסטית. מרדים קודמים — כמו לפקייד של ליד — עדיין חיו בחוממה של "מהות", שבריים בשאלה הורדנית ביותר, השאלה — מה יחשבו האחרים. דאגה זו מכסה את המרד באפר מציאות החן, והוא הופך למרד טוקליני, מרד לשם הרושם, כלומר מרד שהוא־כניעה. ואם הגיבור הקיקנתי של ליד לוקה בחטא ההתבתנות ההוצה, מכבס של מורדי הסמן הדוסטויבסקי מבאיב שבעתיים. כי כל פראותם היא למען הפוזה וכל חייהם קודש להסתקפות בבבואת עיניו של הזולת. על כן רק סאבין של ארצ'יבשר הוא אביו של דנג'רפילד במשפחת האנארכיסטים של ספרות העבר. רק הוא ניזון בכשרון לגלות כלפי האחרים אדישות מוחלטת, יכולת שהוא תו ההיכר של אדם חפשי. אני אומר אפוא שסארטר היה צריך לשמור עבור דונליווי את הברכה שאצל לז'אן ז'נה. לא זו בלבד שסבסטיאן אינו מודה ברודנתו של ה"זולת" (שהוא הגיהנום הסארטריאני) אלא שבהוסר עקביותו הוא מטיל עצמו לתוך ה"עתיד הפתוח" שקיסולו שימש לסארטר עילה להתקף פתו המרדשעת על מוריאק. הרומאן של דונליווי מוציא את הקורא להפסקה בתוך מה שברגסון קרא "משך". דמויותיו נהנות מאותו זמן במשי שאנו ויתרנו עליו לטובת השעונים המכאיבים: שעון ה"מה־יחשבו־השכנים" ושעון האריכות־המשתלמת ושעון חישובי־הרווח ושעון תכניות הביטוח וכל השעונים ההם שלתקתוקם יוכל רק המוות. ועד אז אנו עושים עם הזמן מעשה הנותי, אנו מחשבים את העתיד הדוחקים את החיים שלנו עכשיו בשביל הרגעים שלעולם לא יבואו, כי לעולם נחמיץ אותם בחישובים נוספים. דנג'רפילד המשחרר אותנו מהשעון מחזיר אותנו אל עצמנו, מקום בלי מודגים שמפלצותיו נשארו בחוץ. האם נמצא שם את האשה?

לנשים בעולם של דונליווי שמור תפקיד כפול אך בלתי־מכובד: האשה היא פריט של עולם המין ועטיפה של עולם הרוע. קביעה זו מרתקת למשוואת האהבה שרוחש דונליווי לכל מלות התועבה, ולתיאורים הם שבזכותם היה הספר־להיט גדול של הוצאת "אולימפיה" — זה בית המקדש של פורנוגראפיה לאינטלקטואלים. עובדה היא שדונליווי מתעלש במלים אסורות. אך ניבול הפה שלו שונה גם מהשימוש שעשה בו הפורנוגראף המצוי וגם מהשימוש שעשה במלים אלה ד"ה לורנס. אצל לורנס תפקידן היה פראגמטי. את המוסר החדש התנה באימוצה של שפה חדשה. ואילו דונליווי רוצה לזעזע. יחד עם זה הרצון לזעזע אינו חלק ממה שאמיל אודייה כינה "התקסמות מן השפל", אלא הוא קרב הפתיחה במתקפה על הצביעות המתגוננת. זאת ועוד. במישור מאגי יותר דונליווי משתמש בהן בהשבעה. אולי זכור לכם סיפור של ברגסון "שמי האלכסנדרי". שם, במהלך צעדת ההלולה של אביו, משמיע הילד את כל המלים שהאומנות והפדאגוגים גבעתים לשמען. הוא ממלמל אותן לעצמו שוב ושוב — מתווה של התרסה כלפי עולם המבוגרים שורב. זהו שחרור מפרות — בידוד שתגליתו הילול קדש. אבל בנוסף לכך דונליווי אוהב את המלים האלה כפי שראבלה אהב אותן. אלו הן "מלים גבריות" מלים המשתגבות בבשר, מלים שאינן בושות בנוף.

וכאן חוזרים אנו לשאלת האשה. האשה לעולם לא תשמיע מלים "מגונות". המרים שלה — וכאן עולים באוזנינו הדים ניטשיאניים — הוא הצביעות, ובלאוון סארטראני היינו אומרים — ההונאה העצמית. רגע אחד רי שידסה מבטרה מתק המשגל תשב רוחה והצלול במים העומדים, הירוקים והמרים של המרנעיה. דונליווי מסכים עם אודול שפריצות היא פריצה של כלא חברתי. מיניות היא חופש. אבל חופש הוא ההיפך מאחריות. מטעם זה משתכח מלבו גיבורנו שמה של יעלת החן שעל יצועה רוחה הדום שעה קודם. שהרי הוא אינו מעוניין באשה מסוימת אלא בנשיות כולה — כשם הוא אוהב בירה. אם מספל זה ואם מאחר. הגבר מחפש באשה סיפוק. היא מחפשת בו טנוף חברתי, והחשקת של היום היא הרגעת של מחר והנושה של מחרתיים. הדון ז'ואניות שפירושה נציחה שיטתית של אשה כלשהי למען אשה כלשהי — היא כטאקטיקה אחת בתוך אסטראטגיה המבוססת על בריחה. אחד מגיבורי הפארסאה של הנרי מילר שוכב עם אשה, וכשהיא נבנסת לרגע לחדר סמוך הוא גונב את ארנקה וחומק החוצה.

את דנג'רפילד זה לא היה מפתיע. לימין שמחונות, וזורקים את קליפתנו. וזו אולי התשובה שחיפשנו. איני סבור שאשה תוכל ליהנות מספר זה שהוא אוונגליון שובניסטי. דונליווי הופך את השובניזם מנוסחת העבהנות שסר תנה, לאקסיומה של הבהמה לחופש. זהו ספר לגברים בלבד. וזו סיבה טובה לכך שדונליווי הוא נציג מדקה של תרבותנו.

העורך: אברהם רמון

שבוע של ספרים
מאת בני ציפר

גומברוביץ': לא דהסאד

שני: הליכה עד הסוף

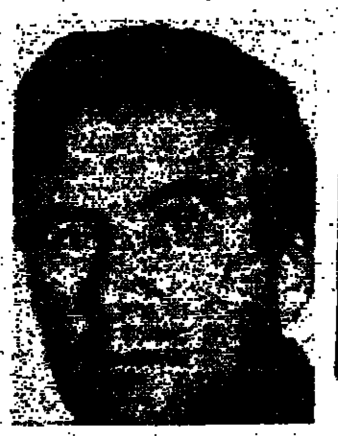
צלקה: שימוש אמנותי

תרגום

פורנוגראפיה, רומאן
מאת ויטולד גומברוביץ
תרגם מפולנית והוסיף אחרית דבר: מיכאל הנדלזלץ
הספריה, הוצאת הקיבוץ המאוחד, סימן קריאה הבתר, 1987, 144 ע'

לכאורה אין דבר פורנוגראפי פחות מ"פורנוגראפיה" של גומברוביץ. מי שיבקש למצוא בטקסט מה שמבטיחה הכותרת, יתבדה כמובן. גומברוביץ אינו המרקיז דהסאד ולא הנרי מילר. ולמעשה עשוי חלק ניכר מעלילת הרומאן משבירה ובנייה של הציפיות האירוטיות של הקורא. דבר ארוטי אינו קורה כאן לאמתו של דבר, שלא ברמיזתו של המספר, הפגש עם ידידו פרדריק נער ונערה האדישים זה לזה, ומכריח אותם להזדווג. אם לא במוחש, הרי באמצעות טקס משותף של רצח.

עלילת הרומאן מתרחשת בפולין הכבושה בימי מלחמת העולם השנייה. המספר מוזמן לבלות אצל חברים בבית־אחוזה כפרי. הכל שם הולכים למיסה והוא מצטרף אליהם עם ידידו. כמו סאד, שאהב כל־כך לתאר מיסות שחורות ועכבר־נשים על מזבחות כנסייה, מתוודה גם ה"פורנוגראפיה" של גומברוביץ בין כותלי הכנסייה הכפרית: במקביל לקורבן הלחם והיין מתרקמת במוחו של המספר האורגיה הפרטית שלו, שתסתיים גם היא בסופו של דבר ברצח־קורבן. כאן, בכנסייה, פוגש לראשונה מבטו את קארול והניה, שני הצעירים שיהיו למגע את הפרוורסיות שלו. בזיווגם, מאבדים אם בני הזוג את תמימותם, בסדרת פעולות רגילות לכאורה: הניה מקפלת את מכנסיו של קארול. שניהם מרעכים למחות תולעת. כאשר המספר מעריך כי הוכשרו דיים לזיווג הסופי, הוא מטיל עליהם לחסל את איש המחתרת סמיאן, העלול להסגיר את הכנייה. ההתנקשות נהפכת לאורגיית־דמים, שלמען ה"יופי" מוסיף לה גומברוביץ עוד שני הרוגים־בשוגג, ומול כל הדם והגוויות עומדים הניה, קארול, המספר ופרדריק ומחייכים זה לזה בהבנה סמויה. ארוס תבע את קורבנותיו. ארוס קיבל אותם.

הנדלזלץ יורד לנבכי הקצב והמתח הגומברוביצ'יים באופן שאינו נופל לפחות מן התרגום הצרפתי של "פורנוגראפיה". יש עם זאת משהו חסר ליצוש בעברית — אך בל נהיה איסטניסים מדי.

שירה

ביום שקוף רואים לנצח/ שירים
מאת רינה שני
ספריית פועלים, 1987, 63 ע'

היא היתה מן המשוררות של השירוך השקט, הכמעט־באבאלי. רנה שני (1937—1983) או ריין שיר — השם המיסטי שאימצה לעצמה בשנותיה האחרונות, כולה מחודה ומתה בבודדה גאית, הודה. שתי תכונות אלה אופיינות כמעט הכל על חייה של האשה המרודה הזאת מן העיירה השטוחה הפרוזאית, שהמציאה לשון שירה נועזת משלה והלכה אתה עד הסוף, עד מוות.

לכאורה, כל מקוריותה במשחקי־לשון וחידות תוךביה. "בשעת השיך", למשל, כתבה המשפה שירים שבעלי "שיך" כבדים המהים בתוך בכל מלה ומלה. והיא מדברת באבחנות אופניות. "יומנטשי" או "ליומלניים" ר כותבת "מתנקבתי", שהוא עבר ההווה יחד. האמנם רק לשם המשחקי שני אכן משוקת בלשון ובמלים. אף מלים בשבילה הם אבתלות. כמו בבני־אדם, כך במלים יש משהו הנעשה בתן מאחורי החזות החיצונית, ר את המעשה הפנימי הזה יש לנער, לחדד להוציא לאור.

לא כל שירה של שני סובבים. רבים מהם נוגים ברייעבר, מן המנוניה שיצאו לשני האשה המשוררת. מיטבה הוא בשירים שעיקרן הגונסם בלבל בהם את השירה והפך אותם לקריאת־כמו־מה־שבכן שר דיבוק שאינו עוד שני המוכרת, אלא התגלמות הלא־מודע הדרמתי שבה. שני היא במיטבה כשהיא מרוחקת, קרה, מפחידה; כאשר הליטורגיה של המוות תופסת מקום גדל הולך בכתיבתה, כגון בפארודיה על ה"קדיש" או על קבלת שבת או על ההגדה של פסח.

רוב השירים שקובצו בספר נכתבו בין השנים 1970 ל־1972. נוספו עליהם שירים מוקדמים יותר של שני קונטנציאליות־עדיין. "ביום שקוף רואים לנצח" הוא שם הספר, והיא הגיעה אל השקיפות, אל החיים הנצחיים אל עצמם כאורכידאה, אל הוראות שלה, שאינה חוזרה לציניות הרגילה של מבקרים.

אידיש

יהודה לייב טלר/ מבחר שירים
תרגם מאידיש והוסיף מסת מבוא: דן מירון
ספריית פועלים, 1986, 176 ע'

השופכים נהרות דמעה על חורבן תרבות האידיש וספרותה שוכחים לציין, כי חלק מהאשמה לפחות רובצת על אנשי הספרות שלה, שראו תכופות להשקיע מתוכם כבוגדים את מי שהצליחו לפרוץ דרך אל הכרה ופרסום בשפות אחרות. אחד מקורבנות הנקמנות הזאת היה המשורר, העיתונאי והפובליציסט יהודה לייב טלר (1912—1972), שחטא בכך "שערק" מן האידיש לאנגלית. קהילת סופרי האידיש לא סלחה לו על כך ומחקה אותו מהזכרון הקולקטיבי. טלר, שהיה בשנות השלושים מהמובילים במודרניזם של שירת האידיש האמריקאית, הפנה אם את עורף לשירה בפרט ולאידיש בכלל והשקיע את כל מרצו בעסקנות ציבורית ובעיתונאות. רק לקראת העשור האחרון של חייו חזר לשירה, אך לא בכוח ובאינטנסיביות שהיו בה בשנות צעירותו. טלר הוא סיפור של הצלחה ושל כשלון כאחד, ודומה שמירון נשבה בקסם הטראגדיה האישית של טלר יותר מאשר בקסם שירתו: זו הטראגדיה של מי שהיה חלש מכדי להתמסר כל כולו לעבודה הסיזיפית של כתיבת שירה בשפה גוועת ומעוטת־קוראים. ד העריך את נצנוץ הכוח הטמון בסבל־ציוניסטיקה הבעסקנות.

ארבע תחנות יש במבחר: שירים מתוך קובץ השירים "סמלים" שיצא לאור ב־1930, קובץ מתוך "מיניאטורות" (1934) וקטעים מ"שירי הזמן" (1940). התחנה האחרונה כוללת שירים מאוחרים שטלר כתב בנסיעותיו (אחד מהם, בתל־אביב). ייחודו של טלר מתבלט החל מהקובץ "סימבים", הטבוע אמנם בתחום האקספרסיוניזם, אך מאופק, אירוני ושונה בניגוד לפאתוס הידוע של שירת האידיש של הזמן ההוא. "מיניאטורות" ממשיך בכיוון הליטוש והגיבוש, כנגד המריחות הרחבות והרגשניות שאפיינו לרוב את שירת האידיש בכללה. אלה שירים אימאז'יסטיים במיטבם, וטלר מתגלה בהם, אולי כגדול הווירטואוזים בז'אנר הזה באידיש. "שירי הזמן" שונה משני הקבצים הקודמים: טלר פונה בו בדראסטיות לשירה אקטואלית והרטורית ונוגע לראשונה במפורש בנושאים יהודיים־לאומיים. אלה שירים שנכתבו בתגובה לאירועים אנטישמיים, לעליית הנאציזם, למלחמת העולם.

השירים המאוחרים של טלר, אלה שפרסם בשנות השישים, חוזרים אל השיטה האימאז'יסטית, ודומה שטלר ניסה לחזקות בהם את עצמו בלי הצלחה. אלה שירי הנפשה עיתונאיים שאין בהם עוד הכוח של שיריו המוקדמים, אף־על־פי־כן יש בהם משהו. בשיר "גדה תל־אביבית" חורץ טלר משפט פסימי על העיר העברית הראשונה, שיש בה "מלונות במתכונת אמריקאית/ טורי בתים קטנים כמו קבצאל/סוכות אספרסו/זכוכית/כי נצח ישראל/לא ישקר".

תעודה

הכתר — סיפורו של כתר ארם צובה
מאת אמנון שמוש
הוצאת מכון בן־צבי לחקר קהילות ישראל במזרח, 1987, 183 ע'

סיפורו של כתר ארם צובה, התנ"ך העתיק של קהילת חאלב השמור כיום במכון בן־צבי מובלע בחלקו ברומאן החביב של אמנון שמוש "מישל עזרא ספרא ובניו" ונכלל בכתובים אחרים שלו, כבהוות קהילה ופולקלור. אחד מני רבים. סיפורו של הכתר אינו אגדה. כמובן, גם אם לעתים הוא נראה כזה. ספר התנ"ך העתיק הזה (לדעתו של שמוש הוא הקדום ביותר שיש בידינו היום. אף כי יש המפקפקים בכך) אכן עבר גלגולים היסטוריים אגדיים עד שהגיע למנוחתו בארץ. לפי מסורת יהודי חאלב, ששמוש אינו מוצא לנכון לפקפק בה, הספר הוא בן אלף שנה, והוא שהיה לפני הרמב"ם בשעה שקבע את הלכות ספר תורה (קאסוטו, שבדק אותו בשעתו טען שאין זה כך, אך שמוש מצליח להוכיח את ההיפך). יהודי חאלב שמרו עליו בקנאות בבית־הכנסת העתיק של העיר, עד ליום שפורעים ערבים העלו באש את בית הכנסת. היה זה ב־1947 בעקבות הכרזת החלוקה. ברוך גם ניצל הספר מן השרפה והגיע לארץ בדרך־לא־דרך.

כל אלה ציוני־דרך בתולדות הכתר, שביניהם מאורעות וחללים של זמן ושל ספק שיש למלאם בהכרות. שמוש נרתם למשימה בלוקאל־פטריוטיות ראויה לציון ובכשרון ספרותי הניכר כאן על אף שמדובר בעבודה מדעית לכאורה, ומצליח לשכנע ולהפריך את כל גרסות המפקפקים בקדמוניות הספר ובאותנטיות שלו. לאחר כל הפלפולים נותר אמנם בדל־ספק בנוסח "זה יפה מכדי שיהיה אמתי". אך גם מי שלא השתכנע עד תום בטיעונו של שמוש יצא נשכר מקריאתו של מחקר מרתק ומלא חן המשלב היסטוריה, בילוש ופולקלור. שמוש סוקר את האגדות והבדותות המאגיים הקשורים שנקשרו לכתר. אחת מהן גורסת שכתב אותו לא אחר מאשר עזרא הסופר. אגדה אחרת טוענת שביום שיצא הכתר מן הקהילה, תיחרב קהילת חאלב. והיתה זו אחת הסיבות שהכתר לא צולם ולא נחקר ולא קיבל [illegible] יש להציע לחוקרים לחפש פה שיש להם לומר, אך הלא מנה העמסית חוקה יותר מהם הנושאת אמת עמוקה יותר מהם.

הגות

סימניות — קטעים, מאמרים, מסות
מאת: דן צלקה
מבוא: דן דאור
ספרי סימן קריאה, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1987, 216 ע'

זמן רב לא קראתי הקדמה מהללת כל־כך לספר באבאלי כל־כך. דן דאור מתעלה על עצמו במצאות סופרלאטיבים להגיגיו של דן צלקה, שיש בהם אולי חן רב אבל בודאי לא העומק שהוא רואה בהם. זהו ספר של צלקה התל־אביבי, הקליל כפרפר. המבוד אנקפקים של הכמה לחודאליסטית מפריע בין שלוחנות של בתי־קפה. אין זו חכמה של איש תנסמים, כפי שדאור מבקש לראות בצלקה.

רוב הקטעים בספר הן רשימות שלאחר קריאה או לאחר שיטוט אמנותי — אמני או דמיוני — ורובם מרביכים בסופם אל מוסר השכל פיקאנטי, ספקני האירוני. הלאגר הוא אבן חרש בעברית. ההיסטוריה של הספרות אינה זוכרת אנשי־הרבות ונוסעים מסוגו של צלקה. הם כותבים להנאתם והיהדי־מחשבה היהודי־לב. שמונה חלקים בספר, ובכל אחד מהם סוג אחד של רישומי מהזר או פיליטון: רצנזיות על ספרים, רשימות מסע בארצות אכזוטיות, או שיטוטים תל־אביביים. המלה "אני" חוזרת בהם, כצפוי, שוב ושוב, זהו אני־היודע־כל, שראה הכל, והמרשה לעצמו להשפיע מעט משלו על הילידים.

פיליטוניו והצגויות יפים כשהם מופיעים בעיתונים, כל אחד בנפרד. הם לא נועדו להנצחה. הופעתם בספר מבליטה רק את זמניותם. ולא יועילו הקרצותיו של דאור על אלוהים ועל המלאכים.

היסטוריה

בין ניצוץ לשלהבת — ארגון "ברית ציון" במלחמת העולם השנייה
מאת דב לוין
הוצאת אוניברסיטת בר־אילן, 1987, 155 ע'

ב־1 בספטמבר 1939 פרצה מלחמת־העולם השנייה. פולין נכבשה וליטא חולקה בין הגרמנים והסובייטים. קובנה נפלה בחלקם של הסובייטים, וכמה מפעילי הקהילה היהודית הגדולה בעיר, שחשו רעות לתרבות העברית ולפעילות הציונית, ירדו למחתרת. ארגון "ברית ציון" הוקם מן התנועה ציונית, השואת בעלת אוריינטציה לארטציאליסטית, שרבים מחבריה היו יוצאי תנועת "מכבי הצעיר". ארגון "ברית ציון" היה מן הארגונים הבודדים שהצליחו להוציא לאור בשנים הקן ביטאון משלהם. שמו היה "ניצוץ" והוא הופיע בשיטתיות לאורך כל ימי המלחמה. בתאי הארגון המשיכו החברים ללמוד ציונות וארץ־ישראל, והתשתית הארגונית שהוקמה בימי הסובייטים המשיכה לפעול מרציפות גם לאחר הכיבוש הנאצי של קובנה.

בגטו קובנה, שהוקם ב־1941, פרח הארגון בקואליציה עם "בני עקיבא" והארגון "גורדוניה" צופיים למחנה, שסייעו לתושבי הגטו בכל דרך אפשרית — החל משמירה על גינות־הירק שנועדו בגטו, וכלה בפעולות רעיונית ותרבותית. ביולי 1944, עם חיסול גטו קובנה, נספו רבים מחברי המפקדה של "ברית ציון" ומיעוטם הוגלו למחנות־הסגר בגרמניה.

רובו של הספר על ארגון "ברית ציון" הוא תעודות מתעודות שונות, המסודרות לפי תקופות בקיום הארגון. התעודה החשובה ביותר היא "האלמנך" — קובץ זכרונות שכתבו חברי אחד הגדודים של הארגון בגטו קובנה בין אוקטובר 1943 לינואר 1944. איזו תמימות ואותנטיות יש בהכרזות הגדולות המופיעות בה כי הם "מאמינים בכל טוהר לבנו..." שהגאולה בוא תבוא" ר מוצאים פה תכניות של מסיבות חנוכה ושירים לעונג שבת. בסוף הספר רשימת חברי הארגון בגטו קובנה.

מעולם הספרות והאמנות

הרמן ברוך: המשמעות של הרוע

ברוך: עולם של סמלים ומטאפורות

מבין שלושה הסופרים הגרמנים הגדולים של שנות ה־30 מוסיפה יצירתו של תומאס מאן למשוך קוראים ולעורר הערצה. זו של הרמן הסה, אם כי שוב אינה פופולארית כבשנות ה־60, עדיין רבת־השפעה גם כיום. ואילו יצירתו של הרמן ברוך נשארת, דברימה מטושטש ומרוחק ויצירתו נקראת על־ידי קומץ אנשים. מספר קטן בהרבה "מאלה הסבורים כי 'יוליסס' לג'ויס ו'החיפוש אחרי' לפרוסט הם חלק מהותי מתרבות אירופה...", כותב ברנארד לוין ב"סאנדיי טיימס", לרגל צאת הביוגרפיה "הרמן ברוך" מאת מיכאל ליצלר בתרגום אנגלי בהוצאת "קוורטט".

קשה להאמין, כותב לוין, כי העדרה של ביוגראפיה הולמת בגרמנית היא הסיבה לכך ועוד קשה יותר לקבל כי הקושי לתרגם את ברוך הוא שגרם לכך. שהרי יצירת המופת של ברוך "מות וירגיל" תורגמה לאנגלית כבר לפני 40 שנה בתרגום נפלא של ז'אן אנטרמייאר והיא מצויה בשוק עד היום, כמו כן קיימות בתרגום יצירות אחרות מפרי עטו. "אף על פי כן אני נשאר משוכנע", כותב לוין, "כי ברוך, ברומאנים הפילוסופיים המהורים אך מרוחקים שלו, הוא האצילי מבין השלושה (ומאן והסה) והופעת 'הקסם' של ברוך בתרגום אנגלי מאשרת את אמונתי זו".

ברוך היה אחד מאותם יהודים נודדים שהצליחו לצאת את אירופה כאשר פרצה מלחמת־העולם ולהתיישב בארצות־הברית. היה לו אב עריץ ואם מרוחקת ונישואין ראשונים גרועים הרסניים. אלה השאירו צלקות בנפשו, אם כי צלקות אלה לא ניכרות ביצירותיו. מעט מועיל מסיפור החיים שליצלר מגולל, ניתן להסיק מספריו של ברוך, ושחות מכל העובדה שהיה מתרגם סקסטיל מומחה, מקצוע שלמד בשל עסקי משפחתו. כל חייו הוקסם מן המאתמאטיקה ופרסם מחקרים רבים בתחומים של פילוסופיה, פסיכולוגיה ומדע. הוא מילא תפקיד בדיון הארוך על עתיד הדמוקרטיה בעולם שיבוא עם תום המלחמה וניסח תרשים לצ'ארטר של זכויות האדם. כמו כן החל בעבודה גדולה ומקיפה שלא הצליח לסיימה על היסטוריית ההמונים, ומנושא זה התפתח הרעיון המרכזי של "הקסם".

עלילת "הקסם" מתרחשת בכפר הררי נידח שנופו מתואר באהבה רבה, אבל הוא נותר בלתי ממוקם ובלתי מזוהה. אף אין אנו יודעים באיזו ארץ הוא מתרחש. החיים השקטים מתנהלים כהרגלם משך דורות רבים ומהלכם מופרע רק עם הופעתו של זר בכפר, המציג עצמו כבעל שליחות משיחית. קומץ אנשים תומכים בדרישתו להחזיר את הכפר לאורח חיים פרימיטיבי, שבו יוחרמו מכשירי רדיו, מכונות ושאר אבזרים מודרניים, ואשר בו ידבקו התושבים בטוהר מידות. עד מהרה מתחיל הזר הקנאי לדבר על טוהר האדמה וטוהר הדם. אלה המדברים הרבה על דם, הוכיחה ההיסטוריה, עוברים במהירות לשפיכות־דמים. וכך אכן קורה. הקורבן הוא נערה צעירה. הגיבור הוא התגלמות המיתוס. מיתוס הפועל בחשכה, הוא השואב שבעיסת המסורות העתיקות של הכפר. ובקצרה, הוא הרוע עצמו. אלא שהוא מגיע כשבאמתחתו אמת נוראה, אמת האומרת שהעולם האנושי ללא רוע הוא עולם חסר משמעות.

כמובן, יש בכפר מתנגדים. גם מספר הסיפור הוא מתנגד, אלא שזה מתנגד הנופל ברשת קסמיו של הזר. הספר עתיר סמלים ומטאפורות. בסיפורו של ברוך לא הצדק הוא המנצח אלא הטבע בדמות העונות המתוארות בדקדקנות רבה.

למרות סמליותו הכבדה, עושר ההתייחסויות שלו, העמימות שבו, "הקסם" אינו קשה לקריאה. ההיפך הוא הנכון. זה ספר מרתק, בעל קצב מהיר. הקצב החיצוני הוא קצבו של הטבע, הקצב הפנימי הוא קצבו המטורף של האדם, וכששני אלה שוב אינם תואמים מתרחשת הקאטאסטרופה. הטבע מציית אך ורק לחוקי עצמו, אבל תמיד יימצאו אנשים שינסו לנצלו לתכליותיהם המעוותות. כשהתוצאות תהיינה הרסניות לא רק לגביהם אלא לעתים קרובות מאוד גם לגבי סביבתם כולה.

Hermann Broch, by Michael Luezeler. Quartet 25.
The Spell by Hermann Broch. Deutsch, 11.

הבלה"ה: רות אלמוג

תערוכות

גלריה נודדת

מילטון גלייזר, כרזות, המכללה לעיצוב, רחוב חנה סנש 12, חיפה.

מאת צבי רפאלי

מילטון גלייזר: עיצוב המוצר כמעשה־אמנות

עיצוב הכרזה האמנותית מתוך מכלול העולם המגובל של עיצוב המוצר. לשמה, בכל אשר נבראה כמנגנון המולא הפך ברבות הימים ליצירה ייחודית לכל דבר. כאשר תפקודה המפורסם, הראשוני, נשכח שלא היה. הם המפורסמות הוא, שאלמלא יצר זהול שארא בשלהי המאה שעברה את כרזותיו, ייתכן שלא היו נבראים אחרים מציוריו של סרא. אלמלא עוצב ה"דיוואן היפאני" בידי טולוז לוטרק, לא היינו זוכים לשגשוגו האמנותי של הפוסטר האמנותי. רבות נכתב על הפאמנות הפלאקאטיות של ולאדימיר מאיאקובסקי, המזווגות פרשנות תמלילית לעיצובי כרזות הציוריות.

מילטון גלייזר האמריקאי שייך לאותם מעצבים בני־זמננו, יחידי סגולה, אשר השכילו להפוך נושא פרוזאיאלי של עיצוב המוצר ליצירה ציורית לכל דבר, העומדת בשורה אחת עם עבודות טובי הציירים בימינו. בתמורה הציבורית של "מאס מדיה" בעידן הגלובליזאציה של הכרזה, יצר גלייזר עולם פיוטי, אישי, בו הפך כל מוצר ומוצר למעין פיליטון בקו וצבע. את פתרונותיו הגראפיים, או כדבריו "להמציא את עצמו כבוח יוצר", שאב ממסורת הציור לדורותיו. כך, נבחין בעקבות התדפס היפאני, ה"יוגנדשטיל", וכן גם רישומים מבוטיצ'לי וגוגן.

אולם מילטון גלייזר אינו ניתן בנוסח אחד ויחיד בעבודותיו. לכל מוצר לשון גראפית משלה, התואמת את נושאו הבלעדי. קוקטו מונדריאני או הסופרמאטיסטים של מאלביץ' יתאימו לנושא מוסיקאלי, ואילו רמזי אנימאציה וקומיקס יפים למחות הקלות. בדרך שונה יתייחס כברזתו מ"פיפי באמבה", בה החזות הגרוטסקית מזה הולידית מזה, מזכירה באקראי את הזורותיו של רנא מגריט. [illegible]

בתוך הפלוראליזם הסגנוני הזה מאטי בולט לעין הצרכיב ההומאני, אופטימי ובהיר. בו כל כרזה וכרזה היא כשלעצמה מוצג ייחודי של גלריה נודדת על לוחות המודעות העירוניים.

בתצוגה מקבילה "תלמידים בעקבות מילטון גלייזר" בציין במיוחד את הפנטאסיה הצבעונית של יעל סלע, הקרובה ביותר ברוחה לעיצובי המורה.

"מאזנים" חדש

בחוברת מאזנים שהופיעה השבוע, שירים של ט. כרמי, משה דור, אגוד אלדן, ישראל בר־כוכב, ורדה גינוסר, צביקה שטרנפלד ואחרים כן מתפרסמים בה סיפורים משל יותם ראובני קטע מרומן של נעמי פרנקל וסיפורים נוספים מאת ברוח (בתרגום רנה ליטווין), שמעון בלס, עזרא המנחם, משה בהרב, דוד מלמד ואחרים.

בחוברת זו מדור מיוחד לשירה האירית אחרי ייטס ובה שירים מאת שימוס היני, פטריק קוונה, תומס קינסלה, ודרק מהון. במדור זה מסה מאת ג'ייטס מקלדד על שירת נשים באירלנד וסקירה מסע על המשוררים האיריים אחרי ייטס. שירו של ייטס "האי אינספריי" משמש המעם את המדור השואת תרגומי שירה.

★

מכון הברמן למחקרי ספרות, בשיתוף משרד החינוך, יעניק מענקי יצירה לסופרים, לתקופה קצרה כסיוע להשלמת חיבורים. טופסי בקשה: מכון הברמן, ת.ד. 166 לוד, 71101.

ערב מאנגר בירושלים

"ב־צוותא" ירושלים יתקיים ביום ב' (15.6) ב־20.30 ערב לכבוד צאת ספר השירים של איציק מאנגר בתרגומו של נתן יונתן. משתתפים: נתן יונתן, יוסל בירנשטיין ופרופ' עזרא פלייש, הנחיה וקטעי קריאה: בני הגיל.

★

בבית לסין בתל־אביב יתקיים ביום א' (21.6) ב־9 בערב דיון מקיף בעקבות הופעת הספר "הזמן הצהוב" של דוד גרוסמן. בהשתתפות המחבר, נסים קלדרון, מנחם פרי, דן בן אמוץ, מירון בנבנישתי והמנחה נחום ברנע.

★

עם הופעת התרגום העברי של "ברלין אלכסנדרפלאץ" מאת אלפרד דבלין, יתקיים ערב במכון גתה בתל־אביב (בית אסיה, וייצמן 4) בהשתתפות המתרגמת ניצה בן־ארי. בערב יוקרן הסרט של הבימאי הגרמני פסבינדר "ברלין, אלכסנדרפלאץ".

ספרים טובים

ספרי יסוד בפסיכולוגיה

בהוצאת "דביר" הופיעו בימים אלה מהדורות מחודשות לספרים שהפכו זה כבר לספרי חובה — לאיש המקצוע, ולחובב המתעניין בתורת הנפש:

האני ומנגנוני ההגנה
מאת אנה פרויד

בתו של מייסד הפסיכואנליזה וחוקרת חשובה ביותר בזכות עצמה, עומדת בספר זה על הדרכים והאמצעים שהאני נוקט כדי לדחות מעליו צער וחרדה וכדי לשלוט בהתנהגות דחפית; בוחנת את השימוש בטכניקה האנאליטית בחקר מוסדות הנפש ומביאה דוגמאות להימנעות מצער ומסכנה אובייקטיוויים.

הפסיכולוגיה של הלא מודע
מאת ק.ג. יונג

ספרו המהפכני של יונג, בו הוא מפתח את עיקרי שיטתו ובעיקר את התורה המפורסמת בדבר הלא־מודע האישי והעל־אישי (הקולקטיבי). כתלמידו ומנוּשכו של פרויד, וכמי שפילס לעצמו קו חשיבה נפרד ועצמאי, נתבסס יונג גם כאבי הגישה המוחצנת והמופנמת, תורת הארכיטיפוסים, והיה בעל אסכולה פסיכולוגית רבת השפעה.

על החלומות
מאת ק.ג. יונג

תרומתו החשובה של יונג לחקר משמעות החלומות ולהבנתם היא הגילוי שמלבד תכנים לא־מודעים אישיים, הם מכילים גם תכנים לא־מודעים ארכיטיפיים, קיבוציים, שהעלאתם וכילולם עשויים לסייע בעזרה ובהכוונה. בספר איורים רבים המדגימים את מערכת הסמלים של החלום והאלכימיה שלו.

זמורה־ביתן מוציאים לאור
דביר הוצאה לאור

ספרית פועלים

ספרים חדשים לקראת שבוע הספר

פרוזה
ע. הלל – תכלת וקוצים
אלקסיס קיוי – שבעה אחים
נגיב מחפוז – בית בקהיר ג'
מולייר – טרטיף
יעקב קורן – איש כלבבי
ב.צ יהושע – פורצי גדר

שירה
רינה שני – ביום שקוף רואים לנצח
ישראל אלירז – טיול
אלן סליטו – בישראל, נוהג לים המלח
דוד אבידן – משהו בשביל מישהו (מהדורה מחודשת)
ציפי שחרור – שפה משותפת
יהודה גיב – בבק, שם זמני
שלמה אביו – תעוקת השכבות
ישראל בר־כוכב – תוקי הגן
שירי הייקו – על־פי ספרו של ה.ג. אנדרסון

ילדים
אורית רז – בדדי
יהודית כפרי – האלוף שלנו תם

ספרי עיון ולימוד
אוריאל טל – מיתוס ותבונה ביהדות ימינו
יעקב ניוזנר – יהדות, עדותה של משנה
רוברט סולומון – יהודים במהפכה
שלזאנזור מנוחין – קלידסקופ משפחתי
אלן פארסטון – הילד התריג במשפחה
סיימור רייט – קטנת אחים
אפרים שפירא – גיבור ואנטי גיבור
תמר טלשיר – שעשועי מילון
ישראל רינג – טבח העמים
יוסף ברפורת – שערים נעולים ("מורשת")
שימה ושמואל לטיצ'בסקי – הגשר פוצץ פעמיים ("מורשת")
ראובן אריזי – ערכים ומערכות

אמנות
אברהם אופק – בית

Phillips
FINE ART AUCTIONEERS & VALUERS SINCE 1796

34 יצירות של מאנה כץ
מאוסף של רנה לאביניה

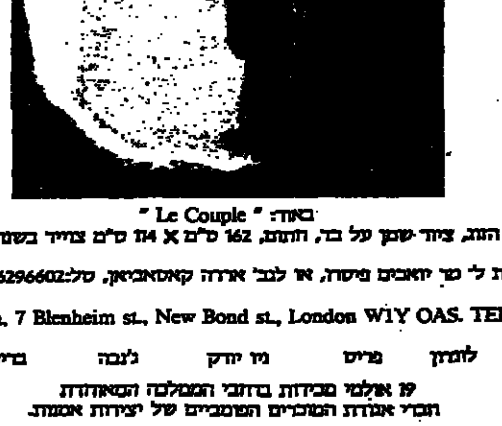
באור: " Le Couple "
הזוג, ציור שמן על בד, חתום, 162 ס"מ X 114 ס"מ צויר בשנת 1959.

לקבלת מידע לפנות ל' מר יואכים מיסה, או לגב' אורה קאסאביאן, טל:01-6296602 שלוחה 365 או 247.

PHILLIPS London, 7 Blenheim st., New Bond st., London W1Y OAS. TEL:01-629 6602.

לונדון פריס ניו יורק ג'נבה בזיסל

19 אולמי מכירות בחבלי הממלכה המאוחדת
חברי אגודת המוכרים הפומביים של יצירות אמנות.

הוצאת הקיבוץ המאוחד

דויד גרוסמן: הזמן הצהוב
שנה בספר, "שאורע ותרבותי מרעיש (עשה אויר) שק, "אני לא אסר מתו, אם בכלל, קראתי יצירה כל־כך מרתקת, ותשפת. סאבות וסייאסור (מן בראשונה) הספר מתבסס על היצירה המסעירה שיוש ונרשם הזמן "כותרת ראשית". בתוספת של למעלה משלוש חוסר חדש.

דן צלקה: סימניות
קטעים מאמרים, מסות, שנכתבו מתוך חירות אינטלקטואלית, סקרנות תעמדה תרבותית, הרפתקה רוחנית, אמנותית, כמו שרק צלקה מסוגל לבראות, תל אביב, ברומה, אמנות, בינר־אמניות, ספרות, מוסיקה, קולנוע...

אלפרד דבלין: ברלין, אלכסנדרפלאץ
סוף סוף בעברית – המספר הכי מוכר של האקספרסיוניזם הגרמני. מן הספרים הגדולים של הפרוזה המודרנית, אשר משוחרר בתוך העולם התחתון של ברלין. קלאור מרווח של הזמרים, שור בעלילה מרתקת. בכתיבה שוד דשנותה מאורח עד היום. ספר הנושי בהיסטוריה; תרגום: ניצה בן־ארי.

יהודית הנדל: ליד כפרים שקטים
12 ימים בפולין, פולין בלי יהודים, פרסי־טנציאות יהודיות שנכנס בראש. יהודית הנדל עשתה זאת סורר – נושה באופן בכאב – נוטוק, ונכוונה יכלה לו, בלי למעוד.

חנוך לוין: מה איכפת לציפור
כל המאסטרות של חנוך לוין, שעש של סטיריקנים, כמונים, שירי רחוב וקטעים אבסורדיים, קרבל של הזמור ביתר־עברות, מלחמה וגבעות. ספר חובה לכל מי שמאשר ביחים.

מאיה בז'רנו: קול
ספר שירים חדש של אחת היוצרות הבולטות בשירה העברית העכשווית, מבשר חדש, רבכנת בהתפתחותה השירית, המסמך ממנה בשירתה.

שבוע של ספרים מעולים

הקרן לפרסי יצירה לסופרים עבריים
מטעם ראש הממשלה
מיסודו של לוי אשכול ז"ל

משרד החינוך והתרבות
המועצה הציבורית
לתרבות ולאמנות

פרסי יצירה לשנת תשמ"ח

ועד הנאמנים של הקרן מודיע לסופרים העבריים תושבי ישראל, כי אפשר לפנות אל הקרן לקבלת פרס היצירה לשנת תשמ"ח.
המועד האחרון לפנייה הוא יום שישי כ"ט בסיוון התשמ"ז — 26.6.1987.
עם קבלת הפניות יישלח שאלון, אותו יש למלא ולהחזיר עד יום שישי י"ג בתמוז התשמ"ז — 10.7.1987.
הכתובת לפניות:
ד"ר אביגדור שנן מזכיר הקרן
רח' תל־חי 3, תל־אביב 64334.

אהרון ידלין — יו"ר ועד הנאמנים

صكنا من الاهل

על מה הרעש

אורי גולדשטיין אינו דוד גרוסמן והטלוויזיה אינה "כותרת ראשית". משום כך, סרטו של גולדשטיין, שהוקרן בליל שבת ועורר ויכוח ציבורי, היה בעצם סרט צנוע, למי שעוקב אחר גולדשטיין ומכיר את רגישויותיו. אני, לפחות, לא מבינה על מה הרעש והמהומה.

גולדשטיין יצא לחשוף סיטואציה אכזרית, טעונת חומר נפץ, שאין אנו יודעים כיצד להתמודד אתה. משום בחינה, כפי שנוכחנו אחר כך בהתפרעויות האלימות בדהיישה. לי קשה להבין מה מבקשים אלה שיצאו בזעם ועם נגד הטלוויזיה והסרט. האם הם רוצים שיביאו לבתיהם תמונה עליזה מהגדה, כפי שמתאר אותה אלוף (מיל.) רחבעם זאבי, בריון שנערך באולפן לאחר הסרט?

זאבי מתאר חיי רווחה: מצב משופר ותל"ג חוגג, אותו תל"ג שהוא מנופף בו כדגל, גם בדיון על מלחמת ששת הימים ב"מוקד" יומיים קודם. אך מה לעשות והתל"ג אינו משמש הוראה, אינו משפיע על הדור החדש של הצעירים המיליטאנטים שקם בגדה. דור של צעירים שנולדו אחרי 1967, שאינם מכירים אלא במציאות של הכיבוש. כדברי האזהרה שמשמיע תא"ל (מיל') בנימין (פואד) בן־אליעזר. והרי גם פואד, שהיה מושל יו"ש ומתאם הפעולות בשטחים, ואינו נמנה על "היונים", מתריע, ולא בפעם הראשונה, מפני התרופה ר התעוררות גוברת. הוא מדבר על מציאות שהשתנתה בגדה, מביע דאגה לאנשים ולא לשטחים, ומזהיר מתנועה לאומית הצועדת לקראת הקצנה מהירה.

אלה הם דברים חריפים פי כמה מהמראות שבסרט, אלא שהשפעתם של מראות גדולה וחזקה מזו של מלים (מלים אפשר לבלוע, משום מה). כנראה יש בינינו כאלה ששחו עיניהם מלראות, ממש כמו זאבי, וכמותו הם משתוקקים למין דרום אפריקה בגדה. כך גם בסרטו של גולדשטיין. הוא מפריע את מנוחתם של אלה, והם אינם מוכנים בשום פנים ואופן להסתכל ישירות במציאות, בחצר האחורית שלנו.

בעצם, גולדשטיין חשף סיטואציה מוכרת, אפילו רק מכותרות העיתונים מדי יום. גישתו מוכתבת גם על־ידי סטריאוטיפים וגם על־ידי מוסכמות פוליטיות המקובלות על חלק מסויים של העם, אפילו כזה שאינו בעל הלך רוח פוליטי מוגדר: זה החרד למדינת ישראל, ומאמין שיש בכיבוש אסון, לא רק לערבים, אלא דווקא ליהודים.

למרות שאולי יש לגולדשטיין עמדה פוליטית, הוא אינו איש פוליטי. הוא נוטה בסרטיו לאימפרסיוניזם, למעמדים מרדמים ולסצינות קולנועיות במהותן. מה גם, שבתוקף הנסיבות, נכפה עליו איזון. וכך, כנראה, בניגוד לרצונו ולעמדתו לאחר מה שראה בגדה, הוא מציג ככפרי־שר את עמדת המתנחלים, ובוחר משום מה דווקא את

אורי גולדשטיין

הנציגים המתונים שלהם. יש מי שיכול לבוא אליו בטענות על שלא הביא למסך את דניאלה וייס והרב לוינגר, וכמה מאסירי המחתרת שלא הביעו עדיין חרטה על מעשיהם.

למרות שהמראות מרשימים ולעתים גם מזעזעים — והשפעתו של מראה עיניים חזקה תמיד פי כמה — היה הסרט לדעתי חסר גיבוש. ואפשר היה להבחין בו בעליל בחששות שליוו את יוצרו. הוא ניסה להשביע את רצון כולם, ולא להרגיז, ומשום כך ההיגדים שלו אינם מפורשים. אבל מה לעשות ועם ישראל, המזומזה בהרחוקות, אינו רוצה שבליל שבת יפריעו את מנוחתו ושלוות נפשו? השאלה היא, האם הוא מוכן שיציגו לפניו תמונה של מצב לא מעודד ומסוכן ביותר ימות השבוע? אולי מוטב בכלל לוותר על חדשות מהגדה.

הבשורה הרעה של דוד גרוסמן

דוד גרוסמן מגיע לטלוויזיה דווקא בשבוע שבו אנו עדים למחלוקת על סרטו של אורי גולדשטיין. צירוף מקרים שגם הוא משלהב את הרוחות תוצאות. אינני מאמינה שהראיון עם גרוסמן ב"סוף ציטוט" היה מעורר הדים כלשהם — כפי ש"הזמן הצהוב" ב"כותרת ראשית" עורר עניין ותגובות רק בקרב חוגים מסויימים ולא בקרב קהל הצופים של הטלוויזיה — אלמלא הכתבה של גולדשטיין שהקדימה הופעה זו. מה גם שגרוסמן אומר במפורש, הדבר ניכר ב"זמן הצהוב", שאינו איש פוליטי, אינו הולך להפגנות ואינו נמנה על חותמי עצומות קמפוסליטיים.

גרוסמן חש גם שהוא נגוע "בחיים כאן", ומסעו לחצר האחורית של המדינה נבע דווקא מתוך הפחד והרתיעה שלו. ומשום שגם הוא, כרבים מאתנו, הצליח שלא לדעת מה קורה שם. לכן, כשהגיעה ההצעה מ"כותרת ראשית", כמו אילץ עצמו להגיע לגדה. בארבעה שבועות של שיטוט בגדה חי גרוסמן, לדבריו, בשני עולמות. התחושה המפחידה ביותר שאפפה אותו היתה לעתים תחושה של זרות גמורה לגבי הישראלים, כמו היה איש שבפיו בשורה רעה.

ב"זמן הצהוב" עסק גרוסמן במציאות, לא בפיקציה, וגם זו היתה משימה קשה וכבדה (ואמנם, הפרק הבדיוני היחיד הוא החלש שבפרקים). היה עליו להתמודד עם חריפותו של התיעוד, ולעסוק בחומרים חריפים ומסעירים של המציאות. הוא מנסה לקוות, שהתפרק מראייה סטריאוטיפית וממוסכמות פוליטיות. אולי זו גם הסיבה שהתגובות ל"זמן הצהוב" היו מאוד רגשיות. הוא מציין את תגובותיהם של כמה מהמתנדלים, שאמרו לאחר קריאה שראו לפתע את מורכבות המצב, וכמו רכשו לעצמם זווית נוספת. אולי זה כוחו הבלעדי של "הזמן הצהוב".

גרוסמן אינו בוחקת מטיף או נביא. הוא איש צעיר (33) נעים הליכות, שמצליח להתחבב גם על ירדן לנדרן. השניים מנהלים שיחה נלבבת. גרוסמן, סופר מר כשר מאוד שהפרסום לא קלקל אותו. מנופף דווקא בנורמליות של חיינו, ולא בחריגות שלה. הוא נשמע אותנטי, אמין ונוגע ללב, כשהוא מדבר בתמימות מדבקת — המדביקה אפילו את לנדרן — הוגה את הנבירות המתחכמות כביכול שלו — על אמנותו בכוחה של היצירה, התלהבותו מהכתיבה, השפע שהוא מתאווה לתת לו ביטוי, טעם החיים שמצא בכתיבה. הוא מדבר וכובש לב, ואפילו כישלונו ב"עיין ערך: אהבה", לפחות לדעתי, מצטייר עתה בעיני בצורה אחרת. גרוסמן נראה כמבשרו של דור חדש בספרות הישראלית. הוא משולל לגמרי יומרות ופוזות. ואולי גם זו אחת הסיבות שהוא מצליח לכבוש לב ולרתק אליו את הצופים.

דוד גרוסמן כובש לב

כוחנות שעירה

אני עדיין מוגיעה את מוחי, מדוע זכתה התוכנית שחתמה את פסטיוואל ששת הימים בטלוויזיה לשם המשמעותי "מכבים במצדה" (יום ה'). לאילו מכבים התכוונה? לפי האווירה ששררה בה, קשה להאמין שהכוונה היתה ללוחמי מלחמת ששת הימים, כשעמוס אילון, בשאט נפש למראה הסרט על המצעד הצבאי שנערך לאחר המלחמה בירושלים, רואה לנגד עיניו מפגן מוחץ של כוחנות לא־רציונאלית המוצאת את ביטויה בזרועות השעירות של חיילי צה"ל. בדמיונו כי רב, הוא עוד עלול לשכנע אותנו שגם זרועותיהן החשופות של החיילות שצעדו אז, גם הן צימחו שיער עבות, והשיער הפך עבור לסמל מבעית.

הוא אומר, במלוא הרצינות, שמצעד כוחני כזה אפשרי רק במוסקווה. איש אינו מעיד את אילון שדווקא בפאריס מתקיים מצעד צבאי מדי ה־14 ביולי, ופאריס הרי אינה, לכל הדעות, מוסקווה, אלא אם כן החיילים שם גילחו את זרועותיהם. אבל מה לעשות, ואיני אבינת טעם כאילון, ולא הצלחתי להבחין אפילו בשערה אחת ויחידה על זרועותיהם של חיילי צה"ל, שהיו מכוסות בשרוולים תקניים, וגם לא הירהתי את זיעתם.

אני חוששת באילון שאולי נתפס במיני הזיות אירוטיות. בינתיים הוא ממקם את עצמו אל מול המצלמות. כשהוא מהליך פחות ומודע לעצמו ולמסר שבפיו. ואם הזיות, הרי צחוקה של גולדה, למשמע דברים שנאמרים לה — כפי שרואים בסרט שהוקרן — הוא לפי אילון "צחוק אורלי", שמוביל אותנו הישר אל מלחמת יום הכיפורים. ובאמת, לשם כך נזקקים לדמיון עשיר במיוחד. ואפילו איני חסידת מריניותה של גולדה, הרי במחילה מאילון, אלה הם דברי הבל ורעות רוח, שנתכוונו אך ורק להרשים והשיגו מטרה הפוכה לגמרי. אלה הם קשקושים הסרייתובן של ממש. מה גם שאילון הפך לפתע למגינו של בן־גוריון, והוא תובע את עלבונו על שלא הוזמן לשורה הראשונה במצעד, תנעדר מהגינות הכוחנות השעירה. אבל מה לעשות ובן־גוריון מופיע כעבור דקות מספר, בשורה ראשונה, בקונטרסט הוזניגי שנערך בזר הצופים.

לצד אילון, לא נוכחו באולפן מכבים רבים, וגם לא ראינו את פסגת מצדה, ואיש לא נראה כאילו הוא מתכוון להתאבד. אדרבה, ראינו מספר רב של משתתפים, בהם שישה עורכי עיתונים נכבדים, שנכלאו בתוך קופסאות שניצבו באולפן כאשר יגאל לוסין, מנחה רופס — אם בכלל אפשר להגדיר מה שעשה כהנחייה — מנצח על אלה ומאלץ אותם לשחק משחקים חברתיים.

משחק נפסד כזה היתה הבאתו של פרופסור שילד לתוכנית, כשהלה מנסה להוכיח לפי סקרים — והפעם סקר בין ששת העיתונאים — שהללו טועים טעות מרה בהערכת המצב במדינה, שכן לאירועים הנכונים חיוביים ואופטימיים פירכמה הסטטיסטיקות מאשרות זאת. ובכל הרע אשמה, כרגיל, התקשורת. אם אינני טועה, בנקודה זו איבד מתי גולן את סבלנותו, והעיר שאולי דווקא העיתונות משקפת נכונה את המצב הלאומי והסטטיסטיקות מעוותות אותו. ואם באמת הכל טוב כל כך באחוזים, מה רע כל כך? אבל פרופסור שילד אינו נרתע, והוא רואה עצמו בתפקיד של מטיף בשער.

היחיד שהצליח להשמיע כמה משפטים של טעם היה דן הורוביץ, אבל הוא כמובן נקטע באמצע דבריו. נותרו ששת עורכי העיתונים — שמלבד חנה זמר שהתמידה ששה להופיע בטלוויזיה ולהפגין ספכנותיות — נראו מעין סטאטיסטים במשחק לאילוהם. הללו נדרשו, גם הם, לקחת חלק במשחק הסר־שוה, ולהמציא כותרות של עיתונים מן העבר וכותרת עתידנית. גם להם לא היה משהו מאוד מקורי לנדב. לסיכום, דיון משעמם עד דכה, עם הרבה יומרות וללא כל כיסוי.

שרת הבריאות דוחפת את אפה

המראות מזעזעים כמו בסרט בלהות. קשה להאמין, למרות שאנו כבר מודעים למצב, שחברה מתוקנת נוהגת כך בזקנים חסרי־הישע שלה. כבר נכתבו ונאמרו בנושא כאוב זה תלי תלים של מלים, וכבר ראינו, לצערנו, מקצת ממראות הזוועה ביומני "מבט". אבל אנו גם מנסים להדחיק את הדברים הנוראים, ודומה שבעצם לאיש לא איכפת. כל אחד מאמין שלו זה לא יקרה, שהוא יישאר צעיר לנצח.

למראה מה שקורה לאנשים זקנים חולים מאוד נשמעת הצעתו של מנהל בית חולים גריאטרי, הקורס תחתיו, שאולי הגיע באמת הזמן לחזור לשיטות פרימיטיביות ולשלוח את הזקנים בבוא יומם לשדות הקרח, כפי שעושים האסקימואים. אין פלא שבסיומה של התוכנית צלצלו לאולפן זקנים, שביקשו רק שתינתן להם הרשות, כאשר לא יוכלו לתפקד עוד, לשים קץ לחייהם. להיות זקן בארץ זו בושה. קובעת הכתבה של יהיעם וייץ ב"מבט שני", "זקנה בלי כבוד", וזו לשון המעטה. לא היה גם צורך לומר את הדברים הנוראים במפורש, מפני שמי שצפה בכתבה ועמד במראות, חש כאב, עלבון העם אידאונים. התחושה היא שאין לאנשים זקנים כתובת של ממש.

והרי יש לנו שרת בריאות שאינה סותמת את פיה, ודוחפת את אפה לכל נושא תחת השמש. ועתה יש לה אפילו רעיון מקורי ונועז למימון פרויקט הלביא באמצעות מס מיוחד. אלא שכבר נשאלה גברת ארבלי־אלמוזלינו, מה על מס־בריאות מיוחד? האם בתחום משרדה הכל שפיר, שיש לה זמן לדון דווקא בלביא, שם הכישורים שלה נראים פחותים אפילו מאשר בתחום הבריאות? מה עם משאבים להבטחתם של הקשישים בזקנתם? מדוע אין לה רעיונות מקוריים בתחום זה לאור העובדה שחוק הסיעוד לא הוכיח את עצמו?

הגיעה השעה — אם לא איחרנו את המועד — ששרת הבריאות תקדיש ממרצה הבלתי־נדלה, ומרעיונותיה המקוריים, למען מטרות בתחום משרדה. הלביא יסתדר כבר בלעדיה. אני רק מקווה שחברי כנסת שאינם אדישים לבעיה יפציצו את הגברת השאננה בשאילתות ובהצעות לסדר, ושגם חבריה במערך לא יניחו לה. ובאשר לה, שתפסיק לדבר ותעשה משהו, חשוב ודחוף.

אהבותיו של מנכ"ל הרשות

אין כמו משחק כדורסל, או לעתים כדורגל, כדי לדחות ולשבש את לוח השידורים בטלוויזיה עד לבלי הכר. אפילו טכנאים לא שובתים, או עובדים אחרים הנוקטים עיצומים, אינם מצליחים להתעלל בצופים עד כדי כך. מתברר שגם אפשר להתגבר על כל תקלה, אם מדובר בשידור משחק.

וכך נדונו, ביום שישי אחר הצהריים, לשיבושו של לוח השידורים. מי שאינו עוקב בדריכות אחר ההודעות, ומורגל בתוכניות מסוימות בשעות קבועות, החמיץ הן את הסדרה "הפאליסרים", הן את פרשת השבוע מפיו של פרופסור ליבוביץ, והן את "קריב חו"ש". כך ממש קרה גם ביום ראשון בערב, כאשר משחק כדורסל מתארך ומתארך עד בלי סוף, ועלינו לחכות ולצפות ל"שושלת" ו"לסוף ציטוט" עד לשעת לילה מאוחרת. כך ממש קרה גם ביום שלישי. אחר הצהריים, אבל אז כבר סגרתי בכעס את הטלוויזיה ואיני יודעת מה החמצתי.

אמנם, עובדה ידועה שמנכ"ל הרשות אורי פורת הוא חובב ספורט נלהב, אבל ראשית, אין לו זכות לכפות על אותו חלק מהצופים, שאינו שותף לאהבותיו, תוכניות ספורט ללא הרף, ושום דבר גם לא יקרה לאוהבי הספורט המושבעים, אם יצפו בתחרות זו או אחרת, שלא בשידור ישיר. יש גם להתחשב בצופים אחרים, שספורט אינו בראש מעייניהם, ובוודאי שחובה להודיע מראש, ולחזור ולהודיע, על שיבושים לא־צפויים בלוח המשדרים.

נאמני האגודה ברחבי הארץ (רשימה ראשונה)

הירידה - אסון למדינה!

ביוזמת בוגרי תנועות הנוער הציוניות בישראל, שהחליטו להתנדב ולפעול בראש תנועה ציבורית רחבה, במתכונת "חבורה" התנדבותית לעצירת הירידה מן הארץ.

אנו קוראים

לכם, המרגישים שהמדינה עדיין חשובה ויקרה.
לכם, הרואים – כמונו – את הירידה בסכנה המאיימת יותר מכל על עתידנו כאן.
לכם, היודעים שהפעם דיבורים לא יספיקו וחייבים גם לעשות משהו.
לכם, המוכנים להחזיר את "הבושה" לתופעת הירידה.

קומו, תנו כתף והתנדבו לחבר הנאמנים שאנו מגייסים!
כל אחד יתרום בהתנדבות כמידת יכלתו, זמנו וכישוריו.
יחד נילחם בירידה ונוכל לה.

המעוניינים מתבקשים לכתוב אל "האגודה הישראלית לעצירת הירידה מן הארץ", ת"ד 22059, תל־אביב, ויקבלו במענה לפנייתם פרוספקט על האגודה ומטרותיה.

נשמח לקבל תרומה כספית לכיסוי ההוצאות.

ח"כ אברהם כץ־עוז (כצלה)
יו"ר האגודה

נאמני האגודה ישמחו לסייע, כמידת יכולתם, לפונים אליהם

האגודה הישראלית לעצירת הירידה מן הארץ

עם שורשים לא יורדים!

מכתבים למערכת הארץ

פסטיוואל נאפסו עובר את גבול הטעם הטוב

פסטיוואל נאפסו עובר את גבול הטעם הטוב וחורג מכל פרופורציה. מעיון בעיתוני סוף השבוע אפשר להתרשם שהמדובר בגיבור לאומי. כמעט נשכח שבית־המשפט העליון גזר עליו עונש של שנתיים על מגע לא מורשה עם אנשי אש"ף. נכון שבית המשפט מתח ביקורת חמורה על חוקרי השב"כ, ויש להניח כי ועדת החקירה שהוקמה בימים אלה תגיש המלצות על שיטות החקירה בעתיד. אבל מדוע עלינו לשפוך את התינוק ביחד עם המים? מדוע ה"עלעתם" הזה על השב"כ?

בכל מדינה בעולם אנשים נשפטים ונכלאים בכלא לעתים על לא עוול בכפם, או שהם נשפטים בחומרה יתירה ובדיעבד נמצא שלא היתה לכך הצדקה. אלו הן טעויות אנוש שגם מערכת המשפט אינה נקייה מהן.

בתקופת שירותי בפלמ"ח הייתי עד "צמוד" לחקירתו של בחור יהודי שנתפס על ידינו בעת ניסיון לבצע משימה בוגדנית שהוטלה עליו על־ידי שולחיו הבריטיים (אינספקטור ברוס וסרג'נט קילי).

במשך שבועות נחקר הבחור על־ידי חוקר של הש"י (שירות הידיעות של ה"הגנה", שממנו צמח השב"כ). החקירה לוותה בעינויים מכיוון שסירב לשתף פעולה בחקירה. לבסוף נאלץ לגלות את כל סודותיו, שחשיפתם היתה חיונית לצורך המאבק נגד השלטון הבריטי בארץ. בית־הדין של ה"הגנה" מצא אותו — לאחר דיונים רבים — אשם בבגידה, גזר עליו עונש מוות, ואנו הוצאנו את פסק־הדין אל הפועל.

מרדכי יעקובוביץ
רמת אביב

המבטא הזר הזה

הדה בושס כותבת על עיזאת נאפסו שדיבר "בעברית רהוטה ואינטליגנטית ללא שמץ של מבטא זר ("הארץ", 29.5).

בושס היא כנראה מאלה הסבורים אינטליגנציה במבטא ישראלי רהוט, או ליתר דיוק בהגוי לא גרוני, או בלשון אחר — במבטא לא אפרו אסיאתי (ערבי? צרפתי?).

מסקנה מתבקשת — אם אתה בן מיעוטים בלא שמץ מבטא זר, סביר להניח שאתה אינטליגנטי.

כל המטומטמים שאינם עומדים במשימה ממשיכים כנראה לעצבן את הדה בושס עם המבטא הזר הזה.

רחל רוגל
בזנסון, צרפת

פרצופה האמיתי של הטלוויזיה

תודה לתמר מרוז שחשפה באיחור את סיפורו המזהיר של דניאל שליט, ניצול שואה מוכשר ורגיש, שאנשי הטלוויזיה הישראלית התעללו בו עד שהיה לצל של אדם והניעו אותו בחזוקם. בכירי הקריינים אפילו לא טרחו להתעניין בשלומו לאחר הפיטורים השרירותיים ולכן גם לא ידעו על נסיון ההתאבדות שגרמו.

בצורת הסיפור הנוגע ללב נחשף פרצופה האמיתי של הטלוויזיה, המתיימרת להיות סובלנית, הומנית ומעוז יפי הנפש.

רחל־לאה קליין
חיפה

דין אחד לכולם

ועדת אבן קבעה, בין שאר, את מסקנותיה ש"אי ידיעת הדרג המדיני אינה פוטרת אותו מאחריות". טענת הפוליטיקאים ש"לא ידענו", "לא שמענו", אין בה כדי לטהר את השרץ, ואין בה די.

נכשלנו בבחירת הפרסונל, נכשלנו בפיקוח על הכפופים לנו, ואנו נכשלים שוב בתהליך הסקת המסקנות. על השוגים להתפטר, אין דרך אחרת. עליהם לפנות מקום לאנשים מוכשרים יותר. הדבר נכון הן לגבי הדרג הזוטר כיפי איתן ואביאם סלע, והן לגבי הדרג הבכיר המדיני — רבין, פרס ושמיר. דין אחד לכולם.

דרור רז
רמת השרון

חזות הים־השחור

בערב חג השבועות זכינו לצפות בערוץ השני בלהקת הגבעטרון — להקה בעלת חזות מזרח אירופאית, השרה שירים רוסיים מתורגמים. אפשר בהחלט לשבצם בשעת שידור שתיקרא: פעמי מזרח־אירופה או אבן הים־השחור. שעה שבועית של מוסיקה מזרח־אירופאית.

כך נוהגים לשבץ את זוהר ארגוב, מרגלית צנעני, משה גיאט, שלמה ברסי ועוד רבים אחרים, זמרים ישראלים מוכשרים וטובים בעלי חזות ים תיכונית, השרים מוזיקה מזרחית.

ד"ר מעודה רחמים
תל אביב